SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 17 / Sayı: 204 / Aralık 1998 / 5,- DM

HİÇBİR ŞEY ESKİSİ GİBİ OLAMAZ

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor...

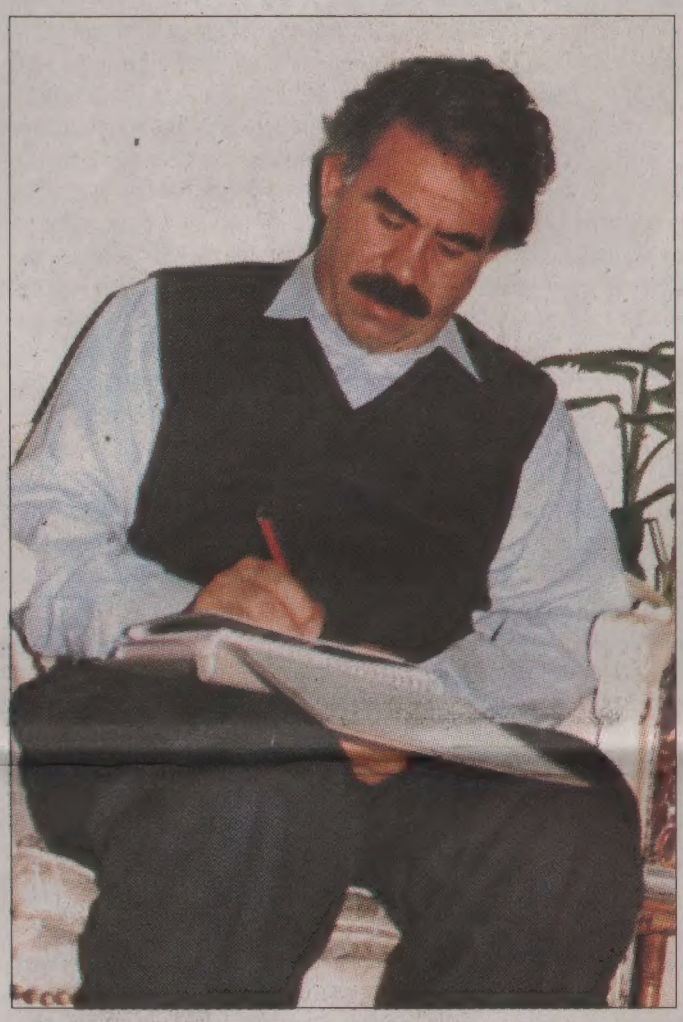

Halkımıza ve değerli dostlara bağlılığımızın bir gereği olarak önemli süreçleri bütün gerçek boyutlarıyla ortaya koymayı bir devrimci görev biliyorum.

Burada büyük bir açıklık içinde ve özce üzerimdeki yükün ne olduğunu, nasıl kaldırılabileceğini, gerektiğinde bu yükün nasıl paylaşılabileceğini ve hatta daha fazla yük kaldırmak gerektiğinde nelerin nasıl yapılması gerektiğini açıklamaya çalışacağım. Hiç kimse bu konuda yapacağımız değerlendirmeyi yanlış ya da kendisine göre anlama içine girmemelidir. Özellikle halkımızın mümkün olduğunca konuyu çok iyi anlamaya çalışması büyük önem taşıyor. Kısa da olsa koyacağımız yaklaşımların üzerine ne kadar doğru düşünülürse ve onun gerekleri yerine getirilirse o kadar anlamlı olur. Aksi yaklaşımların fazla yarar getirmeyeceği bilinmelidir.

Dikkat çeken değerlendirmelerimiz, şüphesiz yeni değildir. Gelişen, yenilenen sürece ilişkin yeni karşılıklar vermek bilimsel olmanın bir gereğidir. Bütün bu hususları gözününe getirmeden mücadeleyi geliştirmek, çözmek, başarmak pek mümkün değildir. Kendi çapımızda çok az bir bilgiyle yola çıktığımızdan nelerin nasıl geliştirildiğini adımız gibi biliyoruz. Bugünkü seviyeyi de şüphesiz çok iyi biliyor, daha fazla yapma gücünde olduğumuzu açıklıkla belirtiyoruz.

Burada dile getireceğim değerlendirmeleri halkımız ve dostlarımız iyi dinleyip anlarlarsa büyük yarar sağlayacaklardır. Aynı şey uluslararası siyasal diplomatik güçler açısından da geçerlidir. Özellikle ABD, AB ve Ortadoğu devletlerinin temsilcileri, Kürt sorunu ve hatta Ortadoğu'daki barışla ilgilenen güçler vurgulamak istediğimiz hususları doğru anlamaya özen göstermek zorundadırlar.

Türk devletinin hem tarihte ve hem de günümüzde son derece yanlış temellerde Kürt halkına dayattığı, kuru bir devlet politikası olmaktan başka hiçbir anlam taşımamaktadır. Bir halkın hiçbir koşulda tartışılmaması gereken mutlak insani taleplerini, ulusal-demokratik istemlerini çok basit çıkarlar uğruna görmezlikten gelmek, Türk devletinin ileri sürdüğü iddiaların ne olduğunu, ne kadar gerçekçi olduğunu bile değerlendirmekten aciz bir yaklaşım içinde olmak, bu kadar ciddi bir sorunu yumuşak koltuklara yumulmuş olarak ve üstünkörü bir yaklaşımla ele almak, bir katliam sürecinden geçen insanlarımızın dramını anlamamak, bunda kendi payını görmemek insanlık değildir, büyüklük hiç değildir. Bu sözümona büyük devletler ve temsilcileri bu gerçeklikleri biraz görmeye çalışmalılar derim.

● devamı 12. sayfada

Avrupa'nın politik onuru

1999'da yeniden yapılanmayı başaralım zaferi kazanalım!

1998 yılını uğurlayıp 1999 yılına '*merhaba*' derken kozmik dünya, insanlık, toplumlar, sistemler, kurumlar ve birey olarak insan, canlı cansız bütün her şey ve herkes bir yaşına daha girdi. Yeni yıla giriş geçmişi temsil edenler için, biraz daha eskimeyi, yaşlanmayı, gericileşerek gereksizleşmeyi ve aşılır hale gelmeyi ifade ederken; yeni doğan ve gelişmekte olanlar için ise, giderek daha çok büyümeyi, gençleşmeyi, olgunlaşmayı, dinamizm kazanma ve güçlenmeyi ifade etmektedir. Bununla bağlantılı olarak, "*yeni*"yi temsil edenler açısından yaşama ve kazanma olanak, imkan ve koşulları objektif olarak daha bir olgunlaşırken ve bunun bir sonucu olarak irade, umut, istek, tutku ve hırs daha da gelişirken; "*eski*"yi temsil edenler ise, "*yeni*" karşısında kaçınılmaz olarak yaklaşan sonlarını daha da uzun ömürlü kılmak ve kaybetmemek

"Başkan APO, komploculaların çektiği 'şah'a karşı, şah olarak tek başına yaptığı Rusya hamlesi ile, savaşta kural tanımazlığın zirvesi olan bu komplonun ilk perdesini başarıyla boşa çıkarttı."

● devamı 2. sayfada

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Kürdistan halkı sadece 1999 yılını değil, 21. yüzyılı da insanlığın zaferi aşkıyla kazanacaktır!

Tarihin en düşürülmüş gerçekliğini redden başlayıp, doğrulardan asla taviz vermeden en güçlü çıkışı yapmanın ta kendisi olan ve sosyalizmin günümüzdeki en yaratıcı ve sarsılmaz temsilcisi olan Başkan Apo; ölü ruh ve bedenleri kendisine getirmek ve kurtuluşuna yöneltmek için estirdiği fırtınada, bir halkı neredeyse iki yüzyılı iki aya sığdıran bir tempo ile topyekün ayağa kaldırarak, '98 yılını halklar ve özgürlükler adına büyük bir kazanıma dönüştürmüş, emperyalizm ile onun jandarmalarını yargılayarak ve yine hükümlerini de onların kendi ellerine vererek yeni bir mücadele yılına giriş yapmıştır.

Adeta mahşer günlerinin yaşandığı 9 Ekim tarihli uluslararası büyük komplo ile yüzyıla damgasını vurmaya çalışan emperyalizm, gerçeğin dilini en ustaca konuşan insan sistemi Başkan Apo tarafından boşa çıkarıldı. '99 yılı da daha şimdiden Kürdistan halkının düşmanını muazzam yenme potansiyeliyle kazanılmıştır. Ancak bu özgürlük ruhunun kalıcılaşması, bu potansiyelin kendi öz yaşamını örgütleme ve zafer niteliğine ulaşması, başta PKK yapısı olmak üzere, tüm bir halkta yaşamsallaşması, halk olarak üstesinden en büyük sorumluluk anlayışıyla gelmemiz gereken bir hak ve görevdir. Tarihimizde ilk defa bu nitelikte aralanan özgür yaşam yoluna cevap olmak, insan olarak her birimizde biten hangi yetenek ve imkan varsa, en önemlisi de Başkan Apo'nun ısrarla vurguladığı **"basit ve küçük yaşama tenezzül etmeyerek"** kendimizi yaratmaktan geçer. Bunun dışında hiç kimse, hiçbir şekilde zerre kadar bir onurlu yaşam imkanına kavuşamaz. Bu ispatlıdır, en başta büyük özgürlük şehitlerimiz bunun tanığı, en büyük zafer güvencesi ve talimatıdırlar!

Bu temelde **"yeniden yapılanma"** şiarı altında zafere kilitlenecek halkımıza ve ilerici insanlığa, gerçekleşen binlerce yıllık vatan özlemi ve onun kutsal savaşımının heyecanıyla üstün başarılı bir mücadele yılı diliyoruz!

Gerillada ideolojik donanım

Kürdistan gerillasının ideolojisi herhangi bir ideolojiyle karşılaştırılmayacak ölçüde tarihsel mirasın gereklerine göre, yeni bir yaşamın yaratılmasına hizmet eden bir anlayışla yükümlüdür. Burada sözkonusu olan, güncel insanın yüzeysel algısıyla farkedemediği, daha karmaşık bir toplum gerçeğinin tanımlanmasıdır. Ve insan bu gerçekliğin bilgisi ile donanmış olarak yaşama yeteneğine, yani özgür bir insan olma yeteneğine göre koşullanmıştır. Esas olarak düşman tarafından tanımlanmıştır. Yani bir ideoloji çerçevesine alınmıştır. Bu, egemen ideolojidir. Çoğunlukla sanıldığı gibi, düşmanlarımız toplum gerçeğinin bilgisinden yoksun değildir.

● devamı 24. sayfada

Emperyalizmin insanlığa dayattığı çürüme ve yeni bir enternasyonale duyulan ihtiyaç

"Mevcut durum, gerçekten de sosyalistler açısından dramatik olduğu kadar, utanç verici bir durumdur. Zira günümüzde hayvanseverlerden, romatizmalılara kadar herkesin bir enternasyonal örgütlenmesi varken, dünyada örgütlenme bilincine, kültürüne hatta tecrübesine en fazla sahip oldukları halde, enternasyonal örgütlenmesi olmayan neredeyse tek güç düzen dışı sosyalistlerdir, sosyalist hareketlerdir."

1999'da yeniden yapılanmayı başaralım zaferi kazanalım!

● *baştarafı 1. sayfada*

için, can havliyle oldukça amansız ama, bir o kadar da traji-komik bir direniş sergilemektedir. Zamana hükmetme savaşı, her iki taraf için de oldukça zorlu yaşanmaktadır.

Her şeyde, her yerde ve her alanda oldukça çetin bir biçimde yaşanan bu çatışmada, görüntüde "*yeni*" olanın aleyhine olan her gelişme bile, sonuçta objektif olarak yine onun gelişimine, büyüyüp güçlenmesine hizmet etmeye devam etmektedir. İstisnasız her şey evrensel gelişim ve değişim yasasının buyruğu ve hükmü altında yol almaktadır.

Haksızlık, eşitsizlik, adaletsizlik, sömürü ve zulüm üzerine kurulu olan, artık oldukça yaşlanmış ve eskimiş bulunan kapitalist-emperyalist sistem, dünya üzerindeki gerici egemenliğini pekiştirmek için acımasızca her yönteme başvurmaktadır. Güçsüz ve yoksul, ama diğer yandan en az bu kadar haklı ve geleceği kazanmaya muktedir olan ezilen, sömürülen sınıf, cins ve halklara nefes dahi aldırmak istememektedir. En küçük haklı direnişlerine en büyük saldırganlıkla cevap vermektedir. Alternatif bir gelişmeye asla tahammül etmemektedir. Gücü, olanakları yetse ve tarihsel olarak imkansız olmasa, bir tek sistem dışı alternatif geçit vermemekte kararlıdır. '98 yılında yaşanan olaylar bunu bir kez daha kanıtladı. 9 Ekim komplosu ve II. Körfez savaşı bunun en bariz örnekleri oldu.

Başını ABD emperyalizminin çektiği bu sistem, giderek içten içe çürümektedir. ABD dünyanın en çok dış borcu olan ülke konumuna düşmüş bulunmaktadır. Uluslararası tekeller sermayelerini birleştirerek daha da güçlenmeye çalışsa da son Rusya ve Uzak Doğu kriziyle sistemin artık yama tutmadığı anlaşılmıştır. Zayıf ve yoksul halkların kıpırdanışı dipten gelen dalga gibi sistemi tehdit etmektedir. Emperyalistler arasındaki gelişkiler giderek derinleşmektedir. Emperyalizmin, Ortadoğu dışında hemen hemen egemenliğini kurmadığı, "*Yeni Dünya Düzeni*"ni oturtmadığı, statükosunu stabilize etmediği bölge neredeyse bırakmadı.

ABD emperyalizmi, kendisi dışında hiçbir gücün bölgemizde nüfuz sahibi olmasını istememektedir. Dünyanın her yerindeki egemenliğini bir başkasıyla paylaşmaya hazırdır, ama Ortadoğu'ya başka hiçbir gücün girmesini kabul ekmemektedir. İşbirlikçi-kukla yönetimlere dayanarak halklar üzerinde geliştirdiği denetimin en baskıcı, en ölçüsüz biçimini her türlü yöntemi kullanarak Ortadoğu'da kurmak istemektedir. Çünkü 21. yüzyılda birinci dereceden stratejik önem kazanacağı daha şimdiden tespit edilen temiz su kaynakları üzerinde kesin bir hakimiyet kurmak istemektedir. Kuşkusuz zengin petrol yatakları açısından da aynı durum geçerlidir. Yine, Kafkaslara doğru yayabilmek ve buradaki zenginlik kaynaklarına uzanabilmek için de, bölgemizi kesin bir biçimde denetim altına almak istemektedir. Bu bakımdan bölgemizin jeopolitik, jeostratejik önemi ABD açısından vazgeçilmezdir. Ancak bu emellerini gerçekleştirebilmesi, bölgedeki bütün anti-emperyalist, devrimci direnişleri ve boyun eğdiremediği yönetimleri tasfiye etmesine, dize getirmesine bağlıdır.

İran, Irak, Suriye gibi güçler de şu veya bu düzeyde engel olarak görülse de baş hedefi PKK'dir. ABD emperyalizmi "*vazgeçilmez stratejik çıkarları*" önünde engel olarak gördüğü PKK'yi tasfiye etmek için her şeyi göze almaktadır. Buna üçüncü bir dünya savaşı da dahildir. 21. Yüzyıl'da su kaynakları yüzünden üçüncü dünya savaşının çıkacağını ilan eden ABD'li stratejistlerin öngörüleri gereği, ABD, adeta savaşı daha erkenden patlatma niyetinde gözükmektedir. 9 Ekim komplosu ve İkinci Körfez Savaşı bunun en açık kanıtıdır. Ancak her iki tasfiye planı da tutmamıştır. 9 Ekim komplosundan PKK ve Başkan Apo, son Körfez savaşından da Irak ve Saddam güçlenerek çımıştır.

Son iki yıldır, bu amacında derinleşen ABD, Türkiye ve İsrail'i buluşturup stratejik düzeyde ittifak kurmalarını sağlayarak, bölgemizdeki dayanaklarını pekiştirme yoluna gitti. ABD'nin bölgesel hesaplarını, "*Pax Americana*" planlarını son derece yakından izleyen siyonizm, İzhak Rabin'i tasfiye ettikten sonra, Ortadoğu barışında siyonizmin perspektif ve hedefleri dışına çıkan Clinton'u etkisizleştirip denetimine almak için, Monica Lawinsky komplosunu tezgahladı. Siyonizmle kaderini birleştiren TC de Kürt sorununun çözümünde farklı bir ses olan Özal'ın işini bitirmişti.

Özelde PKK'nin yükselen ve giderek bütün bölgedeki anti-emperyalist, anti-siyonist, demokratik hareketlere de güç ve moral kaynağı olan KUKM etkisizleştirilmeden, bölge üzerindeki hesaplarını gerçekleştirebilmeleri imkansızdı. Bu nedenle ABD-İsrail-TC üçlüsü, stratejik bir plan geliştirdi. Bu plana göre TC, Suriye'ye saldırtılacak, böylelikle hem PKK önderliği, hem de Suriye yönetimi tasfiye edilecekti. Bölgesel, hatta yeni bir dünya savaşı dahi göze alınmıştı. Bu nedenle Doğu Akdeniz'e "*tomahawk*" füzeleri taşıyan savaş gemileri getirilmişti. Zaten Suriye'ye yönelik saldırıyı meşrulaştırmak için 20 Ağustos tarihinde Sudan ve Afganistan'ı bombalamıştı.

'98 yılına damgasını vuran uluslararası 9 Ekim komplosunun pürüzsüz yürüyebilmesi için, 16 Ağustos 1998 tarihinde aracılar vasıtasıyla resmen PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaştan ateşkes talebinde bulunan özel savaşın birinci dereceden sorumlu kurmayları, böylelikle PKK önderliğini aldatıp, gafil avlayabileceklerini sandılar. Sözde PKK önderliğinde bir rahatlama, bir aşırı iyi niyet geliştirebileceklerini ve hiç beklemediği bir anda yüklenip "*kellesini alabileceklerini*" umuyorlardı. Amaç buydu. Parti Önderliği'nin 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde ilan ettiği "*tek taraflı ateşkes*" kararı devam ederken, TC de tarihinde görülmemiş düzeyde Cumhuriyet'in 75. kuruluş yıldönümünü kutlama hazırlıklarını yürütüyordu. Demirel kendisini ikinci Atatürk, Mesut Yılmaz da ikinci İnönü ilan etmenin hayalini kurmaktaydı. Bir taraftan ateşkes isteyip Kürt sorununun barışçıl çözümüne hazırlandığını ve zamana ihtiyacı olduğunu ima eden TC, asıl olarak saldırı planlarını titizlikle ve hızla yürüttü. Birden bire başlatılan ve ortalığı toz-dumana katan Suriye'ye dönük tehditler, birkaç gün içinde en üst düzeye tırmandırıldı.

TC'nin koçbaşı olarak kullanıldığı Suriye'ye dönük saldırıda baş hedef, PKK Önderliği'ydi. Çünkü bölgedeki bütün devrimci gelişmelerin odağında PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın mücadelesi yatmaktaydı. Che Guevara'nın da tasfiye edildiği tarih olan 9 Ekim komplosunun başarısız kılınması ihtimaline karşı da her türlü tedbir alınmış, İnterpol'ün bu amaçla kırmızı bülten ile "*uluslararası tutuklama kararı*" çıkartması sağlanmıştı.

Suriye'ye dönük saldırı karşısında fiili tavır alabilecek bütün güçlerle çatışmayı da göze alan bu karşı-devrimci ittifak, mevcut hedeflerine ulaştıktan sonra, zaten kuşatılmış olan Irak etrafındaki çemberi daha da daraltacak, İran'ı da peyderpey tasfiye etmenin olanaklarını daha fazla yaratmış olacaktı. Bu, Ortadoğu'da bütün inisiyatifin ABD'nin başını çektiği üçlü ittifakın eline geçmesi anlamına geliyordu.

Hazırlanan bu komplo da hiçbir ayrıntı gözden kaçırılmamıştı. Komploda başta işbirlikçi hain KDP olmak üzere, YNK'ye de rol biçilmişti. Barzani ve Talabani Washington'a çağırılmış, "*Apo ve PKK sonrası*" için planlar yapılmıştı. Plana göre PKK Önderliği tasfiye edilecek, bütün Kürtlerin geleceği bu sahte Kürt önderlerinin eline teslim edilecekti. Bu amaçla sözde bir Kürt çözümü de planlanmıştı. Güney'li bu işbirlikçi güçlere verilen önem, PKK öncülüğünde gelişen UKM sayesindeydi. Kendilerine verilen bütün sözlerin temelinde PKK'nin varlığı yatmaktaydı. PKK sayesinde kazanılanları, PKK olmadan koruyabilmeleri imkansızdı. "*Apo ve PKK sonrası*" çözüm planlarına destek arayışını sürdüren Barzani ve Talabani'nin, komplo sonuçlanana kadar Kürdistan'a gitmelerine izin verilmedi. Adeta yurtdışında rehin tutuldular. Bu tezgah, tarihe "*büyük komplolar*" adıyla geçen birçok komplonun sentezi niteliğindedir. Tarihte İngilizler de İskoç halkının önderi William Wallace'i tasfiye edene kadar, işbirlikçi aşiret reislerini İngiltere'de tutmuştu. Yine bir Osmanlı ve Roma İmparatorluklarının tarihinde de, bunun sayısız çarpıcı örnekleri vardır.

Dünyanın en gerici, en barbar, en yayılmacı, kâr ve egemenlik hırsıyla gözü dönmüş, halkların hak ve özgürlüklerinin başdüşmanlarının kafa kafaya vererek hazırladıkları büyük komplo, Başkan Apo tarafından eşsiz bir öngörü ve politik sezgiyle boşa çıkarılmıştır. Eğer bugün, üçüncü bir dünya savaşı veya en azından bölgesel bir savaş yaşanmamışsa, bu PKK Önderliği'nin sayesinde olmuştur. Başkan Apo'nun şahsında hedeflenen sosyalizmdir. Bu anlamda Başkan APO'nun uluslararası büyük komployu boşa çıkarması, sadece PKK ve Kürt halkının değil, sosyalizm idealinin, bölge devrim güçlerinin, dünyada emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı özgürlük mücadelesi yürüten anti-emperyalist, devrimci, sosyalist güçlerin de varlığının korunmasıdır.

"ABD emperyalizmi, kendisi dışında hiçbir gücün bölgemizde nüfuz sahibi olmasını istememektedir. Dünyanın her yerindeki egemenliğini bir başkasıyla paylaşmaya hazırdır, ama Ortadoğu'ya başka hiçbir gücün girmesini kabul ekmemektedir. İşbirlikçi-kukla yönetimlere dayanarak halklar üzerinde geliştirdiği denetimin en baskıcı, en ölçüsüz biçimini her türlü yöntemi kullanarak Ortadoğu'da kurmak istemektedir. Çünkü 21. yüzyılda birinci dereceden stratejik önem kazanacağı daha şimdiden tespit edilen temiz su kaynakları üzerinde kesin bir hakimiyet kurmak istemektedir..."

Başkan Apo, komploculara çektiği "*şah*"a karşı, şah olarak tek başına yaptığı Rusya hamlesi ile, savaşta kural tanımazlığın zirvesi olan bu komplonun ilk perdesini başarıyla boşa çıkarttı. Rusya'nın içinde bulunduğu ekonomik bunalımı kullanarak ve zayıf yönetimin zaaflarına yüklenerek baskı kuran ABD; yaranma, rüşvet ve şantajla yönetimi etkileyen TC ve Rus yönetiminde kilit noktaları denetimi altında tutan siyonistlerin birleşik çabalarıyla Primakov yönetimi kuşatma altına aldı. Rusya'nın güven vermeyen tehlikeli ve muğlak ortamında ısrarla sürdürülen komployu nihai olarak boşa çıkartmak mümkün değildi. Bu nedenle Başkan Apo, tarihi yürüyüşünün yönünü Roma'ya çevirdi. Roma'ya gelişiyle beraber, kelimenin tam anlamıyla yer yerinden oynadı. Kürdistan sorunu önderliğin bir tek adımıyla görülmemiş ölçüde uluslararasılaştı. Kürdistan halkı büyük ayağa kalktı. Ancak komplo durmadı. 2000'li yıllara bir adım daha yaklaşırken tüm şiddetiyle bu komplo sürüyor.

1998 yılında özel savaş rejimi ve PKK'nin durumu

1998 yılı terörist TC açısından tam bir yıkım yılı oldu. Dişinden tırnağına kadar bütün varlığını, PKK ve onun yürüttüğü kutsal özgürlük mücadelesinin tasfiye edilmesi planına göre düzenleyip ayarlayan, 1998 yılında PKK önderliğini ve gerillayı kesin olarak tasfiye etmeyi planlayan TC, kelimenin tam anlamıyla "*Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan oldu.*" PKK ve önderliğini tasfiye etmek amacıyla oluşturduğu çeteler, daha yılın başında şapır şapır dökülmeye başladı. Susurluk'ta kamyon altında kalan ve hurdaya dönen ne çetelerin mercedesiydi ne de pestil haline gelen çetebaşlarıydı. Hurda yığını haline gelen de, pestil gibi olan da bizatihi çeteleşen devletin ta kendisiydi. Susurluk'ta enkaz haline gelen sistemin içindeki bütün pislikler dışarıya saçıldı ve pis kokusu bütün dünyayı sardı. Dünya alem gördü ki, bu devlet, tepeden tırnağa pisliğe, kana ve suça batmıştır. Görüldü ki, TC Kürdistan halkına karşı geliştirdiği imha ve inkar politikasını hayata geçirebilmek için gerekli olan sınırsız ekonomik kaynakları, kara para ve eroin ticaretinden elde etmektedir. TC'nin bir suç şebekesi olduğu, insan kaçırmadan katletmeye, işkenceden tecavüze, köy yakıp yıkmadan göçertmeye kadar her türlü insanlık dışı uygulamayı kılını kıpırdatmadan geliştirebilecek kadar barbar olduğu tüm çıplaklığıyla ortaya çıktı. İnsanlık karşısında suç üstü yakalanmış olmanın telaşıyla oluşturulan Susurluk komisyonuyla bütün suçu şu ya da bu kişililiklerin üstüne yıkarak devleti aklamaya çalıştı.

'98'e Refah-Yol hükümetiyle giren TC, Arap aleminin desteğini alarak, PKK'nin tasfiyesinde Refah'ı kullanmayı hedefledi. Denenmedik ve kullanılmadık bir tek Refah kalmıştı, o da sonuna kadar kullanıldı. Ancak PKK Önderliği mücadelesiyle Arap dünyasına Kürt sorununu kabul ettirmişti. Bir taraftan Arap alemini Refah eliyle kazanmaya çalışan TC, diğer taraftan da sahtekarca İsrail siyonizmi ile stratejik düzeyde ittifaklaşmaya gitti. Başından beri İsrail ile ilişkileri stratejik düzeyde olduğu halde Arap aleminin tepkisini çekmemek için bunu sıradan bir ilişkiymiş gibi yansıtmaya çalıştı.

Rejime damgasını vuran ordu, Refah'ı yeterince kullandıktan sonra tasfiyesini gündeme getirdi. Gelinen aşamadan sonra onu hükümette tutmak, oldukça riskliydi. Zira İsrail ve ABD ile birlikte birbuçuk yıldır geliştirmiş oldukları konsept Ortadoğu'ya dayatılacak egemenlik savaşını içerdiği için, Refah'ın içinde yer aldığı bir hükümetle böyle bir savaşa girmeyi riskli buldu. PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşa karşı hazırlanan komplo çerçevesinde geliştirmeyi planladıkları bölge savaşını hiçbir biçimde riske etmek istemiyorlardı. Bu nedenle ABD ve İsrail ile geliştirdiği stratejik ittifakın da bir gereği olarak Refah'ı ortada hiçbir ciddi durum yokken, "*irtica hortladı, birinci tehlike artık terör değil irticadır*" gibi sahte sloganların gölgesinde tasfiye etti. Ardından gerçek iktidar genelkurmaylığın geliştirdiği "*Türk islamı*" kavramı ile kemalizmin dine bakışı bütün topluma dayatıldı. Böylece toplumu gözeneklerine kadar ideolojik egemenliği altına almak istedi. 28 Şubat darbesiyle Refah'ı toprağa gömdü. Parti kapatmayı bir gelenek haline getirmiş olan TC, resmi ideolojiden milim sapmanın bedelinin ne olduğunu adeta anlamak istemeyen herkese bir kez daha çok net bir şekilde kavrattı. Anlaşıldı ki, bu sistem içinde Refah gibi nüans düzeyinde de olsa, asla farklı bir düşünceye, ideolojiye, felsefeye, kültürel-dinsel ve ulusal farklılığa yer yoktur. Herkes resmi ideolojiye gelmek zorundadır. İsrail ve ABD'den aldığı açık ve Avrupa'dan aldığı dolaylı destekle, tarihi ve toplumsal bütün gerçeklerle adeta alay ederek ve büyük bir pervasızlıkla, her şeyde "*tek*"liği dayattı. Tek renk, tek düşünce, tek dil, tek din, tek ırk, tek ulus, tek bayrak, tek devlet, tek meclis, tek kültür dayatmasıyla rejim, ne kadar çağ ve uzay dışı olduğunu bir kez daha kanıtladı.

İçerde tek sesi egemen kılan özel savaş rejimi, '98 yılında mutlak olarak tasfiyesini planladığı PKK'nin içine kadar elini uzattı. Uzun yıllardır hazırladığı Zeki unsuruna dayanarak ve savaşta İsrail'den aldığı en modern teknolojiyi kullanarak geliştirdiği "*alan tutma taktiği*" ile gerilla saflarında savaşa ve zafere inançsızlığı, marjinalleşmeyi ve giderek gerillanın tümden tasfiyesini hedefledi. Düşman tarafından alabildiğine pohpohlanıp şişirilen Zeki unsuru, saflarda "*UNİTA*"laşmayı geliştirerek, kendisini "*Apo sonrası PKK*"yi ele geçirmeye hazırladı. Zira Parti Önderliği'ni tanrı, kendisini de peygamber olarak ilan etmiş, Parti Önderliği'ni çok sahte bir biçimde gökyüzüne çıkartırken ve aslında yere gömerken, kendisini de yeryüzünün ve dolayısıyla "*Apo'suz PKK*"nin başına oturtmayı hedeflemişti. Yine buna paralel olarak komplonun Av-

rupa ayağını da örmeye çalışan TC ve emperyalizm, burada da kimi arkadaşlara el atarak bütün Avrupa yapısına marjinalleşmeyi dayatarak sonuç almak istedi. Başkan Apo'nun bu oyunları bozması, Zeki unsuru şahsında dile gelen ajanlaşmış kişiliği açığa çıkartması ve buna zemin olan yapımızdaki işbirlikçi eğilimi mahkum ederek netleştirmesiyle planın bu en önemli ayağı da kırıldı. TC ve emperyalizmin parti içine kadar elini uzatarak bu oyunları geliştirmesi boşuna değildir. "*Apo'suz PKK*"nin kontrolden çıkacağından, bunun sınır tanımaz ve kontrol edilemez bir şiddetin gelişmesine yol açacağından korkmaktaydılar. PKK yapısını ve halkı, hiç değilse Avrupa'yı her ne pahasına olursa olsun kontrol edecek birilerine ihtiyaç duymaktaydılar. PKK önderliğinin her sahaya netleşmeyi dayatması, eğitim faaliyetlerinin gerillada bu döneme kadar gerçekleşmemiş bir düzeyde geliştirilmesi ve Zeki'nin KDP aracılığıyla TC'nin kucağına tamamen gömülmesiyle gerillada muazzam düzeyde bir netleşme ve kararlaşma süreci başladı ve önemli mesafeler aldı.

9 Şubat 1998 Güney işgalinden başlayarak, Kürdistan'ın her eyaletinde kesintisiz ve yoğun bir biçimde yürüttüğü operasyonların astarı her defasında yüzünden daha pahalıya patladı. 17 generalin komutasındaki bir orduluk güçle ve en üstün askeri teknolojiye dayanılarak gerçekleştirilen 18 Mayıs Murat operasyonu tam bir fiyasko ve hezimetle sonuçlandı. Diğer tüm eyaletlerde geliştirilen operasyonların akibeti de bundan pek farklı olmadı. Fakat gerilla da yakaladığı büyük zaferler kazanma fırsatlarını değerlendiremedi. Parti Önderliği'nin, gerillanın önüne koymuş olduğu kapsamlı taktik açılımlara cevap verilemedi. Düşmanın çok etkili vurma ve iradesini kırma her defasında gerillanın önüne bir fırsat olarak çıkmasına rağmen, bu gerçekleştirilemedi. Ancak yıl boyunca düşmana ciddi fiziki kayıplar verdirmeye devam etti.

'98 yılına sığdırılan önemli bir gelişme de savaşta denge sürecinin giderek uzamasının önünü almak, kazanmanın imkanlarını büyütmek ve devrimin Türkiyelileşmesini sağlamak amacıyla Amanoslar, Karadeniz ve Akdeniz'in yeni gerilla alanları haline getirilmesi oldu. Bu bakımdan 1998 yılı, PKK'nin Türkiyelileştirilmesi hedefinin gerçekleştirilmesinde önemli bir gelişmenin yaşandığı süreç oldu. Gerilla, Parti Önderliğinin çabalarıyla bu sahalara oturtuldu.

15 yıllık savaş boyunca, "*halk güçlü olandan yanadır*" felsefesine dayanarak estirdiği korkunç terörle halkı sindirerek pasifikasyona uğrattığına, zamana yaydırılmış soykırım ve göçertme politikasıyla istediği sonuçlara ulaştığına inanan TC'ye, halk Newroz'da müthiş bir cevap verdi. 1998 Newroz Serihıldanı hem katılım, hem nitelik, hem de coşku bakımından, 1991-92'leri aştı. Dünyanın dört bir yanında Kürdistan halkı Newroz'da adeta patlamayı yaşadı.

Devrimci Güç Birliği Platformu'nun geliştirilmesi de 1998'e sığdırılan önemli çalışmalardan biri oldu. On yıllardır halklarımızın özlemi olan devrimci birlik, kardeşlik ve enternasyonalist dayanışma DGBP'nin kurulmasıyla giderek kurumsal bir içerik kazandı. Bu birlik, önderlik sahasından Karadeniz-Amanos-Toroslara, Kürdistan'dan Türkiye'ye, Avrupa'dan Balkanlar'a, metropollerden zindanlara kadar hemen her alanda komiteleşmeye kavuşturuldu. Birlik sorunu artık bir söylem olmaktan çıkıp, eylemsel düzeyde ciddi adımlara kavuştu.

1998 yılı, yine Parti Önderliği'nin çabalarıyla ulusal birliğin ve halk iradesinin geliştirilmesinde, halkımızın kendi öz iktidar organlarına kavuşturulmasında önemli bir yer tutan PKDW çalışmalarının nitelik kazanmasında da bir dönemeç oldu. İlk kez seçim yaparak İtalyan parlamentosunda toplanan PKDW, uluslararası alanda meşruiyetini perçinlerken; Türk özel savaş rejimini darbelemede, Kürt halkının dostlarını çoğaltmada, ulusal kurtuluş mücadelesinin ve halkımızın meşru taleplerinin uluslararası alana taşırılmasında ve tanıtılmasında küçümsenemeyecek adımlar attı.

1998'e damgasını vuran ve büyük anlam kazandıran, kuşkusuz dünya çapında büyük yankılar yaratan, dünyanın birincil gündem maddesi haline gelen, siyasi etki ve sonuçlarıyla Kürdistan tarihinde yüzyıllara sığacak kadar büyük açılım ve kazanımlara yolaçan, bir başka değişle an'a tarihi sığdıran Başkan Apo'nun büyük ve tarihi Roma yürüyüşü oldu.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın uluslararası emperyalist komployu başarısızlığa uğratan Roma hamlesi, komplonun tümden bittiği anlamına gelmese de, düşmanın istediği sonucu alabilmesinin önüne geçmekle kalmadı, Kürdistan sorununun görülmemiş düzeyde uluslararasılaşmasını sağladı, Kürt diplomasisi için sınırsız imkanlar yarattı ve oldukça değerli ilişkiler kazandırdı. Sorunun kalıcı düzeyde insanlığa ve tarihe maletti.

1998'e bir daha silinmemecesine damgasını vuran en temel eylem tarzı, zindanlardan başlayarak Rusya, Avrupa, Türkiye ve Kürdistan'ın dört parçasına yayılan ve "*Güneşimizi Karartamazsınız*" sloganıyla yükseltilen "*Başkan Apo'ya Bağlılık*" eylemleri oldu. Tarihte bir benzerine rastlanmamış olan kendini yakarak önderliğine sahip çıkma eylemlilikleri, büyük komplonun görülmesi ve önünün alınması için gerillayı, partili militanları, halkı ve insanlığı göreve davet oldu. Kürt kadını başta olmak üzere, halk Ulusal Önderine etkili sahip çıktı, O'nun etrafında etten ve ateşten bir çember oluşturdu. Partili militanlar ve gerilla bu son derece kritik olan süreçte rolünü oynayamadı, halkın gerisine düştü.

Parti Önderliği'ne rağmen geliştirilen kendini yakma eylemleri, kadın gerillanın öncülüğünde, düşmanı yakma eylemine dönüştü ve Rojbin, Binevş, Berwar yoldaşların fedai eylemlilikleriyle, PKK Önderliği'ne yönelmenin, Kürdistan sorununun halkların eşitliği ve özgürlüğü temelinde çözüme kavuşturulmamasının, etkilerini 21. yüzyıl boyunca sürdürecek olan kontrol edilemez şiddete yol açacağının çok net mesajlarını Kürdün dramını görmek, anlamak istemeyen, stratejik dedikleri çıkarlarından vazgeçmemekte ısrar eden ABD, İsrail ve TC başta olmak üzere bütün dünyaya duyurdu.

Parti Önderliği'nin Roma hamlesi ve bunu izleyen süreç içinde komplonun boşa çıkartılaması ve tam tersi sonuçlara yol açması karşısında çılğına dönen düşman, 1998'in sonuna gelindiğinde "*çiğ çiğ adam yeme ve her Kürt için linç sahneleri düzenleme*" düzeyine ulaşan barbarlık kültürünü doruğa tırmandırdı. Ancak bu vahşi uygulamalar da Kürt halkını sindirebilmeleri için yetmedi. Ülkenin her parçasında, bütün dünyada olduğu gibi, düşmanın yüreğinin üstünde de, metropollerde de Kürt halkı ölüme meydan okuyarak ayağa kalktı ve ulusal iradesine sahip çıktı.

'98 yılının bitimine çeyrek kala Türk ordusunun en fazla itibar ettiği ve bütün gücüyle desteklediği ANASOL-D hükümeti Roma hamlesi karşısında dayanamadı ve yıkıldı. Bütün hesaplarını Parti Önderliği'nin tasfiyesi üzerine yapan özel savaş rejimi, bu yıl da siyasi ve ekonomik krizden bir gün olsun kafasını kaldıramadı. Ondört yıldır devam eden savaş süresince Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında yıkılan bu dokuzuncu hükümet oldu. Son ekonomik krizle bütün göstergeleri "*sos*" veren ekonomi, Roma hamlesinden sonra dibe vurdu ve bir milyon işçi işten çıkartıldı, üretim düştü, dış satışlar düştü, halkın alım gücü düştü, devalüasyon, enflasyon ve faiz oranları yukarılara fırladı. Savaşa endekslenen ekonominin bitişi, rejimin temelinin de çöküşü anlamına geliyordu. Bu nedenle siyasal, sosyal, askeri, moral, ahlaki kriz ve düşkünlükte doruğa çıktı. Gün geçmiyor ki, devletin kilit noktalarında görev yapanlardan birkaçının eroin ticareti, cinayet, adam kaçırma, işkence yapma veya yaptırma, haraç-rüşvet alma, çete kurma suçlarına adı karışmamış olsun. Düzenin yarattığı insanlar artık birbirini sadece öldürmüyor, lime lime doğruyor. Bu sistem her bakımdan çürümüş ve bitmiştir.

Başkan Apo'nun Roma hamlesinden sonra gelişen Kürdistan sorunundaki uluslararasılaşma karşısında çılğına dönen ve elinin altındaki, tamamen kendi yasaları çerçevesinde kurulmuş birer yasal kurum olan HADEP, MKM, Ülkede Gündem gibi Kürt halkının legal mevzilerine saldırdı ve hıncını linç sahneleri tezgahlayarak savunmasız sivil halktan çıkarttı. Özellikle "*Güneşimizi Karartamazsınız*" eylemliliklerinde dile gelen Parti Önderliği'ne sonsuz bağlılık ve aşk kanıtlamalarından adeta deliye dördü. Öfkesiyle hareket etti ve hep kaybetti.

Özetle; 1998 yılı TC açısından her bakımdan kaybedilen bir yıl oldu. Son hükümet kurma görevi verilen, 28 Şubat Darbesinin sivil mimarlarından ulusal inkarcı, şimdinin devşirme Türkü Yalım Erez de TC'nin yarasına merhem olamayacaktır. Hâlâ "*Türk-Kürt ayrımı yoktur*" tezini kanıtlamaya çalışan TC, ihanetçi-hain Kürt'ten medet ummaktadır. Ulusal inkarcı Kürde dayanarak, onun etrafında bir "*milli mutabakat*" hükümeti kurmaya çalışmaktadır.

'98 yılında yaşadığımız önemli bir gelişme de "*Ulusal Kongre*" çalışmalarında alınan mesafe oldu. Roma hamlesiyle bütün parçalardan halkımızı birleştirerek ayağa kaldıran Parti Önderliği, Ulusal Kongre çalışmalarına da görülmemiş bir tempo kazardırdı. En birliğe gelmez olanları ayağa kaldırıp birliğe çekti. Ulusal birlik önünde engel olanların, kimler olduğunu ve kime hizmet ettiklerini netleştirdi ve halk saflarından tecrit edilmelerini sağladı. Böylece Ulusal Kongre çalışmaları ivme kazandı.

İşbirlikçi-hain KDP gericiliği ile kaşarlanmış oportünizmin adresi olan YNK'nin halkımıza değil, onun düşmalarına güvendikleri ve kendilerini bir tas mercimeğe sattıkları; düşmanın çağrıları karşısında tam bir emireri gibi esas duruşa geçerken, halkın birlik çağrıları karşısında kılları kıpırdamayacak kadar vicdandan, insanlıktan düştükleri bir kez daha açığa çıktı ve halkımız bunları yüreğinde ve bilincinde mahkum ederek tecrit etti.

'98 yılının son günlerinde TC, hâlâ bir haine dayanarak hükümet kurmaya çalışırken, halkımızın ulusal birlik taleplerine bir cevap da Kuzey Kürdistan'ın devrimci, yurtsever örgütlerinden geldi. ABD emperyalizmi ve Türk sömürgeciliğinin, Ulusal Önder Başkan Apo'ya karşı, topyekün bir saldırıya geçmesi, O'nun şahsında bütün Kürt ulusal varlığını hedeflemesi ve bu gerçekliğin diğer yurtsever Kürt örgütleri tarafından görülerek anlaşılması Kuzeyli örgütlerin cephesel birliklerini kurup geliştirmelerinde ateşleyici oldu.

Sonuç Olarak:

Parti Önderliği, siyasi açıdan tarihin en büyük sorunu, hukuki açıdan insanlığın en büyük davası ve insani açıdan çağın en büyük dramı haline gelen Kürdistan sorununa siyasi, hukuki ve insani bir çözüm geliştirme imkanlarını yaratmak, bu insanlık dramının yaratılmasında birinci dereceden rol oynayan Avrupa'ya bu tarihi günahını affettirme fırsatını vermek amacıyla tarihi Roma yürüyüşüne çıktmıştı. Bu gerçeklik bizzat PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş tarafından defalarca dile getirildi.

Ancak global ekonomi içinde ABD ve TC ile çıkarları içiçe geçen ve ihale rüşvetiyle midesinden, tehdit ve şantajla korku güdüsünden bağlanan Avrupa, tarihsel olarak sorumluluğu altında gelişmiş olan bu sorunun çözümünden kaçtı. Kendi basit ekonomik çıkarlarını ve sıradan güvenlik sorunlarını bir kez daha her şeyin üstüne çıkardı. Böylece PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın Roma yürüyüşüyle Avrupa demokrasinin ne kadar sahte, ikiyüzlü, kuruşla satın alınabilecek kadar değersiz olduğu hem Avrupa kamuoyu, hem de dünya ezilen hakları nezdinde netleştirildi.

Kürdistan sorunu gibi uluslararası bir sorun karşısında insiyatif almayan Avrupa yine de Parti Önderliğimiz tarafından sonuna kadar değerlendirildi. Roma yüyüşüyle alınan mesafe sayesinde, geleceği ve zaferi kazanmak için eşi bulunmaz bir zemin yaratıldı. TC'nin kirli savaşın sorumlusu olduğunun kesinleştirilmesinde ve Kürt halkının direnme savaşının, yaşamsal bir zorunluluk olduğu noktasında Avrupa kamuoyu başta olmak üzere, bütün insanlık muazzam aydınlatıldı.

'98 yılı nereden bakılırsa bakılsın Başkan Apo, PKK, gerilla ve halkımız için her bakımdan kazanım yılı oldu. '98, gelecek on, hatta yüz yılları biçimlendirecek kadar güçlü ve büyük siyasi, diplomatik, hukuki, askeri, moral kazanımlarla kapatıldı. Eski kazanım ve mevziler daha bir pekiştirildi, bunlara muazzam gelişkinlikte yenileri eklendi.

Artık gerillaya, parti militanlarına ve halka düşen görev, zafer tarzında bir mücadeledir. Sonuna kadar kazandıran çalışma tarzında ustalık ve yorulmak bilmez tempoyla görevlere sarılmadır. Artık hiçbir şeyin eskisi gibi olamayacağı açıktır. Bu nedenledir ki, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş "*Yeniden Yapılanma*" sürecini başlatmıştır. Geçmiş yetersizlik, hata ve geriliklerimizde ısrar etmekle devrime neler kaybettirdiğimiz bugün daha çok netleşmiştir. Bizim hata ve suçlarımızın da hesabını vermek durumuyla karşı karşıya bıraktığımız önderliğin çağrılarına cevap olmak, en tepeden en alta hepimizin namus, şeref borcudur. Değişen zamana, koşullara, ihtiyaçlara göre kendimizi tepeden tırnağa yenilemek zorundayız. Bu aşamadan sonra eski tarz ve tempoda ısrar eden, kendisini yaşayan, devrime ve görevlere yoğunlaşmayan, kendi geriliklerini partiye, önderliğe, militan savaşçı yapımıza ve halka dayatan parti ortamında yaşayamaz. Parti önderliğinin gazetemizde manşetten verilen değerlendirmesinde de çok net olarak ortaya koyduğu gibi, bugünkü halimizle Parti Önderliği artık bizi yoldaş olarak kabul etmemektedir. Eğer geriliklerimizde ısrar edersek, kendimizi düzeltme ve aşma gücünü gösteremezsek, parti saflarından çekip gitmemizi, aksi halde kendisinin partiyi bırakıp gideceğini bütün insanlığın önünde ilan etmiştir. Artık bu aşamadan sonra parti namusu ve ahlakı olan her yoldaşın bir an önce kendisini netleştirmesi gerekmektedir. Hiçbir şeyi kurtarmaya yetmeyen, karın doyurmayan, yarım yamalak yapılan gerillacılık, komutanlık, yöneticilik, militanlık kabul edilmemektedir. Muğlak, ne yaşadığı belirsiz, görevlere göre olamayan, kazanma ve başarma tutukusu, iradesi zayıf olan, sorunlar ve görevler karşısında hantal ve edilgen kalan, çok zamana az iş sığdıran, keyfiyetçi, dağıtıcı, her şeyi ve herkesi çekiştiren kişilikler en kısa zaman içinde aşılmak durumundadır. Bize verilen zaman azami olarak altı aydır. Bu altı ayın, aynı zamanda altın gibi değerli olduğu ve doğru değerlendirilip kullanılması gerektiği ortada olan bir gerçekliktir. Bu süre içinde kendimizi büyük bir ustalık, incelik ve hassasiyetle işleyerek değerli kılamazsak; geri kişiliklerimizi, anlayış, alışkanlık ve bireyselliklerimizi yeterli bir çaba ile aşmazsak partinin ve önderliğin bizleri aşacağı çok nettir. Her arkadaş kendi gerçeğini hiç değilse kendisine itiraf ederek eski kişilik karşısında büyük red hareketini geliştirmelidir. Bunun üzerinde doğru ve yeterli durmak, ciddi tartışmak, ciddi yoğunlaşmak ve büyük kararlaşmak durumundayız.

Bu perspektifler temelinde kendimize yüklenelim, PKK'nin zafer kişiliğini yakalayalım ve 1999 yılında halkımıza ve bölgemiz ezilen halklarına bir zafer kazandıralım.

Bu büyük kazanma kararlılığı temelinde bütün okuyucularımızın yeni yılını kutluyor, büyük kişilikleşme çabasında başarılar diliyoruz.

"Parti Önderliği'ne rağmen geliştirilen kendini yakma eylemleri, kadın gerillanın öncülüğünde, düşmanı yakma eylemine dönüştü ve Rojbîn, Binevş, Berşal yoldaşların fedai eylemlilikleriyle, PKK Önderliği'ne yönelmenin, Kürdistan sorununun halkların eşitliği ve özgürlüğü temelinde çözmemenin etkilerini 21. yüzyıl boyunca sürdürecek olan kontrol edilemez şiddete yol açacağının çok net mesajlarını Kürdün dramını görmek, anlamak istemeyen, stratejik dedikleri çıkarlarından vazgeçmemekte ısrar eden ABD, İsrail, TC başta olmak üzere bütün dünyaya duyurdu."

20. yılda PKK
Kürtler ve özgürlük mücadelesi

İsmail Beşikçi

Kirli savaş sonucu ortaya çıkan çelişkiler PKK'yle, Kürt ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesiyle, Türk yönetiminde, Türkiye'nin ve Kürdistan'ın toplumsal yapısında, Türk siyasal sisteminde, siyasal kültürde ortaya çıkan temel çelişkilerdir. Savaşı derinleştirip yaygınlaştırarak, devlet terörünü tırmandırarak bu temel çelişkilerin çözülmesi olasılığı yoktur.

Türkiye'de temel anayasal kurumların süreç içinde çürümesinin, çöküşünün yaşandığı da görülmektedir. Örneğin Türk siyasal sisteminde, Milli Güvenlik Kurulu'nun belirleyici, tayin edici, yönlendirici ağırlığı karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisi, hükümeti, siyasi partiler gibi kurumların hiçbir ağırlıklarının olmadığı, kıymet-i harbiyeye haiz olmadıkları açık bir şeklide ortaya çıkmıştır. Milli Güvenlik Kurulu, ordunun komuta kademesinin ağırlıkta olduğu bir kurumdur. Komuta kademesinin tayin-terfi, yer değiştirme, emeklilik işlemleri Yüksek Askeri Şura tarafından yapılmaktadır. Yüksek Askeri Şura kararlarının Danıştay'ın hukuki denetimine bağlı olmadığı bilinmektedir.

Suç işleyen memurlar yargılanamamaktadır. Memurların gerçekleştirdiği cinayetler yargı konusu yapılamamaktadır. Suç işleyen memurların yargılanmasını zorlaştıran, bazen olanaksız kılan mevzuat, Osmanlı devletinden beri vardı, fakat, Kürt dinamiği, gerilla mücadelesi, Türk hukukundaki, Türk yargısındaki bu zaafı, demokrasi dışı unsurları, hukuk devleti anlayışıyla, hukukun üstünlüğü anlayışıyla hiç bağdaşmayan unsurları bütün açıklığıyla ortaya koydu.

Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesini bastırmak için devletin kontr-gerillaya, çetelere, yani illegal güçlere ihtiyaç duyması, Kürt halkının özgürlük ve kimlik taleplerine karşı bunları etkin bir şekilde kullanması, devleti, Türk siyasetini kirletmiştir. Bu çetelerin uyuşturucu ticareti, uyuşturucu transferi gibi işleri yürüttüğü biliniyor. Bu çetelerin bankalardan, iş adamlarından haraç alır bir hale geldikleri, pek çok yolsuzluk, dolandırıcılık, adam öldürme olaylarında sık sık aldıkları gücü etkin bir şekilde kullandıkları da açıktır. Bütün bunlar Türk siyasetini, Türk kamu yönetimini kirlettiği gibi, ekonomik ilişkileri de kirletmektedir. Bu koşullarda, Türkiye'nin uluslararası itibarında çok büyük bir eksiklik meydana gelmektedir. Uluslararası arenada Türkiye imajı gittikçe kötüleşmektedir.

Bu arada üniversite, basın, yargı gibi temel kurumların esas işlevlerinden uzaklaştıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yan kurumuymuş gibi bir hale geldikleri izlenmektedir. Kürt dinamiği, Türk egemenlik sisteminin, Türk siyasal sisteminin esas unsurlarını, siyasal sistemin nasıl işlediğini belirgin bir şekilde ortaya çıkaran bir işleve sahiptir. Kürt dinamiği, kurumlar arasındaki ilişkilerin temel niteliğini de ortaya koymaktadır.

IV- Yerleşik görüşlerin bilimin kavramlarıyla eleştirilmesi

Burada Machiavelli, İbni Haldun, Nizam-ül mülk gibi devlet üzerinde, siyaset üzerinde düşünen kişilere bir kere daha dönmekte yarar vardır. Bu kişiler ürettikleri düşüncelerle dönemin devletini, devletin yapıp ettiklerini meşru göstermeye çalışıyorlardı. Zaten bunlar şu veya bu şekilde devletin görevlisi, yakın bir danışmanı durumundaydılar. Düşüncelerini "*hükümdara öğütler*", "*krala öğütler*", "*sultana öğütler*" şeklinde dile getiriyorlardı.

Bu düşüncelere daha sonra dünyada, çeşitli yerlerde, çeşitli devletlerde, çeşitli yöneticiler tarafından itibar edildiği bir gerçektir. Bu öğütlere uygun, bunları yaşama geçirecek ideolojiler geliştirildiği, bu ideolojilerin etkin bir şekilde uygulandığı yakından bilinen bir gerçektir. Bu ideolojilerin muayyen bir amaca ulaşmak için, devleti, siyasal sistemi kutsamak için, meşru kılmak için geliştirildikleri aşikardır. Düzenin muhafazası için bu tür düşüncelere ihtiyaç vardır. Bu düşünceler halkın ruhunda, halkın zihninde düzenin meşru olduğuna, en iyi olduğuna dair fikirler yerleştirmektedir. Bu düşüncelerle, ideolojilerle pratik çıkarlar sağlamak, günlük çıkarlar sağlamak şüphesiz önemli bir amaçtır. İdeolojiler, bu pratik çıkarları gizleyici bir araç olarak da kullanmaktadırlar. Zaten yukarıda belirtmeye çalıştığımız düşünürler de eserlerini, muayyen bir rejimin meşruiyetini ispat etmek için yazmışlardır. Rejimin, sistemin devamlı ve dayanıklı olması için bu gereklidir.

Günümüzde bu tür düşünceler, Türkiye gibi bazı devletlerde, devletin cezai yaptırımlarıyla korunmaya, kollanmaya ve savunulmaya çalışılmaktadır. Buna resmi ideoloji deniyor. Resmi ideoloji Türkiye'de devlete anti-demokratik bir nitelik veren en önemli kurumdur. Resmi ideolojinin etkili ve dinamik bir şekilde çalıştırıldığı da şüphesizdir. Resmi ideoloji bilimin kavramlarıyla eleştirilmesi çok önemlidir. Burada "*ide*", yani düşünce kavramı üzerinde durmak gerekir. Bilim yönteminin uygulanması sürecinde sözkonusu edilen "*düşünce*" kavramıyla, ideoloji sözcüğündeki düşüncenin içeriği epeyce farklıdır. Yaşanan, izlenen ve gözlenen toplumsal olguların, somut olguların insanın zihninde yarattığı bir düşünce vardır. Toplumsal olayların, somut olayların algılanması, kavranması sürecinde insanın zihninde böyle bir düşünce oluşur. Bu, somut olguların düşüncesidir. Somut olguların insanın zihninde yarattığı bir düşüncedir. Bu düşüncelerle, somut olguları veya olgular arasındaki ilişkileri açıklayıcı varsayımlar geliştirilir. Bu varsayımlar, hipotezler tekrar olgulara dayanılarak sınanmaya çalışılır. Bilim yönteminin mekanizması kısaca budur. Bu süreçte eleştiri, özgür eleştiri sınırsız bir şekilde işletilir. Sınırsız bir tartışma ortamı yaratılır. Bilim yöntemi anlayışında mutlak hakikatların olmadığı açıktır. Olgulara nesnel bir yaklaşım sözkonusudur. Burada, istek ve irademizin dışında cereyan eden olguların kavranması sözkonusudur.

İdeoloji kavramındaki "*ide*", yani düşünce ise verili bir düşüncedir. Araştırılması, tartışılması gereken bir düşünce değildir. Dışarıdan hazır bir şekilde verilen, sadece, öğrenilmesi ve gereklerinin yapılması istenen bir düşüncedir. Burada önemli olan inanç faktörüdür. Bu düşüncelere inanılır, inanılan bu düşüncelerin gerekleri yerine getirilir. Bu bakımdan ideoloji subjektiftir. İdeolojiyi oluşturan düşünceler, önermeler tartışılmazlar. Dine nasıl inanılıyor, gerekleri yerine getiriliyorsa, ideolojiye de öyle inanılır ve gerekleri yerine getirilir. İdeolojiyi oluşturan düşünceler, önermeler, insanlara, kitlelere, "*en doğru düşünce budur*", "*mutlak hakikat budur*", "*tek doğru düşünce budur*", "*ilmin ta kendisi budur*" denerek hazır bir şekilde verilirler. İnsanlardan, kitlelerden bunları öğrenmesi, hazmetmesi, ona göre tavır ve davranış sergilemesi istenir. Bütün bunlardan dolayı, ideolojilerin, resmi ideolojinin bilimin kavramlarıyla eleştirilmesi gerekir.

Resmi ideoloji şüphesiz çok önemli bir kurumdur. Türkiye'de resmi ideoloji devletin cezai yaptırımlarıyla korunmaktadır, kollanmaktadır, savunulmaktadır. Türkiye'de "*ilim*" kisvesi altında hep resmi ideoloji üretilmektedir. Daha doğrusu resmi ideoloji yeniden yeniden doğurulmaktadır. Buna sözde bilim demek mümkündür. Türk üniversitesinin ürettiği budur. O halde bilimin kavramlarıyla resmi ideolojinin kutsadığı siyasal sistemin meşru olmadığının anlatılması gerekir. Bu, özellikle muhalefet hareketleri için kaçınılmaz bir görevdir.

Bilim ile resmi ideoloji arasında çok büyük bir fark vardır. Bilim olgusaldır. Olgulara dayanmayan, olgularla sınanmayan hiçbir önerme ne bilimsel bir önermeye, ne de bilimsel bir hipoteze konu teşkil edebilir. Bilim yöntemi, olguları ve olgular arasındaki ilişkileri açıklamaya çalışır. Resmi ideoloji ise araştırmacılara bir olgu sunmamaktadır. Resmi ideolojiler, araştırılması, açıklanması gereken bir olgu veya olgusal ilişki sunmazlar. Herhangi bir konu hakkında hazır bir bilgi, bir çözüm sunarlar. Bilim olgusaldır derken, araştırılması, incelenmesi gereken bazı olgulardan, somut olgulardan söz edilmektedir. Resmi ideoloji ise zaten hazır bilgiler sunar. Bu hazır bilgiler, önermeler ise, olsa olsa yeniden doğrulanırlar. Resmi ideolojinin önermelerini yeniden doğrulamak, bir kere daha doğrulamak ise, şüphesiz bilimsel bir çaba değildir. Öte yandan ideolojilerin, resmi ideolojinin ortaya koyduğu bilgiler tartışılmaz olan, mutlak doğru olan, doğruluğundan kuşku duyulmayan bilgilerdir. Tartışmanın, eleştirinin, özgür eleştirinin olmadığı bir yerdeyse bilim yöntemi anlayışı yine yaşama geçirilemez.

V- "Yedi düvele karşı savaş"

"*Yedi düvele karşı savaş*", 1919-22 yılları arasında Ermenilere ve Rumlara karşı sürdürülen "*milli mücadele*" sırasında, Kuva-i Milliye'nin kullandığı bir kavramdır. Dünyanın en büyük devletlerine karşı, yani emperyalist devletlere karşı bir savaş yürütüldüğü anlatılmak isteniyor. Yedi büyük devlet olarak Büyük Britanya, Fransa, İtalya, Amerika Birleşik Devletleri, Yunanistan, Sırbistan, Japonya gibi devletler sayılıyor. İttihat ve Terakki döneminde de, Kuva-yı Milliye döneminde de, Almanya ile iyi ilişkiler vardı. Çarlık Rusya'sı da "*yedi düvel*" arasında sayılabilir. Sovyetler Birliği'yse Kuva-i Milliye'ye göre dosttu.

Fiili olarak ise Kuva-i Milliye'nin Büyük Britanya, Fransa, İtalya gibi devletlerle hiçbir çatışması olmamıştır. Büyük Britanya ile özellikle Güney Kürdistan'da ölümüne savaş yürüten Kürtlerdir. Şeyh Mahmud'un mücadelesi bu bakımdan dikkate değerdir. Kuva-i Milliyeciler Büyük Britanya ve Fransa ile hiçbir fiili çatışmaya girmemiş, bu devletlerle gizli-açık işbirliği, güçbirliği yaparak, Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesini, parçalanmasını ve paylaşılmasını sağladılar. Ermeni soykırımının, Rum sürgünlerinin, Asuri-Yezidi sürgünlerinin sorun yapılmamasını, gizli kalmasını sağladılar. Emperyalist devletler arasındaki çelişkiler, örneğin Büyük Britanya ile Fransa arasındaki çok derin çelişkiler Kuva-i Milliye'nin mücadelesini kolaylaştırmıştır. Sovyetler Birliği'yle kurulan ilişkilerin de benzer etkileri olduğu açıktır.

Döneme ilişkin bilgiler, resmi ideolojinin, resmi tarihin bilgileridir. Bu bilgilerin eleştirisinin çok ağır cezai yaptırımları vardır. Devletin bu konudaki en iyi savunma mekanizması, kendisini eleştiren, resmi tarihi, resmi ideolojiyi eleştiren düşünceleri ağır cezai yaptırımlarla karşı karşıya bırakmasıdır.

Sözü edilen dönemde "*yedi düvel*" kavramı yerine "*düvel-i muazzama*" (büyük devletler, muazzama devletler) kavramı da kullanılıyordu.

Kürtlerin ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleleri çok güç koşullar içinde ilerlemektedir. Bu, adeta "*yedi düvele karşı*" yürütülen bir savaştır. PKK önderliğindeki ulusal ve toplumsal kurutuluş mücadelesi bir "*terör*" olayı olarak değerlendirilmektedir. ABD, İngiltere, Fransa, Almanya gibi dünya politikasında etkili olan, uluslararası kurumlarda ağırlıkları olan devletler, PKK'yi bir "*terör örgütü*", "*azılı bir terör örgütü*" olarak değerledirmekte, bu görüşlerini yılda beş-altı kere ifade etmektedirler. Bu devletler, Türkiye'de Kürtlere karşı sürdürülen redde ve inkara dayanan, imhaya ve asimilasyona dayanan devlet politikalarını görmezlikten, bilmezlikten, duymazlıktan gelmekte, Kürtlerin kimlik için mücadelelerini, evrensel değerler için mücadelelerini, bunları sistematik olarak baskı altında tutan devlete karşı mücadelelerini "*terör*" olarak anlamaya çalışmaktadırlar. Burada çok büyük bir haksızlık olduğu şüphesizdir. Bu haksızlığın hoş karşılanması sürecinde de devlet terörü olağanüstü bir şekilde tırmandırılmaktadır. Kontrgerillaya dayalı, devlet çetelerine dayalı kirli savaş bu süreç içinde geliştirilmiştir. 3 bin civarında köyün yakılıp yıkılması, 3 milyondan fazla Kürdün yerini-yurdunu, evini-barkını terke zorlanması, ormanların yakılması, Kürt yurtseverlerine koruculuk dayatılması, koruculuğu kabul etmeyenlerin köyden sürgün edilmesi, evinin, ağılının, ekin tarlalarının vs. yakılması sık sık rastlanan bir durumdur. "*Faili meçhul*" denen, fakat failinin devlet olduğu besbelli bilinen cinayetler bu ilişkiler ağında geliştirilmiştir. Kürt gazetecilerinin, Kürt aydınlarının, yazarlarının kaçırılıp katledilmesi, kaçırılıp kaybedilmesi, Kürt işadamlarının kaçırılıp kaybedilmeleri, katledilmeleri bu kirli ilişkiler içinde gerçekleştirilmiştir. ABD, Almanya, Büyük Britanya, Fransa gibi devletler, Kürtlere karşı sürdürdüğü savaşta Türkiye'ye en büyük desteği vermişlerdir. Bu destek hem askeri destektir, hem de ideolojik ve politik bir destektir. Bunları mazlum Kürt ulusuna karşı "*yedi düvel*" olarak tanımlamak mümkündür. Her türlü ulusal ve demokratik hakları gaspedilen, varlığı yok edilmeye çalışılan, varlık mücadelesi "*terör*" olarak algılanan Kürtlerin sürdürdüğü mücadeleyi böyle bir kavramla anlatmak mümkündür.

Bu devletlerin etkilediği kurumların haberleri, haberlerin dolaşımını yakından etkiledikleri, kontrol ettikleri de önemli bir gerçektir. Halbuki radyo, televizyon, gazete, dergi, kitap, film gibi kitle haberleşme araçları ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi için çok önemlidir. Mücadelenin gelişebilmesi, kitlelerde yankı bulabilmesi, kitleleri örgütleyebilmesi için benzer kurumlardan yararlanabilmesi gerekir. Bu alanda PKK'nin yoğun bir çaba içine girdiği, çok önemli kurumlaşmaları gerçekleştirdiği biliniyor. Özgür Gündem, Özgür Ülke, Yeni Politika, Demokrasi, Ülkede Gündem gibi günlük gazeteler yanında Serxwebûn, Berxwedan, Yeni Ülke, Yeni Yaşam gibi dergilerin, gazetelerin önemi de büyüktür. Kültürel dergiler, kitaplar yine önemlidir.

Şu hususu belirtmekte yarar vardır: Son yıllarda ERNK önderliğinde, Kürtler Avrupa'da, özellikle Almanya'da, çok büyük gösteriler, mitingler, festivaller düzenliyorlar. Festivallere 60 bin, 80 bin, 100 bin civarında insan katılıyor. Kadın-erkek, çoluk-çocuk, yaşlı-genç coşkulu bir kitle... Bu mitinglere, gösterilere, festivallere ilişkin haberler MED televizyonunun dışında başka yayın kuruluşları, bu olaylara ilişkin haber vermemek için büyük bir özen gösteriyorlar.

TRT'nin, Türkiye'deki çeşitli radyoların, televizyon kanallarının, Almanya'nın Sesi, BBC (İngiltere) gibi yabancı radyoların sözü edilen gösterilerle, mitinglerle, festivallerle ilgili bir haber vermemeleri ir-

> ***"ABD, Almanya, Büyük Britanya, Fransa gibi devletler, Kürtlere karşı sürdürdüğü savaşta Türkiye'ye en büyük desteği vermişlerdir. Bu destek hem askeri destektir, hem de ideolojik ve politik bir destektir. Bunları mazlum Kürt ulusuna karşı 'yedi düvel' olarak tanımlamak mümkündür. Her türlü ulusal ve demokratik hakları gaspedilen, varlığı yok edilmeye çalışılan, varlık mücadelesi 'terör' olarak algılanan Kürtlerin sürdürdüğü mücadeleyi böyle bir kavramla anlatmak mümkündür."***

delenmesi gereken bir durumdur. Bu mitinglere, gösterilere ve festivallere karşı BBC, Almanya'nın Sesi gibi yabancı radyoların tutumları, Türk radyolarının ve televizyonlarının tutumlarından hiç farklı değildir. Olaylar, ancak "*polis gösteri yürüyüşü düzenlemek için ısrarlı olan Kürt teröristlere saldırdı, çatışma çıktı...*" şeklinde gelişirse habere konu olabilmektedir. Bu konuda da BBC, Almanya'nın Sesi gibi yabancı istasyonların tutumlarıyla, Türk radyolarının ve televizyonlarının tutumlarından farklı bir yönü yoktur.

Türk radyoları, televizyonları ve gazeteleri, Kürdistan'da gerillayla Türk güvenlik güçleri arasındaki çatışmaları her zaman Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin basın bildirilerine göre kamuoyuna duyurmaktadır. Yani Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin basın bildirilerini halka duyurmaktadır. "*Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin bugün yayımladığı bir bildiriye göre göre, 48 terörist silahlarıyla birlikte ölü ele geçirildi...*" gibi çatışmalar hakkında, gerillanın, Kürt kaynaklarının ne tür bilgiler verdikleri konusu üzerinde hiç durulmamaktadır. Yukarıda adları geçen yabancı radyolar ve televizyonlar da çatışma haberlerini bu şekilde duyurmaktadır. Türk gazetecileri, televizyonlar, gazeteciler bu yasakların siyasal işlevi üzerinde hiç düşünmemektedirler. Kürt kaynaklarının çatışmalara ilişkin olarak verdiği haberlerle Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin haberleri arasındaki derin çelişkileri, derin farklılıkları çözüme kavuşturma, bu suretle gerçekleri kavrama sözkonusu olmamaktadır. Almanya'nın Sesi, BBC gibi yabancı radyoların tutumlarının da bu yönde olduğunu belirtmiştik.

Devlet, zaman zaman gazetecileri, televizyon ve radyo muhabirlerini helikopterlere bindirip bölgeye götürmektedir. Bölgede, yoğun bir brifing alan gazeteciler, televizyon kanalları, döndüklerinde yoğun bir devlet propagandası, asker propagandası başlatmaktadırlar. Bölgenin, yani Kürdistan'ın yabancı basına da kapalı, yani yasak olduğu, onların da zaman zaman helikopterlere bindirilip bölgeye götürüldükleri biliniyor.

Bunlar, radyoların, televizyonların, gazetelerin gerçek işlevlerini yerine getirmediklerini, olup-bitenler hakkında kamuoyuna sağlıklı bilgiler verme işlevlerini yerine getirmediklerini gösteriyor. Gazeteciler, televizyoncular, radyocular, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yan bir kuruluşu gibi çalışıyorlar. Türk basınının, medyanın, Almanya'nın Sesi, BBC gibi yabancı istasyonların devlet tarafından etkilendiği, yönlendirildiği büyük bir gerçektir.

BBC gibi, Almanya'nın Sesi gibi yabancı radyoların, örneğin Kosova'da cereyan eden olaylara ve Kürdistan özgürlük mücadelesi sürecinde gelişen olaylara karşı tutumlarında, yaklaşımlarında çok derin bir fark, ölçüt farklılıkları yine gözlenmektedir. Örneğin Kosova Kurtuluş Ordusu'nun, Arnavutların eylemleri en ince ayrıntılarına kadar verilmektedir. Sırp güvenlik yansımaları ayrıntılarıyla verilmektedir. Savaş sürecinde yerinden-yurdundan edilmiş ailelere uluslararası ilgi, Kızılhaç ilgisi zengin olgusal dayanaklarıyla anlatılmaktadır. Kürdistan özgürlük mücadelesinde gelişen olayların ise, aynı kaynaklar tarafından, kamuoyuna hemen hemen hiç duyurulmadığı görülmektedir. Hele hele özgürlük mücadelesinin Kürt halk kitleleri üzerindeki yansımaları, örneğin köylerin, ormanların yakılması, yıkılması, üç milyondan fazla insanın yerini-yurdunu terke zorlanması hiç sözkonusu, haber konusu edilmemektedir. Bu süreçte geliştirilen devlet terörü görmezlikten, bilmezlikten, duymazlıktan gelinmektedir.

Olaylara, haberlere yaklaşımdaki ölçüt, yani standart farklılıklarını şu şekilde de belirtmek mümkündür. Örneğin Kosova'yla ilgili haberler hep Kosova Kurtuluş Ordusu'nun kaynaklarına, daha doğrusu Arnavut kaynaklarına ve Arnavutların kavramlarıyla, Aranavutların kullandıkları terminolojiyle verilmektedir. Sırpların kaynaklarına itibar edilmemektedir. Kürdistan özgürlük mücadelesinde gelişen olayların haber olarak yansıtılmadığını belirtmiştik, yansıtıldığı zaman da Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin verdiği bilgilere göre ve devletin kavramlarıyla, devletin terminolojisine göre yansıtıldığını söylemiştik.

Kürtlerin özgürlük mücadelesinde ülke isminin verilip verilmemesi de büyük önem taşıyor. Örneğin Bosna Hersek deniyor, Çeçenistan deniyor, Filistin, Makedonya vs. deniyor. Kürtlerin özgürlük mücadelesinden söz edildiği zaman da, "*Kuzey Irak*" deniyor, "*Güneydoğu*" deniyor. Kürdistan sözcüğünün kullanılmasından önemle kaçınılıyor. Kürtler denmiyor, "*Kuzey Irak halkı*", "*Güneydoğu halkı*" deniyor. "*Kuzey Irak*" diye bir ülke, "*Kuzey Iraklılar*" diye bir halk olur mu?

Bosna Hersek'te, Çeçenistan'da, 1994-95-96 yıllarında cereyan eden olaylara ilişkin haberler de bu şekilde yansıtılıyordu. Örneğin "*Çeçen savaşçıları*", "*Bosna Özgürlük Hareketi*", "*Kosova Kurtuluş Ordusu savaşçıları*", "*Filistin Ulusal Kurtuluş Mücadelesi*", "*Filistin Özgürlük Hareketi*", "*Filistin'in küçük generalleri*" vs. gibi bir terminolojinin kullanıldığı görülüyor. Benzer olaylara yaklaşımda, farklı farklı ölçütler kullanmak, üzerinde durulması, irdelenmesi gereken bir konudur.

1985-88 yılları arasında Bulgaristan'da Türklerin isimlerini değiştirmek, Türkleri Bulgarlaştırmak gibi bir politika izleniyordu. Batı Trakya'da zaman zaman Türk azınlığa ilişkin sorunlar oluyordu. Kuzey Kıbrıs her zaman olay, her zaman haber... Bütün bu haberlerin nasıl verildiğinin, haber kaynaklarının neler olduğunun, haberlerin hangi kavramlarla, yani çatışan taraflardan hangisinin terminolojisiyle verildiğinin saptanması, Kürdistan özgürlük hareketine ilişkin olayların, haberlerin verilişinin veya verilmeyişinin bunlarla karşılaştırılması önemli bir konudur.

Bütün bunlar, dünyada Kürdistan özgürlük mücadelesine karşı etkili, kuvvetli bir cephenin olduğunu göstermektedir. Kürdistan üzerindeki devletlerarası sömürge baskısının değişmesi istenmemektedir. Dünyanın büyük devletleri, Kürdistan'daki devletlerarası sömürge durumunun sürüp gitmesi için bekçilik yapmaktadır. Bu bakımdan PKK önderliğindeki ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi, dünyadaki bu anti-Kürt cepheye karşı da gelişen bir mücadeledir. Bunun "*yedi düvele karşı bir mücadele*" olduğu söylenebilir. Mücadelenin bu kadar sert geçmesinin nedeni PKK'nin, PKK Önderliği'nin çok önemli, yaratıcı bir güç, yaratıcı bir merkez, bir odak olarak algılanmasıdır. Bu dinamiğin bütün Ortadoğu'yu, mazlum halkları etkileme gücüdür. Bundan çekinilmektedir.

Burada, şu ilişkilerin saptanması da mümkündür. Batı, Birinci Dünya Savaşı sonrasında kemalistlerle ve Arap yönetimiyle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesini, parçalanmasını ve paylaşılmasını sağladı. Kürdistan sorununda emperyalizm faktörünü esas olarak bu dönemde aramak gerekir. Bu, Kürdistan'da, dünyada bir eşine daha rastlanmayan, devletlerarası sömürge olarak ifade ettiğimiz bir baskı rejiminin kurulmasını getirmiştir. Kürdistan, sömürge bile değildir. Ortadoğu'da Kürtlerin nüfusu en az 30 milyondur, belki 35 milyondur veya daha fazladır. Buna rağmen Kürtlerin küçük bir siyasal statüsü yoktur. Halbuki dünyada nüfusu 50 binin altında olan birçok devlet bile vardır. Dünyada 190'a yakın bağımsız devlet arasında, nüfusları bir milyonun altında olan pek çok devlet vardır. Kamu hukuku açısından, devlet teorisi açısından, uluslararası ilişkiler ve devletler hukuku açısından, sosyoloji açısından bağımsız devlet olmanın koşulları nelerdir acaba?

Kürtlerin özgürlük mücadelesi böylesine olumsuz koşullarda, özgüce dayalı olarak gelişmiş, kurumlaşmıştır. Özgürlük mücadelesinin kitle iletişimi alanlarında çok önemli kurumlaşmalara ulaştığı, bu kurumlaşmaların Kürt halk kitlelerini özgürlük mücadelesine daha çok yakınlaştırdığı, Kürdistan'da yeni yeni heyecanlar yarattığı biliniyor.

VI- Başkan Apo'ya komplo girişimleri, MED televizyonuna karşı devlet terörü

Kürt dinamiğinin, Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin Türkiye'deki, giderek Ortadoğu'daki siyasal ve toplumsal dengeleri kökten değiştirdiğini belirtmiştik. Kürt dinamiğinin uluslararası hukuku ve uluslararası ilişkileri de yakından etkilediği görülmektedir. 9 Ekim 1998 gününden itibaren MED televizyonuna karşı gerçekleştirilen devlet terörü üzerinde bu açıdan durmak gerekmektedir. MED televizyonunun yayını, o günlerde Türkeye'den gönderildiği saptanan sinyallerle durdurulmaya, ekran karartılmaya çalışılmıştır. Sinyallerin İstanbul'dan, bir askeri bölgeden gönderildiği de saptanmaktadır.

MED televizyonunun susturulma girişimlerine, bu konuda gerçekleştirilen devlet terörüne, uluslararası yayın kuruluşlarının, uluslarası kurumların ciddi bir tepki göstermedikleri gözlenmektedir. Bu devlet terörü, bilmezlikten, duymazlıktan, görmezlikten geliniyor. Örneğin BBC'nin veya Almanya'nın Sesi radyosunun Sırpça yayınlarını engellemeye çalışan Sırp yönetimi eleştiriliyor, fakat Türkiye Cumhuriyeti devletinin, Kürt televizyonu MED-tv'ye karşı geliştirdiği devlet terörü sadece seyrediliyor. Halbuki böylesine bir çifte standartla, örneğin Kosovalı Arnavutların korunması da, onların davasına destek çıkılması da mümkün değildir. Sırp yönetiminin BBC ve Almanya'nın Sesi radyolarının Sırpça yayınlarını engellemesinin de aynı günlerde cereyan ettiği biliniyor.

Sinyal göndererek hoşa gitmeyen televizyon istasyonunun çalışmalarına engel olmanın, ekran karartmanın uluslararası bir terör olduğu, bunun iletişimle ilgili uluslararası hukuku ihlal ettiği açıktır. Burada sorulması gereken soru şudur: Avrupa Konseyi çerçevesinde, Avrupa Birliği çerçevesinde, uluslararası planda iletişimi düzenleyen pek çok kararlar alınıyor, yönetmelikler, tüzükler yayımlanıyor. Bütün bunlara rağmen bir devlet, hoşuna gitmeyen, kendini eleştiren bir televizyonu teknolojik olanaklarını ve askeri gücünü kullanarak susturmaya çalışırsa ve bu devlet terörüne karşı ciddi ve anlamlı bir tepki gösterilmezse, o zaman bu konuyla ilgili olarak alınan kararların, yönetmeliklerin, tüzüklerin ne hükmü vardır? İşte Kürdistan ulasal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi, bu kurumların ne kadar demokrat olduklarını da, kendi kararlarını, yönetmeliklerini, tüzüklerini ne kadar savunabildiklerini de ortaya koymaktadır. Burada, Kürt dinamiğinin uluslararası planda farklı bir boyutunun daha kendini gösterdiğini, kurumların gerçek niteliğini ortaya çıkaran ayrıştırıcı bir rol oynadığını görüyoruz.

Dünyada komünist blok dağılmadan önce, yani Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Doğu Avrupa'daki sosyalist, komünist sistemler dağılmadan önce, televizyonlarda "*Görevimiz Tehlike*", "*Yıldız Savaşları*" gibi bazı diziler oynatılırdı. CIA ajanları, KGB ajanları, savaş veya çatışma durumlarında, hasım devletin haberleşme sistemlerini de durdurmaya, parçalamaya çalışırlardı. Dizilerde bu tür sahnelere sık sık rastlanılırdı. Aslında bunlar kurguydu. Sovyetler Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri arasında fiili olarak benzer çatışmalar hiç olmadı. Ama şimdi, Türkiye Cumhuriyeti devletiyle Kürdistan özgürlük hareketi arasında fiili olarak böyle bir çatışma yaşanıyor. "*Yıldız Savaşları*" böyle bir devlet terörü karşısında, uluslararası kurumlar, kendi kararlarına, kendi iradelerine ne kadar sahip çıkabilecektir? Bu elbette izlenmesi ve gözlenmesi gereken bir durumdur.

MED televizyonunun sinyal terörü ile karartılmaya çalışıldığı 9 Ekim ve daha sonraki günlerde, gündeme getirilen başka bir olgu da PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'a karşı geliştirilen bir komplodur, bir suikast girişimidir, bu sırada geliştirilen Türkiye-Suriye gerilimidir, tırmandırılan savaş çığırkanlığıdır. Daha doğrusu, Başkan Apo'ya karşı geliştirilmeye, tırmandırılmaya çalışılan komplonun, suikastin bir parçası olarak MED televizyonu da susturulmaya çalışılmaktadır.

Başkan Apo'ya karşı geliştirelen suikast girişimi, cezaevlerindeki Kürt tutsaklar arasında, Avrupa'daki, dünyadaki Kürtler arasında büyük tepkilerin oluşmasına neden olmuştur. Maraş, Adıyaman, Bartın, Çanakkale, Amasya, Yozgat, Diyarbakır, Midyat, Çankırı, Sakarya, Erzurum, Uşak cezaevlerinde bulunan kadın-erkek PKK'li, DHP'li pek çok tutsak bu devlet terörünü, devletin suikast girişimini protesto etmek için genç bedenlerini ateşe vermişlerdir. Bu cezaevlerinde bedenlerini ateşe veren tutukluların sayısı kadın-erkek 60'ın üzerinde ve şehadetler de 10'un üzerindedir.

Türk basını ve Türk medyasının, "*Güneşimizi Karartamazsınız*" diyerek bedenlerini ateşe veren bu tutsakların eyleminden, direnişinden hiç söz etmediği gözlenmektedir, söz ettiği zaman da olayları "*basit bir intihar*" olarak duyurmakta, "*devletin komplolarına bir tepki*" niteliğini gizlemeye büyük bir özen göstermektedir. Avrupa alanındaki gösterilerden ve mitinglerden de söz edilmemektedir. Almanya'nın çeşitli şehirlerinde, Fransa'da, İngiltere'de, Finlandiya'da, Avusturya'da, İsveç'te, Hollanda'da, Danimarka'da, İtalya'da, Belçika'da, Yunanistan, Bulgaristan, Kıbrıs gibi ülkelerde gerçekleştirilen protesto gösterilerinden hiç söz edilmemektedir. Bu olaylarla ilgili olarak küçücük bir haber vermeye büyük bir özen gösterilmektedir. Almanya'nın Sesi, BBC gibi yabancı radyo istasyonları da, Türk basını, Türk medyası gibidir, onlarca gencin komploları protesto için bedenlerini ateşe vermelerini bir haber olarak duyurmamaktadır. Bu istasyonların böylesine bir olaya duyarlılık göstermemesi ibretle izlenen bir durumdur. Örneğin ağaca çıkan ve oradan inmeyen kedi yavrusuyla ilgili olarak günlerce haber veren radyolar, televizyonların, Kürtlerin bu ölümüne direnişine karşı böylesine duyarsız kalmaları Türk devlet terörüne boyun eğdikleri, Türk devlet terörünü hoş gördükleri anlamına da gelir.

Kürt dinamiğinin uluslararsı planda da kurumların gerçek niteliklerinin ortaya çıkması konusunda, ciddi, ayrıştırıcı bir niteliği vardır. Kürt dinamiği, Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine yaklaşımı turnosul kağıdı gibi bir işleve sahiptir. Kişilerin, kurumların gerçek niteliklerini, demokrasiyi ne kadar hazmettiklerini, içselleştirdiklerini açık bir şekilde ortaya sermektedir. Sistematik bir zulme gözyumularak demokratik zihniyete sahip olunamayacağı açıktır.

Burada mücadelenin nereden nereye geldiğini göstermek için başka bir konuya değinmek istiyorum. Abdülmelik Fırat, 17 Eylül '94, 25 Eylül '94, 4 Ekim '94 tarihli Özgür Ülke gazetelerinde "*49'lar Olayı*" başlıklı bir yazı yayımladı. Bu yazı Melik Fırat'ın Avesta Yayınları arasında çıkan, Fırat Mahzun Akar (1996) isimli kitaba da alınmış.

"*49'lar tutuklanmasından dört yıl önceydi*" deniyor. 1955 yılı olmalı. Aile, Trakya'daki sürgün mahalinden Hınıs'a geri dönmüş. Bir köye yerleşmiş. Fakat devamlı denetim altında, tehdit altında. Milli İstihbarat Teşkilatı'nın Erzurum-Van Doğu istihbarat sorumlusu Ziya Selışık, Hınıs'a, köye geliyor. Abdulmelik Fırat, Ziya Selışık'la Şeyh Ali Rıza Fırat arasında geçen bir konuşmayı anlatıyor. Şeyh Ali Rıza, devletin asimilasyon politikalarını eleştiriyor. Bunun "*siyaset ilmi, içtimaiyat ilmi, ve ahlakiyatın mutalarından (verilerinden) uzaklaşmak*" anlamına geldiğini belirtiyor. "*Kürt dilinden, Kürt kültüründen, milli haklardan söz edenlere karşı, devletin olağanüstü bir şiddet gösterdiğini, büyük devletlerin de bunları görmezlikten geldiklerini belirtiyor. Öldürebileceğiniz kadar öldürebilirsiniz. Dünyadan ses seda çıkmaz. Kimse de Kürtler'in sesini işitmez. Çünkü onları öldüren çepeçevre, güya müslüman kardeşleridir. Fakat bitiremezsiniz...*" diyor.

"Kürtlerin özgürlük mücadelesinde ülke isminin verilip verilmemesi de büyük önem taşıyor. Örneğin Bosna-Hersek deniyor, Çeçenistan deniyor, Filistin, Makedonya vs. deniyor. Kürtlerin özgürlük mücadelesinden söz edildiği zaman da, 'Kuzey Irak' deniyor, 'Güneydoğu' deniyor. Kürdistan sözcüğünün kullanılmasından önemle kaçınılıyor. Kürtler denmiyor, 'Kuzey Irak halkı', 'Güneydoğu halkı' deniyor. 'Kuzey Irak' diye bir ülke, 'Kuzey Iraklılar' diye bir halk olur mu?"

Şeyh Ali Rıza "*Kürtleri öldürmekle bitiremezsiniz, çünkü çokturlar...*" diyor. Yıl '95, Kürtler'in ne kadar güçsüz olduğunu, çaresiz olduğunu bu anlatım açık bir şekilde ortaya koyuyor. Şeyh Ali Rıza saygıdeğer bir Kürt önderi, bir Kürt savaşçısı. Babası Şeyh Said'in, öteki yakınlarının mücadelelerini, zindan yaşamlarını, duruşmalarını, darağaçlarına götürülmelerini, idamlarını yürekten duymuş, hissetmiş bir kişi. Firarlarda, sürgünlerde kalmış bir kişi, bir din alimi... Ailesinin dağıtılmasını, parçalanmasını, ayrı ayrı yerlere sürgün edilmesini yaşamış bir kişi. Kıtlık-kıyam görmüş bir Kürt...

İşte Şeyh Ali Rıza Efendi, saygıdeğer bir Kürt, bir Kürt savaşçısı. Kürtlerin milli hakları için mücadele etmiş bir savaşçı, 1925'lerde, binlerce kişiyi sevk ve idare etmiş bir komutan. "*Kürt egemen sınıfı*" denen, devlete, iktidara ortak olduklarını söylenen kesimlerin nasıl ezilip dağıtıldığını, yoksulluğa itildiğini yaşamış, duymuş, hissetmiş bir kişi. Kadınların, çocukların sessiz acılarını, sessiz çığlıklarını çaresizlik içinde yakından izlemiş bir aile büyüğü, bir Kürt önderi... Kürtlerin haklarını, ancak "*çokturlar*" diyerek, çok olmalarıyla savunabiliyor. "*Öldüre öldüre bitiremezsiniz, belki öldürmekten bıkarsınız, belki de öldüre öldüre yorulursunuz; o kadar çok ölüm olur ki, belki de gönül yorgunluğu içine düşersiniz; o kadar çok ceset olur ki, o cesetleri ne yapacağınızı, nasıl yok edeceğinizi bilemezsiniz...*" demek istiyor.

Yıl '95. Saygıdeğer Kürt, Şeyh Ali Rıza Fırat... Söyleminden Kürtlerin güçsüzlüğü ve çaresizliği ortaya çıkıyor.

Ya günümüz, günümüz böyle mi?

Bu yazıda PKK'nin ciddi bir güç oluşturduğunu, bu gücü askeri, siyasi, toplumsal ve kültürel planda nasıl geliştirdiğini anlatmaya çalıştık.

PKK Kürt halkının açığa çıkmış toplumsal gücüdür.

Zulme karşı, zamana yayılmış Kürt soykırımına karşı, Türk kamuoyunun, dünya kamuoyunun duyarsızlığı sürebilir. Fakat Kürtlerin PKK önderliğinde kendi kendilerine sahip çıkması büyük bir dönüşümdür, ciddi bir güç oluşturmuştur. Bu gücü toplumun her kesiminde izlemek, hissetmek mümkündür. Kürtlerin kendi kendilerine sahip çıkmaları, özgürlük mücadelesini kararlı bir şekilde sürdürmeleri Kürt halkının dostlarını da arttırmaktadır. Bu da gelişmelerin belirtilmesi gereken önemli bir yönüdür. Mücadelenin Avrupa'da, dünyada, demokratik

kamuoyunda önemli yankılar yarattığı açıktır. Özgürlük mücadelesi, uluslararası planda diplomatik çalışmalar da yapmaktadır, bu çalışmalar da mücadele alanını genişletmektedir.

Başkan Apo'yu, PKK Önderliği'ni izleyin, ERNK temsilcilerini, gerilla komutanlarını izleyin, gerillaları izleyin, kadın-erkek... Kürt kurumlarında çalışanları izleyin, gösterileri, mitingleri, yürüyüşleri, festivalleri izleyin, açlık grevlerindeki kadınları izleyin... Gerek sözün ve eylemin içeriğinde, gerek bunların ifade edilmesinde bu toplumsal, politik ve ideolojik gücü hissetmek mümkündür. Gösterilere katılan kadınlarda, erkeklerde, çocuklarda, gençlerde, yaşlılarda bu gücün yansımalarını hissetmek mümkündür. Özgürlük hareketi politik, ideolojik, toplumsal, kültürel ve askeri olarak büyük bir birikim oluşturmaktadır. Sürgünde Kürt Parlementosu önemli bir kurumlaşmadır.

Şeyh Ali Rıza Fırat gibi güzel insanları, yenilmiş, çaresiz bırakılmış savaşçıları, kabirlerinde rahatlatacak en güzel gelişme budur.

Bu yazıda III. numaralı ana bölümde, "*bazı temel çelişkiler*" başlığı altında iki çelişkiden söz edilmişti. Yukarıda anlatılmaya çalışılanlar da 12. çelişki olarak belirtilebilir. Hızla değişen siyasal ve toplumsal koşullarda, özgürlük hareketinin gücüyle, devletin resmi ideolojisi arasında derin bir çelişki vardır. Hiç değişmeyen, durmadan katılaştırılan, durmadan yasaklarla donatılan bir resmi ideolojiyle, hızla değişen bir toplumu yönetmek mümkün müdür? Vatandaşların siyasal kültürünün arttığı, siyasal beklentilerinin arttığı bir toplumda, düşünce yasakları, topulumu militarize etmekten başka ne gibi bir sonuç doğurabilir? Hele hele gelişen toplumsal dinamikleri bastırmak için devletin, vatandaşların yardımını talep ettiği bir durumda, militarizmin daha da tırmandırılmasından başka ne gibi bir sonuç elde edilebilir? Savaş tırmandırılarak, devlet terörü tırmandırılarak, kirli savaşa yol verilerek toplumsal çelişkileri çözmek, toplumsal dinamikleri bastırmak mümkün müdür?

VII- 27 Kasım 1978 Fis köyü toplantısıyla ilgili bazı düşünceler

27 Kasım'da Fis köyünde yapılan Kuruluş Toplantısı'na katılanların listesi mümkün olduğu kadar tam yapılmalıdır. Bu yazıda, küçük bir karşılaştırma başlığı altındaki, II/1 numaralı bölümde, toplantıya katılanlarla ilgili bazı bilgiler verilmiştir. Bu bilgiler doğru mudur?

Toplantıya kaç kişi katılmıştır?

Toplantıya katılanların görevleri, eğitim durumları nedir?

Toplantıya katılanların ailelerinin maddi durumları nedir? Toplumun hangi sınıflarından geliyorlar?

Toplantıya katılanlar Kürdistan'ın hangi yörelerinden geliyorlar?

Toplantıya katılanlar arasında, Kürtlerden başka unsurlar, örneğin Türkler, Lazlar... var mıdır?

Toplantıya katılması mümkün olup da başka görevleri nedeniyle o gün orada bulunmayanlar var mıdır?

Cezaevinde oldukları için toplantıya katılmayanlar kimlerdir?

Toplantıya kaç bayan katılmıştır?

Toplantıya katılanlardan bugünlere kadar gelenler kimlerdir?

Toplantıya katılanlardan süreç içinde şehit olanlar kimlerdir? Şehadet nerede, hangi çatışmada, ne zaman meydana geldi?

Toplantıya katılanlardan itirafçı olanlar kimlerdir? Bu kişilerin süreç içinde örgütten kopuşları, itirafçı duruma düşmeleri nasıl gerçekleşmiştir?

Bu konularda başta Başkan Abdullah Öcalan olmak üzere, o günlerden bugünlere kadar gelen Cemil Bayık, Ali Haydar Kaytan, Duran Kalkan, Sakine Cansız gibi kurucuların anlatımları şüphesiz çok değerli olacaktır.

Gerçeklere mümkün olduğu kadar sadık bir anlatım şüphesiz çok önemlidir. Yalnız burada bir zaaftan da kaçınmak gerekir. Örneğin kurucular toplantısına katılan, fakat sonradan şu veya bu şekilde örgüte ters düşmüş, itirafçı konumuna gelmiş bir kişi olduğunu düşünelim. Bu kişinin adını da vermekten kaçınmamak gerekir, yani bu kişinin ismini de belirtmek gerekir. Önemli olan bu kişinin veya kişilerin, örgüte nasıl ters düştüklerinin, yani sürecin anlaşılmasıdır. PKK hakkında, Kürt toplumu hakkında bilgilerimizi arttıracak olan en sağlıklı tutum budur.

VIII- Cumhuriyetin 75. kuruluş yıldönümü kutlamaları ve Kürtler

PKK'nin 20. kuruluş yıldönümü, cumhuriyetin 75. kuruluş yıldönümüne rastlamaktadır. Aylardır 75. yıl kutlamaları yapılmaktadır. Ekim ayında da kutlama etkinlikleri yoğunlaştırılmıştır.

> ***"Almanya'nın Sesi, BBC gibi yabancı radyo istasyonları da, Türk basını, Türk medyası gibidir, onlarca gencin komploları protesto için bedenlerini ateşe vermelerini bir haber olarak duyurmamaktadır. Bu istasyonların böylesine bir olaya duyarlılık göstermemesi ibretle izlenen bir durumdur. Örneğin ağaca çıkan ve oradan inmeyen kedi yavrusuyla ilgili olarak günlerce haber veren radyolar, televizyonların, Kürtlerin bu ölümüne direnişine karşı böylesine duyarsız kalmaları Türk devlet terörüne boyun eğdikleri, Türk devlet terörünü hoş gördükleri anlamına da gelir."***

Cumhuriyetin demokrasi ayağının eksik olduğu büyük bir gerçektir. Cumhuriyet; demokrasi, özgürlük, eşitlik, insan onuru, adelet, hukuk, insan hakları gibi içeriklerden boşaltılmıştır. Bunun en açık delilini Kürtlerin nasıl yönetildiğinde görmek mümkündür.

Cumhuriyet kavramının içeriğinde bireylerin tahakkümden kurtarılması anlamı vardır. Kavram olarak cumhuriyetin en önemli yönü, insanların tahakküm altında kalmamasına çok büyük bir değer vermesidir. Bireyin tehakküm altında, yani baskı, zorbalık altında kalmaması, yani kişilere baskıyla, zorbalıkla hükmedilmemesi, cumhuriyet kavramının önemli bir içeriğidir. Baskıyla yönetmek, zorbalıkla yönetmek cumhuriyet kavramının içeriğiyle çelişen bir süreçtir.

Kürtleri yönetmekte kullanılan en önemli araç ise, baskıdır, zulümdür, zorbalıktır. Bu baskının, zulmün ve zorbalığın, yani tahakkümün sistematik olduğu da besbellidir. Köylerin yakılması-yıkılması, ormanların yakılması, "*faili meçhul*" denen cinayetler bunun bir yönüdür. Milyonlarca insanın yerini-yurdunu, evini-barkını terke zorlanması, mağdur edilmesi başka bir yönüdür. Bugün bütün Kürt kurumları, Mezopotamya Kültür Merkezi, Ülkede Günden gazetesi, Halkın Demokrasi Partisi, MED televizyonu gibi kurumlar baskı ve zulüm karşısındadır. Kişiler, kurumlar bütün bu sistemetik zulme rağmen ayakta kalmaya çalışıyor, heyecan büyüyor, çoğalıyor. Kürtlere karşı böylesine sistematik bir zulüm sürdürülürken, cumhuriyetin 75. kuruluş yıldönümü kutlanmaktadır. Cumartesi Anaları'na yapılan zulüm, bu tahakkümün, sistematik baskının başka bir görüntüsüdür. Devlet tarafından kaybedilen, oğullarını, kızlarını, yakınlarını arayanları, baskılarla, işkencelerle, iterek-kakarak, sürükleyerek, saçlarından çekerek polis arabalarına doldurup eminyete götürmeye gayret edenlerin, bu konuda yoğun bir çaba harcayanların, bu vahşeti seyredenlerin cumhuriyetin 75. yıldönümünü kutlamaları adı altında etkinliklere katılmaları ilgi çekici bir durumdur. Böylesine bir vahşet içinde ve bu vahşete karşı duyarsızlık içinde kutlanan nedir acaba? Zulme karşı çıkmak için, zulmü protesto etmek için cezaevlerinde genç insanların bedenlerini ateşe verişlerini büyük bir duyarsızlık içinde izleyen Türk basını, Türk medyası, halk, neyi kutluyor acaba? Bu vahşet, "*cumhuriyet*" kavramına nasıl sığdırılabiliyor?

Kürtlere karşı sürdürülen bu sistematik zulüm, "*cumhuriyet*" kavramını kirletmiyor mu?

Türk Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel "*Türkiye'de herkes birinci sınıf vatandaştır, Türkiye bir cumhuriyettir, cumhuriyette herkes birinci sınıftır...*" demektedir. Bu sloganı sık sık kullanmaktadır. Halbuki somut olgular Kürdistan'da sistematik bir şekilde sürdürülen zulüm, Türk Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i yalanlamaktadır, çürütmektedir. Kimliği inkar edilen, dili, kültürü aşağılanan, horlanan, yasaklanan, koruculuk dayatılan, bunun için köyleri yakılan-yıkılan, milyonlarcası yerini-yurdunu terke zorlanan Kürtler nasıl birinci sınıf olabilir? Tarım ve hayvancılık yapmaları yasaklanan, Diyarbakır, Hakkari, Van, Şırnak gibi şehirlerde, askeriyenin çöplüklerini kurcalamaya mahkum edilen, çöplüklere bırakılan konserve kisvesi altında bombalarla çocukları üçer-beşer kaybedilen, sakat bırakılan Kürt halkı nasıl birinci sınıf vatandaş olabilir? Evleri-köyleri yakılan-yıkılan, tarım ve hayvancılık yapmaları yasaklanan, evini-barkını terke zorlanan, aileleri dağıtılan, mağdur edilen, güvenlik araması adı altında paraları yağma edilen, çaresizlik içinde fındık toplama gibi işler için Batı'daki şehirlere gelmek isteyen, ama Ordu, Giresun, Adapazarı gibi şehirlere girişleri yasaklanan, bu trajik göç sırasında onlarcası trafik kazalarında katledilen, kadın-erkek, çoluk-çocuk, yaşlı-genç mağdur edilen, ezilmeye çalışılan Kürtler nasıl birinci sınıf olabilir?

Burada devletin en önemli savunma mekanizması, kendisini eleştirenleri, cezai yaptırım tehdidi altında tutması, cezaevine koyması, bu şekilde sesleri kısması, boğması ve onları susturmasıdır. Türk Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i geçerli kılacak tek şey, durmadan kendisinin konuşması, aykırı düşünceleri dile getirmeye çalışanların, kendisini eleştirenlerin sürekli ceza tehdidi altında tutulmasıdır.

Kürtler'in ulusal ve toplumsal varlığını inkar edeceksin, dilini, kültürünü horlayacaksın, aşağılayacaksın, bu politikayı egemen kılmak için Kürt toplumu üzerinde korkunç bir zulüm, zorbalık, tahakküm yapacaksın... Kürt halkına karşı işlenen bu sistematik suçları gizlemek için de durumdan düşünce yasakları geliştireceksin... Cumhuriyet kavramını özünden yaralayan süreç budur.

Zaten Türkiye'de "*herkes birinci sınıf vatandaş*" olsa, bunun sık sık dile getirilmesine gerek kalmaz. Herkes bunu yaşarken anlar, duyar, hisseder. Bu sloganların sık sık dile getirilmesi, aykırı düşüncede olanların cezai yaptırmalarla susturulması, aslında bir inançsızlığın işaretidir.

"*Türkiye'de yargı bağımsızdır*" deniyor. Bunu kim söylüyor? Bunu en çok dile getirenlerden biri yine Türk Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel. Yüksek yargı organlarının başkanlarının, temsilcilerinin, yargının bağımsız olmadığını, özellikle Adelet Yılı açılış konuşmalarında dile getidikleri bir dönemdi, Türk yargısının bağımsız olmadığının en önemli kanıtı, kanımca, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in "*Türk yargısı bağımsızdır*" diyerek eleştiri sürecine, yakınmalara müdahale etmesidir.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, cumhuriyet kavramı çerçevesinde dile getirdiği başka bir slogan da şudur: "*Türkiye Cumhuriyeti cumhuriyetle yönetilmektedir. Türkiye'de ayrım-gayrım yoktur. Hiç kimseye dilinden, dininden, milliyetinden... dolayı ayrım yapılmamaktadır. TBMM'nde Kürt kökenli olduğunu söyleyen 200 miletvekilimiz vardır...*"

Halbuki şu görüşler sık sık dile getirilmektedir, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in bu düşüncesi eleştirilmektedir. TBMM'nde olduğu söylenenler, örneğin Hikmet Çetin gibi, Kamuran İnan gibi milletvekilleri, Kamer Genç gibi milletvekilleri Kürt kimlikleriyle orada değildirler. Kürt kimliklerini inkar ettikleri için, reddettikleri için, Türkleştikleri için, Kürtleri Türkleştirme sürecinde görev aldıkları için, rol sahibi oldukları için oradadırlar. Kürt kimliğini savunanların nelerle karşılaşabilecekleri Demokrasi Partisi milletvekillerinin başına gelenlerden bellidir. Bu milletvekillerinden bir kısmının hâlâ cezaevinde olduğu, bir kısmının sürgünlerde olduğu, bunların Kürdistan Sürgün Parlementosu üyesi oldukları, birinin, Mardin Milletvekili Mehmet Sincar'ın devlet güçleri tarafından katledildiği biliniyor. Cumhuriyetin Türkler için ve Kürtler için çok farklı anlamlar içerdiği, Türk ruhunda ve Kürt ruhunda çok farklı anlamlar doğurduğu besbellidir.

Türk Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel somut gerçekleri ifade eden bu düşünceleri hep duymazlıktan gelmektedir. Bu sloganın çok dile getirilmesi, çok seslendirilmesi, bu slogana gerçeklik kazandırabilmek için, yani bu ideolojik gerçekleri topluma egemen kılabilmek için, somut gerçekleri dile getirenlerin, aykırı düşünceyi seslendirenlerin, resmi ideolojiyi eleştirenlerin ceza tehdidi altında tutulmaları gerektiği, ceza uygulamalarının dinamik bir şekilde yaşama geçirilmesi gerektiği açıktır.

Bu süreç içinde cumhuriyet; demokrasi, eşitlik, özgürlük, hukuk, adalet, insan hakları gibi içeriklerinden boşaltılmış, tamamen törensel bir yapı olarak algılanan, yurttaşlara, özellikle de Kürtlere yapılan tahakkümü gizlemeye çalışan bir yapıya dönüşmüştür.

Cumhuriyet kutlamaları sırasında en çok seslendirilen, savunulan kavramlardan biri laikliktir. Halbuki resmi ideolojinin dinsel içerikli olmasıyla laik içerikli olması arasında cezai yaptırımları açısından önemli bir fark yoktur. Baskı, zorbalık, zulüm, tahakküm her iki içerik eşliğinde de sürdürülebilmektedir.

Kürdistan'da cumhuriyet bayramı kutlamalarına katılmaları için Kürt halkına ayrıca baskı yapıldığı da gözlenmektedir. Kürtler kahvehanelerden, baskıyla, iterek-kakarak, polis zoruyla kutlama alanına gitmeye, yürüyüş yapmaya zorlanmaktadır.

Devletin Kürtlerin bayramını, örneğin Newroz'u yasaklaması, buna rağmen Newroz'un Kürtler tarafından kutlanmasının önüne geçemeyince de Newroz'u gaspetmesi, "*Nevruz*" yapması yine üzerinde durulması gereken bir olgudur. Newroz'u yasaklayan zihniyetin, kendi bayramı cumhuriyeti kutlmaları için Kürtlere baskı ve zorbalık yapması irdelenmesi gereken bir olgudur. Sarı-kırmızı-yeşil renkler için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. Devlet, bu renklerin bir arada kullanıldığı giysileri, başörtülerini, saç bağlarını yasaklamaktadır. Fakat bu yasaklara rağmen Kürtler tarafından bu renklerin kullanılmasını engellenemediğini görünce "*büyük bilimsel araştırmalar sonunda sarı-kırmızı-yeşil renklerin Türk renkleri olduğu, tarihteki çeşitli Türk devletleri tarafından kullanıldığı, büyük bir hakikat olarak anlaşılmıştır...*" şeklinde bir söylemi de dillendirmeye çalışmıştır. Buna rağmen Kürtlerin bu renkleri doğal olarak kullanmaları, devletin yasaklamalarını, baskılarını yine gündeme getirmektedir. Bütün bunlar baskının, zorbalığın yoğun bir şekilde sürdürüldüğünü göstermektedir. Bu baskı, zorbalık, tahakküm cumhuriyet kavramının içeriğini boşaltmıştır.

Bütün bunlar resmi ideolojinin, Türk toplumunu ideolojik bir toplum haline getirdiğini de göstermektedir. Resmi ideolojinin, devleti, sivil toplumu boğduğunu ortaya koymaktadır. İdeolojik toplum geleneksel toplumdur. Halbuki cumhuriyetin Türk toplumunu modernleştirdiği söylenir. Sivil toplumun böylesine felç olduğu, devletin hoşgörüsünü alamayan, devletin onayını alamayan bir muhalefetin gelişemediği, devlete rağmen gelişen muhalefetin, örneğin HADEP'in çok ağır baskılarla, zorbalıkla karşılaştığı bir toplum nasıl modern olabilir? Mazlum bir halka karşı, Kürt halkına karşı sürdürülen bu sistematik zulüm karşısında susan, duyarsız kalan bir toplum nasıl modern olabilir? Modernlik kriterleri arasında, sistematik baskıya, zorbalığa, tahakküme karşı durmak, onu eleştirmek yok mudur? Cumhuriyetin bu konulardaki en önemli savunması kendisini eleştirenlere, kendisi gibi düşünmeyenlere çok ağır cezalar vermek... Özgür eleştiriyi yasaklamak. Bu yasaklar da aslında cumhuriyet kavramını kirleten başka bir etkendir.

IX- Sonuç: Fis köyünün değeri: Fis köyü Kürt halkının beynindedir, yüreğindedir

27 Kasım 1978 Lice, Fis köyü, Zoğurlu ailesinin evi...

Yol üzerinde bir köy, yol üzerinde bir ev... Yolculara, mola sırasında çay gibi bazı hizmetler veriyor.

Türk devletinin anlayışına göre, Türk egemenlik sistemine göre, Fis köyünün yakılmış-yıkılmış olması, yerle bir edilmiş olması gerekir, belki de öyledir. Zoğurlu ailesinin evi yakılmış-yıkılmış, yok edilmiş, aile bireyleri mağdur edilmiş, dağıtılmış olması büyük bir olasılıktır, belki de öyledir. Özgürlük mücadelesi sürecinde pek çok köy yakıldı-yıkıldı, pek çok yurtsever ailenin evi yakıldı-yıkıldı, pek çok aile yerini-yurdunu, evini-barkını terke zorlandı. Fakat Fis köyünün, Zoğurlu ailesinin durumu epeyce değişiktir. Çünkü bu köy, bu aile, bu ev, Türk yönetim anlayışında büyük bir gedik açan bir siyasal hareketin oluşum toplantısının yapıldığı köydür, evdir, ailedir... Bu mekanın, bu mekandaki maddi ilişkilerin izlerinin tamamen silinmesi gerekir. Bu mekanın maddi yapısının, maddi yapıdaki ilişkilerin izlerinin silinmesi durumunda, manevi ilişkilerinin, mezarlarına ilişkin bir iz bırakılması gibi... İhsan Nuri'nin, pek çok Kürt yurtseverinin mezarlarına ilişkin kalıntıların yok edilmesi gibi veya yok edilmesi için yoğun bir özen gösterilmesi gibi. Maddi yapıların, ilişkilerin yok edilmesiyle, bunların manevi etkilerinin de silineceği hesaplanmaktadır.

Devletin bu hesaplarının bozulduğu büyük bir gerçektir. 27 Kasım 1978'de kurulan PKK, 20. kuruluş yılında büyük bir gelişme içindedir. Kürdistan'ın, Kürt ulusunun, Türkiye'nin Ortadoğu'nun siyasal ilişkilerinde, ilişkileri belirleyen önemli bir dinamik haline gelmiştir. Yürütülen özgürlük mücadelesi sürecinde, Kürt ulusu tarih sahnesine çıkmıştır. Kürtler artık kendi tarihlerini yaşamakta, kendileri için, özgürlükleri için mücadele etmektedirler. Bu mücadele Kürt halkının geleceğini yaratmıştır. Önemli bir miras devralmayan PKK, öncesi olmayan PKK, geleceğin yaratılmasında çok büyük bir rol sahibidir. Fis köyü, Zoğurlu ailesi, artık Kürtlerin beyinlerindedir. Artık bu mekanın, bu mekanda geliştirilen maddi ilişkilerin, izlerinin silinmesi mümkün değildir.

Başkan Abdullah Öcalan gerilla için yayımladığı bir talimatta "*gerilla her yerdedir, gerilla hiçbir yerde değildir*" diyordu. Bugün de Kürt halkı, "*Başkan Apo her yerdedir, Başkan Apo hiçbir yerde değildir; Kürt halkının yaşadığı, Kürtlerin olduğu her yerde Başkan Apo vardır, Başkan Apo Kürt halkının beynindedir, yüreğindedir...*" diyor.

Bitti

Devrimde karar, sosyalizmde ısrar, atılım ve zafer

PKK KONGRELERİ– IV

İzzet Baykal

Sosyalizm ve gerillada ısrar
IV. ULUSAL KONGRE

Reel sosyalist sistemin hızla çözüldüğü bir dönemde gerçekleştirilen IV. Ulusal Kongre, sosyalizmde ısrarın somut bir ifadesi olurken, aynı zamanda yakıcı güncel gelişmelere verilen kapsamlı bir yanıt olma özelliğini de taşımaktadır. IV. Kongre, yıllar sonra ülke topraklarında gerçekleştirilen ikinci kongre olma gerçekliğiyle de ayrı bir anlam kazanmaktadır.

IV. Kongre, ülke koşullarının ulusal kurumlaşmaların geliştirilmesine elverişli bir zemin oluşturması bağlamında, alınan kararlarla ulusal bir özellik taşımasının yanısıra, dünya düzleminde "*sosyalizm bitti*" söylemlerine verilen anlamlı bir yanıt olma özelliğiyle de evrensel bir niteliğe bürünmektedir. Dolayısıyla IV. Ulusal Kongre, ulusal ve evrensel, güncel ve tarihsel özellikleriyle parti ve halk tarihimizde önemli ve anlamlı bir yere sahiptir. PKK'-ye içten ve dıştan yöneltilen tüm tasfiyeci girişimlerin boşa çıkarılması ve sosyalist önderlik çizgisinin, parti özünün korunması ve geliştirilmesi bağlamında da PKK tarihinde hak ettiği onurlu yerini almıştır.

IV. Ulusal Kongre'nin gerçekleştiği dönemdeki uluslararası, bölgesel ve ulusal koşullar ve yakıcı gelişmeler dikkate alındığında kongrenin önemi daha da anlaşılmış olacaktır.

Uluslararası ve bölgesel gelişmeler

1980'li yılların sonu, 1990'lı yılların başlangıcı tüm dünya ölçeğinde yeni bir sürecin de başlangıcı olmuştur aynı zamanda.

Sosyalizmden sapma ve sosyalist ilkelerden uzaklaşmanın giderek geliştiği, içte ve dışta uygulanan yanlış politikaların olumsuz sonuçlarının arttığı 1980'li yıllarla birlikte, reel sosyalist sistemde her alanda bir tıkanıklık kendini göstermişti. Başta SSCB olmak üzere, sosyalist kamp içinde yer alan Doğu Avrupa ülkeleri toplumsal, ekonomik ve siyasal olarak bir tıkanma içine girmişlerdi. Bu tıkanıklık ya sosyalizmin doğru uygulanmasıyla aşılacak ya da bir sağa savrulma durumu ortaya çıkacaktı. İkincisi oldu. Reformlarla, tıkanıklığı aşma söylemiyle bir sağa savrulma yaşandı. Tıkanmanın yarattığı sonuçlar nedeniyle iktidar partilerinden uzaklaşan kitleler, emperyalizmin de kışkırtmasıyla küçük-burjuva demokrasisine yöneldiler. Sonuçta, 1989-90'lara gelindiğinde; başta Doğu Avrupalı sosyalist ülkeler olmak üzere, sosyalist sistem birer birer çözülmeye başladı. Bu çözülmeler Romanya örneğinde olduğu gibi, kimilerinde kitlelerin iktidarı alaşağı etmeleri şeklinde oldu.

'90'a kadar hâlâ isim olarak varlığını sürdüren SSCB ise, emperyalizme karşı yürüttüğü soğuk savaşı durdurarak, kendi içine yönelerek ve dış politik alanda da Afganistan'dan çekilmesi örneğinde olduğu gibi iddiasız bir konuma düşerek, dünya arenasındaki bir kutup olma işlevini yitirmişti. Dolayısıyla dünyadaki iki kutuplu siyasal durum artık değişmişti. İki merkezli politikalar artık geçerliliğini yitirmişti.

İki kutuplu dünya sisteminde oluşan çeşitli paktlar ve bloklaşmalar da artık anlamını kaybetmişti. Varşova Paktı, SSCB'-nin anılan tutumu ve Doğu Avrupa'daki yeni siyasal yönetimlerin de bağımsız kalma, pakttan ayrılma istemleri ve girişimleriyle anlamsızlaşmıştı.

Kuşkusuz bu durum yeni bir sürece girildiğinin açık bir göstergesiydi. II. Dünya Savaşı'nın ardından iki kutuplu siyasal konjonktüre uygun tarzda oluşan siyasal statükolar parçalanmaya başlamıştı. Bu yeni bir durumu ifade ediyordu. Çünkü iki merkezli siyasal durumun değişimi, dünyanın tüm alanlarını etkilemekteydi.

Bu durumdan en başta etkilenen kutubun diğer ucu, diğer merkez, emperyalist sistemin ta kendisiydi. O güne kadar iki merkezli siyasal sisteme göre oluşturulan bütün politikaları artık geçersizleşmişti. Emperyalist sistemin başını çeken ABD, yeni sürece cevap olabilecek politikalar geliştiremiyor, kontrol dışı gelişmelere etkide bulunamıyordu. Soğuk savaş yıllarında ABD'nin emperyalist sistem üzerindeki etkisini, bir anlamda koşulların dayatmasıyla kabullenen Batı Avrupa, bu yeni süreçte ABD'nin etkisinden kurtulmanın elverişli koşullarına kavuşmuştu. Kendisine rakip bir başka emperyalist merkez istemeyen ABD, bu gelişmenin önünü almanın olanaklarından da yoksundu. İki Almanya'-nın birleşmesi ve Birleşik bir Avrupa'nın gündeme gelmesi, emperyalistler arası uzlaşmaz çelişkilerin yeniden su üstüne çıkması ve giderek derinleşmesi anlamını da taşıyordu. Sosyalist sistemin dağılması, o zamana kadar geri plana atılan emperyalistler arası çelişkinin daha da şiddetlenmesi ve derinleşmesini de beraberinde getirmişti.

Varşova Paktı'nın işlevsizleşmesinin yanısıra, bütünleşme hesapları içinde olan Avrupa için de NATO'nun gereksinimi pek kalmamıştı. Dolayısıyla NATO da artık anlamını yitirmeye başlamıştı.

Tüm bunların yanısıra o güne kadar iki kutuplu siyasal statükolara göre politikalar üreten ve iki merkezden SSCB'ye dayanan birçok ülke de bu yeni süreçten oldukça etkilenmiş ve bir başlarına kalmışlardır. Yine "*bağlantısızlar*" denilen hareket de artık işlevini yitirmişti.

Özellikle bu yeni süreçte ulusal ve sosyal kurtuluş hareketleri, gerilla hareketleri radikal özlerini yitirmeyle yüzyüze kalmış ve bu yönlü ciddi bir bunalım içine girmişti. Bu tür hareketlerde genelde reformizm ön plana çıkan yan olmaktaydı. Nikaragua ve Filistin bu tür örnekleri teşkil ediyordu. Özcesi, bu yeni süreç eski sınıf mevzilenmelerini ve ittifaklar sistemini altüst etmişti.

Bu yeni durumdan en fazla etkilenen bölgelerin başında Ortadoğu gelmekteydi. Ortadoğu'nun stratejik önemi yıllarca her iki merkezin de ilgi odağını oluşturmuştur. Gerek emperyalist sistemin ve gerekse sosyalist sistemin bu bölge üzerindeki ilgileri ve kendileri açısından etki alanları yaratmaları, kuşkusuz bölge halklarının aleyhine olmuştur. İki sisteme dayalı yapılanmalar ve dıştan ihraç edilen ekonomi ve siyaset, bölge halklarının öz güçlerinin gelişimi önündeki en büyük engeli oluşturmuştur.

Son gelişmeler ve yeni bir sürecin başlaması, anılan nedenlerden dolayı Ortadoğu'yu direkt etkilemiştir. Bağımsız güçlerini korumaya çalışan ülkeler olduğu gibi, özellikle işbirlikçi rejimlerin bundan olumsuz etkilenmeleri sözkonusudur. Bu durum da dünyanın dengesini büsbütün bozmaya aday gelişmelerdir. Yeni sürecin hemen başlangıcında gündeme gelen "*Körfez krizi*" bunun en açık bir belirtisiydi.

'90 yılının başlarında Irak'ın Kuveyt'i işgali ve ardından gelişen Körfez krizi, "*üstten ve alttan sömürüde anlaşanların yumuşama ve yeniden şekillendirme süreçlerine çomak sokmuştur.*" Krizin boyutlanmasının asıl nedeni de gelişebilecek bir devrim dalgasını önlemeye yönelikti. Irak'-ın kendi iç durumunu düzeltmek, kendi halkını bir noktaya yöneltmek ve tatmin etmek için de olsa Kuveyt'i işgali, statükonun da parçalanması anlamını taşıyordu. Bu da özellikle emperyalizmin büyük öfkelerine neden oluyordu. Dünyaya yeniden bir düzen verme politikalarının darbelenmesi, emperyalizmin krizi boyutlandırmasına ve savaşa dönüştürmesine yol açmaktaydı.

Kuşkusuz tüm bu gelişmeler Kürdistan'ı ve ulusal kurtuluş savaşını da yakından ilgilendirmekteydi. Gelişmeler ve ortaya çıkan fırsatlar doğru değerlendirildiğinde büyük bir devrimsel patlamayı beraberinde getirecek düzeydeydi.

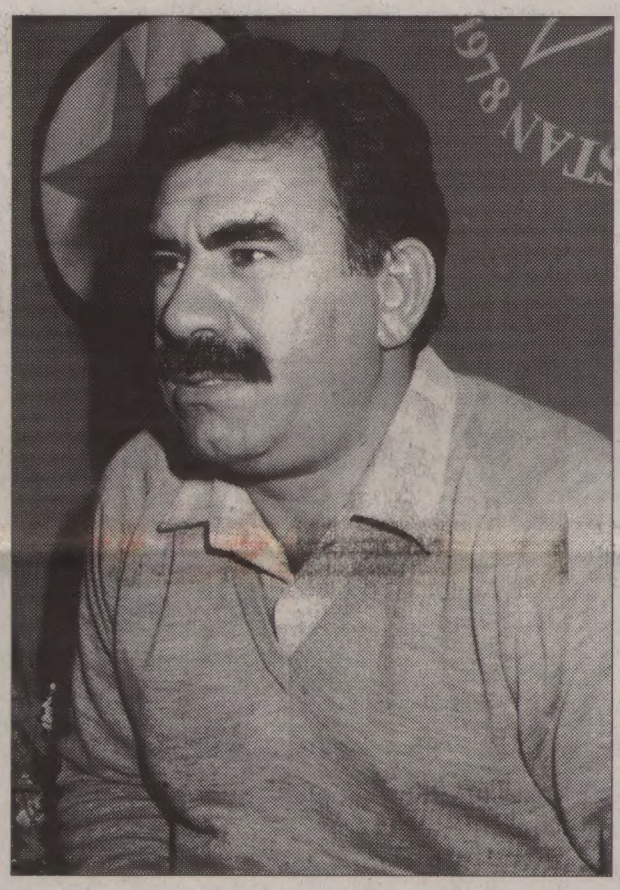

Türkiye'de durum

Kuruluşundan beri dünya dengelerine dayalı olarak özgüçten yoksun bir şekilde varlığını sürdüren TC, dengelerin sarsılmasından ve bozulmasından en çok etkilenen ülkelerin başında gelmektedir. Daha düne kadar Sovyetlere karşı NATO, NATO'ya karşı da Sovyet tehditini kullanan ve NATO'nun Güneydoğu ucu olmasından dolayı emperyalizmden aldığı ekonomik, siyasi ve askeri destekle ayakta kalan TC, dünya dengelerinin değiştiği bu yeni süreçten oldukça olumsuz bir etkilenme içine girmişti. Varşova Paktı'nın ve NATO'nun işlevini yitirdiği bu yeni dönemde düne kadar kullandığı kozlarını da artık kaybetmişti.

Dağılan dengeler bir anlamda TC'yi sahipsiz bırakmıştı. Kendine yeni bir sahip arayan TC, bu kez son Irak'ın Kuveyt'i işgalini de fırsat bilerek Ortadoğu halklarına ve iktidarlarına karşı emperyalizmin jandarmalığı rolüne soyunmuştu. Bundandır ki, Irak'ın Kuveyt'i işgali sırasında, emperyalist ağa babalarının desteğini yitirmemek açısından Irak'a karşı Özal'ın ağzından kabadayıca çıkışlarda bulunmuştu. Ancak bu girişimi kendisine pahalıya malolmuş, dokuz trilyon liralık maddi zarara girmiş, Irak gibi ticari ilişkisinin olduğu bir ülkeyi kaybetmiş olmasına rağmen emperyalizmden yardım görmemiş, Avrupa Topluluğu üyeliği ve ihracat serbestliğini de gerçekleştirememişti.

Dağılan dünya dengelerinden oldukça olumsuz etkilenen TC, içte özel savaş politikasını yaşamın her alanında kurumlaştırdı. 1985-86'lardan başlayarak adım adım siyasette, ekonomide, askeri alanda, kültürde, psikolojide ve her alanda özel savaşı geliştirdi. İlk süreçten başlayarak 1990-92'lere kadar bunun görünürdeki uygulayıcısı da Özal ve ANAP oldu.

Sıkıyönetim yerine OHAL denilen ve sıkıyönetimden daha beter olan bir uygulamayı Kürdistan'da başlatan TC, bununla birlikte özel kolordu, koruculuk, giderek SS kararnameleriyle özel savaşı alabildiğine geliştirdi. Sık sık gerçekleştirdiği erken seçimlerle hem ANAP iktidarına nefes aldırmaya ve hem de makyaj tazelemeye çalıştı. Yine Ecevit ve Demirel gibilerine de siyaset sahasını açarak, giderek olgunlaşmaya başlayan halkın siyasal eğilimlerini burjuva siyaset sahnesine çekerek, etkisizleştirmek istedi.

'88'e kadar PKK'-nin imhası hedeflenmişti. Ancak başarılı olunamadığı gibi, savaş daha da boyutlandı. '89 seçimlerinde ANAP'ın oy oranı % 15'lere düşmesine rağmen özel savaş süreci ANAP'la götürmek istendiğinden devam edildi.

Kuşkusuz TC'nin özel savaşı pervasızca yürütmesi, beraberinde büyük bir mali yükün altına girmesini de getirmekteydi. Ancak mevcut ekonomik yapısı bu yükü kaldıracak güçte değildi. Bu da savaşın maliyetinin toplumun sırtına yüklenmesine neden oluyordu. Türk halkının yaşam koşulları işte bu nedenlerden dolayı oldukça gerilemişti. Bu da beraberinde büyük bir hoşnutsuzluğu ve kıpırdanmaları getiriyordu. Özellikle işçi ve öğrenci eylemliliklerinin 1988-89'-larla birlikte kendiliğinden de olsa gelişmesi, bu gerçeğin açık bir ifadesi olmaktaydı. Sendika, genel grev vb. hak talepleriyle eylemselliklerin giderek gelişmesi ve boyutlanması, özel savaş rejimini tedirgin eden diğer bir faktördü.

Özel savaşın pervasızca geliştirilmesi Türk siyasal sistemini işlevsiz bırakırken, ekonomik, sosyal, kültürel alanları ve tüm toplumu bir kaosa sürüklemekteydi.

Özcesi '90'lı yıllara gelindiğinde; gerek dünyanın değişen dengelerinin TC'yi olumsuz etkilemesi, gerekse içteki özel savaş uygulamalarının yarattığı toplumsal karmaşa TC'yi oldukça zor ve her açıdan tıkanmış bir duruma sokmuştu.

Kürdistan'da durum

'84 şanlı 15 Ağustos Atılımı'yla başlayan süreç, açık ki Kürdistan'ın çehresini oldukça değiştirmişti. Gerek içten, gerekse dıştan dayatılan tüm tasfiyeci yönelimlerin aşılmasıyla boyutlandırılan devrimci savaş gerçekliği, TC özel savaşını her alanda zorladığı gibi, Kürdistan sorununun açığa çıkarılmasında, bunun ulusal ve uluslararası düzlemde ciddi bir siyasal sorun haline gelmesinde ve TC sömürgeciliği açısından da Kürdistan gerçekliğinin en azından teorik kabulünün gerçekleşmesinde üzerine düşen rolü oynamıştı.

'90'lı yıllara doğru gelindiğinde, Kürdistan üzerinde büyük bir siyasal boşluğun yaşandığı görülmekteydi. Kürdistan toplumu, devrimci savaş ve devrimci otoritenin gelişmesi paralelinde önemli oranda sömürgeciliğin denetimi dışına çıkmış ve kendi özgücünü konuşturacak bir düzeye ulaşmıştı.

Gerilla hareketinin giderek yaygınlaşması, ordulaşmada kurumlaşmanın gelişmesi ve bunların bir sonucu olarak serhildanların ortaya çıkması, açık ki ulusal kurtuluş savaşımında yeni bir aşamanın ifadesini oluşturuyordu. Yine bunlara bağlı olarak da devrimin siyasal iktidara dönüşümünün elverişli koşulları da ortaya çıkmıştı. Askeri ve siyasi şiddetin birbirini besleyerek tamamlama düzeyini yakalaması ve halk iktidarının olanağının doğması, '90'lı yılların başlangıcında Kürdistan'ın içinde bulunduğu durumun açık bir ifadesiydi.

İktidarlaşma olanağının ortaya çıkması ve değerlendirilmesi Kürdistan'da bir başka ülkeye kıyasla oldukça farklı bir özellik arzediyordu. Mevcut güç dengesizliği nedeniyle birden bire kurtarılmış bölgelere dayalı bir iktidar olayını gerçekleştirmenin koşullarının olmaması, Kürdistan Devrimi'-nin bir özelliği olan dereceli iktidar olayını gündeme getirmişti. Bu da "*en alttan, çok dar miktarlardan başlayarak, düşmanın denetimi altındaki alanlarda, halkı devrimin otoritesine tabi kılarak –örgütleyerek– inşaa etme yolu*" olarak tanımlanmış ve "*iktidarın, kır ve şehir alanlarında, yüzdelere vurulmuş, niceliklere bölünmüş halkın derece derece otorite içine çekilerek inşaasını gerçekleştirmek*" diye belirtilmişti. '-90'lı yılların başlangıcına gelindiğinde Kürdistan'da yaşanan durum buydu. Ve bu daha da geliştirilmek durumundaydı.

Öte yandan '90'la birlikte Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle başlayan krizin Kürdistan üzerindeki etkileri de oldukça olumlu bir tabloyu ortaya koymaktaydı.

Her şeyden önce TC'nin Batı emperyalizmine dayalı olarak geliştirmek istediği politikalar sonucu Irak'la ilişkisinin bozulması, bu her iki sömürgeci gücün Kürdistan Devrimi'ne karşı birlikte hareket etmelerinin koşulunu ortadan kaldırmıştı. Bu önemli bir avantaj sağlamaktaydı. Yine Irak'ın Kuveyt işgali ve kriz nedeniyle güçlerini ülkesinin Güney'ine yöneltmesi, Güney Kürdistan'ın serbest kalması ve bunun da Kürdistan Devrimi açısından yaratacağı fırsatlar, devrim açısından oldukça elverişli bir durumun ortaya çıkmasına neden olmuştu. Kürdistan'ın bu her iki parçası arasında daha büyük bir dayanışmanın imkanı ve ortamı da yine bu vesileyle oluşmuş bulunmaktaydı.

Tüm bu özellikler '90'lı yıllara gelindiğinde Kürdistan'daki durumu gözler önüne seren gerçeklikler olmaktadır.

II. Ulusal Konferans, IV. Ulusal Kongre ve gelinen süreç

Parti içi sınıf savaşımının zirvesini teşkil eden III. Kongre gerçekliği, parti öncülüğünü netleştirme ve egemen kılmakta, yine pratiğe militanca yürüyüşü sağlamakta, geliştirdiği eleştiriler ve çözümlemelerle sağlam olmayan yürüyüşün nedenlerini ortaya koymakta tarihi rolünü oynamış ve '85'lerde yenilgiye doğru giden mücadeleye büyük bir atılım yaptırarak direnişin daha bir üst boyutta sürekliliğini sağlamıştır.

III. Kongre'den '90'lara doğru gelindiğinde ortaya çıkan tablo özetle şöyledir: Dört yıllık tarihi dönem içerisinde mücadele büyük bir emekle, her türlü zorluklara

göğüs gererek onca acıya ve kana rağmen sarsılmaz bir kararlılık ve inatla, içte gelişen her türlü tasfiyeci eğilim ve yönelimlere karşın önderliğin insanüstü çabası ve kutsal emeğiyle gerçekleştirdiği atılımla gerilla savaşı oturtulmuş ve ülke topraklarına kök salınmıştır. Sömürgeciliğin özel savaşı da yine esas olarak bu süreçte ortaya çıkıp gelişmiş, OHAL, özel vali, özel kolordu, özel tim, koruculuk, SS yasaları vb. birçok yasayla yoğunlaşmasını yaşamıştır. Bu temelde şiddetli bir savaş yaşanmış, düşmana ağır kayıplar verdirilmiş, düşman hemen her alanda –ekonomik, sosyal, siyasal– içinden çıkılmaz bunalımlarla karşı karşıya getirilmiştir. Öte yandan, içten ve dıştan yönelen tüm saldırılar ve yıpratma hareketlerine rağmen, mücadelenin gelişimi sürekliliğini korumuş, artan bir ivme kazanmış, cephe ve ordu örgütlenmeleri somut olarak ortaya çıkmış, Kürdistan'ın diğer parçalarında da parti etkinliği gelişmiş ve uluslararası alanda da parti mücadelesi ve Kürdistan sorunu siyasal gündeme oturmuş, kendini kabul ettirmiştir.

Ancak tüm bu gelişmeler açık ki içte ve dışta yürütülen çok yoğun mücadelelerle mümkün olmuştur. Bu anlamda da III. Kongre sonrası gelişmeler ve II. Ulusal Konferans ve IV. Ulusal Kongre gerçekliği iyi anlaşılmak durumundadır.

III. Kongre süreciyle başlayan eleştiriler ve çözümlemeler II. Ulusal Konferans'ta zirveye çıkmış ve IV. Ulusal kongre de bunun kesinleşmiş bir ifadesi olmuştur. Önderliğin III. Kongre süreciyle başlayan ve IV. Ulusal Kongre'ye kadar –hatta günümüze kadar– her yıl ve neredeyse yılın her ayında gerçekleştirdiği çözümlemeler ve müdahalelerle savaş belli bir doğrultuya sokulabilmiş ve halk tarihimizde görülmemiş kazanımlara ulaşılmıştır. Dolayısıyla III. Kongre sonrası süreç iyi irdelenmeden gelişmenin kapsamı ve düzeyi de anlaşılamaz.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, halk tarihimizde ilk kez modern bir ulusal kurtuluş savaşı ve bu savaşın öncü yürütücü gücü gerillanın ortaya çıkması, ulusal bağımsızlık ve özgürlüğün kazanılmasını artık bir hayal olmaktan çıkarmış ve somut bir gerçekliğe dönüştürmüştür. Bu, Kürdistan'da ilk kez gerçekleşen bir durumdur. Doğru bir önderlik gerçekleşmesi, modern bir sınıf öncülüğü ve doğru bir ideolojik-politik, stratejik-taktik hat bağımsızlığı ve özgürlüğü hayal olmaktan çıkaran temelleri oluşturmaktadır. Uzun süreli halk savaşı ve bu savaşın öncü-yürütücü gücü gerilla, işte bu sarsılmaz-güçlü temel üzerinde şekillenerek ortaya çıkmış ve savaşıma atılmıştır. Dolayısıyla "*Kürdistan'da öncü gerilladır. Devrimci partileşmenin biricik yöntemi budur.*" Bugüne kadar ulus adına, halk adına, insanlık adına kaybedilen ne varsa ancak ve ancak bu öncü gerillayla kazanılacaktır. Bağımsızlık, özgürlük, onur, namus, ayaklar altına alınan tüm insanlık değerleri gerillayla kurtarılacak, kazanılacaktır. Bunun dışında Kürdistan'da kazanmanın, mücadelenin, onurlu bir insan olmanın hiçbir yolu ve yöntemi yoktur. Halk tarihimize bakıldığında bu çok net bir şekilde görülecektir. Dolayısıyla gerilla bizde stratejik önemde bir güç olmanın da ötesinde, insanlaşmanın, toplumsallaşmanın, halklaşmanın, uluslaşmanın en temel ve en vazgeçilmez bir aracıdır.

İşte böylesi bir araçla oynamak, onu saptırmak, özünden boşaltmak, işlevsiz kılmak açık ki halka, insanlığa ve tarihe karşı işlenmiş suçların en başında gelir. Bu araçla oynamak, yüzyıllardır süren egemenlerin hegemonyasının devamını sağlamak ve halkları köleliğe mahkum etmekten başka bir anlama gelmez. Bundandır ki düşman, gerillayı tasfiye etmek için her türlü yola başvurmakta, gerillayı tasfiye etmesi halinde her şeyi tasfiye edeceğini bilmektedir.

İkinci bir yön ise halkın durumudur. Bilinmektedir ki, gerilla savaşı bir halk savaşıdır. Gerilla halkın savaşçı öncüsüdür, gücünü halktan alır. Gerilla savaşı, bütün bir halkın sömürgeci egemenliğe karşı savaşıdır. Gerilla bu savaşın silahlı öncüsüdür. Tabanı ve temeli halka dayanır. Gücünün kaynağını oluşturan da halktır. Çünkü gerilla, sömürgeci sistem altında inim inim inleyen bir halkın kurtuluş özlemlerinin gidericisi, gerçekleştiricisidir. Dolayısıyla savaş, bir halkın savaşıdır, halk savaşıdır. Mao'nun da dediği gibi, gerilla ve halk suyla balık gibidir. Balık susuz yaşayamayacağı gibi, gerilla da halksız yaşayamaz.

Tüm bunlar, gerillanın halka yaklaşımının nasıl olması gerektiğini ortaya koyan genel doğrulardır. Halkı dıştalayan, küçümseyen, bastıran bir gerilla düşünülemez bile. Çünkü o halkın bir savaşçısıdır, halk için savaşandır. Dolayısıyla halka yanlış yaklaşım gerillanın özüne, varlık nedenine ters bir tutumu ifade eder. Halkı esas alan, ona doğru yaklaşan, örgütleyen, kendi öz kurtuluş savaşı içine çeken bir yaklaşım, gerillanın ilkesidir. Bütün tersi anlayış, tutum ve yaklaşımlar gerillanın kendi varlık nedeniyle çelişmesini ifade eder ki, böylesi bir savaşın da başarı şansı hiç yoktur.

Üçüncüsü, gerilla Kürdistan'da her ne kadar askeri bir gücü ifade ediyorsa da, ondan daha fazla siyasi bir güçtür. İdeolojik-politik esasları kesinlikle gözardı etmeyen, kendini bu doğrultuda geliştiren-güçlendiren ve askeri çizgiyi de yine siyasi çizgi doğrultusunda çizen ve bu temelde ona yön veren bir güçtür. İdeolojiden, politikadan kendini soyutlayan, bu temel esasları gözardı eden bir gerilla, basit bir eşkıya çetesi olmanın ötesine geçemez. Ona esas rolünü oynatan ve kimliğe kavuşturan, onun bu ideolojik-politik özüdür. Bu gerçeklik, Kürdistan sözkonusu olduğunda çok daha fazla geçerlidir. Dolayısıyla Kürdistan gerillasının ideolojik ve siyasi özü, onun en temel vazgeçilmez özelliği olmaktadır. Yeni bir toplum yaratma eylemi ve bu eylemin militanlarının özelliğidir bu. Kürdistan gerillası bu anlamda tam donanımlıdır. Güçlü bir ideolojik ve siyasi temele sahiptir. Her şey buna uygun bir pratikleşmeye bağlıdır. Bunun için de gerillanın siyasi eğitimi vazgeçilmezdir. Kendini eğitemeyen, bu temelde dönüştüremeyen gerilla, halkın başına bela olmaktan kurtulamaz. Dolayısıyla ideolojik-siyasi eğitim gerilla için yaşamsal bir zorunluluktur.

Yeni bir toplumu yaratmayı önüne koyan ve yeni insanın özelliklerini kendinde somutlaştıran gerilla, bir sosyal militan olarak bunun öncülüğünü yapar ve tüm topluma yayar. Dolayısıyla gerilla, askeri, ideolojik, siyasi bir güç olmanın yanısıra bir sosyal militandır da. Yeni bir sosyalitenin yaratıcısı ve uygulayıcısıdır. Yine kökü tarihe uzanan ve bir tarih yaratan halkın öz savaşçısı olarak tarih bilinciyle doludur.

Tüm bu genel doğruları kısaca özetlememizin nedeni, gerillanın özünü ve önemini ortaya koyarak, buna karşı olan bütün yanlış yaklaşımların niteliğini ve amacını, varacağı noktayı açıklayabilmek içindir. III. Kongre'de tasfiyecilerin tasfiye edilmesi ve parti çizgisinin egemen kılınması, ARGK'nin kuruluş kararı, gerçek gerilla savaşının temellerinin oturtulması birçok gelişmeyi de beraberinde getirmiş ve bu belirli kazanımlara da yol açmıştı. Bunun üzerine düşman '87'de özel savaşı daha da yoğunlaştırarak, çeşitli yasal kılıflarla özel savaşı kurumlaştırarak mücadeleyi ezmeyi ve bitirmeyi planlamıştı. Pişmanlık yasasından OHAL'e, özel vali, özel tim ve özel kolordudan çeteciliğe, SS kararnamelerine kadar bir dizi önlemin alınması, aslında III. Kongre sonrası süreçte gerillanın gelişiminin ve sürekliliğinin sağlanmasının açık bir itirafı olmaktaydı. Çünkü özel savaşın yoğunlaşarak kurumlaşması, gerillanın gelişimiyle orantılıydı.

Açık ki önderliğin aldığı tedbirler ve müdahaleleriyle '87 yılı hiç de düşmanın planladığı gibi olmadı. Ulusal kurtuluş mücadelesinin imha olmaması, mücadelenin sürekliliğinin garanti altına alınması, imhayı bekleyen birçok çevreyi de doğrudan etkilemiş ve yeni saflaşma ve mevzilenmelere neden olmuştu. Bu durum halkı da etkilemiş ve mücadelenin gelişiminin durdurulamaması, halkta da canlanmaya ve mücadeleye inancın gelişmesine yol açmıştı. Halkın desteği bu anlamda daha da artmıştı.

Tüm bunlara rağmen III. Kongre sonrası süreçte de kendilerini doğru partileştirmeyen, partinin ideolojik-politik, örgütsel ve askeri hattını gözardı eden, kendilerini buna hiç yanaştırmayan bireylerle, sağtasfiyeci unsurların bilinçli faaliyetleri mücadeleyi sağa yatırma, yenilginin kapılarını sonuna kadar açacak gerilla dışı pratikleri sergileme biçiminde olmuş ve partinin gerilla tarzındaki ısrarının karşısında belli bir direnmeyi yaşamışlardır.

Oysa III. Kongre'de gerçekleştirilen tarihi önemdeki çözümlemelerle çizgi daha da netleştirilmiş ve tüm partililer parti çizgisinde savaşıma çekilmişlerdi. Bu platformda verilen özeleştirilerle parti çizgisi doğrultusunda bir çalışmanın ve savaşımın mutlaka gerçekleştirileceği özellikle vurgulanmıştı. Ancak '87'lere gelindiğinde verilen özeleştirilerin gereklerini yerine getirme ve bu doğrultuda bir çalışma yerine, eski yetmezlikleri, parti anlayışına ters tutum ve davranışları adeta daha da derinleştirerek sürdürme ve bunu partiye dayatma durumu ortaya çıkmıştı.

Günümüzde son üyesi de ortaya çıkarılarak tasfiye edilen "*dörtlü çete*"nin ilk oluşumu ve işbirlikçi-çete anlayış ve eğilimlerinin ilk ortaya çıktığı tarih III. Kongre süreci sonrasına denk gelen '87'lerden başlamaktadır.

III. Kongre sonrası hazırlıklar ve bu temelde gerçekleştirilen eğitimler; bu yönlü yoğun çabalar geliştirilir, savaşta hamleci ve aktif savunmacı bir konum yakalanmaya çalışılırken ve bu konuda önemli mesafeler de alınmışken, çeşitli sınıf dışı öğelerin savaşa yanlış yaklaşımları, mücadeleyi sağa çekip tasfiye edici pratikleri ve bundaki ısrarlı parti karşıtı tutumları, düşmanın '87'deki mücadeleyi tasfiye planlarına denk düşen ve bunun parti içindeki zemini ve dayanağı durumunda olan pratik ve tutumların açık bir ifadesi olmaktaydı. Bu bağlamda '86 ve '87 yılı oldukça önemli bir yıldı. Ya ulusal kurtuluş savaşı süreklileşerek daha da gelişim gösterecek, ya da çeşitli yöntemlerle tasfiyeye uğratılacaktı. Aslında '88 ve '89 yılları da bu nitelikteki yıllardı.

Önderlik 1986-87 yıllarının konumunu şöyle açıklıyor: "*Özellikle ülke içinde bu dönemde tıkanan öğeler, bırakalım savaşı geliştirmeyi ve taktiğe nüfuz etmeyi, var olanı ve kendilerini bile korumaktan aciz, çözümsüz kalmış, her an yerle bir edilebilecek konumdaydılar. Gelişmemenin nedeni düşmandan kaynaklanmıyordu. Daha çok kendini yenilemeyen, özellikle önündeki savaş adımına doğru yaklaşmayan, ona kendini muktedir görmeyen veya oralı olmayan, görev ve sorumluluğu üstlenmeyen, çok basit bir yaşamla yetinen, hep dışarıdan medet uman, var olan olanakları da kötü harcayan tutum yüzünden hak ettiğimiz gelişmeleri bir türlü yaşayamadığımız gibi, her an çok cılız, küçük sayıdaki grubun da tasfiyesiyle karşı karşıya kaldık.*"

Açık ki bu tarz, yenilgiye ardına kadar açık bir tarzdır. Yaratıcılıktan uzak, doğru planlamalar yapmayan ve uygulamayan, önderliğin deyimiyle "*boş avarelikten öteye gitmeyen*" bir konumdur yaşanan.

Asi-avare çetecilikten Mao da bahseder. Diğer devrim örneklerinde olduğu gibi, bizde de savaş içerisinde bu tür çeteler çıkmıştır. Ancak bizdeki toplumsal yapı dikkate alındığında, bunun düşkünlük derecesi de açığa çıkar ve bu hiçbir ülkeyle kıyaslanamayacak düzeydedir. Çin'de de, Kürdistan'da da toplumdan soyutlanmış serseri, lümpen tiplerin ulusal kurtuluş saflarına katılımları ve kendilerini dönüştürmemeleri sonucu asi-avare çetecilik ortaya çıkmıştır belki, ama bizdeki hiçbir şekilde Çin'le kıyaslanmayacak düzeyde düşkün ve ucubedir. Bu toplumsal yapımızın karakterinden kaynağını alıyor. Dolayısıyla Çin'deki savaş ağalarıyla Kürdistan'da savaş ağalığına soyunanlar arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.

Kör Cemal pratiği bunun açık bir örneğidir. Ardından Hogir, Metin ve Zeki'nin pratikleri de açık birer örnektir. Bu tipler, dünyadan soyutlanan bir toplumsal yapıdan da soyutlanmış, serseri, lümpen, ucube kişiliklerdir. Parti saflarına böylesi kepek başarılı olunamaz. Böylece bir anlamda müdahale boşa çıkarılmaya çalışılır. Ancak buna rağmen gerek alanlarda tutunma ve gerekse kitlelerdeki canlanmanın ortaya çıkması ve mücadelenin sürekliliğinin sağlanmasında önemli başarılar elde edilmiş ve '87 yılı kurtarılmıştı.

İşbirlikçi-feodal çeteci anlayış ve bu çetenin birinci elemanının tasfiyesi açık ki bu anlayışı ve eğilimi tümden ortadan kaldırmamıştı. '88 yılında yine bu anlayış kendini partiye dayatarak, ön plana çıkmaya çalışmıştır. '89 ve '90'lara, hatta en son temsilcisini de gözönüne getirdiğimizde '97'lere kadar bu anlayış sahipleri mücadeleyi özünden boşaltmanın ve parti çizgisini saptırmanın uğursuz çabalarını sürekli sergilemişlerdir. '87'lerden başlayarak '97'lere kadar devam eden ve Kör Cemal, Hogir, Metin ve Zeki unsurlarının şahsında kendisini açığa vuran bu anlayış ve eğilim, açık ki parti ortamında kendisine zemin bulmuştur. Parti ortamında üst ve alt düzeylerde yer alan kadro-militan yapısında kendisini gösteren orta yolcu anlayış ve tutum bu eğilimin üzerinde yaşam bulduğu bir zemin olmuştur.

İşbirlikçi-feodal çetecilik Kör Cemal'den sonra da 1988-89'larda yine kendini ön plana çıkarmaya çalışmış, '89'da gerçekleştirilen ülke içi I. Konferans'ta bu anlayış ve eğilim en açık bir tarzda kendisini dayatarak egemen kılmaya çalışmış ve konferansta bu konuda bir başarı da sağlamıştır.

Parti tarihine "*Texta Reş Konferansı*" diye de geçen bu konferans partiye yönelik tasfiyeci bir yaklaşımın açık ifadesi olmuştur.

Önderliğin konferansa biçtiği rol, sağlam bir gerilla ordusunun kuruluşunun ve parti savaşçılığının ülkeye oturtulması, gerillayı boşa çıkaran yönelimlerin açığa çıkarılarak mahkum edilmesi ve yeniden doğru temellerde bir gerilla düzenlemesinin yapılması, bunun için de eğitim, örgütlenmenin parti çizgisi doğrultusunda gerçekleştirilmesi ve tüm bunların bir atılıma dönüştürülmesi iken, konferansta ortaya çıkan ise bunun tam tersi bir durum olmuştur. Belki parti genellemeleri ve kararları yine tekrarlanmıştır ama yapılan; "*asıl can alıcı sorun olan yıkıcı pratikleri, tahribatlara varan çizgi dışılıkları, devrimcilikten başka her şeye benzeyen kural dışı yaşamı, parti yaşamını yadsıyan bireyci, yıkıcı, saygısız, sevgisiz ve hesapçı vb. anlayışları ortaya koymayı esas almamak, bunu perdelemek olmuştur. Mahkum edilmesi gereken anlayış ve tutumlarla suç ortaklığı yapılmıştır.*" (Parti Önderliği) Bir anlamda Konferans, çözmekle yükümlü olduğu sorunların devamının onayı olmuştur. Konferans sürecinde ortaya çıkan komploculuk, ayak oyunları, düşürme, entrikacılık, kulisçilik, eleştirilere, seçimlere ve tüm görevlendirmelere yansımıştır.

İşbirlikçi-feodal komplocu anlayış sahiplerinin Kör Cemallerden başlayarak, Hogir, Metin ve Zekilere uzanan temsilcilerinin en başta gerçekleştirmek istedikleri, yüzyıllar sonrası kurtuluşun umudunu yakalayan Kürdistan halkının umut güneşi gerillayı, modern halk savaşını, onun ilke ve kurallarını hiçe sayıp uygulamayarak bozmak, boşa çıkarmak ve yenilgisini sağlamak olmuştur. Kürdistan halkının tarihinde ilk kez yakaladığı doğru bir önderlik ve modern bir halk savaşı, onun öncüsü gerilla fırsatını boşa çıkarmak açık ki halka ve insanlığa karşı işlenmiş suçların en başında gelir, ki bu, işbirlikçi-çetelerin yaptıkları da bundan başka bir şey değildir. Bunlar, kesinlikle oynanmaması gereken gerillayla oynamış, onu bozmaya, özünden boşaltmaya çalışmışlardır. Başta gerilla savaşının en temel ilke ve kurallarını, taktiğini işletmeyerek, hiçe sayarak bunu yapmak istemişlerdir. Gerillanın gizlilik, manevra, inisiyatif gibi ilkelerini; pusu, baskın, sabotaj gibi vur-kaçı içeren savaş taktiklerini bir tarafa bırakarak asi-avare çetecilik ve peşmerge türü bile sayılamayacak şekilsiz bir savaş tarzını dayatmışlardır. Üslenme, güç büyütme, alan açma, düşmanı sindirecek eylem biçimleri geliştirme, düşmanın istediği ve onun inisiyatifi altında gelişecek çatışmalardan kaçınma gibi gerilla savaşı-

Bağımsızlık, özgürlük, onur, namus, ayaklar altına alınan tüm insanlık değerleri gerillayla kurtarılacak, kazanılacaktır. Bunun dışında Kürdistan'da kazanmanın, mücadelenin, onurlu bir insan olmanın hiçbir yolu ve yöntemi yoktur. Halk tarihimize bakıldığında bu çok net bir şekilde görülecektir. Dolayısıyla gerilla bizde stratejik önemde bir güç olmanın da ötesinde, insanlaşmanın, toplumsallaşmanın, halklaşmanın, uluslaşmanın en temel ve en vazgeçilmez bir aracıdır.

nın temel ilke ve kurallarını ve bu temelde gerillayı boşa çıkarmaya çalışmış, birçok yersiz kayıplara yol açmışlardır.

Yine gerillanın siyasi bir güç olduğunu kesinlikle bir tarafa iterek, ideolojik ve siyasi eğitimi umursamamış, güçleri eğitmeyerek doğru bir temelde örgütlemeyerek gerillayı neredeyse basit bir eşkiya derekesine düşürmeye çalışmışlardır.

Gerilla savaşının bir halk savaşı olduğu, gerillanın halkın kurtuluş özlemlerini giderecek, onun silahlı öncü gücü olduğu gerçekliği gözardı edilerek, PKK'nin doğru kitle politikası dıştalanarak gerillanın temeli ve güç kaynağı olan halka karşı ağavarijandarmavari tutumlar sergilenmiş, halka değer verilmeyerek bastırılmış ve halkı düşmana iten tutumlar sergilenmiştir. Kör Cemal; "*Kürt ne anlar Bolşevizm'den, basacaksın sopayı*", Hogir; "*köylüleri hizaya getirmek için, onların üzerinde otorite olabilmek için aniden soğukkanlı bir şekilde adam öldüreceksin ki, senden korkup, sana itaat etsin*" diyerek, halka karşı tam bir canavarlık örneğini ortaya koymuşlardır. Pratikleri de bu yönlü olmuştur. "*Çetecilikle mücadele*" adı altında hedef olmaması gereken kesimler hedef diye seçilmiş ve bu durum bazı kesimleri devrimden uzaklaştırarak, düşmanın üzerlerinde oyun oynamasına olanak yaratmıştır. Yine parti politikamızı dıştalayan eylem anlayışlarıyla birçok suçsuz-günahsız insanların ölümüne sebebiyet vermiş ve bu, düşmanın PKK'ye karşı yürüttüğü anti-propagandanın malzemesi olmuştur. Yine zorunlu askerlik yasasının doğru uygulanmaması halkın devrimden soğumasına yol açmıştır. Sadece halka karşı değil, kendi yoldaşlarını, parti kadro ve savaşçılarını bile gözükara bir şekilde katletmekten çekinmemişlerdir.

Tüm bu ve benzeri anlayış, tutum ve davranışlar, parti ortamını zedelemiş, güvensizlik, kuşku ve çekişmelerin ortaya çıkmasına ve gelişmesine neden olmuştur.

Bunlar savaşı doğru bir temelde geliştirmeye cesaret edemeyen pasif, sağ-savunmacı ve asi-çetecilik tarzında ortaya çıkan anlayışlar olurken, kökeni de işbirlikçi-feodal sınıfa dayanmaktadır. Dolayısıyla feodal-komploculuk bunların tarzı olmaktadır. Ve bu, içinden geldiği sınıfın karakterine uygun bir şekilde, günümüzde açığa çıktığı gibi sonuçta ihanetçi konum almış ve düşmanla bütünleşmiştir.

Özellikle '88 yılındaki dıştan ve içten partiye karşı geliştirilen yönelimler oldukça boyutludur. Buraya kadar anlatılanlar daha çok bunun gerilladaki boyutunun kısa bir özetidir. Bir de bu tasfiyeciliğin Avrupa ve zindan boyutu vardır.

'88 yılı partiye çok yönlü tasfiyenin ve imhanın dayatıldığı bir yıl olmuştur. Dağda, Botan'da işbirlikçi-feodal çeteciliğin gerillayı bozan, halk düşmanlığına vardırılan provokasyonu dayatılırken, Avrupa'da Avukat Hüseyin Yıldırım ve zindanda da Şener provakasyonu partiye dayatılmıştır. Aynı tarihlerde sömürge valisi Kozakçıoğlu'nun "*bu mücadelenin üç ayağı vardır; dağ, zindan ve Avrupa*" açıklaması bir tesadüf değildir. Avrupa'da ortaya çıkan ve "*biz darbe yaptık, partiyi ele geçirdik*" diyen Avukat provokasyonu, Avrupa emperyalizminden aldığı destekle azgınca bir yönelim içine girmiştir. Sözümona "*PKK-DB*" diye bir isim ortaya atarak, "*demokratik-ılımlı PKK*" diye Avrupa emperyalizminin empoze ettiği bir dayatma içinde bulunmuştur. "*Demokratik-ılımlı PKK*"nin önündeki en büyük engel olarak da önderliği görmüş ve bu temelde '86'lardaki "*Kürt sorununa evet, PKK'ye hayır*" sloganı, '88'lerde bu provakasyon girişiminden de açıkça anlaşılacağı üzere yerini "*PKK'ye de evet, ama Apo'ya hayır*" sloganına bırakmıştır. "*Avrupa emperyalizmini arkasına alan '88'deki Avukat provokasyonunun bir eli de Türkiye'de SHP'deydi. SHP'nin programlaştırdığı 'Kürtlere kültürel haklar' adımı, daha o zaman provakosyonla işbirliği içinde atılıyordu. Bu, emperyalizmin de –özellikle Alman emperalizminin– gündeminde olan bir durumdur.*" (Parti Önderliği)

Düşman '88 yılında PKK'yi bitirmeyi planlamıştı. PKK'yi özellikle içten tasfiye ederek, çizgisini saptırarak "*emperyalizmin sosyal-demokrat kesimine bağlamak*" istiyordu.

Avukat, "*dağda ve zindanda adamlarımız var*" belirlemesini boşuna yapmıyordu. Çünkü aynı tarihlerde dağda işbirlikçi-feodal çeteciliğin temsilcisi Hogir provokasyonu, akademi alanında Metin provokötürü ve zindanda ise Şener provokasyonu var. '88'de Diyarbakır Cezaevi'nde düşmanın sürgünleriyle boşluk yaratılarak Şener tasfiyeciliğine ortam hazırlanıyor ve giderek Şener bu cezaevinde "*önderliği*" ve inisiyatifi ele geçiriyor. Ülke içinde, Avrupa'da ve zindanda geliştirilmeye çalışılan provokasyonlarla partiye tasfiye dayatılarak bitirilmek isteniyordu. Gerçekten de bu oldukça iddialı ve tehlikeli bir girişimdi. Rejim bu konuda oldukça kararlıydı. OHAL uygulamasının birinci yılında partiyi tasfiye etme planlarının açık uygulamalarıydı bunlar.

Kuşkusuz tüm bu girişimler önderliğin aldığı tedbirler ve yaptığı müdahalelerle sonuçsuz kalmıştır.

"*Bütün bunlara karşın, yine bizim artan deneyimlerimiz vardı. '88'e çok anlamlı, çok soğukkanlı yaklaşmak istedik ve bizim de olup biteni daha iyi anlamaya, kavramaya yönelik çabalarımız sözkonusudur. '88 çözümlemeleri doğrultusunda Hogir pratiğinin üzerine gidiliyor. Kampta yine büyük bir eğitimle işin iç yüzünü anlamaya çalışıyoruz. Avrupa'daki provokasyonun da üzerine gidiliyor. Ve '88'in sonlarına geldiğimizde, eğitim sürecini derinleştirmiş, sayıyı arttırmıştık ve parti tasfiyeciliğe karşı kendini az-çok koruyacak bir duruma gelmişti.*" (Parti Önderliği)

'88 yılındaki çok yönlü provokasyon ve tasfiye hareketleri, '89'da belirli yönleriyle devam etti. Ülke içinde anılan "*Texta Reş Konferansı*"yla PKK'ye tasfiye dayatılırken, Avrupa zemininde de bir takım girişimlerle süreç tamamlanmak isteniyordu.

'88 yılı PKK'ye tasfiye ve başkalaşıma uğramayı dayatma yılı olurken, '89 yılı da bunun tamamlanmasının planlandığı bir yıl oldu. '89 yılı tamamlanmadan bu planlarını sonuçlandırmak istiyorlardı.

Ülke içinde "*Texta Reş Konferansı*"nda görüldüğü gibi, kendini ölümüne partiye dayatan işbirlikçi-feodal çetecilik sonuç almaya çalışırken, Avrupa'da da burjuva liberal anlayış egemen hale getirilerek partiye dayatılmaya çalışılmaktaydı. Özellikle bu yıllarda Avrupa emperyalizminin PKK'ye karşı tutumu hiç de sömürgecilikten geri kalır değildi. Avrupa emperyalizmi partiye karşı açıkça savaş ilan etmiş durumdaydı. Bir yanda Avrupa'daki parti kadrolarına karşı bir tutuklama kampanyası yürütürken, diğer yandan polisiye tedbirlerle sindirme hareketlerine başvuruluyor ve tüm parti çalışanları ve taraftarlarına "*teslimiyet*" çağrısı yapılıyordu. Zindana alınan parti kadroları şahsında da PKK'yi "*terörist*" ilan etme çabaları sürdürülüyordu. Açıkça partiye "*ya teslimiyet ya da imha*" dayatılıyordu.

Tüm bunlarla yetinmeyen Avrupa emperyalizmi, PKK dışındaki tüm küçük-burjuva, reformist güçleri bir araya toplayarak bu güçleri kendi çözüm programlarına tabi kılmaya çalışıyordu. TEVGER adı altında örgütlenen ve silahlı mücadeleyi kesinlikle esas almayan, "*otonomici, kültürel özerklikçi*" bu reformist güçler tam da emperyalist politikalara uygunluk arzeden bir konum ve pratik sergiliyorlardı. Parti içindeki tasfiyecilere de sahip çıkan ve korumaya çalışan bu güçler, açık bir parti düşmanlığına soyunmuşlardı. Bu temelde Avrupa'da art arda konferanslar düzenlenmiş ve "*bu konferanslarda bir araya gelen Kürt reformist örgüt ve kişilerin tümü de öne sürülen reformcu çözümlere büyük rıza göstermişlerdir. Bu, yürütülen savaşı dünya kamuoyundan tecrit etmenin de bir aracı haline getirilmek istendi.*"

'88 ve '89 yılını kapsayan tüm bu gelişmeler parti çizgisini saptırmaya, gerillayı boşa çıkarmaya ve partiyi özünden boşaltmaya yönelik oldukça ciddi ve tehlikeli tasfiyeci girişimleri olurken, her süreçte olduğu gibi, bu süreçte de parti kadrolarının içinde bulundukları gaflete ve ortayolcu pratiğe rağmen gerillanın ülke içerisinde oturtularak gelişmesi ve her alanda parti çizgisinin korunması, önderliğin insanüstü çabası ve kutsal emeğiyle sağlanmış ve mücadele kitleselleşerek büyümeye devam etmiştir.

Önderlik, '88 ve '89 yıllarını ve bu yılların kurtarılmasını kısaca şöyle değerlendiriyor: "*'88'in partiyi tasfiye yılı olarak düşünüldüğünü biliyoruz. Komple olarak zindanda, dağda ve yurt dışında tasfiyeciliğin tam egemenliği düşünülmüştür. Bu, küçümsenmeyecek bir başarıya da gitti. '89 hamlemiz PKK bünyesinde bütün tasfiyecilikleri açığa çıkardı. Özellikle bu, akademide geliştirilen çözümlemelerle başta dağ pratiği olmak üzere, yurt içi ve yurt dışının örgüt faaliyetlerine de yüklenildi. Tasfiyeciliğin tasfiyesi için çok yönlü kavrayışla pratiğe girildi. '89'da daha büyük müdahalelerle yüklenildi. Müdahale üstüne müdahale ile sonuçta '89, bütün engellemelere rağmen kurtarılmaya çalışıldı.*"

Tüm bu mücadelelerle '90 yılına girildi. '90 yılı da, yine özel savaşın sonuç alma yılıydı. Parti içinde de zindana dayalı tasfiyeciliğin sonuç almak istediği bir yıldı. Ama '90 yılı, aynı zamanda '88 yılından itibaren başlayan bir süreç olarak PKK'nin kongre yılıydı.

Sürecek

Başkan Apo değerlendiriyor...

İdeolojik zenginliği olmayanların pratik zenginliği olamaz!

İdeolojik zenginliği olmayanların pratik zenginliği olamaz. Pratik eylem alanındaki hareketimizin en temel ihtiyaçlarından birisi bu zenginliktir. İdeolojik düzeydeki yetersizlik, daralma ve oldukça eklektik, başka sınıfların, hatta yabancı gerçekliklerin etkisindeki çok kaba, çok sorun teşkil eden bireysel hesaplar, pratik hercümercü daha da arttıran eklektik düşünce bir ideolojik gelişme olarak görülemez ve hatta aşılmayı gerektirir. PKK çizgisi ideolojiyle başlamış ve onunla gelişmiş bir çizgidir. Başlangıcında belirleyici olan ideolojidir. Pratik ancak bu temelde hem vücut bulmuştur, hem de çok dikkatli bir biçimde bağlı gelişirse sonuç verebilir. Dolayısıyla eylemle ideoloji arasındaki kopukluk en temel sorunlarımızdan birisi olmaya devam ediyor. Kişilerdeki kuru, yüzeysel ve fazla tarz üretmeyen gerçeklik, kesinlikle ideolojinin olmayışından veya yetersizliğinden, yanlışlığından kaynaklanıyor. Bunu gidermedikçe sizin eyleminizin, kadro-komuta eyleminin bir anlam ifade etmesi zordur.

İşin daha da olumsuzu, ekmek-su kadar ihtiyaç olunduğu halde ideolojiden kaçış, neredeyse bir alışkanlık haline gelmiştir. Hayır, ideolojinin, dünya devrimler biliminin sonuçlarını gerçeğimizle –hem de yaratıcı ve başarılı bir biçimde– kaynaştıramazsak bu işte başarıya gitmek olanaksızdır. Fakat sınıf zemini çözülmüş, hatta sınıf olmaktan çıkmış, önemli oranda erimiş, iddiasını yitirmiş ve düşmanı olağanüstü yaşamaya yatkın hale getirilmiş, direnme kabiliyeti olmayan, olsa da kaba bir isyancılıktan öteye gitmeyen bu kişiliğin, kendisini ideolojik olarak toparlaması da çok zor. Zor olduğu için de saflarımızdaki bütün çabalarımızı belki de düşman faaliyetlerinden daha fazla zorlamaktadır.

Sorumsuzluk düzeyi çok gelişmiş. Pratikte başarı kaygısı yok, hemen her olumsuzluğa zemin olmada kaygısı yok, kesintisiz başarma gereği duyma hiç yok. Esasta çizgiden sorumluluk diye duygu düzeyinde bile bir durum yok. İşte fırsatı değerlendirme, eskiden toplum içinde yaptığı ucuz sivrilmeyi, hırsızlığı, bu sefer parti içinde yapma gibi bir dönüşüme uğratmış. Bunu bir de hak biliyor. Şimdi çok tehlikeli bir toplumsal yansıtılış oluyor bu. Bu kişiliğinizi partiye dayatmanız, belki de çok rahat alışkanlıklar nedeniyle hoşunuza gidebilir. Ama bu, herhalde en büyük kötülüktür. En büyük oportünizmden de, hizipçilikten de öteye ilginç bir geriliktir. Kendini sıkmıyor, ideolojikleştirmiyor, çizgileştirmiyor, tabii ki örgütleştirmiyor ve böylece en kolayını bulmuş oluyor. Şimdi gerçekten devrimciliğe niyetiniz varsa, parti içi ortam ve bu ortam içindeki rolünüzü bilince çıkarmanız ve aşmanız gerekiyor.

Yapmayın! Bu dayatmalarınızla olmaz. Toplumda yenilmiş bu kişiliğiniz, parti içinde daha tehlikeli; yalnız yenilgiye de değil, kayıplara da değil, tüm emekleri boşa çıkarmaya götürüyor. Politikadan habersizliğiniz, hele hele başarı tarzından tümüyle yoksun olmanız, felaketi daha da büyütüyor. Bu anlamda geri kişiliğiniz, aslında kontra kişiliği diyoruz ama bilinçlilik anlamında onu da aşıyor. Daha doğrusu, bilinçli kontra, hatta hizip gözlemlenebilir, tedbir alınabilir, ama sizin bu tarzınızın kaypaklığı, silikliği, iddiasızlığı, her şeye yatkınlığı, sorunların görülmesini, dolayısıyla hakkında tedbir alınmasını çok zorlaştırıyor. Dolayısıyla tam bir başa bela olma durumu. "*Ben böyleyim, bu kadar. İşinize gelirse olur.*" Bildiği her şeyde böyle. Mesela en rahat başarı imkanı var, ona karşı keyfi, çok büyük bir tehlike var, ona karşı keyfi... Halbuki biraz sorumluluk duysa büyük kazanacak, biraz dikkat etse o imhayı önleyecek. Bu konularda hiç oralı olmuyor. İşte gerçeğiniz şu: "*Vallahi ben iyi niyetliydim. İşte elimi uzatmadım, ama sorun değilim. Kazanabilirdim, ama gerek görmedim. Tehlikeyi gördüm, ama iyi niyetimden ötürü işte 'benim görevim değil' dedim, altından çıktım.*" Politikada bunun kadar tehlikeli, hele askeri alanda, savaş alanında bundan daha tahripkar bir yaklaşım yoktur. Ama sizde egemen olan bu anlayıştır.

Bu kadar ideolojiden kaçan çizgiye cevap olamaz. Bu kadar dar pratik, hem de kuru, yüzeysel ve çoğu da kayba yol açan bir pratikçilik, ki birçokları cinayet derecesinde sorgulanması gereken pratiklerdir. Bu, pratikte de böyle kendine sevdalanma, kör pratik... Katil pratiği ideolojik gerilikle birleşti mi işte çok ucube olan bu durumunuz ortaya çıkıyor. Bu dayatmayı sürdürmeniz, örneğin bizim önderlik tarzımızın olmaması halinde nelere yol açar? Çok iyi biliyorsunuz ki, yirmidört saat içinde parçalanmaya, giderek dağılmaya ve çoğu da şu veya bu gücün etkisine girerek her şeyin kaybına yol açar. Hayret ettiğim nokta, örgüt kaygılarınız niye bu kadar zayıf? Başarma ihtiyacı olan, ciddi örgüt kaygısı taşır. Ciddi örgüt kaygınız varsa; yemez, içmez, uyumaz, başınızı iki elinizin arasına alır sabaha kadar bir çözüm peşinde koşarsınız. Sorumlu kadro dediğimiz böyledir. Fakat şimdiki kadro, yerine hangi yetkiyle nasıl göz dikecek, kimi bastıracak, kimi uzlaştıracak, bunun hesabında, ki bazıları da şu anda kontrayı aşan bir biçimde dayatma halinde, işi gücü böyle dağıtmaktır. Aslında o anda böyle kurşuna dizilmesi gereken duruş tarzı, ama siyasi nedenlerden ötürü yapmıyoruz. Bu pratiğiniz aslında idam hükmüyle yargılanmıştır, fakat sadece geciktiriyoruz. Bilmeniz gereken en temel husus bu. Yargılamayı parti yapar, düşman yapar, hayatın kendisi yapar, ama yapar. Politikanın büyük sorumluluğunu duymazsanız, bu suç konumunu teşkil eden durumu aşamazsınız ve kesinlikle başınıza bir felaket gelir.

Biraz TC ile kıyaslarsak; nasıl ki TC'de "*toplum kirlendi, politika kirlendi, bütün kurumlar kirlendi*" deniliyorsa, PKK içinde de böyle bir kirlenme var. Özellikle kadrodaki ve kadronun görev anlayışındaki kirlenme, TC'nin çetelerinkinden daha az değildir. Bunu kesinlikle bilince çıkarmanız lazım. Nasıl ki TC, kendini çetelerinden arındırmaya çalışıyorsa, biz de kendimizi çetelerden arındıracağız. TC'nin çetelerinin şöyle bir söylemi vardır; "*vatan uğruna biz her şeyi yapmadık mı? Her şey vatan içindi.*" Sizin durumunuz da aynen buna benzemiyor mu? "*her şey PKK içindi.*" Ama PKK'nin çizgisini, PKK'nin gerçek kurallarını, yasalarını altüst ederek! Böyle bir PKK'lilik kabul edilemez. Durum böyle. Bizdeki çeteleşme TC'ninkini belki de aşıyor. Ama farkı şu; onlar vurgun vuruyorlar, sizin öyle bir durumunuz yok. Belki yoksulsunuz, zaten bu yönüyle daha da tehlikeli. Çünkü iyi niyetle, işte "*ben ne yaptım? Hep yıllarımı verdim*" biçiminde haklı bir kendini savunmaya götürüyor. Hayır, çeteciliktir; yani kurala gelmeyen, yani çizgiye gelmeyen bir durumdur. Toplumsal gerçeklik de zaten bunu sürekli besliyor.

Gelişmemenin ideolojik boyutu, hayalleri, iddiaları, örgütlenme gereğini geliştirememenin objektif zemini üzerinde çete kişiliği çıkar. Nedir bunun özü? Birkaç ahbap-çavuşla sınırlar kendini. Komutandır, tabur komutanıdır; üç-dört ahbap-çavuştur orada o komutanlık... Çete dediğim bu. Bir alan yönetimidir, iki-üç ahbap-çavuştur. Orada örgütün çizgisi, işleyiş esasları yoktur. İşte çetecilik buradadır. Yani objektif realitesi onu aşamıyor. Gücü o kadar. Bizim toplum zaten toptan çetecilik zeminidir. Herkes bir yerde çetedir. Şimdi partiye bu yansımış ve şu anda partiyi en çok bu tehdit ediyor. Burada kasıt aranmıyor, burada çizgi kişiliği, onun ideolojik derinliği ve pratik iradesi çok zayıftır deniliyor. Bu temelde gelişen küçücük grupçuluk kişiliğidir. Şimdi bu, bir de toplumda kaybetmiş, hiçbir şeyi yok, partiye böyle kapaklanmış. Sizin bu tip particiliğinizden nefret ediyorum, yani kabul edemem. Düşünüyorum, dağlarda –Avrupa da dahil– nasıl oldu da PKK'nin içine böyle doldular? Kabul etmiyoruz.

Gerçeği de biraz görmemekte inat ediyorsunuz. Zaten o noktada en büyük silahınız cehalettir. Hz. Muhammed'in Ebu Cehil için söylediği sözler var, değerlendirmeler var. Gerçekten Ebu Cehillik bizde de çok. Güncelleşmiş Ebu Cehiller! Gerçekten iyi niyetinize saygı duymakla birlikte, yetmeyen ve hatta kötüye bile götüren yönlerden sıyrılın. Varsa gücünüz, iddianız, bunu partileşmeye bu çerçevede dökün. İnsan sözüyle şereflidir, sözün sahibi olduğunda değerlidir. Bu kadar sözüne ters düşen kişilik, namertten öteye bir kişiliktir, siliktir, sözünün sahibi değildir. Sözünün sahibi olmayan kişiliğe bir şey verilir mi? Hel devrim değerleri gibi değerler emanet edilir mi?

Fazla açmak istemiyorum. Tartışmalarla dürüstçe, daha açık partileşmeyi sağlayacaksınız. Yeterince ideolojik, yeterince doğru pratik bütünleşme olacak. Olmazsa ne olur? Olmazsa çizgi suçudur, bu da en büyük suçtur. O temelde şu veya bu biçimde tasfiye olup gidersiniz. Tehlike aslında ciddidir. Örgüt içinde eskiden sandığınız gibi dayak atmazlar adama, siyasi mücadelelerin dili değişiktir. PKK olayında bu çok daha özgündür, benim PKK içinde mücadele yürütmem çok farklı olmak zorunda. Çünkü Kürt gerçeğinde bu farkı yaratamazsan, değil bir örgütü yönetmek, gerçekten iki kişiyi biraraya getirmek bile zordur. İlk defa gerçekleştirilen bir örgüt tarzı olduğu için, ilk defa bu kadar kalabalık bir örgütü başardığımız için, bunun iç mücadelesi, iç yönetimi de benim tarafımdan çok özgün, çok farklı, hatta çok ustalıklı bir biçimde olacaktır. Çünkü ilktir, şimdiye kadar bir örneği yoktur. Sizin sandığınız gibi sizinle kavga etmem. Mesela TC çatlıyor. TC, "*haydi Apo, neredesin? Gel buraya! Haydi niye ortaya çıkmıyorsun?*" diye kuduruyor. Aslında bir yerde bu sizin için de geçerli. Bir kavga tarzınız var, bizi ona çekmek istiyorsunuz.

Dikkat edin, bizim kavgacılığımızda yöntem çok zengin. Nasıl ki bizde ideoloji çok zenginse, onun pratikleri de çok zengin. Kişi olarak en ağır bir kavga ortamına alındığınızı hissediyorsunuz. Bunlar bizim tarafımızdan geliştiriliyor, kendiliğinden değil. Kurşun bir defa öldürür, bizim yöntem her an öldürür. Bu yaşadığınız sıkıntılar bizim size vurma tarzımızın bir sonucudur. Suçlusun, sıkıntıdasın, çünkü sen kötü bir kavgayı dayatıyorsun ve kırk yıl daha seni öyle tutacağız, sersemleyeceksin. En son ayakta duramaz duruma geldiğinde, boks ringindeki gibi sersemleyip kendin yere düşeceksin. Son öldürücü yumruğu bile vurmayacağız, sersemleyip öyle yere düşeceksin. Hatta nasıl vurulduğunu bile anlamayacaksın. Çünkü anlatsak, durum tehlikeli olur. Çok bölücülük yaparsınız, klasik tarzla çok dağıtıcılık yaparsınız. Kendinize göre belki "*ben de vurdum, işte intikamımı aldım*" dersiniz. Bu şansı size vermemek için tarzı daha derinleştirdim.

9 Eylül 1998

Avrupa artık geriye dönemez

Hasan Uçar

Ortadoğu'da son üç aydır yaşanan çalkantı, ABD emperyalizmi, Batılı müttefikleri ve bölgesel işbirlikçilerinin 21. yüzyıla kesin hakimiyetle girmek istediklerinin en önemli belirtisi olarak ezilen halklar önüne çıkıyor. İç politikada kıskaç süreci yaşadığı zaman uluslararası bir kriz yaratmakta gecikmeyen ABD emperyalizmi ve Ortadoğu halklarının baş belası TC faşizmi ile İsrail siyonizminin kirli emelleri birleştirildiğinde amaç anlaşılıyor. '91 yılından bu yana Irak üzerinde psikolojik terör uygulayan ve bunu dış politikasının felsefesi haline getiren ABD'nin taktiği, bölgede TC ve İsrail rejimlerinde de ifadesini buluyor. Komplolarla yazılı tarihini tekerrür eden TC sömürgeciliğinin 75 yıldır Kürt halkı üzerinde uyguladığı şiddet ve terör yetmiyormuş gibi, halklara dayatılan katliam ve soykırımlar da Osmanlı'nın Ortadoğu'dan Avrupa'ya kadar uzanan sömürgecilik mantığının hâlâ beyinlerden silinmediğini ortaya koyuyor. İttihat Terakki döneminin Osmanlı paşalarıyla karşı karşıya gelen Mustafa Kemal'in ölümünden bu yana, kemalizmle yatıp kemalizmle kalkan TC sisteminin bekçileri, beyinlerinde hâlâ kemalizmi yaşattıkları için aslında 1938 yılından bu yana mezardan yönlendiriliyorlar. TC barbarlığının Ermeni ve Asuri halkları gibi birçok yerli halkı katliamdan geçirmesinden sonra Kürtlere yönelmesi de, Osmanlı kalıntısı turanizmin pratikte kemalizmle bütünleştirildiğini gösteriyor. Bu sonuçlar birleştirildiğinde, ortaya Ortadoğu'ya hatta siyonizm ve ABD emperyalizminden daha tehlikeli bir düşmanlık gerçeği ile karşı karşıya geliyoruz. Böylelikle kemikleşmiş bir terminatör tipi dünyanın en belalı düşmanı olarak karşımıza çıkıyor. İnsanlık düşmanı terminatörün imhasını nasıl binlerce derece ısıda eritmeyle gerçekleştirmek mümkünse bölge düşmanı TC'nin imhası da o kadar zorlu bir çaba gerektiriyor. Bu ısıyı yaratacak güç ise başta Kürt halkı olmak üzere, bölgede birbirlerine kenetlenerek Kürdistan Devrimi'nde birleşecek ezilen halklardır.

TC-Suriye krizinin aldığı yol

ABD, Lewinsky skandalı yüzünden azledilmekle karşı karşıya gelen Clinton şahsında yeni manevralara başvurduğu gibi, içte ve dışta çürümüşlük ve kokuşmuşluğu yaşayan TC de kudurmuş bir it gibi sağa sola saldırıyor. 21. yüzyılın asıl tehlikesi olarak halklara karşı bu vahşi saldırılar çıkıyor. Başkan Apo henüz Ortadoğu'dayken TC sömürgeciliğinin Suriye'ye koordineli bir kriz politikasıyla gözdağı vermesi, bu oyunun temel unsurları arasında değerlendirilmelidir. Ortadoğu'daki yeni sürecin geri planında ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizminin karşımıza çıktığı da bir gerçek. Nitekim TC'nin cesaret aldığı da dünyanın en büyük askeri oluşumu olan NATO'yu denetiminde tutan bu bloklaşmadır. Cumhuriyetin 75. yılını kutlarken karşılarında imha edilmiş bir PKK görmek isteyen, kendilerini buna şartlandıran TC rejiminin apoletli ve apoletsiz kurmayları, oyunları boşa çıkartıldıktan sonra zor ve içinden çıkılması güç bir krize girmekten kurtulamadılar.

Elinde emperyalizmin tomahawk füzeleri bulunmasa da, en kritik bir süreci büyük bir ustalıkla atlatabilen Parti Önderliği'nin tarzı bir bütün olarak yaygınlaştırıldığında, karşımızdaki güç terminatör olsa bile erimekten öteye gidemez.

Bu arada Parti Önderliği'nin çıkışıyla birlikte yeni ve daha acımasız bir sürece girmiş bulunuyoruz. Büyük riskler kadar, içinde bir o kadar da başarılar barındıran bu süreçte halkımıza karşı düşmanca oyunların oynandığı ve büyük girdaplarla karşılaştığımızı unutmamak gerekir. Önderliğin özellikle bu süreçte Kürdistan'daki savaşı ve temel sorunu dünya gündemine oturtması, sürecin içerisinde sakladığı başarıların açık bir belgesidir. Yıllardır yapılan diplomatik çalışmaların tümünün bu süreç kadar sonuç vermediği bir gerçek. 1 Eylül '98'de hayata geçirilen son ateşkes süreciyle başlatılan uluslararası komplonun içerisinde barındırdığı çok önemli bir tehlike ise, Kürt halkının bağrından çıkan önderliğin giriştiği riskli yolun nerede sonuçlanacağının henüz muğlak kalmasıdır. Kürdistan tarihinde bir ilk sayılan önderliğin Avrupa'ya çıkış süreci ve başlayan komplonun dışındaki yeni oyunlar ise tehlikenin diğer boyutlarını oluşturuyor. Önderlik şahsında kilitlenen komplonun asıl hedefinin Kürt halkının tarih sayfalarından silinmesinin diğer bir denemesi olduğu da görülmelidir. Süreci basite alıp tali işlere öncelik vermek gaflet sayılır ve her gafletin arkasında bir yenilginin geldiğini de görmek gerekir.

Kürt halkı açısından önderliğin 12 Kasım'daki Roma çıkarması ve sonrası gelişmeler büyük önem taşıyor. Gerek Kürt sorununun uluslararasılaştırılması, gerek TC faşizminin uluslararası bir adalet divanında yargılanması sürecinin başlatılması ve yine PKK'nin yeniden yapılanma sürecinin bizzat önderlik tarafından başlatılması, çok önemli faktörlerdir. Önderliğin İtalya'ya gelişi, Kürt sorunu konusunda büyük bir duyarsızlık içerisinde bulunan Batı Avrupa ülkeleri arasında, en azından kamuoyuna pek yansımasa da, çok ciddi tartışmalar ve çalkantılara yol açtı. Daha önceki süreçlerde de sorunun bir ucu kendilerine değdiği halde, duyarsızlık had safhadaydı. Roma sürecinden sonra İtalya ve Almanya hükümetlerinin önemli bir tartışma başlatmaları da Kürt sorununun çözümü bakımından önemli sayılır. Fakat Avrupa başkentlerinde yapılan ince hesaplar bir anlamda Kürt sorununda yeni bir balans ayarından öteye gidemedi. Diğer bir gerçek ise Avrupa'nın artık geriye gidemeyeceğidir.

Bu boyutuyla değerlendirildiğinde, yeni oyunlar da ortaya çıkıyor. Diğer yandan Avrupa hükümetlerinin tek tek tutumları ele alındığında, birçok çelişki ile karşılaşıyoruz. Önderliğin Avrupa'ya çıkışı sırasında salt Yunanistan, Rusya, İtalya ve Almanya ile TC ve ABD'nin politikaları ince bir analize tabi tutulduğunda çok ilginç bir sentez ortaya çıkıyor.

Rusya hükümeti, boğuştuğu ekonomik sorunlar uğruna, kendi parlamentosunun mutlak çoğunlukla aldığı Parti Önderliği'ne siyasi statü verilmesi yönündeki kararını ihlal etti. Yunanistan, dost bir ülke olduğu halde, önderliğin Avrupa'ya zoraki çıkışında çok olumsuz bir tutum içerisine girmiştir. Krizden sonra kendisini çeşitli şekillerde affettirmeye çalışmışsa da özellikle Başbakan Costas Simitis'in tavrı Kürtlerde derin üzüntü bırakmıştır. Simitis'in tutumu Yunanistan halkı için sözkonusu olamaz. Nitekim Başkan Apo'yu dünyanın ilk parlamentosu olarak Yunanistan Parlamentosu davet etmiştir. Hükümetin ABD baskısı ve TC'nin yeni komploları ile karşı karşıya gelmeme hedefiyle önderliğe olumsuz davranması, elbette bu hükümetin ayıbıdır ve kesinlikle netliğe kavuşmadan hoşgörü ile karşılanması beklenemez.

Krizin önemli parçalarından biri sayılan Almanya'nın yeni hükümeti ise, iç güvenlik kuşkularından hareketle olayı kendi içerisinde çok hassas bir tartıya koyup burada Kürtlerin daha ağır geleceği sonucuna varmıştır. Kürdistan halkı açısından olumlu bir tavır sergileyen Almanya'nın bunun devamını nasıl getireceği, bu süreçte verdiği sözleri tutup tutmayacağı da yakın takibe alınacaktır. Almanya'nın şu ana kadarki Kürt politikası, kesinlikle subjektif değerlendirmelerle sınırlı kalmıştır. 27 Eylül seçimlerinden sonra iktidara gelen Schröder hükümetinin tavrını tartıya vurmak için henüz erkendir. Bazı olumlu sinyaller sözkonusudur ve bunların kesinlikle devamı getirilmelidir.

İtalya hükümeti ise henüz önderlik Roma'ya gitmeden uluslararası bir Kürdistan konferansı önerisinde bulunmuş, çözüm yönünde birçok olumlu karar aldırmıştı. Son olarak da Sürgünde Kürdistan Parlamentosu (PKDW)'nun İtalya Parlamentosu'nda genel kurulunun açılışını yapması, bazı iyi niyetli girişimlerin bu ülkede bulunduğu kanısını güçlendirdi. Tabii İtalya her ne kadar büyük zorlukları göğüslediyse de, sonuçta yine bir noktaya kadar ilerleyebildi. Parti Önderliği'nin Roma'ya gelişi, daha önceleri rahat bir tutum içerisinde bulunan bu ülkede şok etkisi yarattı. Hatırlanırsa İtalya'nın Başbakanı Massimo D'Alema'nın selefi Romano Prodi başkanlığındaki muhafazakar hükümeti, Kürt halkına ve özellikle TC'ye yaklaşımında çok farklı bir noktadaydı. Türk devletinin Avrupa Birliği üyeliği için en çok Prodi ve Dışişleri Bakanı Lamberto Dini lobi çalışması yürüttüler. Bu ülkede çok hassas olan siyasi dengelerin değişmesiyle iktidarın başına gelen Komünist Parti önderlikli 'zeytin dalı' fraksiyonu içerisindeki yaklaşım da değişti. Üniversite eğitimini Pisa Üniversitesi'nde felsefe dalında tamamlayan D'Alema, Prodi'den çok farklı bir çizgi içerisine girdi, ulusal kurtuluş mücadelesi veren Kürt halkı ve önderliğini anladığını bildirdi.

"İtalya Başbakanı D'Alema'nın 27 Kasım'da yaptığı Bonn ziyareti sırasında ise zoraki de olsa bir uzlaşma sağlandı. Buna göre iki ülkenin, Parti Önderliği'nin uluslararası bir mahkemede yargılanması ve Kürt sorununun çözülmesi amacıyla da bir 'Avrupa İnisiyatifi'ni başlatmaları gerekiyordu. Ama aradan neredeyse iki ay geçti, henüz bu öneriler hayata geçirilmedi. Avrupa'nın ciddi zayıflıklarından en önemlisi de budur zaten. Aldığı kararları hayata geçirmekte tıkanıklık yaşaması artık kabul edilecek gibi değil."

Yine aynı partili olan Adalet Bakanı Olivero Diliberto da benzer bir raydan gitti. Buna karşın Dışişleri Bakanı Dini ise her gün başka bir telden çaldı. Kuzey Ligi ve Berlusconi yönetimindeki Forza İtalia gibi sağcı muhalefet partileri, neredeyse TC faşizminin sözcülüğüne soyundular. Basın ise sağ ve sol olarak yine iki ayrı bloka ayrıldı. İtalyan basınının rolü oldukça ilginçtir. İlk dönemlerde Kürdistan ve önderlikle ilgili olumsuz haberlere pek yer vermeyen İtalyan medyası, TC'nin yüklü para karşılığı verdiği sahte ilanlar ve CIA'nın sözde "*PKK terörü*"nü belgelediği iddia edilen dosyaları basına sızdırmasından sonra, bir yönlendirmeye tabi tutuldu. İtalya'da bu bilinçli yönlendirme sonucu bir cepheleşmeye gidildi. Geleneksel olarak sol bakış açısının hakim olduğu İtalya ve halkı, Başkan Apo'nun bu ülkeye ayak basmasıyla kelimenin tam anlamıyla sanki genel seçimler olacakmış gibi bir havaya girdi. Basında anketler yapıldı, televizyonlarda konu genişçe tartışıldı, politikacılar ve sivil toplum örgütleri ise yine kendi tellerinden çaldı. Ortaya çıkan tablonun diğer ucunda ise TC'nin psikolojik terörü yer aldı. Bu sürecin İtalya'yı devlet olarak zor durumda bıraktığı bir gerçektir. Böylelikle "*ne yapmalı?*" sorusu Roma açısından kaçınılmaz oldu.

Nitekim hükümet içerisinde de Dini şahsında bir görüş ayrılığı doğdu. Uzun vadeli olarak İtalya'nın bunu kaldırması zor olurdu. Bu süreçte kendi önderliğine ölesiye bağlı olduğunu kanıtlayan Kürdistan halkı, aslında İtalya'dan çok ciddi bir beklenti içerisinde değildi. İtalya'dan tek beklentisi Kürt halkına ihanet etmemesi yönündeydi.

TC terör devletinin salyalı ağzındaki küfürlere bir de ABD emperyalizminin PKK ve önderlik düşmanlığı eklenince, İtalya'daki hatlar iyice birbirine karıştı. Acil çıkış yolları arandı. En uygun yol olarak sorunun uluslararasılaştırılması gündeme geldi.

Bu zoraki çıkışın Avrupa ülkeleri arasındaki mekik diplomasisine dönüşmesi, bir süre çözümü de gündeme getirdi, ancak bir yandan ayakları havada kaldı. Bu da Avrupa ülkelerinin sorunun aciliyetini yeterince kendilerinde hissetmemelerinden kaynaklandı. İtalya'nın, önderliği 12 Kasım'da Roma havaalanında tutmasının '93 yılından kalma bir Alman tutuklama talimatına dayandırılması ise Bonn'da da paniğe yolaçtı. İtalya bir yandan uluslararası çözüm yolları ararken, öte yandan da Almanya'nın aldığı karara uymasında ısrar ediyordu. Böylelikle iki ülke arasında gizli çatışmalar ve ağız dalaşı kaçınılmaz oldu. İtalya, TC ve ABD baskısına maruz kalmamak için önderlikten kurtulmanın yollarını ararken, Almanya kendi deyimleriyle "*kızgın patates*"e dokunmanın elini yakacağını bilerek harekete geçmedi.

İtalya Başbakanı D'Alema'nın 27 Kasım'da yaptığı Bonn ziyareti sırasında ise zoraki de olsa bir uzlaşma sağlandı. Buna göre iki ülkenin, Parti Önderliği'nin uluslararası bir mahkemede yargılanması ve Kürt sorununun çözülmesi amacıyla da bir "*Avrupa İnisiyatifi*"ni başlatmaları gerekiyordu. Ama aradan neredeyse iki ay geçti, henüz bu öneriler hayata geçirilmedi. Avrupa'nın ciddi zayıflıklarından en önemlisi de budur zaten. Aldığı kararları hayata geçirmekte tıkanıklık yaşaması artık kabul edilecek gibi değil. Bu sayede Avrupa Birliği ülkeleri arasında Kürt sorunu konusunda yaşanan çelişkiler ve Kürt halkının katliamdan geçmesine zemin olan silah ticareti gibi çıkar ilişkileri de açığa vuruyor.

Britanya örneğinde görüldüğü gibi, çıkara dayalı bireysel dış ve savunma politikalarını hayata geçiren AB üyesi ülkeler, sorunların ortak ele alınıp çözülmesine gelince adeta bin dereden su getirirler. Bu yaklaşım sorunların çözümünü daha karmaşık bir hale getirdiği gibi, bir milim ilerleme de sağlamıyor. Amerika Birleşik Devletleri örneğinde bir birliğe gitmeyi amaçlayan Avrupa'nın önde gelen ülkelerinin kendi aralarındaki özellikle dış ve savunma politika alanlarındaki sorunlar, savaşların kaynağı da sayılan bu ülkelerden halk deyimiyle "*hayır yok*" diyesi geliyor insanın. Pragmatizmden yoksun, bürokrasiye ağırlık veren, bir muzun yarı çapının kaç milim, açısının kaç derece olması gerektiği, bir salatalığın ne kadar uzun olması, domates hacminin ne kadar olması gerektiği üzerinde kafa yorup bunları standartlaştıran Brüksel bürokrasisi, fiyatların düşmemesi için uyguladığı kotalar sayesinde, dünyanın yarısının aç olduğu bir devirde her yıl binlerce ton tarımsal ürünü imha etmesini de çok iyi biliyor. Mesele bir hayati sorunun çözümüne gelince, ciddi tıkanıklıklar, büyük engel oluşturuyor. İtalya'yı yalnız başına bırakıp bireysel çözüm yolları aramaya iten de sonuçta bu engellerdi. TC'nin barbar saldırıları ve boykot kampanyaları karşısında da İtalya kendi başına bırakıldı. Buna rağmen TC ve ABD'nin baskılarına koşulsuz boyun eğmedi.

Avrupa Birliği Dışişleri Bakanları'nın Brüksel'de Aralık ayı başında gerçekleşen toplantısında birçok bakan, uluslararası bir çözüm konusunda temennileri dile getirirken, asıl nokta olan Kürt sorununun çözümü üzerinde yoğunlaşılmadı. Burada çıkan sonuç bildirgesinde, TC'ye Kürt sorununu çözmesi yönünde çağrılar yapılırken, bireysel adımlara yolaçacak kararlar yine çıkmadı. Avrupa Birliği liderleri arasında 11 ile 12 Aralık tarihleri arasında Viyana'da düzenlenen zirvede de çözüme pek önem verilmedi. Sonuç bildirgesinde, Türkiye'den AB kriterlerini uygulaması talep edilirken, İtalya ve Almanya tarafından önerilen inisiyatif gündeme gelmedi.

Yalnızlaştığını hisseden İtalya, sorunu Avrupa Birliği platformundan Strasbourg'daki Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'ne götürdü. İtalya, önderliğin üçüncü bir ülkede yargılanması konusunu gündeme getirdi. Konuyu ele almakla görevlendirilen Avrupa Konseyi Temsilciler Komitesi, 8 Aralık tarihli oturumunda bir çözüme varamadı. 16 Aralık tarihli toplantıda ise meselenin Avrupa Suç Sorunları Komitesi tarafından araştırılması kararı alındı. Böylelikle Avrupa'nın tozlu ciltleri bu sefer Kürtler için aralanmış oldu. Komite, Avrupa Konseyi'nin 40 üye ülkesi arasında varılan sözleşmelerden hangisinin önderlik için uygulanabileceğini araştırırken, Roma İstinaf Mahkemesi aynı gün önderlik üzerindeki son sınırlandırmaları da kaldırarak tamamen serbest kalmasını sağladı. Avrupa Suç Sorunları Komitesi ise 21 ve 22 Aralık tarihleri arasında Paris'te düzenlediği toplantısında yine bir sonuca varamadı. Şubat ayında yeniden toplanacak olan komite, konuyu tekrar gündemine alacak. Ancak buradan da ciddi bir çözüm beklenmiyor.

İtalya, Avrupa bürokrasisinin çözüm getiremeyeceği kanısına vardığı için da-

ha pragmatik bir adım attı. Aslında İtalya böylesi bir adıma itildi. Avrupa'nın çözümsüz kalması, İtalya hükümetinin iç politikada daha fazla çatışmalar yaşamamak için önderlik üzerindeki sınırlandırmaları kaldırarak başka bir ülkeye geçişini kolaylaştırmayı hedeflemesine yol açtı. İtalya hükümetinin gerginlik yaratacak dayatmalarda bulunmamasında Kürt halkının payı büyüktür. Halk sokaklara dökülüp Roma'ya akın etmeseydi, küreyi saran eylemler yapmasaydı, dünya, önderliğini sahiplenmediği için bu halkı en acımasız şekilde cezalandıracaktı. Halkın ulusal birlik ruhuyla coşkusunu ve düşmanına olan kinini yüksek sesle haykırması, büyük bir bağlılık örneği sergilediği önderliğinin sahipsiz olmadığını da dünyaya gösteriyordu nitekim.

Önderliğine bu derecede bağlı olan halkın azmi İtalya ve Almanya'nın tavırlarında belirgin bir rol oynadı. Önderlik şahsında merkezileşen uluslararası komplonun iki ayağı olan TC barbarlığı ve ABD emperyalizminin bundan sonra da büyük baskılarla amaçlarına ulaşmaya çalışacakları kesin görünüyor. O halde yapılması gerekenlerin başında bu kapsamlı saldırılara bir halk olarak yanıt vermek en uygun ve kesin zafere götüren tarz olur. Süreci Kürdistan'ın lehine dönüştürmenin çığrı ancak güçlü bir halk hareketlenmesi ve uluslararası alanda diplomasinin devreye konulmasıyla mümkün olur.

Kürdistan'da ARGK'ye karşı beklediği başarıları sağlayamayan TC'nin büyük umudu olan diplomasisinin de iflas ettiğini gözönünde bulundurursak, güçlü bir hamlenin kaçınılmaz olduğu açıktır. Çeteci Tansu Çiller'in bile Kürdistan diplomasisine "*diplomasi terörü*" tanımlaması getirerek Türk devletinin saldırı terminolojisine yeni bir terim kazandırması elbette boşuna değil.

İtalya ve Almanya Kürtler açısından ne kadar önemli olsalar, diğer komşu ülkeler de o kadar önemlidir. Avrupa Birliği'nin diğer tüm ülkeleri başta olmak üzere, Doğu Avrupa ve Ortadoğu ülkeleri de o kadar önemlidir.

TC'nin silahı ihale şantaj

Önderliğin Rusya'ya geçişi ile birlikte Kürtler için çok büyük öneme sahip bu ülkedeki gelişmeler incelendiğinde, ABD'nin burayı da etkisi altına almaya çalıştığı görülür. Devlet Başkanı Boris Yeltsin'in ağır hastalığı nedeniyle yaşanan iktidar krizi, reel sosyalizmin çöküşüyle beraber mafyalaşmanın büyük hız kazanması, artan siyasi cinayetler, ekonominin çökmüş olması ülkeyi büyük baskı altında tutan önemli faktörlerdir. Rusya'nın bu vahim durumundan faydalanmak isteyen ABD emperyalizmi, IMF gibi kapitalizmin en büyük bankasının kredilerine de ancak koşullu olarak onay veriyor. Parti Önderliği'nin Moskova'dan ayrılmasının arkasında Rusya'nın ABD'den IMF kredileri için onay aldığı ve TC'nin de kredi ile ihale sözü verdiği açıktır. ABD mantığına hakim ülkeler, başka ülkelere müdahalelerinde hep ekonomiyi kullandılar. TC'nin İtalya'ya karşı sürdürdüğü boykot kampanyasına birçok ihaleden İtalya'nın dışlanması da önderlik merkezli son saldırıların devamıdır. Buna karşın Rusya ise helikopter ihalesinde güvenli bir konuma getirilerek mükafatlandırıldı. TC'nin Kürdistan'da kullanmak istediği 145 yeni saldırı helikopteri için açtığı uluslararası ihalede, Rusya'ya öncelik tanındı. İhaleye İtalya'dan katılan Agusta firmasının A-129 International tipi helikopteri listeden çıkartılırken, Rusların KAMOV 50 tipi taarruz helikopteri dar listeye alındı. İtalyanlar, Kürt sorunu ve önderlik karşısında kendi yasalarını işletmeye çalıştıkları için dışlandılar. Ruslar da önderlik konusunda TC'ye taviz verdikleri için "*ödüllendirildi.*" Rusya üstelik Kıbrıs Cumhuriyeti'ne S-300 füzeleri de satmıştı. TC, bu ticaret ve Bakü-Ceyhan petrol boru hattındaki muhalefetinden ötürü Rusya'ya karşı kin beslediği halde, PKK ve önderlik sözkonusu olduğunda tutumunu değiştirdi. TC'nin gözükaralığı da burada yatıyor. Son helikopter ihalesine daha önce katılan Fransız-Alman ortaklığındaki Eurocopter firması ise daha ilkeli bir çizgiyle, hatta Eurocopter'in Tiger isimli helikopterinin bir prototipi deneme amacıyla Türkiye'ye gönderilmiş olduğu halde, ihaleden çekildi.

Almanya'da yapılan genel seçimlerden sonra kurulan Sosyal Demokrat Parti-Yeşiller koalisyon hükümeti, Kürdistan'daki savaştan ötürü Aralık ayı başında ihaleden çekilme kararı aldı. Amerikan Bell Helicopter Textron şirketi AH-1 Cobra, Boeing ise AH-64 Apache helikopteri ile ihalede yer alıyor. TC, 4 milyar dolarlık bu projeyle Kürdistan'da sürdürdüğü kirli savaşına yetiştiremediği helikopterleri Amerikan F-16 uçakları gibi lisans karşılığı üretmek istiyor. TC, böylelikle bir anlamda kendi silah sanayisine de kavuşma planları yapıyor. Uzun vaadeli bu "*modernizasyon*" projesi, Kürdistan'daki kirli savaşın daha uzun yıllar alacağının sinyallerini veriyor. Nitekim TC, Kürt halkıyla barışık olmadığı gibi, bölge ülkeleriyle de sürekli ihtilaf halinde bulunuyor. Suriye ile savaşın eşiğine gelmesi de bunun bir sonucudur.

Aynı politika ABD emperyalizmi tarafından da uygulanıyor. Irak üzerinde '91 yılından bu yana süren ticari ambargo hâlâ devam ederken, İran, Libya ve Küba ile ticaret yapan uluslararası şirketlerin ise ABD'de iş yapmaları yasa ile engelleniyor. Bu örnekler, faşist ve emperyalist rejimlerin 21. yüzyılda halklara karşı stratejik olarak politik-ekonomik silaha sarılacağını gösteriyor. 21. yüzyılda emperyalizmin bu yönlü bir savaş tarzına ağırlık vereceği kesin gibi görünüyor. Buna bir de henüz sömürülmemiş Kafkasya gibi yeni enerji sahaları ve Avrasya koridorundaki ticaret ağında pazar kapma yarışı eklenince, çıkar kavgaları daha da kızışacak.

Ayrıca tekellerin küreselleşmenin tırmandırılması sonucu giderek büyümesi, rejimlerin de onların hizmetçileri olarak halkların baş düşmanı neo-liberalizmi geliştirmesi bu sonucu çıkarıyor.

Diğer yandan en büyük terörizmi uygulayan TC, ABD ve İsrail siyonizmi, PKK'den çok korktukları için, bağlantılı en ufak bir sorunu tüm dünyaya maletmeye çalışıyorlar. TC, İtalya'ya Suriye'ye karşı uygulanan, ancak biçimi değişen aynı saldırıların yapılması karşısında ABD'nin de neredeyse her gün tekrarladığı "*PKK teröristtir, Öcalan da Türkiye'ye teslim edilmelidir*" nakaratı, bu düşmanlığı açık bir biçimde gösteriyor. Son süreçte TC'nin politikasını onaylayan tek ülke kalmıştı, o da ABD'ydi. İsrail bile, gizli yaptıkları bir yana, açık bir dille PKK'ye karşı çıkma cesareti gösteremedi. Gizli düşmanlıklar, belki açık olanlardan daha tehlikelidir, ancak hep gündemde kaldığı için otomatikmen bir noktada odaklaşır ve göze batar. ABD rejiminin bu çıkışıyla İsrail ve TC adına hareket ettiğini söylemek de mümkündür. Çünkü ABD rejimi göbekten İsrail siyonizmine bağlıdır ve bundan ötürü İsrail'in hem sözcülüğünü yapıyor, hem de ortak hareket ediyor.

İsrail-Filistin çıkmazında da görüldüğü gibi ABD rejimi İsrail'e her zaman ve istediği gibi söz geçiremiyor. Lewinsky skandalından ötürü itibarı tüm dünyada sarsılan Clinton, geçtiğimiz günlerde erken seçime zorlanan İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu ile Filistin lideri Yaser Arafat'a imzalattırdığı Wye Anlaşması'nı uygulatamıyor. Bunun önündeki tek engel yine Netanyahu'dur. Filistin Kurtuluş Örgütü, Clinton'un son Ortadoğu ziyareti sırasında kendi tüzüğünden İsrail devletinin silah zoruyla yıkılması gerektiği ibaresini çıkarırken, İsrail, Filistin topraklarında konuşlandırdığı askerlerinin bir bölümünü FKÖ tüzüğündeki sözkonusu maddenin kaldırılması ile birlikte çekmesi gerekirken, bunu yapmamakta hâlâ ısrar adiyor. ABD'nin şamar oğlanı Netanyahu, buna karşın Filistin bölgelerinde yeni Yahudi yerleşim bölgelerinin inşa edilmesini tırmandırıp işgal politikalarını sürdürüyor. Bu manzara karşısında Araplar suskun, dünyanın geride kalan bölümü de siyonizmi karşısına almamak için kayıtsız.

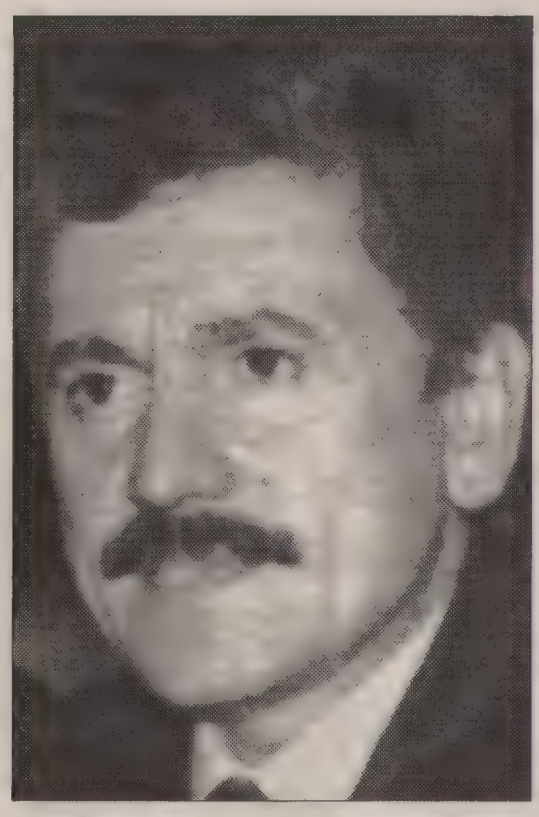

"İtalya, Avrupa bürokrasisinin çözüm getiremeyeceği kanısına vardığı için daha pragmatik bir adım attı. Aslında İtalya böylesi bir adıma itildi. Avrupa'nın çözümsüz kalması, İtalya hükümetinin iç politikada daha fazla çatışmalar yaşamamak için önderlik üzerindeki sınırlandırmaları kaldırarak başka bir ülkeye geçişini kolaylaştırmayı hedeflemesine yol açtı."

Kürdistan'da uygulanmak istenen de bir anlamda bu politikalardır. ABD, Güney Kürdistanlı YNK ve KDP'ye anlaşma imzalatırken, Kuzey Kürdistan'daki Kürtlere ise TC'nin imha politikalarını dayatıyor. Bir numaralı düşman olarak ilan ettiği Saddam'a bombalar yağdırırken, daha beter Saddamların Ecevit şahsında Ankara'da bulunduğunu gözardı ediyor. ABD eperyalizmi, bu politikasıyla Güney Kürdistan'da da PKK'ye imhayı reva gördü. PKK, Küba, İran ve Libya kategorisine konulduğu için dünyada en büyük düşman ilan edildi. PKK'nin dünyanın en bağımsız örgütü özelliği ve sözkonusu üç ülkenin anti-emperyalist tavırları gözönünde bulundurulduğunda, ABD'nin yönelimleri anlaşılıyor. Bu sürece, teslimiyetin reddedilmesi ve önderlik çizgisine devam edilerek gereken karşılık verilebilir.

Yeni süreç kesin zafer

PKK'nin yeniden yapılanma süreci ve Başkan Apo'nun Avrupa'ya gelişinin Kürt halkı lehine dönüşmesini engellemek isteyenler arasında sadece TC ve ABD emperyalizmi ile ideologu siyonizm yer almıyor. İhanetçi çizgide bulunan KDP'nin de bu süreçte düşman güçlerin hizmetinde olduğu açıkça ortaya çıktı. Barzani çetesi, bir yandan Güney Kürdistan'da TC'nin jandarmalığını yaparken, PKK'nin en temel hakkı olarak kendi ülkesinin Güney parçasında mücadele vermemesine karşı Avupa'da kapsamlı bir kampanya sürdürüyor. KDP'nin Selahaddin'deki merkezi tarafından sözde "*Irak Kürdistanı Bakanlar Konseyi, Adalet Bakanlığı*" adına 11 Aralık tarihinde hazırlanan ve İtalya Adalet Bakanlığı'na gönderilen 13 sayfalık bir dosyada ARGK gerillalarının Güney Kürdistan'daki son 12 aylık sözde "*terörist müdahalesi*"ne yer verilip İtalya'dan Parti Önderliği'nin yargılanması isteniyor. Düşman güçlerle işbirlikçilik yapıp yurtsever halkımıza karşı katliam planları yapan ve şimdi de kendini suçsuz çıkarmaya çalışan KDP ihanetini Kürdistan halkı yargılayacak.

KDP'nin PKK'ye karşı sergilediği açık düşmanlık ancak TC faşizmi ile kıyaslanabilir. Çeteleşmiş kemalist rejim de Kürdistan'da işlediği vahşetten Parti Önderliği'ni sorumlu tutarak, yargılanmasını talep etmişti. Bu amaçla kendi vahşetinin dosyalarını Avrupalılara sunup kandırmaya çalışmıştı. Avrupa ülkelerindeki, özellikle İtalyan burjuva basınının bir bölümü de yüklü rüşvet karşılığı bu iddialara alet oldu. TC ve işbirlikçileri ile Kürdistan'daki ihanet odaklarının hedefi burada çok açık bir şekilde ortaya çıkıyor: Parti Önderliği şahsında Kürdistan Devrimi'ni toprağa gömmek.

Ancak yurtsever Kürt halkının bu komploları da boşa çıkaracağı açık. Özellikle bu hassas süreçte yapılması gereken çok iş bulunduğunu unutmamak gerekir. Çok eskilerden kalan bir deyim böylesi dönemlerde her zaman insanın gözleri önüne geliyor: "*Düşman yatmıyor.*" Düşman yatmadığına göre, bizim de daha uyanık olup süreci Başkan Apo öncülüğünde büyük zaferlere götürmemiz gerekir.

Yurtsever Kürdistan Halkı!

İnsanlık tarihinde halk olarak ulusal varlığı, dili, kültürü inkar edilerek, eşi görülmedik biçimlerde asimilasyon ve jenositlerden geçirilerek tarihten silinmek istenen tek halk olma dramını yaşayan yiğit yurtsever Kürdistan halkı.

Başkan Apo'nun önderliğinde ayağa kalkıp kutsal yaşam hakkını kazanma kararı ve iradesiyle varolma savaşını her türlü katliama, işkenceye, acıya ve yoksulluğa katlanarak yürüten fedakar Kürdistan halkı!

İnsanlık değerleriyle bütün bağını koparmış olan Türk sömürgeciliği '98 yılında senin biricik Ulusal iraden Başkan Apo'yu katlederek, gözbebeğin gerillayı imha ederek, kirli ve suçlu cumhuriyetinin 75. kuruluş yıldönümünü senin kanını içerek kutlamak istedi. Parti önderliğimizin üçüncü defadır ilan ettiği tek taraflı ateşkesi reddetti. Barış elimizi havada bıraktı. Sorunun demokratik, barışçıl çözümüne yanaşmadı. Kutsal özgürlük talebimizi kanla bastırarak mezarımızın üstünü bir kez daha betonlamak istedi. Amacına ulaşmak için en aşağılık, en barbar, en şerefsiz, en alçakça yöntemlere başvurmakta bir an bile tereddüt etmedi. '98 yılını tam bir final yılı olararak ele alan düşman, sırtını ABD emperyalizmine ve İsrail siyonizmine dayayarak, birlikte en sinsi, en alçak planlarla 9 Ekim komplosunu tezgahladılar. Başkan Apo'yu katlederek seni başsız bırakmak, halk olarak varlığımızı parçalayıp yutmak istediler. Ancak hepsinin kafa kafaya vererek planladığı cinayet, senin ulusal önderin Başkan Apo tarafından boşa çıkartıldı. Hepsinin toplam aklı, sinsiliği Başkan Apo'nun bir tek sezgi gücü karşısında yenik düştü, yerle bir oldu. Ancak, katiller hâlâ bu çirkin, hain planlarından vazgeçmiş değiller. Başkan Apo şahsında Kürtlüğü katlederek bitirme hayalleri sürüyor.

Başkan Apo'nun kendisine şah çeken katillere, şahın tek başına yaptığı Rusya hamleyle verdiği cevap ve ardından geliştirdiği tarihi Roma yürüyüşüyle Kürdistan sorunu bütün insanlığın gündemine bir daha asla silinmemek üzere oturdu. Tarihimizde bugüne kadar görülmemiş düzeyde gelişmeler yaşandı. Birkaç güne adeta koca bir tarih sığdırıldı. Ulusal birlik ve uluslararası dayanışmada büyük mesafeler alındı. Tarihin siyasi olarak en büyük sorunu, hukuki olarak en büyük davası ve insani olarak en büyük dramı olan Kürdistan problemine çözümsüzlüğü dayatmak ve bundan sonuç almak artık mümkün değildir. Ne düşmanın inkar ve imha politikası ne emperyalistlerin ve siyonistlerin "stratejik çıkarları" ne de Avrupa'nın kendi başına bela basit ekonomik çıkarları özgür Kürdistan'ı yaratma ve kazanma mücadelemizi engelleyemeyecektir.

Son süreçte de görüldü ki, düşman bizi çiğ çiğ yemekten başka bir şey düşünemeyecek kadar zıvanadan çıkmıştır. Gerilla karşısında darbe üstüne darbe yiyen ve büyük operasyon gücüyle araziye çıkma dışında karakol denen ininden dışarıya adım dahi atamayan düşman, sivil savunmasız halkımızı tertiplediği linç sahneleriyle bir tek sindirmek ve önderliğine sahip çıkmasının önüne geçmek istememiştir. Aynı zamanda kardeş Türk halkıyla karşı karşıya getirerek, halklarımız arasında düşmanlık ve güvensizliği de geliştirmek istemiştir.

KUKM karşısında gerek siyasi, diplomatik, moral gerekse askeri olarak darbe üstüne darbe yiyen düşman, bugün her bakımdan bir çöküşü yaşamaktadır. On dört yıldır süren savaş sonucunda ve özellikle son Roma hamlesinden sonra ekonomi dibe vurmuştur. İçine girdiği ekonomik kriz yüzünden üretimde, dış satışlarda, tüketimde, yatırımlarda büyük düşüş yaşarken; devalüasyon, enflasyon, işsizlik ve faiz oranlarında görülmedik yükselişi yaşamaktadır. Kutsal Ramazan ayında bir dilim ekmek için insanların birbirini ayaklar altında ezmesine neden olacak kadar dilenci durmuna düşürmüştür. Ekonomik krize eşlik eden siyasi kriz dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Başkan Apo'nun Roma yürüyüşüyle düşen ANASOL-D hükümetinin yerine yeni bir hükümet dahi kuramamaktadır. Siyasi krizden kurtuluş umudunu, ulusal inkarcı-hain bir Kürde bağlamış durumda. Hain ve inkarcı bir Kürde bel bağlayarak "milli mukabakat" sağlamak istemekte, Kürdün hain olanından medet ummakta. Bu kadar düşkünlük de ona yeter.

1998 yılı düşman açısından her alanda büyük yenilgi, gerileme ve çözülmenin yaşandığı bir yıl olurken, UKM açsından ise, muazzam gelişmelerin yaşandığı, eski mevzilere yenilerinin eklendiği, eski mevzilerin daha da petiştirildiği, büyük bir zafer için gerekli olan herşeyin kazanıldığı bir yıl oldu. Kazanma ve zafer imkanları dün olduğundan muazzam ölçülerde daha büyük ve geniştir. Halk olarak ciddi bir hata yapmazsak, her Kürt kendi rolünü oynarsa; yeni dönemin dayattığı "*Yeniden yapılanma*" başarılı tarzda gerçekleştirilirse zafer yakındır, özgürlük kesindir.

1999 yılı önderliğiyle özgürleşen Kürdistan'a, '99 zafere, barışa ve kardeşliğe mahkum. Yeni yıl yeni kazanımların, yeni atılımların, yeni açılımların yılı olacak. Yeni yıl Kürdistan'ın, Kürdün ve Ortadoğu halklarının yılı olacak.

PKK ve Önderliğimiz şansında kazanılan '98'i uğurlarken '99'un halkımıza, başta kardeş Türk halkı olmak üzere tüm ezilen, sömürülen halklara barış, özgürlük, kardeşlik ve demokrasi getirmesini diliyor, halkımızın ve tüm ileri insanlığın Yeni Yılını Kutluyoruz.

Yaşasın Kürdistan halkının
özgürlük, eşitlik,
barış ve kardeşlik mücadelesi!
Yaşasın PKK, ERNK, ARGK!
Yaşasın Ulusal Önderimiz
Başkan APO!

ERNK Avrupa Örgütü
01.01.1999

● *baştarafı 1. sayfada*

Bu kadar ciddi olan bir sorunu öyle salt benim şahsımda yoğunlaştırmakla; bilmem şöyle terörist, bilmem şöyle kaçıyor, bilmem şöyle sonu geldi gibi değerlendirmelerle sürece yaklaşmakla sadece insanlıkla en ufacık bağlantıları olmadığını ortaya koymaktadırlar. Mesele bu değildir, mesele bu ise, benim kendi kendimi de halledebilecek güçte olduğum bilinmelidir. Eğer biraz namus, biraz insanlık onuru ve yine insanın temel hak ve özgürlüklerine biraz saygıları varsa, başta bu devletler olmak üzere, bu konuda da benden ne isteniyorsa kendi irademle gerektiğinde en ağır bir cezayı ödemekte kararlıyım. Ama mesele bir halk ise, şimdiye kadar sergiledikleri utanmazlıkları bir tarafa bırakarak, öyle uydurma gerekçelerle süreyi uzatmadan bu halk için ne yapmak istiyorlarsa yapmalıdırlar. Bu acılı insanların, bu yoksul insanların, bu her şeyi elinden alınmış insanların dertlerine bir çare bulmalıdırlar. Çünkü bu insanları, bu halkı, bu halkları içinde bulundukları duruma düşüren kendileridir.

Hiç kimsenin gerçeklerden kaçma gücü yoktur

Daha önce de belirttiğim gibi benden ne istenirse onu yerine getiririm. İstenirse tek başıma bir ordu gibi de savaşabileceğimi, istenirse oldukça değerli bir yetki kurumu olarak Başkanlığı da-

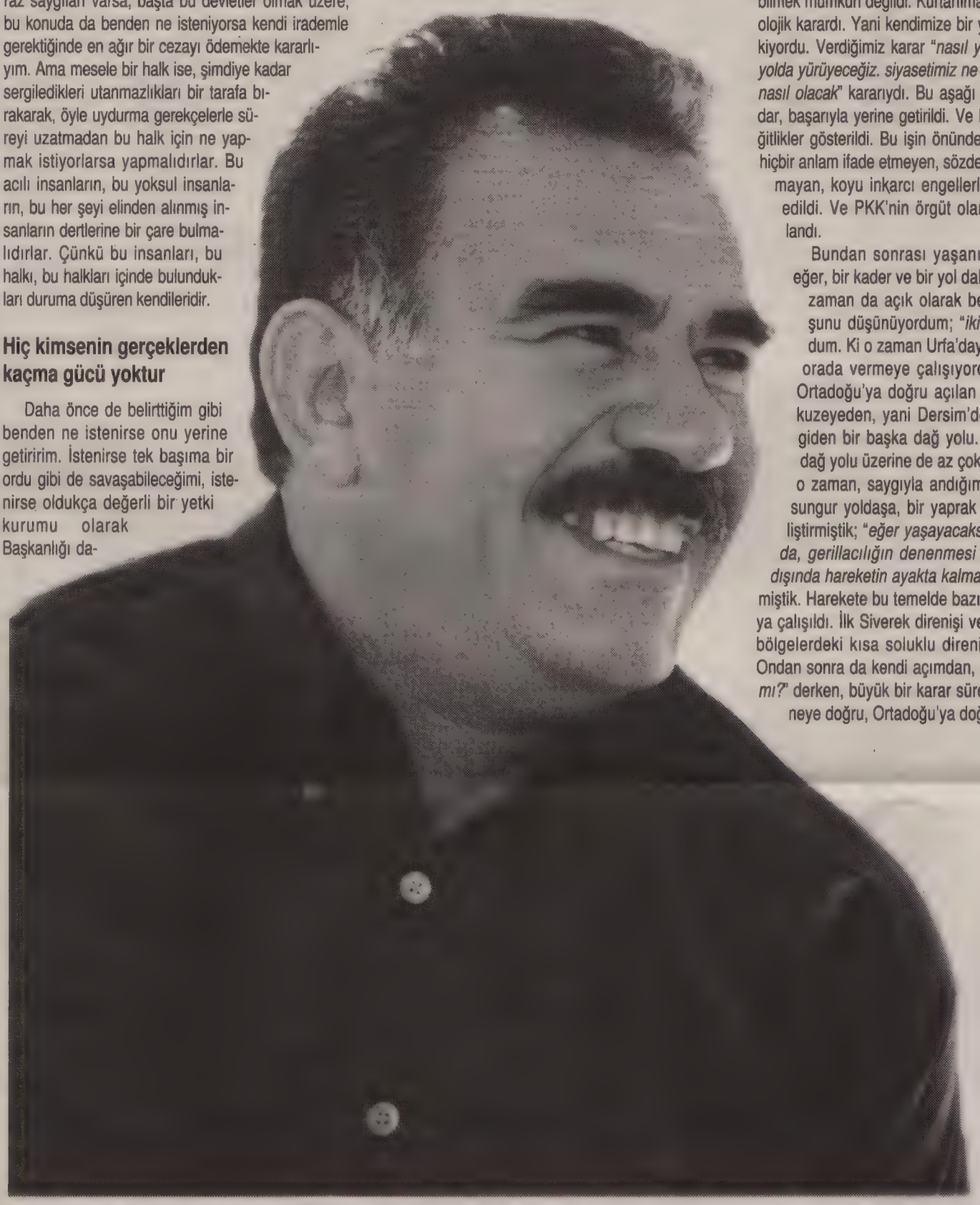

hi bir an içinde feda etmekten çekinmeyeceğimi belirtmek isterim. Ama tekrar vurguluyorum; sorun burada bir kişi değil, bir halkın kendisidir. Çağrı yapıyorum; madem ki bu kadar büyük devletsiniz, madem çok insanlıktan, onurdan, bilmem vatanınızın kutsallığından bahsediyorsunuz, karşınızda da emekçi bir halk var, emekçi insanlığa beşiklik eden bir halkın kendi topraklarında özgür yaşama istemi var. Sizin de bu talebe ilişkin mutlaka bir görüşünüzün ve politikanızın olması gerekir. Bunu gözardı edeceksiniz, utanmadan büyük devlet olma adına, bilmem "*en büyük teröristi şöyle tutacağız, böyle yakalayacağız, şöyle parçalayacağız*" diyeceksiniz. Şimdi bunu, insanlığın en azgın düşmanları bile yapmaz.

**Ne pahasına olursa olsun gerçeklerden kaçmamak gerekir. Zaten günümüzün bilimsellik ortamında hiç kimsenin gerçeklerden kaçmaya gücü yoktur. Özellikle halkımızın da merak ettiği, bundan sonra işlerin nasıl götürüleceğine ilişkin gerçekçi olma gereğini duyuyorum. Çünkü her somut durum, somut değerlendirmeleri gerekli kılar. Sanırım yapılması gereken bir görev de budur. Ben de onu yapmaya çalışıyorum. Kendimizi doğmatizme kaptırmamak gerektiğini söylüyorum. Hele savaş gibi, devrimci mücadele gibi çok çetin bir eylemi önyargılarla, salt idealizmle, duygularla götürmek mümkün değildir. Bunu başta tek başımıza başlattığımız parti ve ordu hareketimiz olmak üzere, halkımızın dışarıda geliştirdiği bütün mücadelesine ilişkin de belirtmek durumundayım. Bilimsel, devrimci ölçüleri yakalayıp uygulamadıktan sonra hiç kimse kimseden fazla bir şey istememeli. İstersek nasıl olur? İşte kendimizi yakar-yıkarız. Buna da hiçbir güç, hiçbir vicdan dayanamaz. Dolayısıyla söylemek istediğim, somut durumların somut değerlendirmesini yapmak ve çalışmaları bunun ışığında yürütmektir. Ben de elimden geldiğince bunu yapmak istiyorum.

Şimdi bir Avrupa sürecinden bahsediliyor. Ben de fazla hata yapmadan ve hakkını vererek bu süreci gittikçe daha fazla düşünüp anlamaya çalışıyorum. Gerçekten bizim halkımızın büyük yoksulluğunu, büyük mazlum, büyük haksızlığa uğramış halini gözönüne getirerek, en uygun en haklı bir biçimde değerlendirerek gereklerinin nasıl yerine getirilebileceğini netleştirmeye çalışacağım.

Bugüne gelmeden önce bazı temel süreçlerden bahsettik. Ben ilk çıkışımda, yani 9 Ekim sonrasında da dünyaya açılmaktan bahsetmiştim. Buna da gelmezden önce Ankara'daki çıkış sürecinin bir partileşme süreci olduğunu söylemiştim. Bugün ise daha değişik bir şeyler söylemeye çalışıyorum. Şimdi Ankara'da bizim verdiğimiz karar, ideolojik bir karardır. Ankara gibi bizi yutmaya çalışan, varlığımızı darağacına çeken bu kentte, tüm insanlığımızı gözönüne getirerek halkımız için öğrendiğimiz, öğrenmeye çalıştığımız ve alınması gereken en zor kararı aldık. Gerçekten de tek başımıza da olsa neredeyse en az ilgi gösterilen, gösterilse bile gereğini yapmakta çok çaresiz olan çok küçük bir grupla bu kararı verdik. Bu, çok ideolojik bir karardı. Bu ideolojik kararla "*bir ülkemiz var, ona döneceğiz, ülkemiz sömürgedir, onun kurtuluşuna yöneleceğiz. Her taraftan bizi bağlamış olan her türlü yanlış ideolojik, siyasi bağdan kendimizi kurtaracağız. Tam özgürlüğe yanıt veren bir örgütlenmeye doğru gideceğiz.*" dedik. Bunu her şeyden daha değerli gördük. Tek olduğumuza, zayıf olduğumuza bakmadan bu tarihi kararı verdik. Burada dikkat edilirse hiçbir güvence yoktur. Ne bizi tanıyan, bilen bir halk, ne dostlar, ne maddi imkan, ne bizi doğru-dürüst savunacak herhangi bir güç var. Ama karar doğruydu, karar tarihiydi. Mutlaka alınması gerekiyordu. Çünkü o anda bunun dışında insanlığımızı kurtaracak başka hiçbir seçenek yoktu. Hemen her şey inkara, kaybetmeye götürüyordu. Dolayısıyla bu partileşme kararı doğruydu. Kürdistan sahasına geldik ve belli bir süre sonra kitlelerle kaynaştık. Çizgimiz, fedakarca mücadele eden mensuplarını yarattı.

Dikkat edilirse o dönem için daha fazlasını yapabilmek mümkün değildi. Kurtarılması gereken bir ideolojik karardı. Yani kendimize bir yol çizmemiz gerekiyordu. Verdiğimiz karar "*nasıl yaşayacağız, hangi yolda yürüyeceğiz. siyasetimiz ne olacak, örgütümüz nasıl olacak*" kararıydı. Bu aşağı yukarı '80'lere kadar, başarıyla yerine getirildi. Ve biraz direniş ve yiğitlikler gösterildi. Bu işin önünde duran, gerçekten hiçbir anlam ifade etmeyen, sözden, siyasetten anlamayan, koyu inkarcı engellerle biraz mücadele edildi. Ve PKK'nin örgüt olarak doğması sağlandı.

Bundan sonrası yaşanılmak isteniyorsa eğer, bir kader ve bir yol daha denenecekti. O zaman da açık olarak belirtmek gerekirse şunu düşünüyordum; "*iki yol vardır*" diyordum. Ki o zaman Urfa'daydım, son kararımı orada vermeye çalışıyordum. Ya güneye, Ortadoğu'ya doğru açılan bir yol, ya da en kuzeyeden, yani Dersim'den Botan'a kadar giden bir başka dağ yolu. İkinci tercih olan dağ yolu üzerine de az çok düşündüm. Hatta o zaman, saygıyla andığımız Mehmet Karasungur yoldaşa, bir yaprak kadar talimat geliştirmiştik; "*eğer yaşayacaksak dağlık alanlarda, gerillacılığın denenmesi gerekiyor, bunun dışında hareketin ayakta kalması çok zordur*" demiştik. Harekete bu temelde bazı adımlar attırılmaya çalışıldı. İlk Siverek direnişi ve daha sonra bazı bölgelerdeki kısa soluklu direnişler ortaya çıktı. Ondan sonra da kendi açımdan, "*şurası mı, burası mı?*" derken, büyük bir karar sürecinden sonra güneye doğru, Ortadoğu'ya doğru açıldık.

Şimdi bilindiği gibi Ortadoğu'da temel yerine getirmemiz gereken görev, mücadelenin imha olmaması, sönmemesi için yapılması gereken görevlerdi. Bununla birlikte Kürdistan'daki ulusal sorunu insanlığa duyurmak, kabul ettirmek için gerekli olan ve daha fazla özveri gerektiren, çaba isteyen bir silahlı devrimci mücadeleyi geliştirmekti. Bunun gereklerini yerine getirmekten bir an için bile olsa tereddüt etmedik. Çünkü 12 Eylül faşizmiyle birlikte ulus olarak hakkımızda, tarihin karanlıklarına gömülme kararı verilmişti. Bunu çok iyi bilmek gerekiyor. Öyle sıradan bir solu tasviye etme falan değil. Şüphesiz onu da yaptı. Birkaç ayda solun işini bitirdi, tasfiye etti. Ama esasta 12 Eylül'ün hedefi Kürt halkının ulusal varlığıydı. Kürt ulusunun şurada burada kalan parçacıklarını da temizlemeyi kendisi için esas görev olarak belirleyen böyle bir rejime karşı ölümüne bir direniş geliştirmek zorundaydık. Burada artık sorun, varlık-yokluk sorunudur. Çok küçük de olsa bir yaşam imkanı varsa, varolma savaşımına bütün boyutlarıyla gireceksin ki, elinden azami olarak ne geliyorsa onu yapacaksın ki, ulus olarak imha olmaktan kurtulasın. Bunun başka yolu yoktur. Biraz süreci anlayan ve kendi gerçeğine saygısı olanlar, bunun böyle olduğunu bilir. Bunun dışında politikanın bir anlamı yoktur. Dediğim gibi, bir ulusun tümden varlığı gidecekti. 15 Ağustos Atılımı, bu yok olmanın önüne geçebilmek için, bir ulusun son nefesini vermemesi için, başta o zindan direnişçilerinin anılarına bağlılığın bir gereği olarak, binbir emek ve sınırsız fedakarlık da gerektirse atılması gereken bir adımdı. Ve onu da biz atmaktan çekinmedik, attık.

Burada şu noktayı vurgulayalım: Bazıları malesef tarih bilmezler, çok önemli adımların nasıl atıldığını bilmezler. Bugün biraz daha gerçeğini ortaya çıkarmaya çalışacağım. Özellikle kendi şahsımda söylemeliyim ki, inanılmaz bir duyarlılıkla, inanılmaz bir hassasiyetle ve gerçekten mucizevi bir çalışmayla, attığımız bir adımı, en lekeli, en yanlış biçimlerle sürdürme, gereklerini yerine getirememe ve hatta en çirkin biçimlerine kadar götürme ve dışta da en zor tarihi bir eylemi doğru-dürüst anlamaya bile yanaşmama, hatta başka ülkelerin sıradan bir eylemine gösterdiği ilginin yüzde birini dahi kendi en tarihi, kutsal direniş eylemine göstermeme bedbahtlılığına düşülmüştür. Bu ne zihniyet, bu nasıl kişiliktir ki, en çok bu savaşa girenler de dahil, kendilerine "devrimciyim, yurtseverim" diyen sözümona Kürt politikacıları 15 Ağustos Atılımı ve sonrasına, ulusu imhadan kurtarma direnişine böyle yaklaşmışlardır.

Yıllarca biz bunu gördük. Ama belirteyim, bu atılımın yirmidört saatini, kırk sekiz saatini bile getirmek benim için ömrümün en zor yıllarıdır. Herkes ucuz konuşur, ama bu zor günlerin ne anlama geldiğini bilmez. Eğer bir insan çürümüşse, kurtuluş umudu diye bir şey yoksa, yine hiç başarıya da inancı kalmamışsa tabii ki duyarsızlık ileri düzeyde olur, tabii ki büyük adımların ne anlama geldiğini bir türlü anlamak istemez. İşte biz bu girdabı yaşıyoruz, bu utanılası zavallılığı yaşıyoruz. Buna rağmen umarım birgün bazı değerli aydın insanlar, tam onbeş yıl, yirmi dört saatimin bile hesabını nasıl yaptığımı, kendimi hangi biçimde planlayıp çalıştırdığımı bizzat Türk ordusunun belgelerinden öğrenirler ve değerlendirirler. Yine umarım bu savaşın ne anlama geldiğini, ruhen ne tür fedakarlık gerektirdiğini; yine askeri anlamının ne olduğunu; siyasi sonuçlarının ne olduğunu, bir ulusun varlığını sürdürmesi ve hayatta kalması bakımından değerinin ne olduğunu anlayıp takdir edeceklerdir. Ama şimdiye kadar takdir edildiği kanısında değilim. Bunu elbette yanlız aydınlara, dışımızdaki örgütlere, partilere yönelik söylemiyorum; en başta merkezimizin, kendi yapımızın bunu anladığı kanısında değilim. Kavrayışları doğmatik olmaktan öteye geçmiyor. Anlıyorlarsa bile, anladıklarının tersini yerine getirmekten başka bir şey yapmamışlardır. Şimdi bunlar bir gerçek. Bu gerçek bizim karşımızda savaşan düşmana güç vermiştir. Eleştirilere gelmeden önce en başta bunu belirtmek gerekiyor. Bu gerçekleri yeni söylüyor değilim, tam on beş yıldır anlatıyorum, konuşuyorum. Burada aynı zamanda bu gerilla sürecine katılan her insanı kahraman olarak da selamlıyorum. Ama bu kahramanlıklarının büyük bir ahmaklıkla içiçe olduğunu belirtmekten de kendimi alamıyorum. Bu işin sırrını, bu işin özünü bir türlü anlayıp gereklerini yapamadılar. En zorunu yapmaya çalışırken, işin en akıllı olan kısmını, en yaratıcı yapılacak kısmını akla bile getirmediler. Bu dramı ulusal inkarcılığımızın ne kadar geliştiğine, insanlarımızın beyin ve yüreklerinin ne kadar tahrip edildiğine bağlayarak aşmaya, aştırmaya çalıştım. İnanılmaz bir eğitim faaliyetine giriştim. Ortadoğu'yu neredeyse bir bölgesel savaşın eşiğine getirebilecek kadar önemli bir çalışmaya güç getirdim. Şimdi bu süreci anlamak için bu anlatılanları biraz dikkatle ele almak gerekmektedir. Burada kesinlikle kimseyi suçlamıyorum. En çok kendimi suçluyorum. Bu onbeş yılı ben burada nasıl geçirdim? Bunun özeleştirisini ben kendime veriyorum. Özeleştiri de değil, bu çalışmayı ve savaşımı niye bu kadar sürdürdüm ve neden en son bir bölgesel savaşın eşiğine kadar getirdim! Bu

H
ESKİŞ

İÇBİR ŞEY İ GİBİ OLAMAZ

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor...

Eğer Kürt ordusu, Kürt gerillası onbeş yıldır savaştıkları gibi savaşacaklarsa hiç savaşmasınlar. O silahları bırakıp gitsinler. Ben yürüttükleri savaşı fazla ciddiye almıyorum. Eleştirilerim vardır. Eleştirilerime göre kendilerini düzeltme gücünü gösterirlerse, bu temelde örgütlenirlerse, eğer belli bir süre sonra siyasal bir çözüm imkanı olmazsa, çözüm gerilladadır. Ama gerillanın sorunları var. Benim eleştirilerim açıktır. Bu gerillayla benim birleşebilmem ve ona komuta edebilmem için, gerillanın, eleştirilerimin gereğini yerine getirmesi gerekir. Bunu üç ay bekleyeceğim, altı ay bekleyeceğim. Gereklerini yerine getirirse, ben bu gerillayla yürüyeceğim. Ve bu gerilla yürüyecek, savaşacak ve kazanacak.

önemlidir. Eğer bu çabalara rağmen hâlâ birkaç zafer kazanabilecek bir kadro, komuta kişiliği oluşamamışsa, tabii bunu sorgulamak gerekiyor.

Ayrıca, benim güçlüklerimden filan bahsediliyor. Çok iyi bilinsin ki, ben yılmam. Mesele benim güçlüklerim filan da değildir. Biz, tarihe yanıt olabilecek çalışmalara her zaman bayılırız. Mezarda da olsa gereklerini yerine getiririz. Fakat benim açımdan bu yetmiyor. Bana göre birkaç zafere fazlasıyla cevap olabilecek olan bu çalışmalara neden yanıt olunamadığı önemlidir. Başta gerilla olmak üzere, PKK adına politika yürüttüğünü iddia edenler açısından bu çok önemlidir. Ben bunu görmüyor değildim. Uzun süre buna da sabrettim. İnanılmaz destekler sundum. Tarihte hiçbir peygamberin, hiçbir komuta kişiliğinin uğruna savaştığı topraklar için, özgürlükler için bu kadar fedakarlık ve yetenekle böyle bir çalışma gerçekleştirdiğini sanmıyorum. Burada "*ben çok yaptım, güzel yaptım; başkaları az yaptı, kötü yaptı*" diye öfkeliyim demiyorum. Burada sorgulamak istediğim husus, ağırlaşan sorunlarını anı anına gördüğüm ve ilk yıldan başlayarak düzeltme çabasını sürekli kıldığım halde bu çalışmayı neden tam sonuca götüremedik? İşte bu soruyu cevaplandırmamız ve bu sorunu çözmemiz gerekiyor. Bu noktada iki şey söylenebilir; ya eksiklik bendedir, ya da bu işin bünyesinde yer alan yapıdadır.

Birinci derecede sorumlu tutulması gerekenler kadrolardadır, komuta adı altında hareket edenlerdir. Ben her zaman özeleştirisel, eleştirisel olmaya çalıştım. Bunu asla bırakmadım. Dikkat edilirse yürüttüğmüz çabalar, tarihte eşi görülmemiş çabalardır. Bugün Kürdistan halkı ve dostlar "*neden bu böyle oldu?*" diye soru soruyarlarsa eğer, onlara cevabım, bu yürütülen çalışmalardan ötürü böyledir. Şimdi şu da denilecek, "*Ortadoğu sağlam bir dayanak değil miydi?*" Ben de diyorum ki, Ortadoğu veya Ankara'da Leyla Zana örneğinde görüldüğü gibi eğer iki Kürt kelimesi, bir Kürtçe yemin onbeş yıl hapis cezasına maloluyorsa peki örgüt yaratmanın cezası nedir? Peki Ortadoğu'da iki Kürt kelimesi söyleme arayışının bedeli nedir? Çok daha ağır olduğu biliniyor. Ben ayak bastığımda Ortadoğu böyleydi. Peki ordu yaratmak ne anlama gelir? Bunu doğru anlamak gerekir.

Bilinmelidir ki "*ay ne olur partinin yanında kal, ay bizim başımız, tacımız ol*" demek benim için fazla anlam ifade etmiyor. Anlamı çok önemlidir. Bir çalışmanın değeri tam verilemiyorsa, ya ben o örgütte durmamalıyım, ya o örgüt benden uzaklaşmalıdır. Bunun başka yolu olamaz. Çok önemli tarihi bir çalışmaya hakkını vermezsen gidersin, karşılığını acı bir imha ile ödersin. Şimdi biz bunu hiçbir biçimde kabul edemeyiz. Bunlar tarihimizde yaşandı, isyanların başına bu geldi. Ama bizim iddiamız bunu tersine çevirmekti. Ve ben, bunun da gereklerini yerine getirdiğime inanıyordum. Fakat buna rağmen başarılması gereken noktaya gelinemiyorsa, herkesin çok ciddi düşünmesi gerekecek.

Kendisini yakan insan bir orduyu yakabilir

Bunu son süreçteki kendini yakma olaylarında çok daha iyi görebiliyoruz. Neden kendini yakıyorlar? Bu aslında bir trajedidir. Önünü almazsak belki de binlerce insan kendini yakacak. Bir hastalık gibi yayılacak bu. Şimdi bu niye böyle oluyor? Kendini yakmak kadar dünyada zor bir eylem yoktur. Kendisini yakan insan bir orduyu yakabilir. Bu çok önemlidir. Kendini yakacak cesareti gösteren bir kişi, eminim ki biraz kendisini örgütlese bir orduyu yakabilir. Açık söyleyeyim, küçük bir ateş parçası bir parmağımın üzerine düşse ben on metre öteye fırlarım. Ama bu amacın verdiği hırsla mutlaka daha ileriye de fırlarım. Burada büyük çelişki var. Bu kadar kahramanlık eylemine yatacak insanın olacak, ama bunu kendini yakmakta kullanacaklar. Dağdaki gerilla da böyledir aslında. Bu çelişkiyi çözmemiz gerekecek. Eğer ARGK savaşmak istiyorsa, eğer bu kendini yakan yurtseverler mücadele etmek istiyorsa, kendilerini yakmak yerine, kendilerini yakacak kadar yaşamı kahırlı hale getirenleri yakmayı bilmek zorundalar.

Bunu bilmezlerse ben bu eylemi anlayamam. Ben bu kadar kendini yakan insanların sorumluluğunu nasıl kaldırabilirim? Bu akıl almaz bir şeydir. Hiçbir vicdanın kabul edemeyeceği bir şeydir. Bunu çözmek gerek. Bu aynı zamanda çaresizliğin de bir ürünü oluyor. Şimdi kurban bile olsa insan kendini böyle kurban etmemelidir. Bütün bunlar işin küçük bir kısmıdır. Bir gerçeğin dışa vurumudur. Bunları aşmak gerekecek. Bu onbeş yıllık ordu savaşımımız, dediğim gibi hâlâ yeterince anlaşılmış, ders çıkarılmış ve doğru yürütülmeye gayret edilen bir çalışma değildir. İşin doğası emrettiği halde, en zor bir çalışma olarak kavranılamıyor. Hâlâ o dağlarda zorluklara rağmen zafer için oldukça yeterli olabilecek gruplar var, çok tecrübeli savaşçılar var. Ama bu insanlar düşünmesini bilmiyorlar. Ellerindeki imkanlarla rahatlıkla yerle bir edebilecekleri düşmanlarını imha edeceklerine, en ahmakça yöntemlerle her gün kendilerini imha ettiriyorlar. Örneğin, belki de bin seferdir talimat veriyoruz, "*köye girme*" diyoruz, bir çuval un için köye giriyorlar. Komutan topluyor bir gerilla takımını, gidip bir-iki çuval un almak, bir-iki ilişkiyi görmek, bir iki çay içmek için köye iniyor. Şimdi bu inanılmaz bir şeydir. Ben bu yaşıma geldim, hâlâ kitle içerisine gireyim, bir köye gideyim diye bir düşünce aklımdan geçmez. Kuralsız tek bir adım, kurallara uymayan tek bir adım atmamışım. Ama öyle bir gerilladır ki, komutanı da gerillası da gidiyor köyde cemaatle sohbet ediyor. Ondan sonra düşman geliyor vuruyor, tutuyor. Her birisini paramparça edip bir tarafa atıyor. Kulağını kesiyor, başını kesiyor, gözünü oyuyor.

Şimdi ben bu gerillayı anlayamam, bu gerilladan bir sonuç çıkaramam. Benim kabul edebileceğim bir gerilla bu değildir. Amed'in en yüksek dağlarında tutunacaksan tutunacaksın, tutunamayacaksan gerillaya girmeyeceksin. Bu benim şartım. Yok hem köye girerim, hem silah omzumda fiyaka atarım. Böyle gerillacılık olmaz. Onbeş yıldır bu insanları böyle bir yaşamdan kurtaramadık veya bu komutanlarımızı böylesine bir durumdan kurtaramadık. Her gün kendi döşedikleri mayınlara basıyorlar. Şimdi bunlar tavuk değil ki, günde bir-iki militan kendi mayınına basıp ayağı kopsun, şehit olsun. Bir komutan bunu kabul edemez. İnsan bir tokat bile yese karşılığını verir. Sen sorumsuzluktan ötürü insanları paramparça ediyorsun ey komutan. Senin komutanlığını ben nasıl kabul edeceğim. Ve insanları ne teorik, ne inançsal, ne teknik, ne pratik düzeyde eğitmiyor. Neymiş de hepsi komutanmış!

Alıyorsun, eğitiyorsun, aylarca yıllarca "*şu işi şöyle doğru yap*" diyorsun, hazır lokma gibi önüne koyuyorsun, o yine kör duygularına, duyarsızlıklarına belki de hayalinde görmediği komuta yetkisini yedirerek, akla hayale gelmez işler yapıyor. Bana göre aslında çoğu katil olmaktan öteye gidemeyecek bir konuma düşerken sözde savaştığını sanıyor. Benim bu savaşçılığı kabul etmem mümkün değil. Bunları bugün söylemiyorum, yıllardır söylüyorum. Sanmıyorum ki Hz. Eyüp bu kadar sabır etmiş olsun. İnanılmaz bir sabır gösterdik, ama bu insanların kapasitesi doğru bir anlayışı, doğru bir taktik tarzı bir türlü anlamaya yanaşamıyor. Hepsi de birer kahraman aslında. Yani bu cesaretini, bu savaşçılığını eğer doğru bir taktikle birleştirseydi; yani günlük nasıl düşman karşılanır, nasıl yanıt verilir hususlarında bu kişiliklerini ve cesaretlerini doğru kullansalardı, bu savaşı şimdiye kadar on defa zaferle kapatmış olurlardı. Bunu yapmıyorlar. Küçük bir alışkanlıklarına, bir sigaralarına gösterdikleri ilgiyi tarihi bir zafer için gösterme yeteneğini ortaya koyamıyorlar. Tabii bunun altında Kürt halkının derin geriliği yatar, ailelerimizin evlatlarını nasıl yetiştirdikleri yatar. Doğru, ben bunların hepsini aşmak için büyük çaba gösterdim. Özellikle son dönemlerde ve bu son krizden önceki bütün konuşmalarım buna yöneliktir. "*Ah sizi analar, babalar doğurmasalardı, yanlış doğmuşsunuz, yanlış büyümüşsünüz*" diyerek kıyameti kopardım. "*Düşman sizin bu zayıflığınızı başınıza patlatmak istiyor*" dedim. Gün gün, saat saat bunları kendilerine söyledim. Ama sadece aval aval dinlediler. Hatta çoğu da uykuya dalıyordu ve sıkılıyordu. Böyle halkların kurtuluşuna önderlik edilemez. Bana göre o çalışmalar altın değerinde çalışmalardı. Yani bir saatlik bir konuşma bile, bir zafere yeterli olabilecek boyuttaydı. Ama sonuç canı sıkılmış, bilmem neyi nasıl yaşamak istediği belli olmayan geri kişilikte ısrar oldu. Tekrar söyleyeyim; bunlar aslında birer kahraman, eşsiz ve hiçbir orduda bulunamayacak bazı olumlu özellikleri var. Bunlar aslında Kürt halkının özelliğidir. Emekçiliği, çalışkanlığı, mütevaziliği inanılmaz boyuttadır, ama sadece düşmanına hizmet ediyor, herkese hizmet ediyor, ama kendisine hizmet edemiyor. Ben bunu halk için kabul ederim, halk bunu mecburiyet altında yapıyor. Ama özgür gerilla, özgürlük dağına çıkmış, özgürlük silahına sahip çıkmış, özgürlük yoldaşına kavuşmuş bir gerillanın bunu yapmasını ben tabii ki kabul edemem. Burada ikiyüzlülüğü gördüm, burada samimiyetsizliği gördüm, ve burada kendi kendilerine saygısızlığı gördüm. Bu dediğim gibi sürekli geliştirdiğim bir eleştiri. "*Bundan sonra ARGK nasıl olacak, PKK nasıl olacak?*" sorularına böyle kısa bir yanıt sanırım şimdilik yeterlidir. Şunu demeye getiriyorum, bu geriliği aştırmak için, on beş yıldan daha fazla uğraştık. Bunun bir de alt yapısı vardır. Birkaç yılı da altyapısı için vermiştik. Yani otuz bini aşkın bir gerilla gücünü yaratmaya sıfırdan, bir kuruş, bir silah olmadan başlamıştım. Ve kesin olarak halkımız ve onu birleştiren çabalarımızla bunu sağladık. Kıymeti fazla bilinemedi.

PKK eskisinden daha büyük bir gelişmeyi yaşayacaktır

ARGK'liler ve PKK'liler "*bundan sonra ne olacağız, nasıl yapacağız?*" derken, bunların yanıtını vermek zorundalar. Yaşları zaten-otuz, kırka geliyor. Yaşları otuz, kırk olduğu halde doğru dürüst bir başarısı olmayanlara, fazla değer vermek mümkün değildir. Yaratıcı bir yeteneği sergileyemeyenin, savaşta yer almaması gerekir. ARGK olacaksa, bazıları çok iyi sürdürmek istiyorsa, her şeyden önce bizim bu emeğimizi anlayacaklar. Öyle safça, müritçe bir bağlılık değil, yerli yerinde anlayacaklar, tarihi açıdan, siyasi açıdan takip edecekler. Eğer Kürt ordusu, Kürt gerillası onbeş yıldır savaştıkları gibi savaşacaklarsa hiç savaşmasınlar. O silahları bırakıp gitsinler. Ben yürüttükleri savaşı fazla ciddiye almıyorum. Eleştirilerim vardır. Eleştirilerime göre kendilerini düzeltme gücünü gösterirlerse, bu temelde örgütlenirlerse, eğer belli bir süre sonra siyasal bir çözüm imkanı olmazsa, çözüm gerilladadır. Ama gerillanın sorunları var. Benim eleştirilerim açıktır. Bu gerillayla benim birleşebilmem ve ona komuta edebilmem için, gerillanın, eleştirilerimin gereğini yerine getirmesi gerekir. Bunu üç ay bekleyeceğim, altı ay bekleyeceğim. Gereklerini yerine getirirse, ben bu gerillayla yürüyeceğim. Ve bu gerilla yürüyecek, savaşacak ve kazanacak. Yok eğer şimdiye kadar yaptığı gibi yapacaksa, benim bu gerillayla fazla bağım olamaz, bu gerillanın geleceği yoktur.

Ben kendimi uzak tutsam bile PKK eskisinden daha büyük bir gelişmeyi yaşayacaktır. Olgunlaşma, kendi özgücünü ortaya koyma, şimdiye kadar gösteremediği yeteneklerini gösterme, kesinlikle eskiye göre daha ileri bir düzeyde olacaktır. Bunun tedbirleri zaten alınmıştır. Bu daha ileride anlaşılacak. Benim bu tavrım da bir tedbirdir. Sürecin özüne uygun bir dönüşümü esas kılıyor. Anlayan anlar, anlamayan da sonuçlarına katlanır. Bunu böyle bilmek gerekir. Bu gerilla için de geçerlidir. Aklı olan gerek PKK için, gerek ordusu için söylediklerimizi mutlaka doğru anlamak durumunda. Ben uzakta durur gibi gözüksem de, bu duruşun çok yönlü anlamını anlamayanların politika yapma şansı yoktur. Onun için derin düşünmeye davet etmiştim.

Tekrar söylüyorum, bugün dünya bana şunu söylüyor; "*sen niye bu çalışmayı yaptın?*" Amerikası, Avrupası, Ortadoğu ülkeleri soruyor. Zaten elebaşı Türk Cumhuriyeti, '*işte fırsatı yakaladım*' diyerek, en son bunun hesabını bana sormak istiyor.

Daha önce de belirttiğim gibi benden ne istenirse onu yerine getiririm. İstenirse tek başıma bir ordu gibi de savaşabileceğimi, istenirse oldukça değerli bir yetki kurumu olarak Başkanlığı dahi bir an içinde feda etmekten çekinmeyeceğimi belirtmek isterim. Ama tekrar vurguluyorum; sorun burada bir kişi değil, bir halkın kendisidir. Çağrı yapıyorum; madem ki bu kadar büyük devletsiniz, madem çok insanlıktan, onurdan, bilmem vatanınızın kutsallığından bahsediyorsunuz, karşınızda da emekçi bir halk var, emekçi insanlığa beşiklik eden bir halkın kendi topraklarında özgür yaşama istemi var. Sizin de bu talebe ilişkin mutlaka bir görüşünüzün ve politikanızın olması gerekir.

Bu açık, bunu herkes gördü. Ben eylemime sahip çıktım. Tarihi bir eylemdi. Başardığımdan ötürü de, –eğer Kürt halkının bir halk olarak varlığına çok değer biçiyorsak, yine Ortadoğu halkları da biraz özgürlüğe layık değerli halklar ise– bu eylemde büyük hayır vardır. Bu eylemde, büyük ışık vardır. Bu eylemde büyüklük vardır. Hepsine de hiçbir şey istemeden armağan ederim.

Ama bizim savaşçılarımız, bizim yol arkadaşlarımız bilmeli "*bu çalışmayı neden yaptın?*" diye size sormuyorlar. Sen özgürlük dağındasın, istediğin gibi temiz havayı alır uyursun, istediğin saate kadar uyursun, ölüm her zaman var, istediğin gibi ölürsün de. Ama ben senin gibi ne ölebilirim, ne yaşayabilirim, ne de temiz hava alırım. Hiçbir imkanım yok. Ortadoğu'da yoktu, Ankara'da da yoktu. Mümkün değildi. Ama benim elimde sadece özgürlük ideolojisi, özgürlük silahı var. Şimdi siz bunlarla aslında bir nevi ucuzca yaşamı kurtarmaya çalışıyorsunuz. Bunu ben daha önce de eleştirdim, '*böyle olmaz*' dedim. Ama '*kemikleşmişiz, kireçleşmişiz*' diyorsunuz.Yürekte duyarlılık yok, beyinde çalışkanlık yok. Peki o zaman en son ne olur? İşte cayır cayır kendinizi yakarsınız. Ve nitekim yakıyorsunuz. Şimdi bu yakmaya ben nasıl onay verebilirim? Eğer eksiklik altyapıdaysa, eksiklik dağ üstlenmesindeyse, teknikteyse, sayıdaysa benden bunun hesabını sorabilirsiniz. Ama bütün bunların hesabı doğru verildi. Fakat eğer sen en ufacık bir teknik düzenlemeni bile yapamıyorsan, yanındaki savaşçına bile saygılı olamıyorsan, onun en ufacık bir moral eğitimini bile veremiyorsan, senin kendi kendine sorman gereken bazı sorular olacaktır. Ama başta merkezimiz olmak üzere, hiçbirisi soruyu kendisine sormuyor. Hiçbir şeyin hesabını verme gereği duymuyor, duygusal davranıyor, çocukça davranıyor. Yanlış değerlendiriyor; nelerin nasıl gerçekleşebileceğini lafta söylüyor, ama pratikte tersi ile uğraşıyor. Şimdi böyle bir merkezle çalışılmaz, böyle komutanlarla çalışılmaz. Ya doğruyu görecekler, kendilerine saygılı olacaklar, ya da uzaklaşacaklar. Ben dedim "*gidin sağlam olanlar kalsın*" gitmediler. Şimdi ben gideceğim, benim başka çarem olamaz. Bu yapıyla, bu zihniyet, bu tarz, bu alışkanlıklarla fazla bir yere varamayız. Onbeş yıl sabrettik. Beş yıl alt yapısını, sekiz yıl da ülkede hazırlığını yaptık. Otuz yıl ediyor neredeyse. Eğer hâlâ anlayamıyorlarsa benim bazı tedbirleri almam gerekir. Bu beyinleri, bu kişilikleri biraz sarsmamız lazım. Aksi halde sizin çocuklarınızdır, çok üzülüyorsunuz her gün o acı şehadet haberlerini alınca. Peki siz bir kişiye dayanamıyorsunuz, binlercesine ben nasıl dayanacağım? Elbette ben savaşı sadece duygusal boyutlarıyla izah edecek değilim. Moralimi bununla da kırcak kadar basit bir insan değilim, ama önemlidir. Tekrar söylüyorum; eğer ARGK, PKK kendini doğru değerlendirip sürdürmek istiyorsa benim kişi olarak kendime sorduğum sorular vardı en azından bu soruları kendilerine sormalıdırlar.

Kurtuluş farklı bir şeydir, kurtuluş düşmanı yenecek gücü, yenecek tarzı sürekli yastık gibi yanında tutmaktır. Nasıl ki onu başının altına koymadan yatamazsan, başarı da senin yastığındır. Hep başın onun üzerinde olacak. Bu çalışma kabul edilir. Bu çalışma olmadıktan sonra senin direnişin, komutanlığın hiçbir şey ifade etmiyor. "Kahramanca direnirim ölürüm, dünyayı protesto ederim kendimi yakarım" diyorsunuz, ama bu insanlık zaten bizim için iyi şeyler düşünmüyor, bizi hiç anlamak bile istemiyor. Yazık olmuyor mu?Bunu anla diyorum. Başarı imkanı çok mu zayıf? Hayır. Ben sana söylüyorum ki, dev gibi bir çalışma ortaya çıktı. Sen yüzde birini değerlendirseydin, yine zafer için yeterliydi. Kısaca şunu demeye getiriyorum: Bu çalışmalar böyle bir krizle sonuçlandı. Ve eğer doğru hareket edilmeseydi, bir bölge savaşına, giderek nükleer bir dönem olmazsa belki de bir dünya savaşına götürebilirdi.

Siz neye karşı hesabınızı vereceksiniz?

Bana şimdi şunu diyorlar: "*İşte uluslararası yasalar açısından, devletler hukuku açısından yaptığın bütün işler terörizm*" diyorlar. Tamam terörizm, ben bunun hesabını veririm. Bütün herşeyi ben sizin için yaptım; halk, ARGK, PKK için yaptım. Benim burada kendime pay ayırdığım filan yok. Ben dünyaya karşı kendi hesabımı veririm, peki ama siz neye karşı hesabınızı vereceksiniz. Bana göre o özgürlük silahı çok değerliydi, çok gerekliydi. Hatta zaman zaman konuşmalarımda; "*Prometheus Kaf dağının ötesinden ateşi alıp, insanlığın eline vererek nasıl ısıttıysa ben de kendi halkımın eline, bin yıllık uzlaşmış yüreklere ve beyinlere özgürlük ateşini vererek ısıtmak için bu çalışmayı yürüttüm*" dedim. Ve bu böyledir. Bunun başka bir anlamı yoktur. Ama hâlâ bizimkilerin canları sıkılıyor. Özgürlük silahı en kutsal silah, değerini bilmiyorlar. Özgürlük ideolojisi, özgürlük örgütü onlar için belki her şeydir, boşu boşuna harcamaktan, hatta acı bir yenilgiye uğratmaktan öteye ellerinden bir şey gelmiyor. Şimdi böyle kişilikler tehlikelidir. İnsanın bu özellikleri bizzat kendisine en büyük kötülüğü yapar. Bunun tedbirini almak için diyorum ki, bu çalışmaların takdir edilmesi gerekiyor. Ben kendi hesabımı veririm, ama sizin de bir tarihe karşı hesap vermeniz gerekir. Nasıl başaracağınıza dair sözünüzü doğru söylemeniz gerekir.

Burada ucuz ölüm de yok! Yakmakla insan bu işi başaramaz ki! Gerilla sadece direnmekle bir şey kazanamaz ki! İşte bu Botan'da bol bol yapıldı. Kahramanca direnmekle kurtuluş olmaz ki! Kurtuluş farklı bir şeydir, kurtuluş düşmanı yenecek gücü, yenecek tarzı sürekli yastık gibi yanında tutmaktır. Nasıl ki onu başının altına koymadan yatamazsan, başarı da senin yastığındır. Hep başın onun üzerinde olacak. Bu çalışma kabuledilir. Bu çalışma olmadıktan sonra senin direnişin, komutanlığın hiçbir şey ifade etmiyor. "*Kahramanca direnirim ölürüm, dünyayı protesto ederim kendimi yakarım*" diyorsunuz ama, bu insanlık zaten bizim için iyi şeyler düşünmüyor, bizi hiç anlamak bile istemiyor. Yazık olmuyor mu? Bunu anla diyorum. Başarı imkanı çok mu zayıf? Hayır. Ben sana söylüyorum ki, dev gibi bir çalışma ortaya çıktı. Sen yüzde birini değerlendirseydin, yine zafer için yeterliydi. Kısaca şunu demeye getiriyorum: Bu çalışmalar böyle bir krizle sonuçlandı. Ve eğer doğru hareket edilmeseydi, bir bölge savaşına, giderek nükleer bir dönem olmazsa belki de bir dünya savaşına götürebilirdi. Bu çok önemli. O zaman bu önemliyse bölge savaşına götürebilir de, devrimci çalışmadır, götürür. Bir halk için gereklidir, götürür. **Savaşanlar, savaşlarının nedenlerini çözmek zorundadırlar.** Dünya savaşını Türkiye çıkarmaktan kendini alıkoyamıyorsa, demek ki sorun ciddi. Bunun sonu ne olacaktır, siyaset olacaktır. Yaşanan bu kriz için bir tek ben böyle demiyorum, dikkatli gazeteciler de bunu gözlemiştir. **Ve akıllı olan herkes de görmektedir ki, bu işin sonu siyasettir, siyasetle çözülecektir.**

Şimdi bu noktaya geliyorum. Dediğim gibi yani, halk açısından bu kararı vermek gerekir. Bu çalışmayı ne kadar ağır da olsa Ortadoğu coğrafyasında bulduğumuz iğne ucu kadar bir fırsatı değerlendirerek gelişmek zorundaydık. Ve bu da gördüğünüz gibi sınırsız bir fedakarlıkla, sınırsız bir ustalıkla, sınırsız bir başarıyla yerine getirilmiştir. Tek bir kişinin büyük yoğunlaşmasıyla bu başarılmıştır. Bunu açık söylüyorum, çünkü hep böyle olmak zorunda kaldık. Eğer karşı taraf, bir dünya gericiliği biçiminde üzerimize gelmişse, bu, yürütülen çalışmanın büyüklüğünü gösterir, başka hiçbir şeyi değil. Henüz tam zafere götürememişiz; yapı ve ordu bunu anlayamamış, doğru. Fakat ben şimdi söylüyorum; anlarlarsa devam ederler, anlayamazlarsa fazla ciddiye alınamazlar. İşte dünya ne diyor; silahlar yaramaz, PKK yaramaz diyor. **Silahların ve PKK'nin yaramaz olmadığını, özgürlük toprakları üzerindeki PKK'liler, ARGK'liler göstermek zorundadırlar. Yenilmediklerini, zaferin önüne geçilemeyeceğini göstermek zorundadırlar.**

Hepinizin gerçekçi olmaya ihtiyacı var

Artık bana dayanmanın anlamı var mıdır? Dayansalar bile bunun, kendilerinin başına bela getireceği açıktır. Bende bir devrimciyim, mücadeleciyim, somut koşullara göre hareket edeceğim. Yok işte "*sen büyük başkansın, sen ilahsın, sen her şeyi yaparsın*" demekle olmaz. Bu, çok aşırı bir subjektif değerlendirme olur ve hepimize zarar verir. Benim imkanlarım sizinkinden az. Benim üzerimde dünya duruyor. Dünya tedbirini alıyor. Alsın, eksik olmasınlar. Dayanacak kadar dayanırız. Öyle kimseden bir şey isteyeceğimiz yok, kimseye yalvaracağımız yok. Bunun bizim karakterimizde yeri yoktur. **Rica, minnet, bilmem yardım istemeyiz. Kesinlikle tam da bu noktada biz kendimizi ilah gibi görürüz. İnsanlık onurunu, insanlığın değerini, kesinlikle çiğnetmeyeceğiz.** Karşımızdaki en büyük devlet de olsa, bilmem '*en benim*' diyen güçler de olsa insanlık onurunu çiğnetmeyeceğiz. Tam tersine onların küçüklüklerini, basitliklerini ortaya koyacağız, insanlığa kanıtlayacağız. Ki ben bunu gazetecilere açıklamaktan da çekinmedim, devlet tanımını yeniden yaptım, büyük güç tanımını yeniden ve cesur yaptım. Bunda herhangi bir çekincem olamaz. Ama dediğim gibi, diğer yandan sadece bununla Kürtler de kendini kurtaramaz. Yanlış ve sonuçta tabii bir yıkım başlarına gelir, onun için hepsinin gerçekçi olmaya ihtiyaçları var.

Ne yapacağım şimdi? Bu çıktığım yeni süreç farklı. Geldim şimdi Roma'ya. Roma işi çok ilginç. Kimisi diyor "*başımıza bomba düştü*"; kimisi diyor "*bir katil.*" Yani hâlâ herkes anlamaya çalışıyor. Ben de kendi kendimi tanımladım. Bir tarihi misafirlik demekten tutalım, Ortadoğu'nun büyük zulüm dünyasından kaçan San Pietro'ydum. Çoğunuz "*Çağdaş Spartaküs*" dedi, bazıları "*en büyük terörist, yürüyen atom bombası*" dedi. Şimdi bunlar hiç önemli değil. Önemli olan, bir sorunun gereği olarak biz buraya geldik. Neden geldik? Şimdi bu TC denilen rejim aslında bir Batı yaratmasıdır. Batı'nın kendi öz ölçüleri ile kendisine dayalı olarak geliştirilen bu TC aygıtı arasında ciddi bir çelişki var. Yalnız insan hakları, demokrasi açısından değil, insanlığın tüm değerleri hatta dinlerdeki değerlerden tutalım, islam dini, hristiyan dini, Musa dini vb. bütün hepsiyle çelişkileri var; insanın temel doğasıyla çelişkileri var. Düşünün en eski uygarlıkları, en eski halkları, en eski dilleri yok ediyor. "*Tek ulus, tek din, tek dil yaratacağım, hepsini eriteceğim*" diyor. Kendi dili öyle gelişkin bir dil de değil. Nice büyük uygarlık değerlerini, nice büyük dilleri, nice büyük kültürleri vura vura, erite erite, yok ede ede bitirdi, kimisini hâlâ bitirmeye çalışıyor, kimisini de tanınmaz hale getirdi. Yani herhangi bir varlığa benzetsem, böyle bir şey de yok. Hiçbir şeye benzetemeyecek bir durum ortaya çıkardı. Ve tam da bu noktada dönüp kendimize bakıyoruz, insanlığımız kalmamış. Ben elli yaşıma geldim nasıl bir insan olduğuma anlam vermiş değilim! Bu, cumhuriyet sayesinde oldu.

O kadar gözükara ki, şimdi de çıkarmış sözde şehit analarıdiye "*ne yaparsınız Apo'yu?*" diyor "*çiğ çiğ etini yeriz*". Buna insanlık biraz anlam vermeli. Bunlar nasıl şehit analarıdır? Peki kimdir bu şehitler? Bu şehitler Hakkari'de şehit olmuş, Şırnak'ta şehit olmuş. Şırnak-Hakkari neresidir? Türk askeri, anaların o evlatları orada niçin bulunuyorlar? Neymiş "*vatanımız, birlik, bütünlük.*" Sen gelmeden dört bin yıl önce burada insanlar vardı. Aç, susuz, soğuk, dağlara dayandılar, yaşadılar. Şimdi sen onların kökünü kurutuyorsun. Bizim senden istediğimiz fazla bir şey yok ki, bırak diyoruz bu insanlar da kendi kimlikleriyle, kültürleriyle biraz yaşasınlar. Suçumuz bu! Bundan başka suçumuz var mı? Bize bir dili, bir kültürü layık gördüler mi? Bunun ufak bir çalışmasını bile kabul ettiler mi? Hayır. Hepsini yasakladılar. Bir kelimeyi onbeş yıl ceza ile ödettirdiler. Bunu insanlık anlayabilmek zorunda. Özellikle Avrupa bilmek zorunda. Avrupa'ya şunu söylüyorum; "*bunlar sizin üyeniz, bunun için buraya geldim.*" Beni yargılayacak mı? Ne yaparsa yapsın. Bu senin türetmendir, sen bunu türettin. Bu evlat mıdır? Adını ağzıma almak istemiyorum, senindir, şimdi de üyendir. Burada ufak bir hata yapsak "*terörizm*" diyeceksin, ama bir halk soykırıma gidiyor. Dört tane tarihin büyük halkı gitmiştir; Grekler, Ermeniler, Asuriler daha başka azınlık halklar da var. Kürtler de 2000 yılına kadar gidecek. Avrupa'ya soruyorum: "*Senin kârın önemli olabilir ama bu halklar tarihi halklar, bunları ne zaman göreceksin?*" Avrupa bunu öyle bir konferanstan bir konferansa, bir organdan bir organa havale edemez. Kendi bu türemesini doğru değerlendirmek zorunda. Sahibi kimse bunu anlamak zorunda. Şimdi sahibi ABD-İsrail. ABD-İsrail de bunu görmek zorunda. Neden bu halkları yok ediyor? Stratejik olarak Türkiye önemliymiş, Ortadoğu'daki hakimiyet için Türkiye gerekliymiş(!). Ben de insanım diyorum, insanca yaşamak istiyorum diyorum sana. **Gerekirse Washington'a da gideceğim, beni ne yaparsa yapsın. Bu yarattığın canavarı ya geri çekersin ya da ne olduğunu açıkça söylersin.**

Gerçekler böyleyken, bunun yerine "*en büyük terörist aramızda dolaşıyor*" diyor. Bu yalana kendinizi nasıl inandırabilirsiniz! Kocaman nükleer silahlarla, dehşetengiz bütün silahlarla dünyayı avucunuzda tuttuğunuzu kendiniz biliyorsunuz. Ben nasıl en büyük tehlike oluyorum? Meclisler toplanıyor, konseyler toplanıyor, bütün ishitbarat örgütleri fır fır dolaşıyor. Yahu ben buradayım, benim yerim dört metrekarelik bir yer, bu kadar ajan çalıştırmaya, bu kadar masraf yapmaya, bu kadar elçilik koşuşturmaya, bu kadar dünyayı ayaklandırmaya gerek yok. Gönder samimi bir adamını, ABD mi olur, AB mi olur '*gel sen kimsin*' denilir, '*ne istiyorsun?* denilir değil mi? Bunlar biraz insansa, insanlıkla ilişkileri varsa ben derdimi anlatmaya geldim. "*Sizin bir dostunuz var, bir müttefiğiniz var, bana şunu şunu yapıyor*" diyeceğim. Emperyalisttir anlamaz. Ne yapar? Bakar teslim mi alır, şuraya mı atar, buraya mı atar veya anlaşma mı yapar artık bu onların bileceği iştir. Biz direniriz. İnsan artık büyük direnir, küçük direnir, az direnir, çok direnir bunu yaparız. Başka bizim fazla yapacağımız bir şey yok. Ben böyle yapmakla hata mı ettim? Hayır. Ortadoğu'da da en zorunu yaptım. Oradaki de hata değildi, gerekliydi. Eğer özgürlükte ısrarlıysak, eğer insanlıkta ısrarlıysak gerisi önemli değildir. Bu kazandırır, gerisini getirir.

Halkımız çelişkiler üzerinde derin düşünebilmelidir

Peki Ankara'da hata mı yaptım? Hayır. Sekiz yıl, hatta oniki yıl bekledim. Bir ufak çayını bile rahat içmedim. Gerekli olan ne ise onu yapmaya çalıştım. Ortadoğu'da da hakeza öyle. Şimdi geldik buraya. Burası da farklı değil. Belki burası daha da zorluklarla doludur. Ama yapmak gerekiyor. İnsan hakları deniliyor, halkların demokratik hakları falan deniliyor. Hükümetler hepiniz le görüşüyor. Ama kimse benimle görüşmeye yanaşmıyor! Halkımız elbette hem umutlu olmalı hem de çelişkiler üzerinde biraz daha derin düşünebilmelidir. Mesela herkese pasaport veriliyor, siyasi iltica veriliyor. Dikkat edilirse yirmibeş yıldır Kürt kimliği için iki kelime ile bu mücadeleyi başlatan benim, yani ana kaynak benim. Şimdi İtalyan komisyonu da derin derin düşünüyor ve "*bu bambaşka birisi*" diyor. Sen kıyıya vuran Kürtlere hiç sormadan iltica tanıyorsun. Bunların ana kaynağı benim, beni niye tanımıyorsun? Burada hukuk da başa bela oluyor. Avrupa yüzbine yakın Kürde veriyor, ama şu anda benim için bırak siyasi ilticayı, "*nasıl bu beladan kurtulabiliriz?*" deniliyor. Burada büyük bir çelişki var. **Ben Kürt halkının özgürlüğüne tutkunum.** Onlara iltica vermesi, maddi, manevi yaşamlarının düzelmesi bize ancak sevinç verir. Ama neden yüzbin kişiye veriyor da, benimki henüz ufukta bile görünmüyor? Neden hepiniz istediğiniz devlet yetkilisiyle görüşebilirken hiçbir devlet yetkilisi benimle görüşmeye yanaşmaz? Bu çelişkiyi çözmemiz lazım. Bana göre burada bir tehlike var. Nedir o tehlike? Onu anlamak gerekiyor, ben de çözmeye çalışıyorum. Bulduğum sonuç şu; '*baş giderse gövdeyi herkes paramparça edip yiyebilir*' bir bu. İkincisi; biliyorlar sıradan insan kendileri için tehlikeli değildir. Kendi güçlü devlet aygıtıyla rahatlıkla istedikleri gibi kullanabilirler, istedikleri gibi çalıştırabilirler. Bana geliyor; "*önce biraz yumuşatmaya çalışalım, hele biraz ağır ceza ile karşı karşıya getirelim, tehdit edelim, sonra duruma göre hareket edelim*" şu, bu. Nedir bütün bunlar? Bir düşünme yeteneğim varsa, bir çalışma yeteneğim varsa, son tahlilde onu ortadan kaldırmak içindir. Bu böyledir, bunun başka bir anlamı yoktur.

Kürt halkının bazı sorunlarını sanırım hepinizden daha iyi de tartışabilirim. Bu konuda en hazırlıklı, en deneyimli kişiyim. Neden benimle bir tek cümle konuşmuyorlar, ama benim dışımda herkesle konuşabileceklerini söylüyorlar? Tamam peki, bunlar doğru söylüyorlarsa, ben "*illa gelin benimle görüşün, tartışın konuşun*" falan demiyorum. Kürtlerle konuşacaklar, Kürtlere siyasi kimlik vermişler, Kürtlerin haklarını kabul ediyorlar. Güzel ama, engel de benmişim! Tamam işte kendilerine göre buldular baş düşmanı? Hiç yargılamalarına gerek yok, hiç benim için masraf yapmalarına gerek yok. Ben kendi kendimi de halledebilirim. Zaten kaldığım yer bir tutsaklık yeridir. İddia ettikleri gibi öyle şato, villa yaşamı falan da değil. Türkiye'deki hapislerden farkı yok. Hatta orada hiç olmazsa spor yeri vardır, havalandırma yeri vardır. Bizde öyle bir yer de yoktur. Ben İtalya'ya çok teşekkür ediyorum, bunu kimse yanlış anlamasın. Gösterdikleri ilgiye, yine gösterdikleri konukseverliğe de son derece teşekkür ediyorum. Ama yaşadığımız gerçeklik budur. Benim ruhum açısından, benim hareket kabiliyetim açısından böyledir. Bu durumda ben, kendi kendimi tutuklamış gibiyim. Bunu açıklıyorum. Ortada serbest olan Kürtler, Kürtlerin örgütleri var. Onlarla çok acil olan sorunları görüşsünler diyorum. Bir tek mesele için üç ay sonra, altı ay sonra diyorlar. En son AB temsilcisi "*bir seçim daha sonra*" diyor. Ama onaltı yıldır, yirmi yıldır bir seçim sonra denildi denildi, bu duruma gelindi.

Ben kendim için değil, yine çok özgün bazı çabalarla bu halkın sesini duyurmak için, bu halkın kimliğini kazandırmak için çalıştım. Bazıları "*biz de çok çalıştık*" diyebilir. Evet hepiniz çalıştınız, ama hepiniz serbestsiniz. Sizden korkmuyor düşman, sizi serbest bırakıyor. **Neden illa tek başına benim için bir mahkeme?** Halbuki ben, haklı, meşru bir savaş dışında değil tek bir kişiyi vurmayı, emir bile vermediğim bilinir. Bunu ben mahkemede ispatlayabilirim de. Hiç sorun değil. İnsanlık ideallerine en büyük bağlılıkla dolu dolu olduğumu da kanıtlayabilirim. Mesele benim insancıl olup olmamam değil. Biz karınca ezmeyiz, biz yeşil çimen ezmeyiz. Bunu da kanıtlayabilirim, ama mesele bu değil. Mesele şu, bir oyun var. Oyun yoksa neden meseleyi bilen kafalarla, bilen iradelerle çözmeye yanaşmıyorlar? Amaçları, sürüncemeye bırakmak, çürümeye bırakmak ondan sonra bildiklerini okumak. Bunu çalkalandırmak için ben buraya geldim. Çok tehlikeli, çok riskli bir geliştir. Fakat özgürlük ideallerimizi devam ettirmek için başka ne yapılabilirdi? Ankara bizim idam fermanımızın çizildiği bir yerdi. Ortadoğu da öyle. Hatta dağlar da, şimdi burası da öyle. Umarım buradaki faaliyetlerimiz, bütün bu riskli yanlarına rağmen biraz daha sonuç verebilir.

Ama gerçeği izah etmek zorundayım. Roma'ya geldiniz büyük yürüyüş yaptınız. Gerçekten büyük teşekkürlerimi, büyük saygılarımı sunuyorum. Bana göre, benim için hiç gerekli değildi, kendileri için yararlı olduğu için kabul ettim. Kesinlikle benim ne güvenliğim için, ne moral bulmam için böyle yürüyüşler istemiyorum. Hatta hiç istemiyorum. Ama kendi iradeniz için, kendi coşkunuz için ise yapabilirsiniz. Bunun dışında sizin benim için fazla yapacağınız bir şey yoktur. Kendiniz için yapabileceğiniz bazı şeyler varsa, buraya gelişim değerlidir diyorum. Geldim, büyük yürüyüşe yol açtım. Bu size kutlu olsun!

Kürt örgütleri insanlık şereflerini kurtarmak için hızlanmalıdır

Diğer bir husus da, birçok Kürt örgütü, Kürt kişiliği bir türlü iş yapamamalarını bana bağlıyorlardı. Benim için "*önümüzü kesiyor, tek kişidir, diktatördür*" şudur, budur diyorlardı. Tamam, buna da bir açıklık getiriyorum. Dikkat edilirse kendi kendimi sınırlandırdım. Önünüz alabildiğine, sonuna kadar açık. Bir destek bile isteseniz benden, açık adres bırakacağım. Sadece benden taleplerde bulunacaksınız; şu tarihte şu ulusal iş, şu halk işi seninle bağlantısı olduğu için, şunu yerine getirmeni istiyoruz diye bir paragraflık mektup yazacaksınız. Ben de size olumlu yanıt vereceğim.

Ey büyük Kürt kişilikleri, Kürt partileri, Kürt önderleri biraz halk için olsun, biraz düşmana karşı olsun, çelişkiyi çözmek için olsun; işte açık adres bırakıyorum. Size önderlik etmek gibi bir niyetim yok. Size söz söylemek gibi bir derdim hiç yok. Daha olumlu iş yap diyorsanız, onu da yapmaya hazırım. Sadece sizin taleplerinizi bekliyorum. Durum bu kadar açıkken, eğer bir daha kusur bulursanız, sizin çok şerefsiz ve alçak olduğunuzu söylemek zorundayım. Çünkü **halkın işleri kutsaldır.** Gerçekten bu ulusun, bu halkın sorunlarının ne halde olduğu, durumunun ne olduğu bellidir. Yurdu başına yıkıldı harabeye çevrildi. Hiçbir insani kimliği kabul edilmiyor, hepsi kendini denizlere vuruyor. Bunları gözardı edemezsiniz, sıcak yuvanızda yatamazsınız. Mutlaka bunların derdine çare bulmak zorundasınız. Benim bunları istememe niye sizi zorlasın? Niye önderlik değil diktatör diyesiniz? Ben kendi çaremi buldum, ama sizin yapmanız gereken işler var. İnsanlık şerefinizi kurtarmak için hızlanacaksınız. Derhal hangi düzeyde olursa olsun meclis mi toplarsınız, kongre mi toplarsınız, cephe mi kurarsanız, ne kurarsanız kurun. Kendimi engel olmaktan çıkardım. Eğer beni bir şey sayıyorsanız; sizi her halükarda sınırsız destekliyorum. Sanırım bu konuda artık hiç kimse "*sen yine şöylesin, böylesin*" deme hakkına sahip değildir. Kürt kişilikleri, Kürt önderleri, kendini bir şey sanan Kürt aydınları velhasıl her sınıftan, her cibiliyetten Kürt insanı böyle bir şansı iyi değerlendirmeli ve mutlaka gerekini yapmalıdır. Ertelemeksizin, koşul ileri sürmeksizin yapmazlarsa bu halk bilmeli ki, alçaklar kendi içindedir. **Ve eğer bu halk alçaklarla birlikte yaşayacaksa, bu kadar avanaksa, benden hiçbir şey istememesi gerekir.** Benim için adım atmaması gerekir. Ben böyle aptal bir halkı kabul edemem. Kendilerine de yazık olur, her şey de boşa gider ki, bu da doğru olamaz.

Sanıyorum bu hikayenin az çok ana hatları bellidir. Ben buraya siyasal çözüm için geldim. Siyasal çözüm olsa fırlar giderim. Kim benden ne isterse yaparım. Yok tutuklanmam bir çare ise zaten o statü içindeyiz. Diyorlar ki "*biz çözeriz*", buyrun çözün diyorum! Bunu Kürlerin birliği de, devletler de yapabilir. Dediler "*çok konuşuyor.*" Kendimi tutuklattım, haydi gelsin Kürtlerin işlerine yardımcı olsunlar. ABD, Güney'de bir-iki örgüt için anlaşma yaptı. Kuzey'de 20 milyon Kürt var, Türkiye ile onlar için de bir anlaşma yapsın. Madem ABD Kürtleri seviyor, Apo Kuzey için engeldi; alın işte Apo çekildi. ABD, hemen Kuzey Kürtleri için de bir Washington heyeti düzenlemeli. Kürt örgütleri hazırdır. Hepsi de Washington'a hemen gidebilirler. Engel Apo'ydu, PKK'ydi. Şimdi PKK terörizmi de kalktı, istediği gibi hareket edebilir. Eğer ABD Kürtler için olumlu şeyler düşünüyorsa, eğer ABD büyük devlet olmanın onuruna sahipse; Güney için olduğu gibi, Kuzey için de bir anlaşma yapmak zorundadır. Eğer hile yoksa, eğer Kürtleri tekrar Cezayir anlaşması gibi bir katliamla yeniden karşı karşıya bırakmak istemiyorsa bunu kanıtlamalı. Kürtler de çok dikkatli olmak zorundadır. Yoksa avanak avanak seyredip, "*Washington bizi çağırdı, bizim haklarımızı tanıdı, verdi*" deme saflığına düşmemeli. Söylüyorum yarın bir Cezayir Anlaşması tehlikesi daha olursa ne olacak? Bunun tek ölçütü Güney için yaptığını Kuzey için de yapmasıdır. Eğer yapmazsa hile vardır. Güney Kürtleri hiç bu konuda yan çizmesinler. Gerçeklere karşı ikiyüzlülük etmesinler. Eğer hile değilse, ABD doğru yapmışsa, o zaman Kuzey için de doğruyu yapmak zorundadır. "*Apo teröristi engeldir*" diyorlardı, bunun için kendimi Avrupa'ya kapattım. **Aslında Washington'a da giderdim, ama teslim ederdi, linç ederdi. Bu nedenle gitmedim, çözünceye kadar da buradayım.** Tutuklattım kendimi. ABD için bundan daha iyi bir çare olur mu? ABD, Kuzey için bir şey yapmak zorunda. Şayet yapmazsa sahtekardır, ikiyüzlüdür, entrika peşindedir. Yine eğer yapmazsa Kürtlerin soykırımı için, tüm Kürdistan'ı bir Halepçe yapmak için gafilce veya bilinçlice bir tehlikeli çalışma içindedir. Bunu ilan etmek zorundayız. Güneyli örgütler bunu görmek zorunda, Kürdistan halkı bunu görmek zorunda. Tarihten günümüze kadar Kürdistan halkının düşmanları meşhurdur. İki tane uçak kaldırmakla, katliamla katliam önlenemez.

İşte kurt Ecevit işin başındaydı. Anayasaya aykırı olduğu halde tek başına altmış kişiyle hükümet olmaya çalıştı. Kürtleri katletmek için Başbakan olmak istiyordu. Gafil, ben açıkça bunu dile getiriyorum. Ordu zoruyla adam hükümettir. O gider başkası gelir. Fazilet gelse, o da öyledir. Hepsi katliam hükümeti olacak. ABD bunun tedbirini alıyor mu, Avrupa bunun tedbirini alıyor mu? Hayır, ama almak zorunda. Bunun başka yolu yok.

Şu oyunu bozmak için buradayım; "*biz Apo'yu bir sefer halledelim, sonra Kürt meselesine bakacağız.*" Bu çok ucuz bir oyun, çirkin bir yaklaşım. Benim için iki, üç, beş yıl sürecek bir mahkeme diyorlar. Hiç gerek yok. Kürt halkının meselesini üç-beş yıl bekleteceğinize, ben resmen kendimi burada çivilemişken başlayın bu meseleyi çözmeye. ABD ve Batı, Türkiye ordusuna yirmidört saat yardım etmesin, kırksekiz saat içerisinde çözüm gelir. Bu çok açıktır. ABD ve AB biraz vicdanlı davransın, Türkiye çözüme gelir. Nasıl geleceğini gelsinler benimle tartışsınlar, ben kendilerine göstereyim. Bunları açık görüşmeye davet ediyorum, dürüst olmaya davet ediyorum. Anlamazlarsa sorun benden kaynaklanmıyor demektir.

Bu Türk egemenleri için de geçerlidir. İstedikleri kadar dik kafalılık yapsınlar, benim söylediklerimi anlamak zorundadırlar. Anlamazlarsa sonuçlarına katlanırlar. Sandıkları gibi öyle zavallı analara linç ettirerek sonuç alamazlar. Bunu o kalın kafalılara söylüyorum. Bu yiğitlik değildir. Sen ordunla yapamadıklarını analara mı yaptıracaksın? Biz bile anaları öne sürmüyoruz. Sivilleri öne sürerek o kendi kirli yüzünü gizleyebileceğini mi sanıyorsun? Çıldıracaksın neredeyse. Böyle basit sivilleri, anaları üzerimize sürüyorsun. Bunlar savaşta korkuyu ifade eder, küçüklüğü ifade eder. Linç etme Mustafa Kemal'de bile yoktur. Türk geleneklerinde de yoktur. Bunu size birileri kötü aşılamış bu yöntemleri bırakacaksınız. Askeriz diyorsunuz, sorunları askere yaraşır bir biçimde çözeceksiniz. Onun için "*Mustafa Kemal olsa herhalde bu işleri bu seviyelere getirmezdi*" diyorum. Bunlar acayip generallerdir. Bir de Ecevit gibi sivil komutanlar olunca, maalesef Türkiye bu noktaya hızla geliyor. Bu bir kördüğüm.

Bunun üzerinde çok daha fazla duracağız. Bu yaptığımız hamlenin amacı da biraz bu. Sanıyorum özellikle benim şahsımda yaşanan süreç, gerçekten Kürt uluslaşması, Kürtlerin ulusal özgürlük iradesinin sadıkane bir temsili oluyor. Ben ne kadar uzak da durmak istesem o beni bırakmıyor. Benim söylediğim sistem içinde erimek değildir. Ben sistemin içine nasıl geldim? Elbette bu cesaret ister. Sadece kaba anlamda değil, politik anlamda cesaret ister, fedakarlık ister. Bu adıma biz cesaret ederken, teslimiyet şurada kalsın, acaba bu cesaretin niteliğini kavrayabiliyor musunuz? Bu cesaretin niteliğini kavramadan konuşmayacaksınız. Ben sizi sadece anlayışa davet ediyorum. Bu çok önemli bir cesarettir. Ve sonuçları, yalnız Kürt meselesi için değil, Avrupa çapında olacaktır. İlk geldiğimde sayın İtalyan sosyalistleri "*bizim ne kadar demokrat olup olmadığımızı sizin bu hareketiniz gösterecek*" dediler. Ben onlara; '*siz demokrat olabilirsiniz, demokrat bir hükümet de olabilirsiniz, ama biz o kadar güvenemiyoruz. Bu belli olacak. Bizim gelişimiz bunu açığa çıkaracak.*' Hâlâ bu deneme yaşanıyor.

Bir zamanlar Ortadoğu'daydım, onu eleştiriyordunuz. "*Gömülmüş Ortadoğu'ya Avrupa'yı görmüyor, Avrupa'yı değerlendiremiyor*" diyordunuz. Şimdi Avrupa'dayım, "*sistem içinde erimeye geldi*" diyorsunuz. Bunlar çelişkili değerlendirmelerdir. Ortadoğu'daki duruşumuz da çok tehlikeliydi. Ortadoğu'daki duruşumuzun tehlikelerini şimdi anladınız sanıyorum. Biraz anlayış, biraz insaf. Aydın-entellektüel biraz dikkatli olmak zorunda. Ortadoğu'da yaşadığım günlerin her birinin çok büyük bir anlamı vardır ve zorlukları içerir. Öyle söylendiği gibi oraya-buraya bağlı değildim. Benim Ortadoğu'da sahibim olsaydı herhalde bu durumlara düşmezdim. Sahibim öyle rahat ve kolay bırakmazdı. Şimdi burada sizler yalancı çıktınız, ben yalancı çıkmadım. Bir sürü eleştiri yapıldı ve bunlar haksız eleştirilerdi. Bunlar doğru değildi, çünkü doğru bir anlayışa hizmet etmiyorlardı. Defalarca uyardım: İş öyle kolay değil, öyle sandığınız gibi değil. Orada bir Kürdistan yaratıldı. Ülkenize saygınız varsa bunun yaratılış destanını iyi anlamanız gereklidir. Bu eleştiriler sizler için önemlidir, çünkü anlayış derinliği kazandırıyor. Öyle dudak bükerek, kendi doğmatik yaklaşımlarınıza uymadı diye doğruları çarpıtamazsınız. "*Bizlere saldırı yapılıyor, alçak deniyor*" şeklinde değerlendirmeler yapmak doğru değil, çünkü ben yüceltiyorum sizleri. Anlayış derinliği getirebilmek, Kürtler için bir yüceltme yaratmak aynı zamanda sizleri yüceltmek demektir. "*Sıkıştırılıyoruz Avrupa'da*" diyordunuz, bak şimdi açılacaksınız. O da ben geldim diye olacak. Avrupa sizlere kıymet verecek. Avrapa neye nasıl kıymet, değer vereceğini bilir. Sizleri silikleştiren ben değilim. Ben geldim yücelme olacak. Alçaklıkla sizleri değerlendirmediğim açık. Alçaklık şurada; kıymeti bilinmezse, ruhunuzda bir canlanma olmazsa, eyleminizde bir yücelme olmazsa ne olur? Kendiniz söylüyorsunuz "*bir kıymetimiz, itibarımız yoktu*" diye. İşte bu alçaklik değil mi? Sizi daha çok yükseltmek istiyoruz. Neden eleştiriyi doğru anlamıyorsunuz? Neden biraz daha sade ve alçakgönüllü olamıyorsunuz? Ve Kürt hareketi kabardı. Binlerce bize saldıran geldi, Roma'da tarihi yürüyüşte inanılmaz bir fedakarlık gösterdi. Bu güzel bir gelişme değil midir? Bizim gelişimiz buna yol açmamış mıdır? Ve bunlarla da sizleri biraz yüceltmiş olmuyor muyuz? Siz gelmediniz, ben geldim. Bütün bunları halkımızın sakin, alçakgönüllü özelliklerine göre değerlendirmek en doğrusudur. Kaldı ki her şey bitmiş değil. Sonucu bekleyin. Sistem içinde ne olup ne olmayacağız? Yine Ortadoğu'daki durumun tam olarak ne olup olmayacağını anlamak için biraz daha bekleyelim.

Roma yürüyüşü kurşun sıkmadan kazanmaktır

Tekrar vurguluyorum işler hiç de öyle sanıldığı gibi yürümüyor. Ama iğne ucu kadar bir imkanın değerlendirilmesinin de öneminden bahsettim. TC'nin sistem içinde bir çelişkisi var. Bu çelişkiyi değerlendiremeyenler politika yapamazlar. Bu çelişkiyi değerlendirerek bugünlere geldim. Kelle pahasına olacakmış, olsun. Bu çelişkiyi çözmeden Kürt meselesinde herhangi bir hamle yaptıramazsınız ve kemalizmin ezeli oyunu altında kalıp kaybetmek zorunda kalırsınız. Şimdi tüm bunlar üzerinde sanırım biraz daha derinlikli düşünmeye ihtiyaç vardır.

Türkiye neden bu kadar saldırganlaşıyor? Gerekirse dediğim gibi ABD'ye de giderim, sorun değil. Yeter

Madem ABD Kürtleri seviyor,
Apo Kuzey için engeldi; alın işte Apo çekildi.
ABD, hemen Kuzey Kürtleri için de
bir Washington heyeti düzenlemeli.
Kürt örgütleri hazırdır.
Hepsi de Washington'a hemen
gidebilirler. Engel Apo'ydu,
PKK'ydi. Şimdi PKK terörizmi de kalktı,
istediği gibi hareket edebilir.
Eğer ABD Kürtler için olumlu şeyler
düşünüyorsa, eğer ABD büyük devlet
olmanın onuruna sahipse;
Güney için olduğu gibi, Kuzey için de
bir anlaşma yapmak zorundadır.
Eğer hile yoksa, eğer Kürtleri tekrar
Cezayir anlaşması gibi bir katliamla
yeniden karşı karşıya bırakmak
istemiyorsa bunu kanıtlamalı.
Kürtler de çok dikkatli olmak zorundadır.

ki çelişkinin çözümüne bir katkıda bulunsun. Olmayabilir de. Hiçbir sonuca gitmeyebiliriz de. Hayatımı ortaya koydum, mücadele ederiz. Bizi tasfiye ederlerse ne yapalım. Dağda da insanı tasfiye ederler, şurada da, burada da ederler. Mücadelenin bir gereğidir. Ölüm her zaman vardır. Mühim olan onu son anına kadar doğru değerlendirebilmektir. Kaldı ki şu geçen iki ay bile Kürtlere büyük kazandırmıştır. **Kürtlerin ulusal, ruhsal şekillenmesine gerçekten bin yıllık tarihte kazanılamayanı, son bir-iki aylık süreç vermiştir.** Bunu kendiniz değerlendiriyorsunuz. Uluslararasılaşmasında tarihin hiçbir döneminde sağlanamayan gelişmeler son bir-iki ayda sağlanmıştır. Bunlar büyük gelişmelerdir. Bunlar meşhur, kurşun sıkmadan savaş kazanma örneğidir. Bunların değerlerini taktir edin ve bunlar bizim yürüyüşle ilgilidir. Ve tekrar söylüyorum bunlar cesaret ister, yetenek ister.

Şimdi aydınlar ve özellikle aydınlardan çok bizim arkadaşları dile getirmek durumundayım. Atılan bütün adımları basit değerlendiriyorlar. Birara Ortadoğu'daydım bilmem; "*Ortadoğu'dan böyle ses yükseltmekle gerilla olmaz*" dediler. Burdayken, insanlar yaşananların dehşetinden kendini yakıyorlar. Hangisi doğru? Bizim anlamaz kafa mı, yoksa bilmem kaçıncı kattan kendini atan veya yakan ana mı gerçekleri doğru değerlendiriyor? Hangisi yerli yerinde? Bunları iyi anlamak gerekiyor. Gerçek şu ki, ana daha iyi anlıyor zorlukları. Ama bizim sözümona bir şeyler bilenlerimiz anlamıyor. Anlamak istemiyor ve buna pek niyeti de yok. Niyeti olsa büyük kafa yorar ve büyük aydın olur. Benim kalbimde yalnız ben yokum. Benim kalbimde milyonların kaderi, milyonların sesi gümbür gümbür vuruyor. Ben bundan korkuyorum. Yalnız benim can telaşım olsa bu hiçbir şeydir. Onun için bir şeyler söyledim. Yarı tutsaklık koşullarında dedim ki; "*milyonları niye kalbimde tutayım, özgür olsunlar.*" Şimdi de buna diyecekler ki, sorumluluktan kaçıyor. Bu sorumluluktan kaçış değildir. Bir tedbirdir. Benim yüreğimi rehin alarak, kalbimdeki milyonları rehin tutmak isterler. Buna karşın benim aldığım tedbir nedir? "*Ey milyonlar size birşeyler verildi. Sizleri kalbimde sakladım yıllarca, birçok tehlikeye karşı koruduğumu biliyorum, hangi fırtınalara karşı koruduğumu çok iyi biliyorum. Siz istediğiniz kadar inkar edin. Unutmayın ki bu yıllarda bu büyük savunma olmasaydı sizlere iltica bile vermezlerdi, Kürt kimliğine dair tek bir şey vermezlerdi. O, bu direnişin pahasına olmuştur. "Objektif olun*" derken ben bunu kastediyorum. Şimdi diyeceksiniz ne alakası var? Hayır, alakası var. Eğer bir Washington anlaşması yapılıyorsa, bu Kuzey'deki direnişin sayesindedir. Kendileri bunu biliyor, Güney'in kendisi daha iyi biliyor. Eskiden bir jandarmaya kırk takla atarlardı. Eğer bugün "*gelin Ankara'ya size şunu-bunu yapalım*" diyorlarsa, yine bu mücadelenin sayesindedir. Ben bu konuda "*aydınlar, örgütler, Kürt ulusal güçleri biraz vicdanlı, anlayışlı olmalı*" derken bilimsel konuşuyorum. Fazla bir abartma veya haklarını yeme gibi bir durumum yok. **Şöyle yapılıyor, kusur bulunuyor, böyle yapılıyor, kusur bulunuyor ve en önemlisi de anlaşılamıyor.** O zaman niye tek kaldınız? Niye sizi bir köşeye attılar? Bundan ben mi sorumluyum? Sorumluysam diyorum geri çekiliyorum. O zaman da "*kaçıyorsunuz olur mu, sonuna kadar gidilmeli*" diyorsunuz. En geri duygularınızı bile bana tatmin ettirmek doğru bir şey olabilir mi? Ben siyasi, gerçekçi ve objektif düşünün diyorum. Üye olun, militan olun demiyorum. Ama derinliğini anlayın, doğru konuşun. Eğer bir şeyler yapmak istiyorsanız, onu akıllıca yapın diyorum.

Başta kadro yapımız olmak üzere, kimse gerillanın olumlu ya da olumsuz yanlarını abartmadı. Gerillanın

zaten olumsuzluklarını göğüslemeseydim, tarihin bu en büyük çabasını göstermezdim. Özel çabalarımız olmasaydı gerillanın yirmidört saatte biteceği biliniyordu. Bugün gelinen aşamada temel bazı çalışmalar garanti altına alınmıştır. Dolayısıyla gerilla kendi kendine dayanmasaydı, zaten ben bu işleri burada böyle rahat konuşmazdım, böyle bırakmazdım. Bunu iyi anlamak lazım. Ben yarattığım şeyi bilirim. Bütün yönleri ile biliyorum. PKK içinde hakeza bu insanları nereden nereye taşıdığımı biliyorum. Yaptığım eleştiriler de "*kırk yaşına gelmiş adam artık kendi ayakları üstünde yürüsün*" diyorum. Bebek değil ya yeter artık. Kırk yaşındaki adam hâlâ bebekliği oynarsa, siyasi bebekliğe, askeri bebekliğe oynarsa ölsün diyorum ve bu doğru bir şeydir. **Kırk yaşında yürüyemeyen bir adamın hakkı ölmektir.** Onları öyle fazla kalbimde özel tedbirlerle korumama gerek yok. Ve buna üzülmeyeceğim dedim. Bunları biraz daha anlamak, yorum geliştirmek mümkündür. Kıt düşünmek gerçekten tehlikeli, düşünceyi sonuna kadar ilerletmemek tehlikeli. En önemlisi de önyargılarla süreci değerlendirmek büyük tehlikedir. Tekrar söylüyorum en büyük fedakarlıkta bulunmuşum. Şunu iyi anlamanız lazım; Ortadoğu'daki krizle bize dayatılan şey çok ürkütücüdür. Akdeniz ablukaya alındı sınır ablukaya alındı, hava ablukaya alındı. Bu o kadar kolay bir şey de değildir. Bu yıllardır hazırlanan bir senaryodur ve uygulama aşamasına geçirilmiştir. Tedbirleri alınmıştır dünyada da. Belki sizler bunu yiğitliğe bindirebilirsiniz. Yiğit hiçbir şeyden korkmaz, ama ben o kadar yiğit değilim. Politika sanatında azçok tecrübesi olan yiğitliğin ne anlama geldiğini bilir. Ben Ankara'da da biliyordum. Ben öyle kör çıkmadım ortaya. Canımı kör ortaya atmadım. Ne canımı, ne arkadaşlarımın canını kör, boşyere ortaya atmam. Boş ve körce kan akıtılmasına şiddetle karşıyım. Bunun milimi milimine hesabını yapıyorum diyorum size. Bunlar anlaşılmadan bir çıkışı anlayamazsınız. Bizimkiler anlayamadı. Anlayamadıkları için çok kötü kaybediyorlar. Bu eleştirileri gerçekten hepinize, ulusal bütün güçlere şiddetle ihtiyaçları olduğu için belirtiyorum. Başka türlü buraya gelişimi anlayamazsınız, Kürt iradesininin varlık-yokluk meselesi ile ilgilidir. Yaşayacak mı, yaşamayacak mı?

Siz de yaşamışsınız. Ama diyorsunuz ki biz silik kaldık, bize değer vermediler. Geldim sizlere değer vermeleri için. Bu büyük tehlikeyi bunun için göze aldık. Yurtseverlik budur, halkseverlik budur, insanlarını sevmek böyledir. Şimdi bütün bunları anlamayacaksınız. O zaman ben size nasıl saygılı olayım? Bir insana karşı nasıl saygılı olunabilir? Anlayış gücü olursa, doğru bir iş yapma yeteneği olursa insan bu temelde saygı duyar. Siz beni anlayın, ben de sizi anlayayım. Kim kimi doğru anlamıyor? Öcalan kimseyi kötülümez. İnsanlarımı nasıl sevdiğimi tarihe kanıtlamış durumdayım. Yüzde bir tutulacak yanı olan insanlarımızın neresinden, nasıl tuttuğumu çok iyi bilen bir insanım. Son ana kadar sizlere saygın bir şeyler vermek istiyorum. Öcalan kendi halkından insanları küçültmez, hiç küçültmez zırnık kadar onlara kötü bir şey layık görmez. Bu böyle.

Çağrımızı yapıyoruz yine bu tüm güçlere. Ben geldim Avrupa'da bir sürü önemli gelişmelere yol açtım. Bir diplomatik zemin doğuyor. Adeta **Kürtlerin bir Lozan'ı doğacak.** Bu önemli bir gelişmedir. Belki çok az bir gelişme ama önemlidir. Kürtlerin bir Lozan'ı gelişecek. Türkiye istediği kadar reddetsin, Demirel istediği kadar çıldırsın, eğer biz halk olarak kendimize güveniyorsak, ulusal haklarımıza inanıyorsak Kürtlerin Lozan'ı ortaya çıkacaktır. Bundan kaçınılamaz. Önce biz kendimize güvenelim, bu politikaya inanalım ve Avrupa'ya dayatalım. Diyeceğiz ki; "*sen nasıl çok şoven ve tüm insan haklarına ve demokrasiye zıt bir Türkiye Cumhuriyeti yarattıysan, kendi temel ilkelerine ve demokratik normlarına göre bir çözüm geliştirmek zorundasın.*" Bir Kürt çözümü, yeni bir Türk-Kürt çözümü, yeni bir Türkiye çözümü diyeceğiz. Şimdi Avrupa bunu bana göre biraz anlamıştır, daha da anlayabilir. Şimdi bu ciddi bir gelişmedir, ciddi bir çalışma ister. Sabır sonuna kadar gösterilmeli. Sabır, bilimsellik, Avrupa'nın normlarına göre olmak, bunların hepsini kabul ediyorum ve ilk günden de ben bunlara zaten dikkat etmeye çalıştım. Hem de en uyumlu bir biçimde. Ama bu, eleştirimiz olmayacak anlamına gelmez. Tersine, fırtınalı eleştirilerimiz olacak, çok yanlış noktalarda aydınlatmalarımız olacak, yol-yöntemler, rapor üstüne raporlar sunacağız. Bunun için toplantı üzerine toplantı yapacağız. Eğer ulusal iradeye, halkın iradesine bağlıysak ve güveniyorsak, hemen Kürt gruplarımız, Kürt şahsiyetlerimiz biraraya gelmelidir. Buna Türkler de dahildir, azınlıklar da, diğer uluslar da dahildir. Ben büyük bir ittifaktan yanayım. Lozan'ı da aşan, yeni bir Lozan Anlaşması'ndan yanayım. Bunun içerisinde bütün halkların az-çok kimliği, bütün kültürlerin yeri olmalıdır.

Ben buraya gelir gelmez taleplerimi Avrupa'ya böyle deklare ettim ve bu basit bir deklarasyon değildi. Bu, hem büyük bir özveriydi, hem büyük bir cesaret isterdi ve iyi bir şeydi de. Avrupa şimdi belki tam bizi anlayamamıştır, ama anlamak durumunda. Çünkü boş konuşmadığımız gibi, öyle güçsüz, zavallı bir konumda da değiliz. Kaldı ki ilkelerimiz güçlü, ileriye sürdüğümüz talepler makul, ciddiye alınması gereken taleplerdir. Bunun için şüphesiz Kürtlerin veya Ortadoğuluların birbirlerini anlamaya ihtiyaçları var. Ne kadar birlik olabilirsek, ne kadar kendi tezlerimizi ortaya koyabilirsek; Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi konuyu gündemine almak zorunda kalacaktır. Bu açıdan öncelikle Kürtlerin birliği önemli. Çağrımı yineliyorum; her örgüt hiçbir önkoşul ileri sürmeden birlik için biraraya gelmelidir. Kendim için kayıtsız şartsız diyorum ki, talep ileri sürsünler, tarih istesinler, gerekiyorsa güç, imkan, olanak onu istesinler; benden isteneni vermeye hazırım. Şimdi bundan daha makul yaklaşım olur mu? Kim kimi küçük görüyor, kim kimi ciddiye almıyor, kim zamana kıymet vermiyor, kim imkan-olanakları değerlendirmiyor? Bunun için biraz insaflı olun diyorum. İnsan kusur arar, eleştiri yapar ama, benim söylediğim şeyler çok açık. Herkese açık çek veriyorum. Al senin olsun istediğin gibi kullan diyorum. Ama ulus için olsun, biraz birlik ruhuna uygun olsun, biraz halkımıza güç versin. Bundan daha iyi bir yaklaşım olur mu? Çağrı bu temeldedir. Ve yarını da yok bu işin, hemen! Hemen başlamak gerekir neden? Çünkü yaşanan baskılar, çekilen işkenceler ortada. Bir gün bile duracak halimiz yok. Kaldı ki, çok haklıyız ve en değerli iş de budur. Bunun önüne hiçbir gerekçeyle ikinci bir iş gündemleştirilemez.

Gerçekler şiddetle hissedilecek

Kimse yanlış anlamasın. Mesele istifa, bilmem nereden ne kadar geri durma değil. Mesele bu kadar yüzeysel değil. Ben neyle nasıl çalışacağımı dile getirmek istiyorum. Bu konuyu biraz açacağım. Hiç kimse benim kadar, sıradan bir insanla sabırlı çalışmamıştır. Hâlâ da çalışıyorum. Öyle insan beğenmeme diye bir derdim yok. Kaldı ki herkes şunu söylüyor; "*senin bilmem müsteşarlarla, şöyle büyük şubelerle, bürolarla çalışman gerekir. Bir Başkan kendini böyle küçültür mü, böyle basit kılar mı?*" İşte etrafımda İtalyanlar bile bir Başkan için birinci sınıf emniyet tedbirleri alıyor. Ama ben hâlâ mütevazi bir insanın sınırları dahilinde kalmak istiyorum. Mesele burada bizim kendimizi büyük görmemek kadar, mütevaziliğin sınırlarının ne olduğunu göstermektir. Bizim aydınlarımızın, militanlarımızın, önde gelen adamlarımızın bu seviyeyi yakalaması gerekiyor. Çünkü dünya bunu istiyor. Artık bu benim istemim değil. Diyor ki; "*kendi büyüklüğüne göre konuş, kendi büyüklüğüne göre adım at.*" Amaçları ne olursa olsun. Ben diyemiyorum alışageldiğim hareket tarzını ısrarla sürdüreyim. O zaman terbiye sınırlarını zorlamış olurum. Tabii ki buna da hakkım yok. Ne kadar zorlansam da, bu idama kadar da götürse mevcut ölçüleri dikkate alacağım. Burada benim istediğim, bizim yoldaşların ve bizim insanlarımızın da ölçüleri artık tutturmalarıdır. Tutturamazsanız yaş geldi elliye dayandı. Artık çocukluk daha ne zamana kadar diyorum. Bu kadar küçük hatalarla kendi kendine böyle ucuz kaybettirmek daha ne zamana kadar diyorum. Aydınlarımıza da; o hücrelerde, o layık olmayan birçok yerde ömür tükettiğiniz, saç ağarttığınız yetmez mi? diyorum. Biraz kendinize gelin. Bu, bir küçültme değildir, bu insanlarına yüksek değer biçmeyle bağlantılı bir yaklaşımdır. Bunu söylüyorum. Benim bilmem niteliğim, gelişim, soyum-sopum o kadar önemli değil, kavramın kendisi önemli. Bir fikrin kendisi çok önemli, onları dile getirmeye çalışıyorum, üzerinde düşünün diyorum. Şimdi ciddiye alınmasa ne olur? Genellikle herkes kaybediyor. Siz de buradaydınız ama, iki kelime hakkınızda yazmazlardı.

Şimdi neredeyse manşetten düşülmedi. Paraya vursan, yalnız Türkiye'nin aleyhimizde yaptığı masraf trilyonları bulur. Bunların hepsi son tahlilde Kürt sorununun nereden nereye geldiğini gösteriyor. Ne kadar maddi bir masrafa mal olduğunu gösteriyor. Ama eskiden böyle bir durum yoktu. Milyonlar, yüz milyonlar bir meseleyi kavradılar. Bütün bu konularda bence daha objektif düşünmek gerekiyor. Ne "*ilahsın, büyük şefsin*", ne de "*kullanırız, etkisinden yararlanırız*" biçimindeki yaklaşımları istemiyorum, kabul etmiyorum. Açık veya dolaylı yoldan konumu böyle olan birçok insan var. En azından bizim yapımız var. Yapımızı ben yalnız bırakmak için, sorumlulukları onların üzerine yığmak için böyle konuşmuyorum. Onları yarın acımasız kayıp karşısında diri tutmak için bunları söylüyorum. Ben şimdi buradayım, nasıl Ortadoğu'daki kadar gerillaya destek olabilirim? Fiilen, fizikmen bu mümkün değildir. Gerilla alışmış benden her hafta, her ay çok kapsamlı destek almaya. Alışmış istediği kadar savaşçıyı, istediği kadar kadroyu hep benden istiyor. Artık bu mümkün değil, gerekli de değil. Yanlış diyorum artık. Kendi ayağınla, kendi üretiminle kendini büyüteceksin. Bunu anla diyorum gerilla, gerilla komutanı. Anlamazsan kaybedersin diyorum. Bunun, sorumluluğu gerillaya yıkmakla, sorumluluktan kaçmakla alakası yoktur. Bu, gerçekleri şiddetle hissettirmeye çalışmaktır. PKK Merkezi'ne de söylüyorum; **bana dayanarak eskisi gibi yaşanılmaz.** Çünkü benim koşullarım artık değişti. Alışmışsınız, size kötü kaybettirirler, sizi kötü vururlar. Vurulmamanız için küçük bir dağdaysanız, onun kıymetini bileceksiniz, bir küçük grup etrafınızdaysa altın değerinde ona kıymet vereceksiniz. İstediğiniz gibi ben artık size imkan yollayamam. Fiilen mümkün değil bu. Bunu söylemek istiyorum. Uzaklık, yakınlık bununla bağlantılı bir meseledir.

Ama gaflet uykusunda. Alışmış yirmi yıldır merkezin rolünden haberi yok. Politika üretemiyor, eğitemiyor, hazır olan kadroyu bile kullanamıyor. Ben bu merkezi ne yapacağım? Bu merkez ölü merkezidir, bu merkez kaybetme merkezidir. Merkeze bunu söylemek istedim. Daha fazla yakınınızdayım desem yanlış anlayacak. En iyisi nedir? Beni öldü bilin diyorum.

Merkezimizi eleştirirken diyorum ki; eski ilişki tarzımla bu işin altından çıkamazsınız. Yeni koşullar doğmuş, onu dikkate alın. Daha çok da gerçekten büyük bir birikiminiz var, çok büyük bir tecrübeniz var. Fakat şimdiye kadar inanılmaz ölçüde kullanamadınız, kullanmak zorundasınız diyorum. Eğitimi ihmal ettiniz, en değerli militanlar vardı yanıbaşınızda eğitmediniz onları. Ve onların çoğu bir hiç uğruna şehadete gitti. Bundan sorumlusunuz diyorum. Bu sorumluluğun gereklerini yerine gitireceksiniz. Her birinizin yanıbaşında altın gibi adamlar var, gece gündüz onları yetiştireceksiniz. Bunun başka yolu yok. Ama her kuruma, her birime bakıyorum; hâlâ asgari eğitimi bile bu genç insanlara veremiyorlar. Böyle merkez olmaz diyorum. Böyle merkez olursanız, ben de sizinle çalışmam diyorum. Merkezi yüzüstü bırakmak diye bir durum yok. Tersine doğruya çekme var. Elimle yetiştirdiğim binlerce kadro adayını bir hiç uğruna harca, kaçırt ondan sonra gel "*ben Merkez Komitesiyim*" de. Ben böyle bir Merkez Komiteyi ciddiye alamam. Kendime göre ölçüler koymuşum, üç ay-altı ay bakacağım, bu ölçülere uyanlarla çalışmayı sürdüreceğim. Bu ölçülere gelmeyenleri eskisi gibi eleştirmeme de gerek yok, bildiği neyse bildiğiyle başbaşa kalsın. Bu eleştirileri biraz böyle anlamak gerekiyor ve bu gerekli. Bunu yapmazsak yarın bir şey olursa kazaran, herkes görevine yetecek düzeyde, konumda olmazsa, binbir emek ve kanla yaratılmış değerlere sahip çıkılamaz. Onun için diyorum beni biraz ölmüş bilin. Bundan sonraki gelişmeleri anlamak istiyorsanız varsayın ki ben öldüm. Ne olacak peki nasıl bir otorite, nasıl bir kolektivizm, nasıl bir irade buna cevap verecek? Kocaman bir ulusal dava sırtüstü bırakılamaz. Aydınlara da bunu söylüyorum. Haydi üzerinize düşeni yapın diyorum.

Şimdi bunlar hayati sorunlardır. Çünkü her şey ilah gibi bir Başkan'a bağlanmakla sağlama alınmaz. Tehlike var! Yarın daha ters bir uygulama ile karşı karşıya geldik. O zaman ne olacak? Herkes bizden hâlâ yardım istiyor, mucizeler bekliyor. Bu mümkün değil diyorum. Bu tehlikeyi gördüğümüz için mümkünse kendinizi bir an önce toparlayın, gücünüz var, birikiminiz var benden kat kat fazla. Benim bir özgürlük dağında serbest dolaşmam bana göre en büyük yaratıcı yetenektir. Bu bende yok, ama sizde var. Şimdi kulanamazsanız tarih sizi affetmez diyorum. Geri kalmış, kafası çalışmıyor, adı merkeze çıkmış; anlı, şanlı, ünlü adam olmuş. Ölürsünüz! Tarihte nasıl bizim bütün isyancılarımız imha olup gittiyse, siz de öyle gideceksiniz. Ama bu acı ve yakışmaz bir sondur.

Aldığım bu tedbir bana göre yerinde. Öyle görevden kaçan, işleri bırakan yok. Tam tersine onun güvencelerini, onun garantilerini oluşturmak istiyorum ve bunlar çok önemlidir. Eğer ulusal davaya, eğer özgürlüğe, eğer gerçekten kaybetmemeye niyetiniz varsa mutlaka bir şeyler yapmanız gerekiyor. Benim için yollara dökülmeyin diyorum, benim için eylem yapmaya da gerek yok. Ben kendimi savunacak gücü herhalde hâlâ muhafaza ediyorum. Sınırsızlık, hani derler ya allaha mahsustur. Benim de fiziki olarak bir yaş kapasitem vardır. Bunun üstüne fazla çıkamam ki. Gençlere yol açacağız. Onları yetiştirerek, örgütleyerek bunu yapacağız. Zamanı daha gelmedi mi, tecrübemiz bunun için yeterli değil mi, hâlâ çocuk mu kalacağız? Sorunlar böyle yakıcıdır. Kurtuluşa, insanlarımızın değerine duyulan ihtiyaçtan kaynaklanıyor bunların hepsi. **Kendinize güvenin ve ilerleyin.** Endişeli, tehlikeli durumlar var. Fakat aşılamayacak durumlar değil. Düşman ne diyor; "*bütün isyanların başına ne geldiyse bunun da başına o gelecek.*" Kaldı ki, son bir ay içinde gördünüz, herkes, bütün Türk aydınları "*bir büyük tarihi zafer daha*" dediler. Sağı da solu da mehter marşıyla yürüdü. Bunları siz gözlerinizle görmediniz mi? İyi anlayamadıkları bir tutuklama bile eğer bu kadar zafere yol açmışsa daha kötü bir durum olsa acaba ne olacak? Ve hepsi Kürtleri linç etmek istedi. Bu büyük bir tehlike değil mi? Bunu gözleriniz görmedi mi? O zaman tedbiriniz nedir? Meydanı boş mu bırakalım? Bu kadar haksız, bu kadar yamyamca girişimlere karşı "*bizi de asacakları kadar assınlar, kıracakları kadar kırsınlar*" mı diyelim? Kalanları da aldatıp, oyuna mı getirsinler diyelim? İşler bu kadar kolay bırakılır mı? Bırakılmayacaksa eğer o zaman alternatifinizi ortaya koyun. Seçenekler, tedbirler, mevziler çalıştırılmalı diyorum. Dediklerim çok açık ve hayatidir. Başka namus nedir? Başka bizi ne ayakta tutar? Bunu da söylüyorum, güceniyorsunuz. Hayır! Gücenme değil dört elle sarılmanız lazım. Bana göre aydın en iyisini yapar, hiç politikacı olmasına gerek yok. Bakın aydınların tarihine; **ulusların kritik günlerinde aydınlar en önemli adımları atmışlardır.** Politikacı bizde yığınladır. Politikacılar devreye girsin diyorum. Bugün girmezsen ne zaman gireceksin! Senin karşındakiler; "*ihtiyarı, genci, kadını, erkeği hepsi senin ölümün üzerine yürüyor, senin kaderin üzerine yürüyor*" diyor, sen hâlâ diyorsun "*benim sorunlarım var.*" Bunlar doğru değil. Karşı taraf bizden daha mı akıllı, bizden daha mı zorda, gücü bizden daha mı az? Hayır. Her şeyi yerinde, haksız ayrıyeten. Ama yine ayağa kalkıyor, her gün bir yürüyüş yapıyor. Eksik olan biziz.

Yeni hamleyle zaman ve mekan değişmiştir

Bana dayanılarak yaşamak isteyen halkımız var. Tamam ben inançlarına büyük saygı gösteriyorum. Bağlılıklarına büyük saygı duyuyorum, yapımız için de çok büyük değer veriyorum, hepsine saygı duyuyorum. Ama somut olmak gerekiyor, tedbirli olmak gerekiyor. Ellerindeki gücü, olanağı gözleri gibi koruyup, canları gibi yine değerlendirip hakkını vermeleri gerekiyor. Bir küçük dağ imkanı, birlik imkanı, yiğitlik, cesaret bile bugünlerde çok hayatidir. Halkımızın birliği çok çok önemli. Eğer biz, çok yakıştırıldığı gibi her şeyin en kötüsüne layık bir halk değilsek, eğer insanlığın şerefli bir ailesi olma iddiasındaysak, bunların ertelenmezliği ortada. Bunların her şeyden önce geldiği nokta ortada. Bendeki tarza-tempoya hiç kimse ulaşamaz dediniz ama, başka çaresi yok. Senin sırtındaki kurt gibi seni yiyiyor. Hiç olmazsa çok koş ki, seni boynundan tutmasın veya biraz da sen pençelerini göster ki direnebilesin. Bunların zamanla alakası yok. O sürekli saldırıyor, o sürekli vuruyor. Senin yapacağın ilk iş; ufak bir geri çekildin mi orada iyi mevzilenmek, iyi vurmaktır. Bu çok açıktır. Her şeyle vurmaktır, sözle vurmaktır, bilmem şöyle vurmaktır, böyle vurmaktır. Şimdi bunlar ne kadar yapılıyor? Bunlara bütün halkımızın dikkatini çekmek istiyorum. Ben üzerime düşeni herhalde yine yapacağım, ama bu aşamadan sonra özellikle bu yeni sürece girmişken Ortadoğu'daymışım gibi veya Ankara'daymışım gibi beni anlamak yanlıştır diyorum. Bunun Apo'nun değişip değişmediği ile alakası yok. Mekan değişmiştir, zaman değişmiştir, uluslararası koşullar değişmiştir. PKK'nin kendisi de buna göre zaten değişmek zorunda. Değişen şeye karşı, değişen bir şeyle karşılık verilir. Bu diyalektiğin bir gereğidir, ben yaratmıyorum, ben icat etmiyorum. Bu bir taktik veya sapma da değildir, değişmenin mantığına uygun bir gelişmedir. İyi mi olur, kazanır mıyız, bakalım...

Ben hiçbir gün rahat yüzü görmedim, ben hiçbir gün demedim ki rahatım. İşler keyfimin istediği gibi gidiyor demedim. Hayır! Her gün böyle zorluklarla karşı karşıyaydık. Şimdi de öyledir. Kısaca kendi pozisyonumu böyle değerlendiriyorum. Birkaç cümleyle ya geri çekildi, ya istifa etti demek yerine, Kürk halkının orjinalitesi, içinde bulunduğu durum, örgütün içinde bulunduğu durum, neye nasıl yanıt vermemi gerektiriyor? Bunu anlamaya çalışın. Belki dışımızdaki çağdaş ölçülerle hareket eden devletler bunu tam anlamayabilir. Ama anlatmaya çalışacağız. Kürdüz, belki ayıbımız, kusurumuz var. Ama yine de herhalde elimizden geldiğince en iyisini ortaya koymaya çalışacağız.

Bizim buraya gelişimiz şüphesiz Ortadoğu mozaiğinde sarsılmaya yol açmıştır. İran Dışişleri Bakanı'nın Roma'ya gelmesi şüphesiz bizim gelişimizle bağlantılıdır. Yine Türkiye'nin tüm Ortadoğu halklarına önce şiddetle yönelmesi, şimdi ise Ecevit şahsında diplomasi ile yürüme durumu vardır. Bunlar önemli gelişmelerdir. Ve hepsinin amacı aslında bilinen kemalist inkarcı politikayı kendilerine uygun kişiliklerle yürütmektir. Ama çok ciddi bir zorlanmayı yaşama sürecine girmişlerdir. **Eğer bundan sonraki çalışmalarımızı başarılı götürebilirsek; Ortadoğu'nun tümüne dayalı bir özgürlük ittifakı geliştireceğiz.** Amacımız budur. İster mevcut birçok rejim olsun, ister dini ideolojiler, ister milliyetçi ideolojiler, ister sol radikal ideolojiler olsun, geliştiklerini söyleseler de esasta kendi halklarının gerçek çıkarlarını oldukça yaratıcı bir biçimde temsil düzeyini yakalamamışlardır. Devrim de yapsalar, bütün iyi niyetlerine rağmen üstten tabana doğru halkların iradelerine malolma şurada kalsın o iradeleri ezen bir konuma düşeceklerdir. Bizim inancımız şudur; Ortadoğu halkları, Ortadoğu kültürleri için büyük bir anlaşmaya ve ittifaka ihtiyaç vardır. Şimdi bunun imkanı biraz daha yakalandı gibime geliyor. Telaş bundandır. Özellikle Türk kemalisti Ecevit'in telaşı, ordunun telaşı bundandır. Daha dün "*teslim aldık*" dediği Suriye'ye şimdi yalvarıyor; "*gel*

bu sefer en büyük dostluğu kuralım" diyor. Bu kadar gözükaralık olmaz. Daha dün yıkmaya çalıştığı İran'ı büyük bir dostlukla PKK'ye karşı yanına çekmeye çalışıyor. Yok etmek istediği Kürt halkının sözümona temsilcilerine "*gelin size Ankara'da ittifak yaptıralım*" diyor. Bunlar kurt-kuzu hikayesidir, fazla anlam bulacağını sanmıyorum. Ama bizim neyi yerine getirmemiz gerektiği çok önemlidir. Belirtmek istiyorum; eğer bu mücadele biraz daha gelişecek olursa, bizim Ortadoğu coğrafyasına dayatacağımız halkların tarihi, kültürel, sosyal, ulusal kimliğini esas alan, hepsine özgürlüklerini layık gören, herkese emeğine göre, çabasına göre, isteğine göre yer veren bir halklar ittifakı olacaktır. Bu, ne kadar ütopik gelirse gelsin Ortadoğu'ya layık olan budur. Öyle ajan rejimler eliyle bu halklara hiçbir şey verilmeyeceği ortaya çıkmıştır. Ortadoğu halklarının asıl çelişkisi buradadır. Eğer özgür iradelerini birleştirebilirlerse, bu gerçekten en büyük zenginliktir ve bunun dışında da kurtuluş yolları yoktur. Bizim biraz başarımız bu imkanı yaratabilir. Ve gerçekten insanlığın bu en asil, en üretken toprakları her bakımdan tarihine yaraşır bir gelişmeyi yakalayabilir. Buna çok iyi inanmakla birlikte, mümkün olduğunca kararlı bir mücadele verme gereği vardır. Ve herkesi, tüm azınlıkları, kültürleri, inanç gruplarını buna çağırıyorum.

Asuri halkı da bunun bir parçasıdır, bu toprakların en eski kimliklerinden birisidir. Dünyanın dört tarafında epey aydınları vardır. Gün biraz da kurtuluşun yakın olduğu günlerdir. Baskılar olabilir, ama bence yılmamaları, kimliklerine sahip çıkmaları gerekiyor. Aynı şeyi Ermeniler için de yapmak durumundayım. Malesef kendilerini çok tecrit ediyorlar veya dar yaklaşımdan bir türlü kurtulamıyorlar. Batı Ermenistan diyorlar ama tek bir mücadele sesi bile gelmiyor. Şimdi bunlar hiç Türkiye'yi bölüp parçalama değildir.

Biz sınırların, coğrafi sınırların kendisinden ziyade, halkların kültürel, halkların iradesel birliğini geliştiriyoruz. Varsın coğrafi sınırlar onların olsun: O uğruna kan döktükleri, kan deryasına dönderdikleri sınırlar bırakalım onların olsun. **Biz kültürlerin, inançların, siyasal kurtuluşun iradesini birleştirelim diyoruz.** Bizim birlik anlayışımız böyledir. Ve bu, mevcut sınırları da en uygun hale getirecektir. Eğer aramızda en soylu inançların, kültürlerin ve siyasal kurtuluşun iradesini pekiştirirsek, bunların ittifakını sağlarsak hiçbir coğrafik sınır buna dayanamaz. Biraz daha böyle yaklaşmak sanırım hepimizin özlemlerine yanıt verebilecektir.

Hiçbir şey eskisi gibi olamaz!

Tüm halkımız ve değerli dostlarımız bilmelidir ki, yeni dönemde geliştirmek istediğim tavır, değişen koşullar, değişen mekan ve zaman nedeniyle yeni pozisyon belirlemektir. Hem alanın koşullarını, hem de yeni dönemin, yeni zamanlamanın gereklerini değerlendirebilmek içindir. Bunu objektif olarak vermeye çalıştım, nasıl bir ortamda çalışmak durumda bulunduğumu açıklamaya çalıştım. Bu aynı zamanda PKK kadrolarına, ARGK savaşçılarına karşı da bir görevimdir. Benim konumumu doğru anlayamadan onlar savaş, mücadele veremezler. Neyin başarıya götürüp, götüremeyeceğini benden duymadan da öyle fazla akıllı yürüyemezler. Aynı şey bütün Kürt yurtsever örgütler ve yine bölge halklarının güçleri için de geçerlidir. Çok merak ediyorlar, çok soru soruyorlar, hepsine en genelinden bir cevap vermek için kendi pozisyonumu açıklık ve sorumluluk gereği burada anlatmaya çalıştım. Bunun anlamı da şudur; hiçbir şey eskisi gibi olamaz! Yeni olan ise çok düşünmeyi, çok yoğunlaşmayı, çok fedakarlığı ve cesareti gerektirir. Onu da gücüm oranında, mevcut koşullar gereği ne ise öyle gerçekleştirmeye çalışacağım. Bütün büyük güçler de dahil, hiç kimse bizi ne ilah yerine koysun, ne de çok etksiz bir duruma düştüğümüzü sansın. Mesela tek de olsam beni öyle kendi başlarına yargılamak o kadar kolay olmayacak. Yine etkisiz kalacağım, siyasal müdahalelerimin olmayacağı anlamına gelmez. Az olur, çok olur bunun objektif değerlendirilmesi gerektiğini söyledim. Herkesin çok dikkatli, duyarlı hareket etmesi gerektiğini söylüyorum. Çünkü işler daha ciddi bir aşamaya gelmiştir.

PKK'nin veya benim şahsımda yeni dönemin politikaları nasıl olacak sorusuna nihai bir yanıtımı vermeye çalışıyorum burada. Hem iç yapımıza, hem Kürt ulusal birliğine, hem de Avrupa Birliği, ABD ve diğer devletlere vereceğim cevap şu; Ben buraya gelişimi şüphesiz sıradan bir geliş olarak değerlendiremem. Politik kimliğimle geldim. Politik kimliğime uygun çabaları ne pahasına olursa olsun sergileyeceğim. Özellikle Avrupa Birliği'ne en başta söyleyeceğim; sizin de oldukça uğraştığınız Türkiye sorunu, Kürt problemi çözüm bulmak için büyük bir aciliyet arzetmektedir. Buna kendi cephemizden bir yanıt verebilmek için biz gereken adımı attık. Bugüne kadar gördüğünüz veya uzun bir süredir "*acaba ateşkes nasıl olur?*" sorusuna biz olumlu yanıt verdik. Ateşkes sürecine ilişkin geliştirdiğimiz tavırdan Türk ordusunun da haberi vardır. Kendisi bunun koşullarını layıkıyla yerine getirmemiştir, gerekirse bu yönlü belgeleri de açıklarız. Basın organlarına en yakında, neredeyse birbuçuk yıldan beri dolaylı yoldan sürdürülen diyalogu açıklarız. Bunun özünde şu vardır; bizim istediğimiz talepler öyle Türk ordusunun anlamadığı, kabul edemeyeceği talepler değildir. Türk ordusu sadece iradeyi kırma temelinde bu taleplerden bahsetmiştir. **Bizde iradenin kırılması teslimiyettir, kabul edemeyeceğimizi vurgulamışız.** Birleşmiş Milletler veya Avrupa Birliği temsilcilerinin –ki kendilerinin de isteminde bunlar vardır– devreye girmeleri halinde, mevcut koşullar temelinde bir siyasal diyalog süreci en doğrusudur dedik ve bu tutumumuzda hâlâ ısrarlıyız ve samimiyiz. O politikanın bir gereği olarak biz hem sabırlı hem anlayışlı davrandık. Buna uygun olmayan taktiklerle yanıt veren Türk ordusunun kendisidir. Bir yığın demagoji siviller tarafından yürütülmüştür. Ama biz yine ağırbaşlığımızı koruyoruz. Ve doğruların ne olduğunu Avrupa zemininde de değerlendireceğiz. Türkiye'nin "*Sevr'i hortlatıyorlar*" demelerine gerek yok. Bu, Lozan Anlaşması'nın da ruhuna uygundur. Lozan'ı biz halkların lehine daha geliştirmek istiyoruz. Hatta Lozan'da verilen sözler temelinde hakları daha da geliştirmek istiyoruz. Demagoji ile bunun önüne kesmek isteyen Türkiye'nin mevcut yönetimidir. Bunu artık fazla ileri süremeyeceklerini demek durumundayım.

Bunun için bu tavır belli bir süre devam edecektir. Türkiye bunu boşa çıkarmak için Avrupa Birliği ile sorun çıkarmıştır. Avrupa, Türkiye'ye Danimarka-Kopenhaag çerçevesini hatırlattığı halde, defalarca "*koşulları kabul et, girebilirsin*" dediği halde sırf Kürt meselesinde adım atmamak ve bu konuda inkarcı politikasını sürdürebilmek için son iki yılda bilinçli bir biçimde ABD'nin bölge stratejisine dayalı olarak İsrail ile birlikte bir ittifak geliştirmiştir. Bu ittifak kan ve savaş amacına yöneliktir, ancak onunla yürüyebilir ve nitekim bu iki yılda meydana gelen gelişme de budur. Avrupa'nın bunu da görmesi gerekir. Bu, ne bölge için barış anlamına gelir, ne de Avrupa'nın Türkiye için öngördüğü koşullarla uygunluk halindedir. Türkiye burada ciddi bir sapma içindedir. Biz Türkiye'nin bu sapmasını da göstermek için bu adımı atmış durumdayız.

Şimdi tabii bunun bir gereği olarak hızla bizi tasfiye etme kararına varmışlardır. Çünkü tasfiye etmeyi bir an önce başaramamaları durumunda Avrupa'nın özellikle tüm üyeleri için istediği koşullar Türkiye'ye de dayatılacaktı ve bu da tabii Türkiye için Kürt kimliğinin tanınması, insan hakları ve demokratik adımların atılması anlamına gelecekti. Bunu engellemek için Türkiye bu kadar kıvırtıyor, bu kadar ABD yanlısı bir tutum içine giriyor. ABD de özellikle Balkan, Kafkasya, Ortadoğu bölgesindeki adına "*stratejik çıkarlar*" dediği çıkarları nedeniyle Türkiye'yi İsrail'le birlikte aşırı desteklemiştir ve bu da savaşlara yol açıyor, Güney Kürdistan işgaline yol açıyor. Bunu tabii ki doğru bulmuyoruz. ABD'nin en azından Avrupa'nın tavrına yakın bir tavır içine girmesi önemlidir. Burada PKK'yi "*teröristlik*"le aşırı suçlamanın, PKK Önderliği'ni aşırı suçlamanın belki politik olarak bir çıkar gereği vardır. Ama doğruyla, Kürtlerin politik sorunuyla, Kürt probleminin çözümüyle hiçbir ilişkisi yoktur. Türkiye'nin insafına bırakılmış, Türkiye'ye rehine edilmiş, biz Kürtlerin konumunu akla getirir ki, bu çok tehlikelidir. Biz bunu ABD'ye de anlatacağız. Terörizm iddiasıyla, Türkiye'yle bu temelde vardığı anlaşmayla, PKK Önderliği'ni tasfiye etmeyle Kürtlere yarar değil, en çağdışı bir katliamı reva görmek, onun gereklerine destek olmak anlamına geldiğini bilmek ve göstermek zorundayım. Dolayısıyla buraya gelişimizin en önemli amacı da ABD'nin bu tehlikeli politikasını gözler önüne sermekti. Bu vesileyle YNK ve KDP'nin Washington'daki anlaşmalarının, Güney için uygun görülen çözümün, Kuzey için de uygun görülmesi gerektiğine dair doğru-dürüst bir tavır içine girmeleri gerektiğini söylüyorum. Çünkü Kuzey'in güvencesi olmadan Güney'in güvencesi olmaz. Güney'deki anlaşmanın yürüyebilmesi için Kuzey'de de yürümesi lazım. Bu çağrımı yineliyorum, eğer bu çağrıma yanıt verirlerse özellikle sayın Talabani ve Barzani ile PKK'nin herhangi bir sorunu kalmaz. Halkımız bunu bilmelidir. Eğer doğru bir anlayış, doğru bir anlaşma sözkonusu ise bütün Kürtler için bir anlamı olmalı bunun; bütün Kürtleri barış içinde birleştirebilmeli. Eğer böyle olmazsa ikinci bir Cezayir ihaneti her an gündemdedir. Kendilerini de bu konuda şiddetle uyarır ve doğru tavır içine girmelerini vurgularım. Bu nedenlerle mümkün olduğunca ABD engelinin ortadan kaldırılması, Kürtler aleyhine bu ikili yaklaşımının doğrultulması için burada çaba harcayacağım. Bizden istenilen ateşkesti, o devam ediyor. Savunma konumundayız. Şimdi denilecek ki, bu ne zamana kadar gidebilir? Kesin tarih belirlememekle birlikte önümüzdeki aylar bunun için önemlidir.

Bu vesileyle yapımıza söyleyebileceğim, bu kapsamlı eleştirilerin ışığında VI. Kongre sürecindesiniz, çok kapsamlı bir özeleştiri ve bununla bağlantılı her türlü tedbirinizi almak zorundasınız. Gerilla ne kadar eleştirisini yaparsa o kadar doğrulara yaklaşmak durumundadır. PKK Merkezi eğer devam etmek istiyorsa, neleri kaçırdığını, neleri doğru değerlendirmediğini doğru bir tarzda sadece bilince değil, karara değil, pratiğe dökmek zorundadır. Önümüzdeki zamanı kendileri açısından hayati kabul edip, yeni dönemin ruhuna uygun değerlendirmeleri yaşamsaldır.

Kürt birliği açısından, hem Güney'de, hem Kuzey'de önümüzdeki günler hayatidir. Bu yeni dönem ulusal birlik için bir fırsattır. Bunu değerlendirmek gerekir. İster Ulusal Kongre olur, ister cephe olur, ister daha değişik bir ad altında olur. Güney'e ve Kuzey'e dayalı bir Kürt birliği oluşabilmelidir. Çünkü çok önemli bir diplomatik ve siyasal çözüm imkanı verilmiştir. Biz bu konuda her türlü özveriyi göstermeye hazırız. Bunun için yeter ki tarih belirlesinler, talepler ileri sürsünler. O kadar açık belirtiyorum; sonuna kadar uluslararası koşulları dikkate alan bir çözüm için elden gelen her şey yapılacaktır ve bunun imkanları ortaya çıkmıştır.

Büyük hazırlık dönemindeyiz

Böylelikle gerilla için önerebileceğim, yine en son kendini yakan ananın hatırasına da söyleyebileceğim; düşman zalim mi zalim. Ona karşı eğer elli yaşındaki bir ana kendisini ateş topu yapıyorsa, gerilla ve herkes, kendini yok etmek isteyen düşmanlarına karşı sonuna kadar örgütlenerek, kendini yakarak değil büyük direnerek cevap vermelidir. Gerçekten en büyük cevap "*ne kadar örgütlü ve dayanışma içindesiniz?*" sorusuna doğru cevap verme temelinde olmalıdır. Burada kesinlikle yakmayı kabul etmiyorum. Kendini yakanlara da artık kızıyorum, öfke duyuyorum. Bunu terketmeleri gerektiğini önemle vurguluyorum. Yakılacak bir şey varsa o kutsal canınız değil, yakılması gereken kişilerdir, kurumlardır, onlar da gözünüzün önündedir ve onlara hazırlanalım diyorum. Kendimizi böyle yakmaya son verelim, yakılması gerekenler için de kendimizi bileyelim, örgütleyelim, hazırlanalım. Çok ciddi bir hazırlıktan bahsediyorum. Başta gerilla olmak üzere, direnmek isteyen tüm halkımıza, kendini ateş topu yapmak isteyen tüm halkımıza; aklınızı kullanın ve kendinizi iyi patlatmaya hazırlayın. Ama kendinizde değil, kazayla şurada burada değil, gerçek kurtuluş isteyen bir halkın amaçlarına uygun, gerçekten bir kurtuluş savaşına uygun kendinizi hazırlayın. Ne zamana kadar? Sabırlı olun derim, günler, koşullar hayli kritik. Ne zaman en uygun ansa, o zaman. Üzerimize imha temelinde geliyor. Halkımızın tarihi kararı gelişmiş bulunuyor. Milyonlarca insanımız eylem yapma gücüne ulaşmış bulunuyor. Eksik olanı da bu arada tamamlarsınız.

Bunun için iyi bir örgütlülük gerekir, iyi bir ilişki gerekir, kendini teknik olarak iyi hazırlamak gerekir. Bütün bunlar hazırlığın bir gereğidir. Gerilla, uzmanlık derecesinde kendini mükemmel hazırlamak zorundadır. Tankından, helikopterinden tut, Kürdistan'ın eşsiz dağlarına dayalı olarak en anlamlı ve başarılı bir savaşı vermenin bütün akıl dolu, irade dolu teorik, teknik hususlarını karşılamalıdır. Bir gerilla mangasının en azından bir düşman taburunu imha etmekle yükümlü olduğu anlaşılmalıdır. Ne kadar eğitim, örgüt, teknik donanım gerekiyorsa ona göre kendilerini hazırlamak zorundadırlar ve bundan aşağısını kabul etmeyen bir zihniyetle hareket ederlerse, buna biz zafer tarzı diyebiliriz. Sadece daha fazla başarılı olmak isteyenler gücün komutasına geçebilir ve ölçüler de bu temeldedir.

PKK'de merkez olmanın koşulu savaşı kazanmaktır. Savaşı kazanmayı göze alanlar merkeze seçilebilirler, merkez olabilirler ve biz de böyle bir merkeze desteğimizi verebiliriz. Hazırlıklar babında halkımız için bunu söylüyorum. Bu bir tehdit değildir, bu bir savaş çağrısı değildir. Ama ulus olarak yok olmamak için, en meşru insan haklarımızı, demokratik haklarımızı hem de Avrupa ölçülerinde kullanabilmek için başvuracağımız tek çaredir. Bu, böyle doğru anlaşılmalıdır. Bunun güvencesiyim. İşte burada kendimi gerektiğinde rehin gibi tutarak bu koşulların güvencesi olduğumu göstermek için bulunuyorum.

Ne kadar dayanabilirim? Şimdi benim karşıma uydurma bir mahkeme çıkarırlarsa ne yaparım? Direnirim tabii. Öyle bir mahkemeyi tanıyacağım sanılmasın. Çok çok öldürebilirler, çok çok süründürebilirler. Ama halkımız bilmeli ki, böyle günler olduğunda kendileri de her türlü direnmeyle karşılık verebilir. Gerilla verebilir, halk verebilir, herkes verebilir. Direnme direnmedir. Siz de gösterirsiniz, ben de gösteririm.

Özellikle ABD ve ona yakın güçler, bizim gelişimizin politik olduğunu takdir ederlerse, şimdiden hemen çağrı yapıyorum ki; ben buraya politika yapmaya geldim; oyun, dolap çevirmeye değil, kendimi bitirmeye, tüketmeye değil. Çok karar aldığınız, çok çözüm bulmak istediğiniz bir mesele için geldim. Onun için en doğrusu Türkiye'nin şantajlarına boyun eğmeden, ABD'nin biraz kendi yanlış politikalarının açığa çıkmaması için gösterdiği yanlış yaklaşımın etkisine girmeden er-geç doğru olan çözüm yoluna girmek ve görüşmelere geçmek gerektiğini belirtiyorum.

Yüzyılları saracak şiddetin tohumlarını kendiniz ekmiş olursunuz

Avrupa Birliği ülkelerine dayalı, yine gerçekten uygarlık, insan hakları, demokrasi ölçülerini tamamen öngören bir ilişkiyi ilerletmek için politik faaliyetin her biçimine hazırız. Kendim eğer fazla görülüyorsam, Kürt heyeti oluşabilir. Kürtlerde hemen bir Kürt heyeti oluşturacak güç vardır. Ben geri çekilirim, Kürt heyeti devreye girebilir. Bu Kürt heyetiyle gereken görüşmeler yapılır. Avrupa'ya, Amerika'ya çağrım bu temeldedir. Beni siz tutuklatmadan, bünyemi etkisiz duruma düşürmeden ben kendi kendimi etkisiz duruma getirdim. Eğer bu fedakarlık ise ve buna zorunlu ihtiyaç gösteriyorsanız ben bunu da kabul ediyorum. Ama bunun karşılığında Kürt sorununa, demokrasi sorununa gerçek bir çözüm bulmanız gerekir. Bunu gösterirseniz işler kolay yoluna girer. Ne biz şiddete başvuralım, ne de siz bize şiddeti uygulayın. Nasıl ki biz, aktif ve kutsal bir korunma gereği olduğu halde şiddeti tek taraflı ateşkesle durduruyorsak, siz de kendi şiddetinizi, manevralarınızı, ince teslim alma terörünüzü durdurun. Türkiye rejimi durdurmazsa Amerika durdursun, Avrupa Birliği durdursun. Bunu talep ediyorum. Sanırım en doğrusu da budur. Bunlar ne zamana kadar sürer? Herhalde yıllarca sürecek değildir. Önümüzdeki aylar bence bunun için yeterlidir. Üç ay, olmadı altı ay yeterlidir. Biz bu süreci şiddetli, anlamlı bir süreç olarak değerlendirmek istiyoruz. Çok ciddi buluyoruz süreci. Ve güçlerimiz, silahlarımız susmuştur. Eğer üzerine gelinmezse dört gözle anlamlı bir siyasal gelişmenin yolunu bekliyorlar. Bu konuda katkılarınızı bekliyoruz. Ve bunun için Kürt heyeti olarak, birey olarak elimizden geleni yapacağız. Bu ideal bir çözümdür, barışçıl çözümdür. Bu olmazsa ne olur? Bu olmazsa ister öldürürler, isterse tutarlar, ama halkımıza verdiğim söz vardır. Sonuna kadar direniriz. Halkımız isterse PKK adına da olabilirler sonuna kadar kendilerini hazırlasınlar. Anlamsız eylemlerle kendilerini zorlamasınlar. Akıllı mücadele etmenin yol ve yöntemlerini çok iyi geliştirerek, kendi kaderlerini ve özgürlüklerini sonuna kadar savunsunlar. Gerilla da en idealini yapabilir. Kendimizi ne zaman patlatmamız gerekir? **Kendimizi patlatacağımız günleri zaman bize gösterecektir.** O zaman doğru değerlendirelim diyorum. Ama tekrar vurguluyorum tercih barıştır. Tercih siyasal çözüm yoludur. Bu, zayıf olduğumuz için değildir, uygar bulduğumuz, Türkiye'nin ve herkesin yararına olanın bu yöntem olduğuna inandığımız içindir.

Tekrar vurguluyorum; üzerime böyle şantajla, tehditle, imhayla gelmekle sorun sadece içinden çıkılmaz bir hal alır. 21. yüzyılı belki de boydan boya etkileyebilecek şiddetin temeli asıl o zaman atılır. Bunu önemle Avrupa'ya ve ABD'ye hatırlatıyorum. Beni öldürmekle bu şiddetin önünü kesemezsiniz. Belki de yüzyılları saracak şiddetin tohumlarını kendiniz ekmiş olursunuz. Bu doğru değildir, doğru bir tercih değildir. Şiddetle uyarıyorum. Biz barış için geldik, çözüm için geldik.

13 Aralık 1998

Emperyalizmin insanlığa dayattığı çürüme ve yeni bir enternasyonale duyulan ihtiyaç

Taylan Pir

Karl Marx'ın, İngiliz Ekonomi Politiği'nden de yararlanarak kapitalizmi iliklerine kadar çözümlediği 19. yüzyıldan bu yana kapitalist sistemde çok önemli gelişmeler yaşandı. İktisadi, sosyal, siyasal, askeri, kültürel, moral yaşamda değişime uğramayan hemen hiçbir şey kalmadı. Kapitalizmin en temel yasalarında dahi, biçimde de olsa önemli değişimler yaşandı. Artık emperyalizm de yüzyılımızın başında olduğu gibi değil. Gelişen ve değişen koşullara, sürece göre o da kendisini yeniden yeniden yapılandırmak zorunda kaldı. Kendisini en değişmez ilan eden emperyalist sistem de dahil, evrensel değişim yasasının etkisinden kendisini kurtarabilen hiçbir olgu bulunmamaktadır.

Serbest rekabetçi kapitalizm aşılarak emperyalizm dönemine girilirken Marx hayatta olmadığı için, yeni döneme ilişkin bir çözümleme yapabilme şansı olmamıştı. Friedrich Engels ise, 1870'li yıl-

"Bugün neresinden bakılırsa bakılsın kapitalist-emperyalizm bu '*yeni*' yatırım tercihiyle ya da politikasıyla adeta '*yeni*' sınıflar yaratmıştır. Eğlence, spor, moda, medya sektöründe çalışan milyonlarca insan bulunmaktadır. Hemen her ülkede sporun onlarca dalında uzmanlaşan, profesyonelleşen yüzlerce kulüp ve binlerce sporcu vardır. Artı-değerin bir kısmı da bunlara, bu sahalara aktarılmıştır. Bu kulüplerin yönetimlerinde, teknik işlerinde çalışanların, görev yapanların yaşam standartları kesinlikle bir burjuvadan daha aşağı konumda değildir."

ların başlarından itibaren uç veren ve henüz rüşeym halinde olan emperyalizm hakkında köklü çözümlemeler yapamamıştı. Sadece yeni bir gelişme olarak ortaya çıkan tekelleşmeye dikkat çekmişti. Henüz oluşum halinde bulunan ve gelişimini tamamlamamış olan bir gerçekliği köklü olarak çözümleyebilmek zaten mümkün değildi.

Yanılgı ve yanlışlarla dolu da olsa kapitalizm gibi, emperyalizmi de ilk çözümleyen İngiliz iktiatçılar olmuştu. Yanılmıyorsak eğer, 1902 yılında emperyalizm tahlilini adını koyarak ilk kez yapan ve "*Emperyalizm*" adlı eseriyle piyasaya çıkan, yine bir İngiliz iktisatçısı olan J. H. Hobson olmuştu. Avusturyalı R. Hilferding 1910 yılında "*Mali Sermaye*" adlı eseriyle emperyalizmin analizini marksist cennahtan yapan ilk isim olacaktır. Ancak onun geliştirdiği emperyalizm tahlilinde de birçok yanılgı bulunmaktadır. Lenin, hem J. H. Hobson'un hem de R. Hilfending'in bu çalışmalarından yararlanarak 1916-17 yılında "*Emperyalizm*" adlı çalışmasıyla yeni bir çözümleme geliştirecektir. Kapitalizmin en yüksek aşaması olarak emperyalizm hakkında geliştirilmiş olan çözümlemeleri yanılgılarından arındırmaya, doğrularına sahip çıkmaya çalışacaktır. Kendisinden öncekilerden farklı olarak Lenin, emperyalizm karşısında doğru bir politik tutumu da bu çözümlemesine içkin kılmaya çalışacaktır.

Lenin'den sonra kapitalist-emperyalizm üzerine çok iddialı, bilimsel çalışmalar fazla geliştirilmeyecek, geliştirilen birçok değerli çalışma da önyargılarla karşılanarak fazla bir değer görmeyecek, "*ustalar söylememişse değersizdir, yanlıştır*" anlayışıyla yaklaşılacaktır. **Dünya sosyalist hareketi düşünsel, felsefi ve ideolojik olarak tarihin en kısır, en üretimsiz, en asalak, en doğmatik sürecine girecektir.** Yaşam, zaman, koşullar, sorunlar; yaşama ve zamana sığdırılan siyasal, ekonomik, kültürel, askeri, moral gelişmeler ve olaylar alıp başını giderken, yaşamı diyalektik tarihsel bakış açısıyla her gün yeniden ve yeniden çözümlemek gerekirken, yaşamı ve olayları kitaplardaki hazır formüllerle açıklamaya ve anlamaya çalışacaklardır. Ezberci, kitabi, doğmatik kalacaklardır. Düşünce tembelliği adeta bir kıran gibi sosyalistleri saracaktır. Gerçekliği anlamaya çalışmak yerine, onu kendilerine uydurmaya çalışmak, bir hastalık haline gelecektir.

Ama diğer taraftan bilimsel sosyalizmin kapitalizm ve emperyalizm hakkındaki analizlerinden yine en fazla burjuva aydınlar yararlanacaklar, kapitalist sistemin açığa çıkartılmış zaaflarını tahkim edecek, giderecek önlemleri geliştirmenin büyük çabasını geliştireceklerdir. Örneğin daha kapitalizmin rekabetçi döneminde emekçilerin giderek yükselen iktidar kavgasının önünü almak, iktidarı ele geçirmelerini önlemek için burjuva aydınlar, efendilerine bir emniyet subapı olarak orta sınıfın çözülmesinin önüne geçilmesini, bu tabakanın korunarak daha da genişletilmesini, kutsal aile ve dinin yeniden güçlendirilmesini tavsiye edeceklerdir. Bu sonuçlara marksizmden yararlanarak ulaştıkları bir gerçektir. Düzenlerinin ömrünü biraz da olsun uzatabilmek için oldukça gerçekçi ve objektif yaklaşırlar. Hiçbir önyargıya, kaprise kapılmazlar, yaklaşımları oldukça pragmatiktir. Kendi sınıflarına ve sınıf çıkarlarına karşı müthiş bir sorumluluk ve duyarlılıkla yaklaşırlar. Korkuları büyüktür, tedbirlerini de büyük geliştirirler.

Burjuva aydınları kendi sınıf çıkarları gereği hasımlarından öğrenmeyi ihmal etmezken, sosyalist aydınlar aynı düzeyde bir hassasiyet göstermezler. Gözlerini düşmalarının üstüne dikmezler. Sürece nasıl, hangi perspektif, politika ve taktikle yaklaştığını izlemezler. Adeta neredeyse burjuvazinin yaratıcı taktik, politika geliştiremeyeceğine, sosyalizmin kendiliğinden kaçınılmaz olarak zafere gidebileceğine inanırlar. Özellikle yüzyılımızın ilk çeyreğinden itibaren, bu, bir hastalık düzeyinde yaşanacaktır. Gerçeklikten kopuş akılalmaz düzeye ulaşacaktır. Bu o kadar böyledir ki, bir dönem bütün klasik Komünist Partilerin kendileri için ölçü olarak kabul ettikleri Sovyetler Birliği Komünist Partisi, 1980 yılında, sosyalizmin üst aşaması olan komünizme geçeceklerinin kararını alacak kadar bilimsel sosyalizmin özünden ve gerçeklikten kopacaktır. **Gerçekliğe ihanet edenler, kendilerini gerçekliğe göre yapmayanlar, gerçeklik karşısında "*benim istediğim gibi olacaksın*" dayatması içinde olanlar, yine gerçeklik tarafından aşılacaktır.** Nitekim gerek reel sosyalizmin çözülüşüyle, gerekse bunun ardından neredeyse bütün sosyalist hareketlerin marjinelleşmesiyle bu yaklaşımın çok yakın bağlantısı vardır. Hatta mevcut duruma gelinmesinde gerçeklikten kopuşun payı belirleyici düzeydedir.

Buna karşılık olarak, reel sosyalizmin işçi ve emekçiler için geliştirmiş olduğu ekonomik, sosyal, kültürel, sağlık, eğitim vb. hakların kendi egemenliği altındaki emekçi sınıflar için kışkırtıcı, baştan çıkartıcı olabileceğini; bunun kendi ülkelerindeki sınıf mücadelesini daha da derinleştirebileceğini, giderek iktidarının tehlikeye düşebileceğini hesap ederek, her şeyden olmaktansa, tatlı kârından sınırlı da olsa feragat ederek işçi sınıfı aristokrasisini alabildiğine geliştiren, bununla birlikte bütün diğer emekçi sınıfların yaşam standartlarını yükselten burjuvazi, reel sosyalizmin içine düşmüş olduğu demokrasi, insan hakları, ekonomik, sosyal tıkanıklık, siyasal, moral çürüme gibi zaafları da son derece bilinçli ve ustalıklı bir tarzda kullanarak, sistemini garanti altına alma çabasını titizlikle ve büyük bir yoğunlaşmayla geliştirdi.

Hem reel sosyalizm, hem de işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketleri karşısında kendisini sağlam mevzilendiren, kendi duruşunu düşmanına göre ayarlayan burjuvazi, kendi sistemini yeniden ve yeniden yapılandırmayı da başardı. Bir taraftan silahlanma yarışıyla reel sosyalizmin ekonomik, toplumsal gelişimini dumura uğratırken, diğer yandan askeri dengenin aleyhine bozulmasına izin vermemeyi başardı. Bilim ve teknolojideki gelişmeleri ekonomiye doğrudan yansıtarak üretim araçlarını daha bir modernize etti. Bilgisayarların, robotların birleşik gücüyle kalifiye, mühendistik ve entellektüel emeği birleştirerek üretimde adım adım sibernetike geçti. Böylece bir yandan üretimde maliyeti düşürüp üretimi alabildiğine bollaştırırken, diğer yandan da canlı doğayı aşırı kârı için korkunç düzeyde tüketti. Gelecek kuşaklardan emanet olarak alınmış olan doğayı vicdansızca kirleterek, ozon tabakasına varana dek delmedik, batırmadık, pisletmedik bir şey bırakmayarak insanlığı nefes alamaz duruma getirdi. Büyük çapta ve seri olarak geliştirdiği üretimle içeride korkunç bir tüketim toplumu yaratırken, dışarıda da bütün pazarları kendi ürünleriyle istila etti. Yerel, milli sanayi ya da sermaye namına ne varsa hepsini de yerle bir etti. Hortumlayıp kendi içine çekti. Bunalımlarını bu zayıf, güçsüz ve geri ülkelerin tepesine yıktı. Kendi elindeki geri, eskimiş teknolojiyi, içeride bunalıma yol açabilecek düzeyde birikmiş olan sermayeyi bu ülkelere ihraç etti. En tatlı ve kolay kazanç getirecek alanlara yöneltti. Üretim güçlerinin gelişmesi için elde muazzam imkanlar varken bunu bilinçli olarak yapmadı. Kendisi için tehlikeli buldu. Tam tersine daha farklı alanlara yöneldi. Yöneldiği sahaları titizlikle seçti. Bunlar en temel olarak eğlence, spor, kozmetik, moda, reklam, medya, otomotiv, silahlanma gibi sektörler oldu. Bunlar son derece bilinçli olarak seçilmiş yatırım alanlarıdır. Burada gözetilen sadece kâr değildir. Toplumu, insanlığı düşürmektir, tehdit altında tutmaktır. Bu o kadar böyledir ki, soruçlarına bakınca bunu daha iyi anlayabiliriz.

Bugün neresinden bakılırsa bakılsın kapitalist-emperyalizm bu "*yeni*" yatırım tercihiyle ya da politikasıyla adeta "*yeni*" sınıflar yaratmıştır. Eğlence, spor, moda, medya sektöründe çalışan milyonlarca insan bulunmaktadır. Hemen her ülkede sporun onlarca dalında uzmanlaşan, profesyonelleşen yüzlerce kulüp ve binlerce sporcu vardır. Artı-değerin bir kısmı da bunlara, bu sahalara aktarılmıştır. Bu kulüplerin yönetimlerinde, teknik işlerinde çalışanların, görev yapanların yaşam standartları kesinlikle bir burjuvadan daha aşağı konumda değildir. Futbol, tenis, basketbol, boks vs. gibi spor dallarındaki sporcuların transfer ücretleri, gelirleri muazzam düzeylerdedir. Hiçbir üretim aracına sahip olmadıkları halde, sistem tarafından değerli kılınan yetenekleri sayesinde bunların yaşam standartları da bir burjuvanınkinden daha aşağıda olmayan düzeylere yükseltilmiştir. Hatta kimi durumlarda yaşam standartlarının bir yatırımcı burjuvadan daha yüksek olduğu dahi söylenebilir. Aynı durum moda sektöründeki stilistler, mankenler, grafikçiler için; eğlence sektöründeki binlerce ses, tiyatro, sinema, tv sanatçısı için; medya sektöründeki binlerce araştırmacı, yazar, çizer, spiker takımı için de geçerlidir. Her ülkede bunların toplamının neredeyse bir sınıf haline geldikleri söylenebilir. En azından burjuvazinin kendi sosyal dayanağını daha da genişlettiği rahatlıkla ileri sürülebilir. Bu sosyal kesimin temel görevi toplumu aptallaştırmak, uyutmak, düşünceden, siyasetten, felsefeden, ideolojiden düşürmek, eğlendirip en temel toplumsal kaygılardan uzaklaştırmak, yüreğini-beynini dağıtıp paramparça etmek, düşünceden düşürmek, güdüleri kışkırtıp güdülere dayalı bir yaşamın içine çekmektir. Bütün bunlar bir olgudur ve ne Marx, ne de Lenin döneminde bu üretim ve tüketim sektörleri; ekonomik, sosyal, moral olgular ya hiç yoktu ya da yeterince açığa çıkmamış, gelişmemişti.

Yine kapitalist-emperyalizm kendi düzenini ebedi kılmak, hiç değilse ömrünü daha fazla uzatabilmek için günümüzde çok daha farklı ve yaratıcı yöntemler geliştirmeye yöneldi.

Eskiden bir işletmenin en az yüzde ellibirlik hissesini elinde, kontrolünde tutmayı ve geri kalan yüzde kırkdokuzluk hisseyi piyasaya sürmeyi esas alan burjuvazi, bugün çok küçük bir hisseyi elinde tutarak geri kalan sermayeyi halka açarak, tabana yayarak ya da borsaya sunarak, halkın elinde birikmiş olan tasarrufları toplayıp kullanarak daha küçük bir hisseyle daha büyük bir sermayeyi denetimi altına alıp kullanmakta; hisse senedi satışlarında işçilere de yönelerek, onları da sermayesinin çok komik ve küçük bir bölümünün sahibi yapmakta, böylece hem daha çok kazanmakta, hem de işçilerin çalıştıkları işletmeyi kendi sermayeleri olarak görmesini sağlayarak sendikasızlığı, örgütsüzlüğü geliştirmektedir. Böylece kendisini ve sermayesini daha bir güvenceye almaktadır. Yani işçiyi de bir parça "*patron*" yapmakta, sermaye kendisini biraz daha tabana yaymakta, sosyal dayanaklarını işçi sınıfının içlerine kadar uzatmaktadır. Bununla da yekinmemekte, yeni yeni işletmecilik ve yönetim tarzıyla, kalite çemberi denilen tarzla işçilere işi, işyerini sevdirerek, sermayeye bağlamaktadır. Örneğin işletmenin sahibi veya müdürü bir işçinin zorlandığını gördüğünde onun o an pratik olarak elindeki işe yardım etmekte, işçisinin seviyesine inmekte; bayramlarda, özel günlerde, ailesinden birisinin veya kendisinin hasta düşmesi halinde işçisine hediyeler göndermekte veya ziyaretler gerçekleştirerek ilgilenmekte; bir avansa ya da yardıma ihtiyacı olduğunda gerekli olan desteği sunmakta, geri ödemesinde büyük kolaylıklar göstermektedir. İşçi ya da çalışanını işletmenin hisse senetlerinden sözü edilemeyecek kadar küçücük bir payın sahibi yaparak, onu işyerine daha güçlü ve kalıcı bağlarla bağlama yollarına başvurmaktadır. Maaşlarına zam yapılması taleplerini bir dialog ortamı yaratarak, "*tatlı dille tartışmakta*" ikna yöntemini kullanarak kendisince makul ölçüler içinde taleplerini karşılamaktadır. Böylece işçilerin işyerini kendi evleri gibi algılamalarını, iş ortamını aile ortamı olarak görmelerini sağlamakta, bu da sonuçta ruhu okşanmış olan işçinin daha üretken, moralli çalışmasına yol açarak patronuna daha fazla kazandırması sağlanmaktadır. Patronundan ve müdüründen bu kadar ilgi, itibar ve yardım gören işçi, sendikaya üye olmayı bir ihanet olarak algılar hale getirilmekte, örgütsüzleştirilmektedir. Patronu tarafından bu kadar yüceltilen işçi bir tek bedenen değil, aynı zamanda ruhen ve beyinsel olarak da üretime çekilmektedir ve yoğunlaştırılmaktadır. Üretime yoğunlaştırılan işçi, bizzat pratikte üretimin içinde olduğu için, haliyle nerede neye ihtiyaç vardır; hangi iş, hangi araç ve yöntemle yapılırsa daha çok ürün, sonuç alınır bunu çok iyi bilmektedir. Patron da işçinin bu yeteneğinin oldukça iyi farkındadır. İşçilerin beynini ve ruhunu da sömürüye açmak için çeşitli teşvikler geliştirmektedir. Yeni alet ve araçlar icat eden ya da bunların yapılması için proje geliştiren işçileri ödüllendirme yoluna gitmektedir. Bu tarz bize çok yabancı gelmese gerek! Zira günümüzde patronlar devrimcilerin halka yaklaşım tarzını kullanarak onların emeğinden azami verimliliği almakta, sömürüsünü daha da derinleştirmektedir. İlk bakışta da göze çarptığı gibi emperyalizmin hedefi ve kurbanı üreten, çalışan insan ve insanın bütün yaratıcı yetenekleridir.

Bütün bu gerçeklikler biçimde de olsa ne burjuvazinin eski burjuvaziye, ne de işçi sınıfının eski işçi sınıfına benzemediğini, özü etkileyecek, tahrip edecek düzeyde değişikliğe uğradığını, hele de günümüz proletaryasının 19. yüzyılın proletaryasına hiç mi hiç benzemediğini göstermektedir. Emek saflarında yer alanların, özellikle sosyalistlerin bu gerçekliği doğru ele alıp değerlendirmeleri mutlak bir zorunluluktur. Devrimin dayandırılacağı sınıfların objektif gerçeklikleri dikkate alınmadan, somut koşulların somut tahlili yapılmadan, bilimsel diyalektik yaklaşım esas alınmadan, gerçekliğe dışarıdan yabancı öğeler katılmadan, bilimsel bir yaklaşım geliştirilmediği sürece, ne doğru bir çağ, devlet ve devrim anlayışına sahip olunabilir, ne de umudu, inancı, iradesi tam ve sağlam bir devrimcilik yapılabilir.

Yine kapitalist-emperyalizmin sınır tanımaz büyüme ve kazanma hırsı onu bir başka noktaya daha getirmiştir. Bu da uluslararası tekellerin birleşmesidir. Bugün aynı ya da birbiriyle çok yakın, birbirinin devamı ya da birbirine bağlı sektörlerde üretim yapan farklı farklı ülkelerin veya aynı ülkenin tekelleri sermayelerini birleştirerek uluslararası çapta dev tekeller haline gelmektedirler. Giderek gelişen ise, global bir dünya ekonomisine doğru gidiştir. Bugün dünya ekonomisinde her bakımdan sermayenin lehine de olsa yaşanan bu merkezileşmenin bizzat kendi içinde kendi kar-

şıtına dönüşme tohumlarını oldukça güçlü taşıdığı da bir gerçekliktir. Üretimin bu kadar toplumsallaşması, ekonominin dünya çapında bu kadar merkezileşmesi ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişki, mevcut sistemin tersyüz edilmesini de mecbur ve kaçınılmaz kılmaktadır.

Uluslararası tekellerin birliği ve global ekonominin oluşumu, gerçekten de üzerinde çok iyi ve çok yönlü durulması gereken gelişmelerdir. Uzak olmayan bir gelecekte uluslararası tekellerin giderek tümden birleşmesi gündeme gelirse hiç şaşmamak gerekiyor. Bunun hangi sosyal, siyasal, askeri, kültürel, ideolojik, hatta giderek dilsel gelişmelere yol açabileceği üzerinde de ısrarla durmak gerekmektedir. Örneğin yeni sanayi ve teknoloji ürünlerine verilen ortak isimler, ortak ekonomik kavramlar, giderek ortak siyasal, askeri, sosyal kavramların ortak bir dil birliğine götüreceği şimdiden ufukta görünüyor. Ama ya diğer alanlarda hangi gelişmelere yol açacaktır? Bunlar, üzerinde mutlaka iyi durulması gereken hususlardır. Yalnız ilk elden şunu belirtmeliyiz ki, ulaşılan teknolojik, bilimsel, üretimsel düzey, ekonomik sahada yaşanan bu tarzıyla bir merkezileşme, sosyalizmin inşasını her bakımdan daha olanaklı ve kolay kılmaktadır. **Marx'ın öngördüğü** "sosyalizm, en gelişmiş teknik tekel üzerinde kurulacaktır" **tezinin gelişmiş kapitalist ülkelerde yaşama geçirilebilmesi giderek son derece olanaklı hale gelmektedir.**

Bilindiği üzere geçmişte birbirleriyle dünya pazarında kıyasıya rekabet eden bu tekeller, belirtildiği gibi bugün birleşerek bütün dünya piyasasını ele geçirmektedirler. Hatırlanacağı gibi bu tekellerin birbirleriyle pazar rekabeti yüzünden iki büyük dünya savaşı yaşamıştı insanlık. Oysa aynı tekeller ve bunlara dayanan burjuva devletler bugün G-8'ler adı altında yılda en az bir kez toplanarak pazar sorunları başta olmak üzere diğer ekonomik, mali, siyasal, sosyal, askeri, kültürel sorunları kendi çıkarları temelinde uzlaşarak halletmektedirler. Eskiden ancak savaşla çözebildikleri çelişkilerini şimdi oluşturdukları G-8, BM, AB, NATO, İMF, Dünya Bankası gibi araçlarla çözmektedirler. Yeni bir sosyalist devrimden korktukları için bu araçları adım adım geliştirdiler. Sosyalizmin yeniden gelişme ihtimalinden hâlâ dehşetle korktukları için, bu araçları daha bir yetkinleştirerek geliştirmektedirler. Yani günümüzde uluslararası tekeller ve burjuva iktidarlar emek karşısında müthiş birleşmektedirler. Sözkonusu ezilen ve sömürülen halk ve sınıfların özgürlük, eşitlik mücadelesi olunca aralarındaki bütün sorunları bir tarafa iterek birleşip ortak hareket etmektedirler. Eğer o anki mevcut sorun karşısında çıkarları karşı karşıya gelirse, uzlaşarak yine birleşiyorlar. Bu ihtiyaçtan ötürü hemen her sahada dev gibi enternasyonal örgütlenme ve birlikler geliştirmişlerdir. Bu enternasyonal örgütlenmelerine dayanarak ezilen yoksul halklar ve sınıflara karşı ortak kararlar almakta, ortak uygulamalar geliştirmektedirler. Kendi aralarındaki o muazzam çelişkilere, çok başlılığa rağmen bunu başarabilmektedirler. Ama buna karşılık ezilenlerin, emekçilerin uluslararası devrimci, sosyalist bir enternasyonal örgütleri bulunmamaktadır. Bu, üzerinde mutlak suretle durulup düşünülmesi, tartışılması ve aşılması gereken bir sorundur. Bu noktaya daha sonra yeniden döneceğiz.

Fakat bu bir yana, her şeyden önce bütün bu sayılan gerçekler günümüzün gerçekleri olsa da kapitalist-emperyalizmin günümüzdeki gerçekliğini anlaşılabilir kılmaya yetmez. Bu sistemin insanda, insanın manevi, moral yaşamında yarattığı tahribatlar, bir doğanın tahribinden, bir emeğin ruhuna, beynine varana dek sömürüye açılmasından çok daha tehlikeli boyutlardadır. Özellikle insanlığın yarısını oluşturan kadında gerçekleştirdiği düşürülme düzeyi adeta altından kalkılamaz düzeylere getirilmiştir.

Emperyalist burjuvazi büyük bir ihtimalle şu mantıktan yola çıktı: Eğer insanı düşürürsem, insanın içinde de kadını düşürürsem, bütün bir toplumu düşürmüş olurum. O halde işe insandan başlamalıyım, insan olarak kadından başlamalıyım! Olgulara yakından bakınca insan bunu daha yakından görebiliyor.

Emperyalist burjuvazi ilkin bireyleri, sınıfları, halkları biraraya getiren, birleştiren, örgütlendiren, güç yapan ne varsa, hangi değerler varsa onlara yöneldi. Neydi bunlar; ideoloji, felsefe, siyaset, ulusal-kültürel değerler, ahlaki-moral değerler, hatta dinsel değerler. Kendi merkez üslerinden başlayarak bütün bir topluma ve giderek insanlığa ideolojisizliği dayattı. İdeolojiyi, felsefeyi, yerel değerleri tukaka etti. Burjuva bireyciliğini, bireyci felsefeyi, kozmopolitizmi bütün kitle iletişim, eğitim araçlarını ve sistemlerini kullanarak zehir zemberek yukarıdan aşağıya dayattı. Sosyalist ideolojinin etkisini kırmak için bir dönem elbebek gülbebek koruduğu dinsel ideolojiyi sosyalizmin işini kendince bitirdikten sonra karşısına aldı. İdeoljiden, felsefeden, moral değerlerden soyundurularan birey sudan çıkmış balık haline getirildi. Manevi, moral boşluk içine düşürülen birey başka manevi, moral sığınaklar aramaya başlayınca, yerden mantar gibi tarikatler türetildi. Birer ajan örgüt olarak geliştirilen bu yapılarla çaresizlik içinde arayışlara yönelen potansiyel de kontrol altına alınarak yozluğa boğduruldu. Bu tarikatların hemen hepsinin sapkın yaşam ve ilişkilerin yuvası haline gelmesi bir tesadüf değildir. Bilimin, tekniğin, kitle iletişim araçlarının en fazla geliştiği emperyalist metropollerde sayısız tarikatların ortaya çıkması ve yığınların buna ilgiyle yaklaşması bir tesadüf değildir. Köreltilmiş, düşenceden kopartılmış, alıklaştırılmış insan tipi yaratma amacıyla bu durumun sıkı ilişkisi vardır.

Anlaşılacağı gibi, emperyalizm bireyi, sınıfları, halkları sosyalist ideolojiden, siyasetten soyutlamak ve uzak tutmak için ne gerekiyorsa onu yaptı. Bütün bu değerlere ilgiden düşürdüğü bireyin önüne; insanı güçten düşüren, tekleştiren, sosyaliteden uzaklaştıran, yozlaştıran müzik ve dans türlerini, eğlenceyi, sporu; cinsel devrim, cinsel özgürlük adı altında fuhuşu; keyf verici maddelerin, lüks metaların tüketimini sürdü. "*Yaşayacaksan böyle yaşa, en keyfli, en rahat, en güzel yaşam budur*" diyerek, bu yaşam tarzını, bu yaşam felsefesini elindeki medya tekelleri vasıtasıyla propaganda edip topluma pompalayarak sonuç almak istedi. Kadını bu hedefine ulaşabilmek için korkunç derecede kullandı. Onu her bakımdan bir cinsel obje ve meta haline getirdi. Kadının cazibesini, albenisini yükseltmek için kozmetik sanayiye akıl almaz düzeyde büyük yatırımlar yaptı. Moda, altın ve değerli taş işleme sektörünü muazzam düzeyde geliştirdi. Zaten kışkırtılmış olan erkeğin üzerine bu sefer de süsleyip püslediği kadını dehşetli kışkırtarak insanlara güdülere dayalı yaşam tarzını dayattı. İnsanı, son derece kışkırtılmış güdüsünden tutarak gütmeyi esas aldı. Birbirine karşı bu kadar pervasızca kıştırtılan cinsler, cinselliği tükettiler. Kadın erkekten, erkek kadından bir şey anlayamaz duruma getirildi. Her cins, kendi hemcinsine yöneldi. Bu giderek körüklendi, teşvik edildi. Cinsel sapkınlık alıp başını yürüdü. Bunu, çağımızın vebası olarak da adlandırılan aids gibi hastalıkların çığ gibi büyümesi izledi.

Sonuç; atomlarına kadar parçalanıp dağıtılmış, güçten düşürülmüş, sorumsuz-duyarsız kılınmış, ilgileri başına bela olmuş, alışkanlıkları çürümeye götüren, yaşayan ölü haline getirilmiş; birkaç güdüsünün tatminine dayanarak yaşayan, örgütsüz, tekleşmiş, bencil, ruhsuzlaşmış birey, ya da kadın ve erkeklerden oluşan toplum!..

Emperyalist burjuvazinin kendisi bile ortaya çıkan bu manzara karşısında dehşete kapılmış gözükmektedir. Ama kendi düzenini ancak bu duruma düşürülmüş bireylerin bileşiminden oluşan toplum sayesinde yaşatabileceğini, ayakta tutabileceğini de çok iyi bilmektedir.

Tam da bu noktada biz sosyalistlere düşen görevler nelerdir? Düşürülen toplumu, sınıfı, bireyi neresinden tutup kaldırmalıyız? Nasıl ki kapitalist-emperyalizm bireyden, özellikle kadından başlayarak toplumu ve emekçileri ideolojiden, felsefeden, siyasetten, örgütlülükten, manevi-moral değerlerden düşürmüşse, sosyalistlerin de insanı düşürüldüğü bu noktadan tutarak ayağa kaldırması gerekmektedir. Demek oluyor ki, emeğin ve insanın ideolojiye, siyasete, felsefeye, yüksek ahlaki-moral değerlere sınırsız bir ihtiyacı bulunmaktadır. O halde her şey insan ve emek için diyen sosyalistler onların bu ihtiyacına doğru cevap vermek zorundadırlar. Bugüne kadar olduğundan daha çok ideolojiye önem vermeli, doğmatizme düşmeden daha çok

"Sonuç; atomlarına kadar parçalanıp dağıtılmış, güçten düşürülmüş, sorumsuz-duyarsız kılınmış, ilgileri başına bela olmuş, alışkanlıkları çürümeye götüren, yaşayan ölü haline getirilmiş; birkaç güdüsünün tatminine dayanarak yaşayan, örgütsüz, tekleşmiş, bencil, ruhsuzlaşmış birey ya da kadın ve erkeklerden oluşan toplum!.. Emperyalist burjuvazinin kendisi bile ortaya çıkan bu manzara karşısında dehşete kapılmış gözükmektedir."

ideolojikleşmeli, yaratıcı pratik politika üretmeyi bir sanat düzeyinde geliştirmeli; örgütlenerek güç olmayı uluslararası düzeyde başarmalı; insanlığın en erdemli, en temiz, en güzel, en sağlam ahlaki-moral değerlerine yapışmalı; kadın özgürlüğüne, özgür kadın hareketlerinin geliştirilmesine, kadının kurtuluş sorununa özel bir önem vermelidir.

Özcesi; günümüz dünyasında üreten, yaratan, emekçi insan ile sermaye, ezilen uluslarla egemen uluslar, ezilen kadınla egemen erkek, canlı doğa ile dünya toplumu ve emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişki biçiminde sıralayabileceğimiz sorunlar çözüm beklemektedir. Günümüz sosyalist hareketlerinin mutlak bir biçimde insanlığın bu en temel ve acil sorunlarını çözmeyi esas alan, yani günümüzün ihtiyaçlarına cevap veren, uzağı gören bir perspektife ve programa sahip olmaları gerekmektedir. Kendi program hedeflerinde bu sorunların çözümüne ilişkin esaslı, doğru, samimi, ciddi ve bilimsel çözümler geliştirmeyen hareketler büzülmeye, küçülmeye, marjinalleşmeye mahkumdur. İnsanlığın bütün sorunları sosyalistlerin de sorunlarıdır. Hatta en başta sosyalistlerin sorunlarıdır. Sosyalistler her ne pahasına olursa olsun bu sorunlara sahip çıkmak zorundadırlar. "*Kim insanlığı ve dünyayı bu kadar bozduysa, kirlettiyse onlar temizlesin, toparlasın*" deme hakkına ve lüksüne belki herkes sahip olabilir, ama sosyalistler asla olamaz. Onların böyle bir dünyada, böyle bir yaşamı kabul etmeleri de zaten mümkün değildir. Tarihe ve insanlığa karşı sorumluluğun en görkemli ifadesi olan sosyalist felsefenin emrettiği de budur. İnsanlık, ezilen halklar ve emek değerleri, insan olarak kadın ve içinde yaşadığımız canlı doğa bu kadar tehlikeli düzeyde düşürülüp bitirilirken, sosyalistler buna seyirci ve suskun kalamaz. Susmak onaylamaksa eğer, bu durum karşısında kıyameti koparması gerekenler herkesten önce sosyalistlerdir.

Fakat şurası da bir gerçek ki, bu kadar genişleyerek büyümüş olan sorunlara dar sınıf bakış açısıyla yaklaşılmak, düzeltmekten çok bozmaya, kazanmaktan çok kaybetmeye neden olacaktır. Hatta dar iktidar savaşımı perspektifiyle de yaklaşılamaz. Zira canlı, cansız doğasıyla bütün bir insanlık emperyalist sistemin tehditi altındadır. Tehditten de öte saldırısı altındadır. Ve buna karşı an be an mücadele etmek gerekmektedir. "*Hele biraz daha güçlenelim, hele bir iktidarı ele geçirelim ondan sonra dünyayı nasıl düzelteceğimizi biliriz*" diyerek hareket etmek, günlük pratik politikalar geliştirerek sürece müdahale etmemek en sorumsuz ve tehlikeli yaklaşımlardır. **Aslında güç olmanın yolu günlük olarak atılan küçük adımlarla başlar. Küçük adımlar atmadan büyük adımlar atmak hem mümkün değildir, hem de tehlikelidir.** Geri cephesi sağlam olmayan, altı doldurulmamış büyük adımlar, o an için kazandırsa da bu ileride başa bela da olabilir. Daha da önemlisi egemenler hiç durmaksızın, her an insana ve insanlık değerlerine karşı büyük bir saldırı halindedirler. Her geçen gün insanı, yani seni güçten düşürmektedirler. Karşı koymak için yarını beklemeyi lüks haline getirmişler. Cevabı şimdi geliştirmek gerekmektedir. Bu saldırı ve tehditleri bertaraf etmek herkesten önce sosyalistlerin görevidir. Hiçbir sosyalist hareket ya da birey bu görevden kaçamaz. Eğer kaçarsa o sosyalist olamaz.

Sosyalist bir hareket olarak PKK, ağır sorumluluk isteyen bu görevin altına girmekten kaçmamaktadır. Dünyada, hatta tarihte hiçbir partinin karşı karşıya kalmadığı son derece ağır ve zorlu sorunlarla karşı karşıya olduğu halde böyle davranmaktadır. İçinden çıktığı toplum ve halkın en temel ulusal kimliğini, ulus olarak varlığını kabul ettirme ve en sıradan ulusal demokratik özgürlüklerini elde etme sorununu henüz çözüme kovuşturamamış olduğu ve dünyanın en barbar sömürgeci bir gücüne karşı, son derece eşitsiz koşullarda çok ağır bir savaşım vermek zorunda kaldığı ve bu amansız savaş sorununa büyük yoğunlaştığı halde, insanlığın temel sorunları karşısında, en az kendi özgül sorunları karşısında olduğu kadar sorumlu bir duruşun sahibidir. Çünkü PKK bilmektedir ki, dünya ve insanlık harap olduktan sonra, kendi ulusal sorunlarını çözse de bunun fazla bir değeri ve anlamı olamayacaktır. Bitmiş, batırılmış bir dünyada, düşmüş düşürülmüş bir insanlık içinde, küçücük de olsa bir cennetin sahibi olmak fazla bir değer taşımadığı gibi, bu küçük cenneti koca bir cehennemin ortasında veya karşısında korumak da mümkün değildir. Bundan da önemlisi, sadece dar ulusal sorun karşısında görevleri yerine getirirken, insanlığın en acil sorunları karşısında ilgisiz kalmak büyük bir bencillik ve sorumsuzluk örneği olurdu. Bu da PKK'nin sözde sosyalist olduğunu, ya da en azından sosyalistlik iddiasının sahte olduğunu kanıtlardı. **PKK, insanlığın evrensel sorunları karşısındaki tavrıyla sosyalizmde ne kadar ısrarlı olduğunu dost-düşman herkese göstermiştir. Bunu anlamak için sadece ABD emperyalizminin PKK'ye karşı geliştirmiş olduğu tavıra bakmak yeterlidir.** PKK kendi ağır sorunlarına rağmen insanlığın en temel sorunlarına da sahip çıkmaktadır, elini taşın altına koymaktadır. Doğru, devrimci sosyalist tavır, tutarlı sosyalistlik budur.

Yukarıda sıralanan beş temel çelişkiye karşı PKK'nin geliştirdiği ve dikkate alınması gereken çok önemli ideolojik, felsefi, teorik, politik, örgütsel, askeri, ahlaki-moral ve pratik düzeyde çözümler vardır. En değme, en benim diyen sosyalist aydınların tartıştığı düzeyi ziyadesiyle aşan bu zenginlikten herkesin kendisini yararlandırıp beslemesi, en çok kendileri için gereklidir. PKK Genel Başkanı'nın yukarıda tartışılan bütün hususlarda geliştirmiş olduğu analizlerden de ortaya çıkan şudur: Dünyadaki verili durum karşısında bütün ülkelerdeki sosyalist hareketler yanyana gelmeli ve enternasyonal bir birlik kurmalıdır.

Emperyalizmin elbirliğiyle kolektif olarak bu kadar büyüttüğü, adeta içinden çıkılmaz hale getirdiği, olumsuz sonuçlarının etkisi dışında bir tek halk, emekçi sınıf, birey bırakmadığı, kişilik sahibi ya da kişiliğini korumak isteyen herkesi son derece olumsuz biçimde etkileyen sorunların ağırlığı dikkate alınırsa, geliştirilmesi gereken enternasyonalin oldukça kapsayıcı, kucaklayıcı olması; geniş bir yelpazeye dayanması gerektiği kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Emperyalizmin insanlığa ve canlı sosyal çevreye dayattığı kişiliksizlikten, kirlilikten büyük rahatsızlık duyan çok geniş bir insanlık cephesinin olduğu su kaldırmaz bir gerçekliktir. Kimdir bunlar? Sendikalar, İnsan hakları savunucuları, savaş karşıtları, çevreciler, hayvanseverler, feministler, nükleer silahlanma karşıtları, barış dernekleri, vicdani redciler, demokrat hekimler, hukukçular, akademisyenler, sanatçılar, aydınlar, yazarlar, öğrenci gençlik hareketleri gibi dernekler, birlikler, kulüpler, partiler, federasyonlar biçiminde örgütlenmiş olan sayısız gruplardır. Ancak ne yazık ki, bu çok geniş muhalefet çevresi son derece dağınık ve parçalıdır. Kendi içlerinde gevşek bir örgütlülüğe sahip olsalar bile esasta ciddi bir örgütlülükten yoksundurlar. Bu nedenle de insanlığın geleceğini ilgilendiren çok hayati sorunlar karşısında son derece silik ve etkisiz kalmaktadırlar. Emperyalizmin marjinalleştirme politikalarının en çok bu kesimlerin bağrında sonuç aldığı, en yoğun olarak marjinalleşmeyi bu çevrelerin yaşadığı bilinmektedir. Bu nedenle ciddi bir yaptırım gücü, caydırıcı bir güç haline gelememektedirler. Bu haliyle ve bu gidişle gelebilmeleri de mümkün gözükmemektedir. Bu hareketlerin yaşadıkları dağınıklığın, çok başlılığın, örgütsüzlüğün aşılabilmesi hem yapıları gereği yaşadıkları zaaflar nedeniyle, hem de emperyalizmin geliştirdiği saptırma, satın alma ve ajanlaştırma faaliyetleri nedeniyle oldukça zor gözükmektedir. Evrensel ve sağlam bir ideolojik, politik, felsefi perspektiften yoksun olmaları nedeniyle bunların bir tek ve sadece kendi çabalarıyla bir araya gelip uluslararası bir birlik içinde toplanabilmeleri olanaklı gözükmemektedir. Bu konuda sosyalistlere büyük görevler düşmektedir. Fakat sorun da tam bu noktada başlamaktadır. Çünkü sosyalist hareketlerin bizatihi kendileri uluslararası bir birlikten yoksundurlar. Hatta beğenmedikleri, küçümsedikleri bu NGO'lar (Hükümet Dışı Örgütler), Demokatik Kitle Örgütleri kadar bile uluslararası birlik ilişkileri içinde değiller. Olmayan birliklerinin içine, sistemden zarar görenleri çekebilmeleri de mümkün değildir. O halde demek oluyor ki, dünyadaki düzen dışı bütün sosyalist hareketlerin en temel sorunlarından bir tanesi ve belki de en önemlisi, kendi enternasyonal örgütlerini acilen kurmaktır, yaratmaktır. Giderek her biri hızla birer marjinal hareket durumuna düşen düzen dışı sosyalist hareketlerin böyle bir birliğe ihtiyacı yakıcı düzeydedir. Yakıcı düzeydedir, çünkü, hem toparlanıp yeniden güçlü, itibarlı, dostun da düşmanın da ciddiye aldığı, gerçek anlamda birer alternatif hareket haline gelebilmek için, hem sistemden zarar gören her çevreyi sosyalizmin etrafında toparlayıp örgütlemek için, hem insanlığın, emeğin, halkların, kadının ve doğanın tüketilmesinin önüne geçip kurtuluşunu gerçekleştirmek için, hem de artık insanlığın sırtında taşıyamadığı bir ayıp haline gelen emperyalist sistemi layık olduğu tarihin çöp sepetine atmak için bu görevin başarılması gerekmektedir.

'98 Kasım Şehitleri

METİNA ALANI

♦ Adı, soyadı: **Numan HÜSEYİN**
Kod adı: **Adnan**
Doğum yeri ve tarihi: **Amûdê, 1967**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991, Hasekî**
Şehadet tarihi ve yeri: **Haziran, Metina (Tb. Komutanı)**

♦ Adı, soyadı: **Hasan FERHAN**
Kod adı: **Bahoz Karker**
Doğum yeri ve tarihi: **Amûdê, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Kasım, Banka-Metina**

♦ Adı, soyadı: **Mervan BEREKET**
Kod adı: **Mervan**
Doğum yeri ve tarihi: **Qamişlo, 1963**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Kasım, Hasanpîrka boğazı**

♦ Adı, soyadı: **Amr MUHAMMED**
Kod adı: **Amir**
Doğum yeri ve tarihi: **Hasekî, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Kasım, Hasanpîrka boğazı**

GARÊ EYALETİ

♦ Adı, soyadı: **Hüseyin AYAZ**
Kod adı: **Amanos**
Doğum yeri ve tarihi: **1974, Hatay**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991, Afrin**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Kasım, Hewlêr-Duhok yolu**

♦ Adı, soyadı: **Ferhat ÖNCÜ**
Kod adı: **Mazlum**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Kasım, Hewlêr-Dûhok yolu**

♦ Adı, soyadı: **Zekeriya ALU**
Kod adı: **Şervan**
Doğum yeri ve tarihi: **Ekra, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Kasım, Garê**

♦ Adı, soyadı: **Mücahit YAMAN**
Kod adı: **Tekoşer**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1981**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Kasım, Garê**

♦ Adı, soyadı: **Emir ZERO**
Kod adı: **Serxwebûn**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyana, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Kasım, Garê**

SORAN EYALETİ

♦ Adı, soyadı: **Hacer MANRI**
Kod adı: **Dersim Xemgîn**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Şırnak**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Kasım, Xakûrkê (iki kardeşi şehit)**

♦ Adı, soyadı: **Suret MALGAR**
Kod adı: **Sozdar Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Iğdır, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994, Serhat**
Şehadet tarihi ve yeri: **10 Kasım, Xakûrkê**

♦ Adı, soyadı: **Kibar TURGUT**
Kod adı: **Hazar Cûdî**
Doğum yeri ve tarihi: **Başkale, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Zagros**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Kasım, Xakûrkê**

♦ Adı, soyadı: **Hüsnü Cemal KIZILKURT**
Kod adı: **Cemal Ağrı**
Doğum yeri ve tarihi: **Taşlıçay, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Kasım, Xakûrkê**

♦ Adı, soyadı: **İsa XELİL**
Kod adı: **Tabur Cîlo**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Kasım, Tiyasorê köyü-Deşta Heyatê (Tk.)**

♦ Adı, soyadı: **Mehmet REŞİT**
Kod adı: **Mêrxwaz Cûdî**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Kasım, Tiyasorê köyü-Deşta Heyatê**

♦ Adı, soyadı: **Ala Şafak ALİ**
Kod adı: **Serkeft**
Doğum yeri ve tarihi: **Nece, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **12 Ağustos 1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Kasım, Hacı Ümran (Arap)**

♦ Adı, soyadı: **Muhammed DEMİR**
Kod adı: **Yado**
Doğum yeri ve tarihi: **Elazığ, 7 Ocak 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Kasım, Xakûrkê**

♦ Adı, soyadı: **Maksut ELİAÇIK**
Kod adı: **Baran**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1965**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992, Avrupa**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Ekim, Hacı Ümran**

ERZURUM EYALETİ

♦ Adı, soyadı: **Erdal GÜLTEKİN**
Kod adı: **Piling Berxwedan**
Doğum yeri ve tarihi: **Xinis, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **1998, Xinis (bölge yönetimi)**

♦ Adı, soyadı: **Fikri ÇINAR**
Kod adı: **Cemal Bawer**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Kasım, Karlıova**

♦ Adı, soyadı: **Kemal BEKTAŞ**
Kod adı: **Hozan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kars, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Kasım, Karlıova**

♦ Adı, soyadı: **Yılmaz ÇALIŞKAN**
Kod adı: **Keko Karakoçan**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **Ekim 1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Kasım, Karlıova**

♦ Adı, soyadı: **İdris AKSU**
Kod adı: **Nasır**
Doğum yeri ve tarihi: **Çat, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Kasım, Çavuşlar**

MARDİN EYALETİ

♦ Adı, soyadı: **Selim ATAK**
Kod adı: **Azad**
Doğum yeri ve tarihi: **Mazıdağı, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996, Mardin**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım, Amed-Mardin yol kesme eylemi**

♦ Adı, soyadı: **Temel ERİN**
Kod adı: **Haşim Koçer**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım, Amed-Mardin yol kesme eylemi**

♦ Adı, soyadı: **Lezgin HASAN**
Kod adı: **Kendal**
Doğum yeri ve tarihi: **Hasekî, 1967**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım, Amed-Mardin yol kesme eylemi**

♦ Adı, soyadı: **Muzaffer ERDOĞAN**
Kod adı: **Hogir**
Doğum yeri ve tarihi: **Eruh, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Kasım, Amed-Mardin yol kesme eylemi**

BOTAN EYALETİ
Beytüşşebap Taburu

♦ Adı, soyadı: **Mehmet Nuri ALİ**
Kod adı: **Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Mart, Jirkiyan-Qato (I. Bestler operasyonunda)**

♦ Adı, soyadı: **Rıza ABİŞ**
Kod adı: **Şiyar**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman, 1964**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, II. Bestler operasyonunda**

♦ Adı, soyadı: **M. Faik BARAN**
Kod adı: **Dilbirîn**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, II. Bestler operasyonu (Tk. yrd.)**

♦ Adı, soyadı: **Fahrettin Abdurrahman MUSULİ**
Kod adı: **Şevger**
Doğum yeri ve tarihi: **Dave köyü/ Mardin, 1955**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, II. Bestler operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Muhammed HANİF**
Kod adı: **Dilsoz**
Doğum yeri ve tarihi: **Mabata-Afrin, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, II. Bestler operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Ayhan ÖZCAN**
Kod adı: **Bahoz Mareto**
Doğum yeri ve tarihi: **Beşiri, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, II. Bestler operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Velit MUHAMMED**
Kod adı: **Xûrşît Şexo**
Doğum yeri ve tarihi: **Meydanakbal-Afrin, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Mart, Jirkiyan-Qato (I. Bestler operasyonu)**

♦ Adı, soyadı: **Aydın KAÇMAZ**
Kod adı: **Lokman**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Mart, Jirkiyan-Qato (I. Bestler operasyonu)**

♦ Adı, soyadı: **Aziz HASKO**
Kod adı: **Xeyrî Rênas**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **Nisan, Hêzil suyu**

♦ Adı, soyadı: **Emine PAYIN**
Kod adı: **Deniz Deregûlê**
Doğum yeri ve tarihi: **Şirvan, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Mart, Jirkiyan-Qato (I. Bestler operasyonu)**

♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Şervîn Hakkari**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Eylül, Marinos vadisi-Beytüşşebap**

♦ Adı, soyadı: **Sait YILDIRIM**
Kod adı: **Mazlum**
Doğum yeri ve tarihi: **Beytüşşebap, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Eylül, Germal köyü yakını**

Cûdî Taburu

♦ Adı, soyadı: **Ziver SARIYAĞIZ**
Kod adı: **Hamza Çirav**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu (Tb., Mardin'de Bölge Komutanı)**

♦ Adı, soyadı: **Bekir KÖYBAĞA**
Kod adı: **Şerif Partizan**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Mehmet OSMAN**
Kod adı: **Hamza Pir**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu (cephe sorumlusu)**

♦ Adı, soyadı: **Ahmet ŞENKAR**
Kod adı: **Mervan**
Doğum yeri ve tarihi: **Beşiri, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Sait KURT**
Kod adı: **Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Eğil-Amed, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Rahime DOĞAN**
Kod adı: **Agirê Jînê**
Doğum yeri ve tarihi: **Midyat, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Mehabat GÜLAÇ**
Kod adı: **Ayten Bagok**
Doğum yeri ve tarihi: **Gundikê Ramo-Şırnak, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Ayşe TEKİN**
Kod adı: **Bêrîvan**
Doğum yeri ve tarihi: **Savur, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu (Tk. yardımcısı)**

♦ Adı, soyadı: **Feride MIXO**
Kod adı: **Şevîn Şakir**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Sevim ZENGİN**
Kod adı: **Rozerîn Dersim**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Servet AKTAŞ**
Kod adı: **Nûdem Êriş**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Sîpan**
Doğum yeri ve tarihi: **Tirbêspî, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs, Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **Şaban HASAN**
Kod adı: **Cihat Haşimin**
Doğum yeri ve tarihi: **Meydanakbal-Afrin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Nisan, Deriyê Dostkê, Cûdî operasyonu (Tk. yrd.)**

♦ Adı, soyadı: **Ayhan KORHAN**
Kod adı: **Tekoşîn Nûjîn**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Temmuz, Girêxirmo alanı-Cûdî operasyonu (Bl. komutanı)**

♦ Adı, soyadı: **Mehmet BAYTEKİN**
Kod adı: **Welat Eruh**
Doğum yeri ve tarihi: **Eruh, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Temmuz, Girêxirmo alanı-Cûdî operasyonu**

♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Kalender**
Doğum yeri ve tarihi: **Şah köyü-Şırnak**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Temmuz, Girêxirmo alanı-Cûdî operasyonu**

Kuzeydoğu Cephesi (Çatak, Gürpınar, Garzan)

♦ Adı, soyadı: **Çetin İNCE**
Kod adı: **Fikret Rojhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Hazro-Amed, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991, Amed**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Çatak çatışmasında**

♦ Adı, soyadı: **Xelil QATO**
Kod adı: **Xemgîn**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Çatak**

♦ Adı, soyadı: **Selim YAKAN**
Kod adı: **Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Özalp-Van, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Xanîspî**

♦ Adı, soyadı: **Sabri ÜRGEN**
Kod adı: **Haki Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991, Cûdî**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Çatak (Tk. komutanı)**

♦ Adı, soyadı: **Adil GEDO**
Kod adı: **Şiyar Hakkari**
Doğum yeri ve tarihi: **Qamişlo, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Ağustos, Çatak karakol eyleminde**

♦ Adı, soyadı: **Ramazan ÇEKERSU**
Kod adı: **Serbest**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre, 1966**
Mücadeleye katılış tarihi: **1982**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Çatak çatışmasında (İskenderun Cezaevi firarilerinden)**

♦ Adı, soyadı: **Aydın KARAKAŞ**
Kod adı: **Kendal Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp/ Amed, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Çatak**

♦ Adı, soyadı: **Mustafa DÖNER**
Kod adı: **Sefkan Engizek**
Doğum yeri ve tarihi: **Maraş, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Avrupa**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Çatak**

♦ Adı, soyadı: **Şevan BULUT**
Kod adı: **Ali Toprak**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilal-Uludere, 1981**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994, Haftanin**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Ekim, Xanîspî**

♦ Adı, soyadı: **Edip AHMET**
Kod adı: **Ahmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Zehiriye köyü-Dêrik (Küçük Güney), 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Mayıs,**

Akçûrê çatışması-Çatak
♦ Adı, soyadı: **Mehmet HEMO**
Kod adı: **Reşo**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Mayıs, Akçûrê çatışması-Çatak**
♦ Adı, soyadı: **Abdulfettah ŞEHMUHAMMED**
Kod adı: **Hawar Aryan**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Mayıs, Akçûrê çatışması-Çatak**
♦ Adı, soyadı: **Selahattin BATUN**
Kod adı: **Alîşêr**
Doğum yeri ve tarihi: **Güçlükonak, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Nisan, Kanîspî-Gevaş**
♦ Adı, soyadı: **Kahraman ÖZEL**
Kod adı: **Kahraman**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Nisan, Kanîspî-Gevaş**
♦ Adı, soyadı: **Özgür ALTUN**
Kod adı: **Azad Zer**
Doğum yeri ve tarihi: **Kağızman, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **Eylül 1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Nisan, Kanîspî-Gevaş**
♦ Adı, soyadı: **Engin ASLAN**
Kod adı: **Çekdar Aslan**
Doğum yeri ve tarihi: **Börmeli köyü-Gürpınar, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **Ekim 1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Nisan, Kanîspî-Gevaş**
♦ Adı, soyadı: **Refik AKSÜZEK**
Kod adı: **Mazlum Şervan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kerboran, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Nisan, Kanîspî-Gevaş**
♦ Adı, soyadı: **Nusret KAYA**
Kod adı: **Zinar Agirî**
Doğum yeri ve tarihi: **Eleşkirt/ Ağrı, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **Eylül 1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Nisan, Gevaş**
♦ Adı, soyadı: **M. Emin ÖZYİĞİT**
Kod adı: **Zinar Pir**
Doğum yeri ve tarihi: **Xirabêşero köyü/ Mardin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **Haziran, Çiyayê Zer-Çatak**
♦ Adı, soyadı: **Ali YAĞIZ**
Kod adı: **Sekvan**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Şubat, Dorşîn-Kulp**
♦ Adı, soyadı: **Ziver GÖNÜL**
Kod adı: **Delîl**
Doğum yeri ve tarihi: **Midyat, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Şubat, Dorşîn-Kulp**
♦ Adı, soyadı: **İdris ALGÜL**
Kod adı: **Piling**
Doğum yeri ve tarihi: **Kozluk, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Ocak, Kuyê alanı-Kulp**
♦ Adı, soyadı: **Diyat MUHAMMET**
Kod adı: **Lokman**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Mart, Dorşîn-Kulp**
♦ Adı, soyadı: **Leyla YAKUT**
Kod adı: **Bahar**
Doğum yeri ve tarihi: **Gevaş, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Ocak, Kulp**
♦ Adı, soyadı: **Sultan Beko Arzu KAMBER**
Kod adı: **Şînda**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Ocak, Kuyê-Kulp**
♦ Adı, soyadı: **Enver YÜKSEL**
Kod adı: **Çiyada**
Doğum yeri ve tarihi: **...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **10 Ekim, Kozluk**
♦ Adı, soyadı: **Zinar HUSO**
Kod adı: **Zinar Dêrik**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **Bahar, Çatak**
♦ Adı, soyadı: **Çetin KAPLAN**
Kod adı: **Rêber Rojhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Narlıca köyü-Gevaş, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Eylül, Bitlis**
♦ Adı, soyadı: **Ferhat KENAN**
Kod adı: **Çeko Kıvırcık**
Doğum yeri ve tarihi: **Ömerli, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Eylül, Bitlis (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **Beşir METMEHUŞ**
Kod adı: **Harun**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Eylül, Bitlis**
♦ Adı, soyadı: **Mehmet MAHMUT**
Kod adı: **Ziyat**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Temmuz**
♦ Adı, soyadı: **Abdulgafur AKDAĞ**
Kod adı: **Suvar Çek**
Doğum yeri ve tarihi: **Pervari, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ağustos, Jirkiyan-Qato**
♦ Adı, soyadı: **Zeki GÜNEŞ**
Kod adı: **Zeki**
Doğum yeri ve tarihi: **Van, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ağustos, Jirkiyan-Qato**

Doğu Cephesi
(Hakkari, Qaşûran, Başkale)

♦ Adı, soyadı: **Ahmet ÇOMAN**
Kod adı: **Ferhat Tatvan**
Doğum yeri ve tarihi: **Tatvan, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs, Pagan karakol eylemi-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Muhammet RAMAZAN**
Kod adı: **Dara**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs, Pagan karakolu-Hakkari (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **Ekrem APAYDIN**
Kod adı: **Firaz**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Mayıs, Pagan karakolu-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Rüstem TURGUT**
Kod adı: **Salman Silopi**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1968**
Mücadeleye katılış tarihi: **1988**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Haziran, Marinos operasyonu-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Selim GABAR**
Kod adı: **Selim**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1988**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Nisan, Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Makbule ARTOK**
Kod adı: **Axîn Sozdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran, Marinos operasyonu-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Telal ÖMER**
Kod adı: **Aram**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye-1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran, Marinos operasyonu-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Fırat**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Haziran, Marinos operasyonu-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Cimşît**
Doğum yeri ve tarihi: **Nereh köyü-Şırnak**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **Haziran**
♦ Adı, soyadı: **Nidal HABSUN**
Kod adı: **Kawa Serbixwe**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ağustos, Deriya Xaço eylemi-Qato**
♦ Adı, soyadı: **Reşit REŞO**
Kod adı: **Xabat**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Orhan ÇAPİK**
Kod adı: **Mordem**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Hamza TEMEL**
Kod adı: **Sîpan**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **7 Mayıs 1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Abdulhace BAFİŞBİRLİK**
Kod adı: **Bahtiyar**
Doğum yeri ve tarihi: **Gürpınar, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **7 Mayıs 1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **İsmet BAHADIR**
Kod adı: **Demhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **Hüseyin YILDIZ**
Kod adı: **Tekoşer**
Doğum yeri ve tarihi: **Yüksekova, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Mustafa MAHMUT**
Kod adı: **Hacı**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **Ağustos, Özalp**
♦ Adı, soyadı: **Zenati AHMET**
Kod adı: **Dijwar**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **A. Baki KARAGÖZ**
Kod adı: **Şoreş**
Doğum yeri ve tarihi: **Silvan, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **11 Temmuz 1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **Eylül, Kelareş**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Rojhat Gabar**
Doğum yeri ve tarihi: **Bilizeri köyü-Şırnak, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1988**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Temmuz, Masiro vadisinde (Botan Eyaleti Doğu Cephesi Komutanı-Tb.)**
♦ Adı, soyadı: **Welat ÇAVUŞ**
Kod adı: **Welat Aslan**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **1998 yazı, Başkale**

HAFTANİN ALANI
Haftanin Taburu

♦ Adı, soyadı: **Hazne EVİ**
Kod adı: **Azad Serxwebûn**
Doğum yeri ve tarihi: **Midyat, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Nisan, Haftanin**
♦ Adı, soyadı: **Türkiye MUHAMMED**
Kod adı: **Laşer Berxwedan**
Doğum yeri ve tarihi: **Qamişlo, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Mayıs, Xantûr boğazı-Haftanin**
♦ Adı, soyadı: **Masuf IŞIK**
Kod adı: **Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **10 Mayıs, Vanîkê pususu-Haftanin**
♦ Adı, soyadı: **Ferhat ÖZKAN**
Kod adı: **Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Mutki, 1981**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **10 Mayıs, Haftanin**
♦ Adı, soyadı: **... CAMİKOY**
Kod adı: **Yılmaz**
Doğum yeri ve tarihi: **Çatak, 1983**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Mayıs, Şehit Hamza tepesi-Haftanin**
♦ Adı, soyadı: **Ramazan ASLAN**
Kod adı: **Battal**
Doğum yeri ve tarihi: **Kurtalan, 1966**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Nergiz ADIYAMAN**
Kod adı: **Sîpan Zîlan**
Doğum yeri ve tarihi: **Geba köyü-Beytüşşebap, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **26 Mayıs, Terak boğazı-Haftanin (Bl. Komutan Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **Hüseyin SİNCAR**
Kod adı: **Mahsum**
Doğum yeri ve tarihi: **Topaluşağı-Pazarcak, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Temmuz, Zaxo-Batufa arası**
♦ Adı, soyadı: **İdris KEYAR**
Kod adı: **Çiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Şuves köyü-Uludere, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Ağustos, Haftanin (Tk. Komutan Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **Pala HASAN**
Kod adı: **Rêber Hasan**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1965**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Ağustos, Haftanin**

Garisan Taburu

♦ Adı, soyadı: **Maşallah KARATAŞ**
Kod adı: **Rêzan**
Doğum yeri ve tarihi: **Hizan, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993, İstanbul**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs, Pervari ovası**
♦ Adı, soyadı: **Cafer ÖZDEMİR**
Kod adı: **Ferhat Dersim**
Doğum yeri ve tarihi: **Pertek, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **Şubat 1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs, Pervari ovası**
♦ Adı, soyadı: **Ubeydullah BABAT**
Kod adı: **Aslan Kandil**
Doğum yeri ve tarihi: **Hasyan köyü-Pervari, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **Eylül 1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Haziran, Evrek köyü çatışması-Pervari**
♦ Adı, soyadı: **Fikri DOĞAN**
Kod adı: **Botan Sertaç**
Doğum yeri ve tarihi: **Eruh, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Haziran, Evrek köyü-Pervari**
♦ Adı, soyadı: **Hadrullah DURSUN**
Kod adı: **Haşim Mazi**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Mardin, 1969**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Hüseyin Süleyman MURAT**
Kod adı: **Mustafa**
Doğum yeri ve tarihi: **Rehmike köyü-Dêrik (Küçük Güney), 1967**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs, Herekol**
♦ Adı, soyadı: **Nebi BAYTER**
Kod adı: **Haki Alan**
Doğum yeri ve tarihi: **Barik köyü-Hakkari, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Hikmet SÜLEYMAN**
Kod adı: **Kendal**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Nisan, Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Dirya ABDULLAH**
Kod adı: **Xoşnav**
Doğum yeri ve tarihi: **Hewlêr, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Mayıs, Deknal köyü**
♦ Adı, soyadı: **İbrahim İLYAS**
Kod adı: **Celal Zerdeşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Bigare-Afrin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **31 Mayıs, Kalendera**
♦ Adı, soyadı: **Abdulhakim IŞIK**
Kod adı: **Baran Kahraman**
Doğum yeri ve tarihi: **Bilika köyü-Silopi, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Eruh-Siirt yolu**
♦ Adı, soyadı: **Medeni DOĞAN**
Kod adı: **Erdal Reşo**
Doğum yeri ve tarihi: **Çınar, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Eruh-Siirt yolu**
♦ Adı, soyadı: **Leyla DALKIÇ**
Kod adı: **Besê Herakol**
Doğum yeri ve tarihi: **Eski Eruh, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Eruh-Siirt yolu**
♦ Adı, soyadı: **Siyabend HAKİ**
Kod adı: **Alan Deşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Haziran, Gabar**
♦ Adı, soyadı: **Peyman NANER**
Kod adı: **Vahap**
Doğum yeri ve tarihi: **Şam, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Eruh-Siirt yolu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Botan Behdinan**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Mayıs, Pervari ovası (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **Medya ÖZBAY**
Kod adı: **Nefer**
Doğum yeri ve tarihi: **Erkent köyü-Pervari, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Haziran, Evrek köyü-Pervari**
♦ Adı, soyadı: **Fidan AHMET**
Kod adı: **Leyla Afrin**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Eruh-Siirt yolu**
♦ Adı, soyadı: **Ahmet REŞİT**
Kod adı: **Doktor Zara**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1962**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Eruh-Siirt yolu**
♦ Adı, soyadı: **Ahmet ÇELİK**

Kod adı: **Rêzan Rojdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Ağustos, Şırnak-Eruh yoluna mayın döşerken**
♦ Adı, soyadı: **Çiçek DEMİR**
Kod adı: **Jiyan**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **Mayıs, Bestler**

Gabar Taburu

♦ Adı, soyadı: **Hadi BULUT**
Kod adı: **Zana**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Mardin, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Ocak, Gabar operasyonu (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **Halit KOÇ**
Kod adı: **Aydın**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Ocak, Gabar operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Destal SEZİL**
Kod adı: **Bêvar**
Doğum yeri ve tarihi: **Doğu Kürdistan, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **20 Ocak, Gabar operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Mehmet TOPRAK**
Kod adı: **Baran**
Doğum yeri ve tarihi: **Güçlükonak, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Şubat, Bagok operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Ziyaol MUHAMMET**
Kod adı: **Hogir**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Nisan, Şuva operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **İsmail ABDURRAHMAN**
Kod adı: **Aldar**
Doğum yeri ve tarihi: **Kolan köyü-Tirbêspî, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Nisan, Şuva operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Medine ERSOY**
Kod adı: **Slav Serdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **Haziran, Gabar**
♦ Adı, soyadı: **Halime KARA**
Kod adı: **Eylem Hilal**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilal köyü-Uludere, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **Haziran, Gabar**
♦ Adı, soyadı: **Mehmet Ali GÜL**
Kod adı: **Gevdo Kahraman**
Doğum yeri ve tarihi: **Beytüşşebap**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **5 Şubat, Bagok operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Fevzi YAVUZ**
Kod adı: **Baran**
Doğum yeri ve tarihi: **Karakoçan, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Haziran, Çirav operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Vasif KIRCA**
Kod adı: **Çekdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Kurtalan, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Haziran, Çirav operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Abdulminan SALİH**
Kod adı: **Sîpan**
Doğum yeri ve tarihi: **Qamişlo, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Haziran, Çirav operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Fuat ERER**
Kod adı: **Xebat Ronahî**
Doğum yeri ve tarihi: **Muş, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Haziran, Çirav operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Muzaffer ÇELİK**
Kod adı: **Zerdeşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Kurtalan, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **17 Haziran, Çirav operasyonu**

Kela Memê Bölüğü

♦ Adı, soyadı: **Fatma KUTLU**
Kod adı: **Sozdar Cûdî**
Doğum yeri ve tarihi: **Halilan köyü-Kerboran, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **Zeynep FİLİN**
Kod adı: **Zîlan**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Hayrettin KAYGUN**
Kod adı: **Cigerxwîn**
Doğum yeri ve tarihi: **Kirmenli köyü-Eruh, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Ahmet TOPRAK**
Kod adı: **Partizan**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Metin ÖZDEMİR**
Kod adı: **Rojhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Eruh, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Zekiye MEMO**
Kod adı: **Gülnaz**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Sozdar**
Doğum yeri ve tarihi: **...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu (akademiden yeni gelmişti)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Axîn**
Doğum yeri ve tarihi: **...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **Bahar 1998, Geliya Tirşika-Bestler (Bahardan önce akademiden gelmişti)**
♦ Adı, soyadı: **Selahaddin DALGIÇ**
Kod adı: **Halil**
Doğum yeri ve tarihi: **Eski Eruh, 1967**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu (Bl. Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Mazlum**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Kela Memê operasyonu**

Karargah Hareketli Taburu

♦ Adı, soyadı: **Bayram KOÇ**
Kod adı: **Kendal**
Doğum yeri ve tarihi: **Yeşilyurt köyü-Kulu, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Almanya**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Haziran, Çiyayê Reş-Gabar**
♦ Adı, soyadı: **Hayrettin YILMAZ**
Kod adı: **Cuma Rêber**
Doğum yeri ve tarihi: **Arbene köyü-İdil, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Çiyayê Reş-Gabar**
♦ Adı, soyadı: **Muhemmet ŞÜKRÜ**
Kod adı: **Nîştîman**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Haziran, Çiyayê Reş-Gabar**
♦ Adı, soyadı: **Abdullatif DUDAK**
Kod adı: **Eminê Herekol**
Doğum yeri ve tarihi: **Selave-Cizre, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, II. Bestler operasyonu-Herekol (Tk. Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Firaz**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Mart, I. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Hogir**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Mart, I. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Giap**
Doğum yeri ve tarihi: **Kobanî, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **Şubat, Bestler**
♦ Adı, soyadı: **Enver POLAT**
Kod adı: **Selçuk Şahan**
Doğum yeri ve tarihi: **Xezik (Kuruca) köyü-Bingöl, 1965**
Mücadeleye katılış tarihi: **Kasım 1984**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Nisan, Derikê Memedê Huso-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Şahin**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Nisan, Derikê Memedê Huso-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Çiya**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Nisan, Derikê Memedê Huso-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Rizgar**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Nisan, Derikê Memedê Huso-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Hekim**
Doğum yeri ve tarihi: **Urmiye, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Nisan, Derikê Memedê Huso-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Brûsk**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu (Tk. Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Ali**
Doğum yeri ve tarihi: **Erzincan, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **İdil, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Delîl**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Delîl**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Mart, I. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Zelal UĞURLU**
Kod adı: **Axîn Newroz**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Haziran, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Sabah Ahmet DERVİŞ**
Kod adı: **Tekoşer**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Engin Aziz MURAT**
Kod adı: **Brûsk**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran, Akşin köyü-Başkale**
♦ Adı, soyadı: **Lokman ALDUR**
Kod adı: **Zeki**
Doğum yeri ve tarihi: **Midyat, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **30 Haziran, Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Aynet MUHAMMET**
Kod adı: **Mahir**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Vesile GÜLEÇ**
Kod adı: **Nûjîn Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **Xirbike Besta köyü-Şırnak, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Faraşîn operasyonu-Qato ya Marinos (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Xişman**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Faraşîn operasyonu-Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Serdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Faraşîn operasyonu-Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Fadıl KAYIK**
Kod adı: **Şex Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Mardin, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **20 Temmuz 1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Faraşîn operasyonu-Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Fatma BİLEN**
Kod adı: **Koçerîn Binboğa**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Vehbiye AKSOY**
Kod adı: **Warşîn Menal**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi-Hakkari (Tk. Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **Belgin Gül ÖCALAN**
Kod adı: **Hebûn**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi-Herekol**
♦ Adı, soyadı: **Ceylan AYVERDİ**
Kod adı: **Zinarîn Herekol**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Mardin, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi-Hakkari (Tk. Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **İpek DEMİRHAN**
Kod adı: **Nergiz Alkan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kozluk, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Gülbahar XECİ**
Kod adı: **Rewşen Hêzil**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi-Hakkari**
♦ Adı, soyadı: **Canberli ABDULLAH**
Kod adı: **Dilşêr Gernas**
Doğum yeri ve tarihi: **Tirbêspî, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Nizar İBİŞ**
Kod adı: **Serhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Kursele köyü-Afrin, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Mahmut Şeyh MAHMUT**
Kod adı: **Siyabend**
Doğum yeri ve tarihi: **Kobanî, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **M. Zeki OKAN**
Kod adı: **Bahoz**
Doğum yeri ve tarihi: **İdil, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Almanya**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Cemgil KAHRAMAN**
Kod adı: **Cem Sinan Doğu**
Doğum yeri ve tarihi: **Hozat, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Kadri KARKAL**
Kod adı: **Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kater köyü-Silopi, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Ahmet ÖZTÜRK**
Kod adı: **Hogir**
Doğum yeri ve tarihi: **Adana, 1979**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Adana**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Tekin EKİNCİ**
Kod adı: **Dijwar**
Doğum yeri ve tarihi: **İstanbul, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, İstanbul**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Casiye AYDIN**
Kod adı: **Rewşen Sîpan**
Doğum yeri ve tarihi: **İlk Adım köyü, 1982**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995, Mardin**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi**
♦ Adı, soyadı: **Hami ALİ**
Kod adı: **Handil Trez**
Doğum yeri ve tarihi: **Zebari, 1977**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos (Tk. Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **Hüseyin AKGÜL**
Kod adı: **Cabbar Zagros**
Doğum yeri ve tarihi: **Ortakoğlan köyü-Cizre, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Haziran, Çatak (Tk., daha önce Bl.)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Sîpan Zaxoyî**
Doğum yeri ve tarihi: **Zaxo, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Haziran, Çatak**
♦ Adı, soyadı: **...**

Kod adı: **Bêrîvan Garisan**
Doğum yeri ve tarihi: **Amûdê, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Sîpan Garzan**
Doğum yeri ve tarihi: **Sason, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Rênas**
Doğum yeri ve tarihi: **Kobanî, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **(eski bir arkadaş)**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu (daha önce BI.)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Serbest**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Ramazan BOZKURT**
Kod adı: **Çekdar**
Doğum yeri ve tarihi: **Yüksekova, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Hakim SORGÜL**
Kod adı: **Mazlum Cûdî**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre, 1983**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi**
♦ Adı, soyadı: **Osman DAŞ**
Kod adı: **Dilgeş**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik-Mardin, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **Temmuz 1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **Serdar Süleyman REŞİT**
Kod adı: **Suar**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre, 1980**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ağustos, Qato ya Jirkiyan-Deriyê Xaçê**

Botan Eyalet Karargahı

♦ Adı, soyadı: **Mehmet TANRIKULU**
Kod adı: **Seyfettin ...**
Doğum yeri ve tarihi: **Tepecik köyü-Amed, 1970**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Mart, Qato ya Jirkiyan-I. Bestler operasyonu (BI. Komutanı)**
♦ Adı, soyadı: **Cengiz ADIYAMAN**
Kod adı: **Fırat Pasûr**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Hurik MUHAMMET**
Kod adı: **Hogir**
Doğum yeri ve tarihi: **Halep, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Nisan, Girê Guevara-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Temer**
Doğum yeri ve tarihi: **Çatak, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Mart, Qato ye Jirkiyan-I. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Zeki**
Doğum yeri ve tarihi: **Kobanî, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Mart, Qato ya Jirkiyan-I. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Azad**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Mart, Qato ya Jirkiyan-I. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Sekvan**
Doğum yeri ve tarihi: **Dêrik (Küçük Güney), ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Marinos vadisi**
♦ Adı, soyadı: **İzzet VEYSO**
Kod adı: **Hamza Dersim**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1973**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Eylül, Qato ya Marinos**

BOTAN EYALETİ YAJK KARARGAHI

♦ Adı, soyadı: **Safiye BENEK**
Kod adı: **Cihan Ciwan**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilal köyü-Uludere, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu (Tk.)**
♦ Adı, soyadı: **Nasibe AĞIRMAN**
Kod adı: **Zelal Botan**
Doğum yeri ve tarihi: **İdil, 1976**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu (Botan YAJK Koordinesi)**
♦ Adı, soyadı: **Mercan AYIK**
Kod adı: **Delal Bingöl**
Doğum yeri ve tarihi: **Karakoçan, 1974**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Gülcan DONDAR**
Kod adı: **Agirî**
Doğum yeri ve tarihi: **Midyat, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan, Herekol çatışması-II. Bestler operasyonu (BI. Komutanı)**
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Dilşah**
Doğum yeri ve tarihi: **...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran, Geliya Gurdîlla-Gabar operasyonu (BI. Komutanı)**
Adı, soyadı: **Vesile ...**
Kod adı: **Rûken**
Doğum yeri ve tarihi: **Erkent-Pervari**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **12 Nisan, Girê Guevara-II. Bestler operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **Züleyha BULUT**
Kod adı: **Şevîn Rêdûr**
Doğum yeri ve tarihi: **Nusaybin, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Haziran, Geliya Gurdîlla-Gabar operasyonu**
♦ Adı, soyadı: **... İBRAHİM**
Kod adı: **Şervîn**
Doğum yeri ve tarihi: **...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül, Qato ya Marinos (YAJK Merkezi, Şehit İsmail arkadaşın kardeşi)**

BAŞKA EYALETLERDEN GELİP BOTAN'DA ŞEHİT DÜŞEN ARKADAŞLAR

♦ Adı, soyadı: **Eren POLAT**
Kod adı: **Melsa**
Doğum yeri ve tarihi: **Elbistan, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Eylül 1998, Geliya Masiro-Beytüşşebap**
Not: Arkadaş Amed gücünden tedaviye giderken Botan'da şehit düşüyor.
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Tekoşîn**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **23 Eylül 1998, Geliya Masiro-Beytüşşebap**
Not: Arkadaş Amed gücünden tedaviye giderken Botan'da şehit düşüyor.
♦ Adı, soyadı: **...**
Kod adı: **Mizgîn**
Doğum yeri ve tarihi: **Tirbêspî, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **...**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Eylül 1998, Geliye Masiro-Beytüşşebap**
Not: Metina'dan Botan'a geçişten sonra
♦ Adı, soyadı: **Tahsin ACAY**
Kod adı: **Rojhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Gorye köyü-Mardin, 1969**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Ekim 1998, Herkî-Zagros Eyaleti**

1997 GARZAN ŞEHİTLERİ*

♦ Adı, soyadı: **Azadin AKGÜL**
Kod adı: **Yasin**
Doğum yeri ve tarihi: **Osmanlı köyü-İdil, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **1989**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Aralık, Mutki çatışması (BI. Komutan Yrd.)**
♦ Adı, soyadı: **Turan ÖZDEMİR**
Kod adı: **Fırat**
Doğum yeri ve tarihi: **Gerger-Adıyaman, 1975**
Mücadeleye katılış tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Aralık, Mutki çatışması**
♦ Adı, soyadı: **Nükhet KUNUR**
Kod adı: **...**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1978**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Aralık, Zoğazer-Sason**
♦ Adı, soyadı: **Cevdet ...**
Kod adı: **Metin**
Doğum yeri ve tarihi: **Adıyaman, 1968**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Aralık, Mutki**
♦ Adı, soyadı: **Mervan ŞEXO**
Kod adı: **Demhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1971**
Mücadeleye katılış tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Aralık, Mutki**
♦ Adı, soyadı: **Fahrettin DÜLÇEK**
Kod adı: **Mervan Kelareş**
Doğum yeri ve tarihi: **Adaklı-Bingöl, 1969**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Aralık, Mutki**
♦ Adı, soyadı: **Ali ...**
Kod adı: **Cotkar**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **6 Aralık, Mutki**
♦ Adı, soyadı: **Esmehan ...**
Kod adı: **Melsa Gevaş**
Doğum yeri ve tarihi: **...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **11 Aralık, Zoğazer-Sason**

***1997 Garzan Şehitleri, daha önce bildirilememişti**

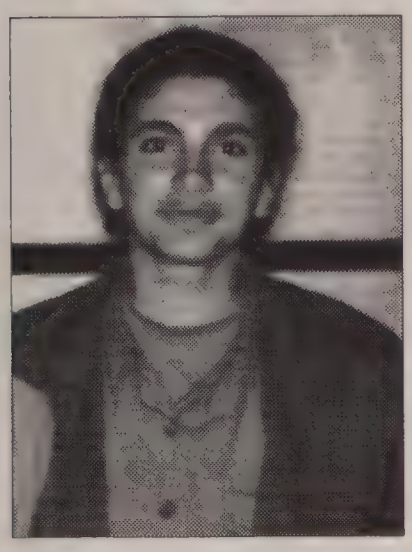

Berfîn Kürdistan aşkını taşırdı yüreğinde

Devrimin en muhteşem yanlarından biri, çok çeşitli nedenlerden dolayı gizli veya kapalı kalan insanı; insanın yeteneklerini, soylu özelliklerini ortaya çıkarması, onu hakettiği mertebeye oturtmasıdır. Bu devrimlerin genel bir özelliğidir. PKK ise bundan bir adım daha ileri atarak küçük insan ile büyük insanı somut olarak ayrıştırdı; küçük insanın kendini büyük insan gibi göstermesinin koşullarını ortadan kaldırdı. PKK ısrarla gözettiği bu büyük adalet, hak ve hukuk çizgisiyle demokrasiye bulaştırılan kirleri de yıkayıp temizledi. Demokrasinin teknik bir sistem düzenlemesinden çok insansal gelişmenin yolu ve kültürü olduğunu kanıtladı.

Hiçbir devrimde veya tarihsel gelişmede insan büyüklüğü PKK'de yapıldığı gibi özgürleşme ölçüsüyle ele alınmadı. Diğer deneyimlerde insan büyüklüğü yetkiye ve mevkiye göre ölçülürken, PKK bunun red pratiğini sergiledi. Ve gerçekten görüldü ki, küçük adam büyük yetkiyi ve büyük mevkiyi haketmemiş, tersine gaspetmiştir. Yine açığa çıktı ki, küçük adam küçüklüğünü bu büyük yetki ve mevkinin arkasında gizlemiştir. Bunu açığa çıkaran PKK yine de küçük adama büyüklük için şans tanımıştır; gerçekten küçüklüğünü aşması için gerektiğinde büyük yetki vermiştir. Tabii bu yeni çizgiyi anlamayıp kendini kandırmaya devam edenler var. Tarihi, yaşadıkları şimdiki zamandan ibaret olduğunu sanıyorlar. Bu kişilikler kendilerini kandırmakta ısrar ederursunlar; gelişmenin dili başka konuşuyor, tarih ise son sözü, kendini kandırma gereğini duymayan mütevazi kişiliklere veriyor.

Berfîn, mücadele tarihimizde pratikleşen bu gerçekliğin bir kanıtı olarak hatırlanacaktır. Belki mücadele saflarında yaşadığı süre boyunca çok fazla öne çıkmadı. Neler yapabileceği, geleceğe hangi adımlarla yürüyeceği, hangi başarıların sahibi olacağı konusunda da belki yeterince tanınmadı. Ve O da mütevaziliğinden "*ben büyük varım*" deme gereğini duymamış olabilir. Ama sözkonusu PKK ortamı olunca, bütün bunlar Berfîn'in kendini ifade etme gücünü zaman bulup göstermeyen özellikleri unutturabilir mi? İnanıyorum ki Berfîn de PKK'nin büyüklüğünü görmüş, bu büyüklüğe güvenmiş, bu büyüklüğün bütün gerçeklerin aynası olduğunu anlamış ve bu ölçüler içerisinde kendi kişilik halklarını PKK'nin birleşik özgürlükk iradesinde eritmiştir.

Berfîn, saflarımızda en sonunda parti karşıtı bir çeteleşmede ifadesini bulan bazı anlayışların sahipleri gibi kişisel kaygılar taşımadı. Kişisel yaşamlara tenezzül etmedi. PKK zaten Kürdistan halkının, hatta insanlığın ortak haklarını, ortak değerlerini kurtarma, eskisini aşan yeni bir kültürü yaratma hareketiyken, bireysel hakların peşinde koşmanın PKK'liliğe kapkara bir leke olduğunu biliyordu. Her türlü hakkın ancak büyük yaşayıp büyük başarılarak kazanılacağını kavrıyordu. Birey ile devrim, birey ile PKK ilişkisinin, bunun ideolojik, politik ve askeri gereklerinin neler olduğunu Önderlik Sahası'ndayken Başkan Apo'nun çözümlemelerinde yakalamıştı.

Berfîn Önderlik Sahası'nda sessizliği ve yoğun koşuşturmasıyla dikkat çekiyordu. Takım komutanıydı. Çabasıyla görevine layık olduğunu ortaya koyuyordu. Görevinin hakkını veriyordu. Diyalogları ve ilişkileri O'nun kişiliğinde bulunan soylu özellikleri, sıcak yoldaşlık ruhunu yansıtıyordu. Parti Merkez Okulu öğrencileri arasında yaşamıyla sevilen ve çabasıyla da saygı gören bir arkadaştı. Başkan Apo'dan öğrenmeye ve kavramaya istekliydi. Önderlik Sahası'nda yeterli bir süre kalmış olduğundan son eğitim devresinde basın çalışmalarının sorumluluğunu yaptı. Yeterince yardımcılar olmamasına rağmen, hep temposuna ağırlık vererek basın çalışmalarını zamanında yetiştirmeye özen gösterdi. Yaşamıyla ve çalışmasıyla ilgili kimsenin şikayetine gerekçe yaratmadı.

Berfîn'in ülke topraklarına özlemi büyüktü. Ülkeye gidiş gününü sabırsızlıkla bekliyordu. Önderlik Sahası'nda biriktirdiği özgür kadın bilincini ülke topraklarında pratikleştirmek için oldukça istekliydi. Ülke sohbetlerine katılırdı, savaş anılarını anlatırdı. Tanıdığı şehit arkadaşları saygı ve sevgiyle anardı. Yüreğinde Kürdistan dağlarını taşıdı. Umut ve beklentilerini birgün gerçekleşeceğine inandı.

Önderlik Sahası'nda Başkan Apo'nun yakın denetiminde uzun sayılabilecek bir süreçte eğitim görme imkanına kavuşmasını bir daha kolay ele geçmez tarihi bir şans olarak değerlendirmişti Berfîn. Başkan Apo'nun insan ve devrim, kadın ve özgürlük çözümlemelerinden büyülenmişti. Devrimi ilgilendiren her şeyin çok eksik anlaşıldığını, Parti Önderliği'nin uzaktan düşünüldüğü gibi bir gerçeklik olmadığını, devrim sorunlarının ve görevlerinin çok farklı bir kişilik formasyonunu gerekli kıldığını görmüştü. Berfîn heval, devrimci gelişmelerin farklı boyutlarda seyrettiği bu yeni ortamda kendini gözden geçirme gereğini coşkuyla duymuştu. Kendini yeniden yapılandırma imkanlarını değerlendirmeye çalışmıştı. Kadın köleliğinin ve erkek egemenliğinin devrimde nasıl bir kördüğümü oluşturduğuna büyük ilgi duyarak, sorunun hiçbir şekilde küçüksenemeyecek ciddiyetini anlamıştı.

Savaşlarda bir fırsatın ikinci kez tekrarlanma şansı ya çok az ya da hiç yoktur. İkincisinde fırsat olur sen olmazsın veya sen olursun fırsat olmaz. An o anda değerlendirilmek zorundadır. O anı ya kazanır ya da kaybedersin. Başkan Apo, eğitim devrelerinde anın devrimciliği üzerinde sık sık duruyor ve bunun büyük önemini vurguluyordu.

Berfîn, önderlik eğitimini görmüş ve buna göre donanmış olarak ülkeye yönelmişti. İçindeki heyecan ve coşku dizlerine derman olmuştu. Kabına sığmıyordu ülkeye dönüş mutluluğu. Yürüyüşte yorulmak nedir bilmiyordu. Zorlanan her arkadaşın yanında hemen bitiveriyordu, yardımcı olmaktan zevk alıyordu. Umuda yürüyüyordu, geleceğe uzanıyordu. Çok özlemişti Amed'in, Garzan'ın dağlarını, dollarını, patika yollarını...

Umutlarının ve beklentilerinin böyle erkenden katledileceğini bilmiyordu. Asıl düşmanımız olan sömürgecilerin yanında işbirlikçi KDP'nin ihaneti bu kadar boyutlandıracağını düşünmemişti.

KDP peşmergeleri Berfîn'i de katlederek kara yüzlerine bir leke daha sürdüler. Hainliklerine hainlik ekliediler. Onlar bu ihanetlerinin batağında biraz daha derinlere gömülürken; Berfînler, Ekinler, Zeynepler, Zinarînler, Meryemler, Saryalar Kürdistan'ın özgürlük çiçekleri biçiminde bütün dünya kadınlarının hiçbir egemenlik gücü tarafından düşürülemez gurur bayrakları olarak yükseldiler güneşe doğru...

Silah arkadaşları adına
Selçuk Şahan *(Enver Polat)*

● *baştarafı 1. sayfada*

Aksine, tarihsel, güncel toplum gerçeğinin doğru bilgisine sahip olduğu için, egemenliğini sürdürebilmektedir. Gerçeğin insan yığınlarına aktarılırken çarpıtılması onun çok farklı bir yönüdür. Kısacası, egemen ideoloji, esasta tarihsel-toplumsal gerçeğin gerçekçi bir tanımlamasına dayanır. Devlet örgütlerinin her zaman böyle bir ideolojileri vardır. Örneğin Türk devlet örgütünün ilgili birimlerinde Kürdistan'ın tarihsel-toplumsal gerçekliği bütün çıplaklığı ile değerlendirilir. Fakat bunun ilgili birimler dışındaki gösterimi ya çok örtülü, ya da çok çarpıktır. Yine kitlelere empoze edilen ideolojiye göre; Kürdistan sömürge bile değildir. Kürtler ve Türkler eşit, hatta aynıdır vb... Ancak devlet örgütünün gerçekçi ideolojisinde Kürdistan Türk devletinin hiçbir hakka sahip olmayan bir sömürgesidir. Yani Türk ırkına hizmet etmekle yükümlü hizmetkarlar topluluğudur ve bunun dışında bir yaşam hakları yoktur.

Demek ki, egemen devletin örgüt ideolojisi, sanıldığından çok daha sağlam bir tarzda gerçek verilere dayalıdır. Onun zayıf yanı ise, kitle ideolojisi olarak yansıdığında çarpılmasıdır. Bunun temelinde devlet örgütünün kitleleri zulüm mantığı ile yönetme ilkesi vardır.

Sadece sömürgeci devletin örgüt ideolojisi değil, tüm egemen olmak isteyen örgütlerin ideolojileri gerçeği mümkün olduğunca sağlam, doğru bir değerlendirmesine dayanmak zorundadır. Böylece ideolojileri birbirinden farklı kılan yanları gerçeğin doğru bilgisini kimin yararına kullanılacağıdır. PKK ideolojisi, tarihsel-toplumsal gerçeği doğru anlamaya ve onun değerlendirmesinden doğacak gücü tüm Kürdistan halkının, hatta tüm insanlığın hizmetine koşmaya dayanır. Buna karşılık, sömürgeci devletin örgüt ideolojisi genelde her şeyi Türk ırkının, özelde ise Türk egemen sınıflarının hizmetine sunmak amacındadır.

İdeoloji, bir kavramlar topluluğu değildir, bir üslup hiç değildir. Belli bir bütünselliğe ve parti literatürünün genel bilgisine sahip olmak, tek başına kişiyi ideolojinin sahibi yapmaz. İdeoloji, çerçevesi kesin hatlarla belirlenmiş bir örgütsel topluluğunun tek bir hedef doğrultusunda geliştirdikleri eylemler temelinde gelişen ve birbirini kesinlikle tamamlayan bir yaklaşımlar ve anlayışlar bütünüdür. Ait olduğu toplum veya örgüte sürekli bir yaşam sağlamayan, maddi ve manevi olarak ona yaşam yolunu göstermeyen bir ideolojiden sözedilemez.

Bir ilke, anlayış ve yaklaşımlar bütünü olarak ideoloji; her şeyden önce topluluk, ya da örgütün salt amacına uygun bir yaşam ve savaş eyleminin sahibi olunmasını her şeyden önce gerekli kılar. Ve yaşamla savaş eyleminde genel amaca uygunluk göstermeyen kişi veya toplulukların sözkonusu ideolojik donanıma sahip olmalarından sözedilemez. Bu, PKK ideolojisinin temel bir ilkesidir. Çünkü PKK ideolojisi, Kürdistan gerçekliğinin doğru bir tanımlanmasından sonra, bu gerçeklik içinde kölece, kimlik ve kişilikten yoksun yaşamak zorunda bırakılan kişi ve toplulukların özgür bir kimlik ve kişiliğe sahip olarak yaşamalarını emreder ve bunun dışındaki yaşamı reddeder. Ve kölece yaşamdan kurtulmak için ölümden başka yol kalmamışsa, ölümü tercih edecek kadar radikal bir yaklaşımı esas alır. Açıktır ki, Kürdistan'ın verili gerçekliği böylesine bir yaşam ideolojisine izin vermemektedir. İşte bundan dolayı da bu özgür yaşam anlayışının hizmetinde verili, köleleştirici gerçeğin şiddet yoluyla değiştirilmesi doğrultusunda ve aynı ideolojik çerçevede bir savaş yaklaşımı geliştirilmiştir. Böylece PKK'nin ve onun önderliğinin bir yaşam ve savaş ideolojisi oluşmuştur. Bunun nasıl olduğunu, Başkan Apo, "*nasıl yaşamalı ve nasıl savaşmalı*"ya ilişkin ideolojik belirlemelerinde, ciltler dolusu kitaplarda ve çözümlemelerde en detaylı şekliyle ortaya koymuştur. Ancak, doğru bir ideolojinin oluşturulması başka bir şeydir, onun bir toplumda veya örgütte içselleştirilmesi ise başka bir şeydir. Birincisi, önderlik çalışmasına, ikincisi örgütsel çalışma ve savaş faaliyetlerine ilişkindir.

PKK'nin ideolojik çerçevesi, bir tek önderlik talimatıyla aktarılabilecek kadar sade, yüzlerce araştırma-inceleme ile altından kalkılamayacak kadar da karmaşıktır. Sadeliği, bunun bir tek bireye indirgenebilirliğinden, karmaşıklığı ise onun evrensel kapsayıcılığından kaynaklanır. Birey, bir tek PKK ideolojisinde kendisini mümkün olan en doğru biçimde tanıyabilir ve tanımlayabilir. Yine aynı birey, kendisinden yola çıkarak, içinde yaşadığı toplumu ve bu toplumdan da yola çıkarak, tüm insanlığı doğru biçimde tanıyabilir ve tanımlayabilir. Böylece, belli bir anlayış ve yaklaşım düzeyinden sonra, ideoloji yerini daha evrensel olan felsefeye bırakır. Örneğin, PKK'nin başlangıç yıllarında Apocu ideolojiden sözedilirken, bugün aynı şeyden sözetmek mümkün değildir. Aksine, günümüzde Apocu felsefeden sözedilmektedir. Bu örgütsel düzey de ideolojik yaklaşımın olmayışını değil, aksine güçlü etkinliğini şart kılar.

En sade bir şekilde PKK ideolojisine bir giriş yapabilmek için, çok fazla literatür bilgisine de gerek yoktur. Kürdistan'da son savaş yıllarının şu veya bu ölçüde etkilediği her kişi; PKK ideolojisinin başlangıç esaslarını şu hatlarıyla bilir: İnsanlar, tarihlerindeki binlerce yıllık savaşımların sonucu yeryüzünde bugünkü sistemi kurdular. Bu sistem içinde her ulusun belli bir statüsü vardır, ama bu dünyasal sistem içinde Kürdistan sömürge statüsüne bile sahip değildir. Kürdistan ülkesi, tarihi ve halkıyla birlikte tarihten silinme sürecine alınmıştır. Bu sömürgeci, imhacı sistem içerisinde Kürt insanının kölelik ve ihanet dışında yaşam seçenekleri yoktur. Köle veya hain olarak yaşamak istemiyorsan, bu sisteme ve onun en etkin temsilcisi olan Kürdistan'ı kendi sınırları içine zorla katmış Türk sömürgeciliğine karşı savaşmalısın.

Savaşmak, düşmanlık yapmaktır! Özgürleşmek için savaşmak ilk koşuldur. Fakat salt savaşmak, seni bir özgür insan yapmaya yetmez. Gerçek anlamda özgür olmak için, düşmanı yenmen, yani kölelik ve ihanete götüren nedenleri ortadan kaldırman gerekir. Bu amacı tek başına gerçekleştiremeyeceğine göre, örgüt olman gerekir. Örgüt olmak, birçok insan ve toplum gücünü tek bir amaç doğrultusunda biraraya getirmek demektir. Bütün bunlar, özgürlük amacına göre yaşamanı ve savaşmanı şart kılar. Özgürlüğünü tamamlamak ve süreklileştirmek için köleleştirici düşmanını yenmen, düşmanını yenmen için ise, kendini ve onu doğru tanıman, yaşaman ve yeterli olduğunda, hükmettiğinde vurup kazanman gerekir.

PKK ideolojisi, gerçeğin doğru algılanması ve özgürlük amaçları doğrultusunda dönüştürülmesi eyleminin rehberidir! Açık, sade ve anlaşılır bir düzeyden hareket eder. Bu anlamda bir anlayışsızlık, daha çok yanlış bir kişisel eğilimi ifade eder. Özgürlükten kaçış nasıl ki temelde bir köleleşme eğilimini değil, köleleştirme eğilimini ifade ederse, kurtuluş saflarında da PKK ideolojisi karşısında anlayışsızlık, verili sistem dahilinde hainçe bir yaşam eğilimini ele verir.

İdeoloji, eğer güncel gelişmeler, tarih ve gelecek karşısında özgürlük değerleri temelinde bir tavrı geliştirmenin dayanağı ise, bu ideolojiye her zaman pratik bir yaşam eşlik etmek zorundadır. Yaşamın somut olarak eşlik etmediği bir ideoloji, mantıksal temelleri ne kadar güçlü ve eşsiz olursa olsun, yeryüzünde işe yaramayan bir matematik denklemden daha değerli değildir. Diyelim ki, kurtuluşu, özgürleşmeyi öneren bir ideolojiye eğer somut olarak bir eylemler bütünü eşlik etmiyorsa, bu bir ideoloji değil, bu bir kavramlar topluluğudur. İşte bu nedenle, özgürlük ideolojisinin her sözcüğünün yaşamdaki karşılığı somut bir nesne, bir olay, bir olgu olmalıdır. Bütün bu zorunluluk, ideolojinin varlık koşullarını açıklar.

Yüzyılımızın son günlerinin yaşandığı zamanımızda, ideolojilerin ölümünü haykıran kapitalist dünyanın bu zafer naraları bir yandan PKK'nin ideolojik, felsefik gelişimiyle yalanlanırken, öte yandan bazı somut gerçeklere dayanmaktadır. Sonu gelen, gerçeğin cevheriyle bağlantısını yitiren köleleştirme ideolojileridir. Bu durum, dünya çapında insanın sosyal, ekonomik ve buna bağlı olarak inanç değerleri bakımından kaydettiği gelişmeden kaynaklanmaktadır.

Kapitalist dünyanın ideolojileri böylesine açıkça lanetlemesinde reel sosyalist yapının çöküşünün de büyük payı olduğu bir doğrudur. Sonuçta ortada ideolojinin cesetleri, neredeyse yüzyılık bir sosyalizmin yıkıntıları vardır. Bu, dünya gerçekliği ile bağlantısını yitiren özgürlük tutkularının da trajedisidir. Geç de olsa anlaşılması gereken, esasta kurgusal bir yaklaşımın yaşamla desteklenmesinin değil, yaşamın yaratıcı bir mantıksal yaklaşımla geliştirilmesinin temel alınmasıdır. İşte bu yönden devrime ve devrime konu olan topluma, devrimin düşmanlarına doğru yaklaşım tavrını gösteren kişi, öncelikle söz ustası olmaktan ziyade, bir yaşam bilgesidir, pratikçisi ve eylemcisidir. İkinci planda, buna toplumsallığın bir gereği olarak, söz ustalığı eşlik etmelidir. Ancak, bir eyleme yalnızca doğru bir sözsel, kurgusal yaklaşım, tek başına ideolojik bir yaklaşım olarak adlandırılmak için yetmez. Günümüz insanı herhangi bir sosyal, siyasal akıma katılmak için bundan çok daha fazlasını talep etmektedir. Bu talepler kültürel, uygarlıkla ilgili bilimsel, sosyal ve ekonomik taleplerdir. İnsanlara uğrunda kendilerinden bir şeyler verebilecekleri, yaşamsal bir bütün oluşturacak bir geleceği bugünden göstermeyen bu siyasi akım; gelişme sorunlarının üstesinden salt bir ideolojik yaklaşımla gelemez. Hele günümüzdeki gibi, nereneyse yarım yüzyıla yaklaşan sürekli bir halk savaşında bu mümkün değildir.

Kısacası, günümüz devrimlerinde klasik ideolojik yaklaşımın herhangi bir değeri yoktur. Bu ise, ideolojinin gereksizliğini değil, aksine zorunluluğunu gösterir. Ancak böyle bir ideolojik yaklaşım günün yirmidört saati yeryüzünü her dilden bir ağ gibi kaplayan emperyalist ideolojik bombardımana tabi tutulan toplumsal yığınları ikna edebilecek sağlamlık, doğruluk ve açıklıkta olabilir.

PKK bu anlamda, üstün bir ideolojik sağlamlığa sahiptir ve bunun kültürel uygarlığa ilişkin bilimsel, sosyal ve ekonomik dayanakları en azından potansiyel olarak vardır ve eşsizdir. Sorun ideolojik bir zayıflıktan değil, sanıldığının aksine eylemsel yaklaşım ve yaşama ilişkin düzenlemelerden kaynaklanmaktadır. Gerillada sözü edilen ideolojik yetersizlik de esasta yaşam ve savaşa, bu asi eylemlerin düzenlenmesine ilişkin bir yetersizliktir. Sözü edilen yetersizliğin en önemli yanı, vuruş düzenlemesinden yoksunluktur. Düşmanın boşluklarına vurma temelinde yaşamını düzenleyen bir gerilla için, ideolojik donanım neredeyse kendiliğinden sağlanabilecek kadar kapsamlı bir PKK ideolojisine sahiptir. İdeolojik yoksunluk, yaşam ve savaş gelişimini kısıtlar ve giderek engeller. Yine yaşam ve savaşta günümüz koşullarında vuruş üstünlüğünden yoksunluk, tüm gerilla varlığını anlamsız kılacak kadar tehlikeli etkilerde bulunur. Bunun nicelikle fazla bir ilişkisi yoktur. Bir tek eşkiya bile, büyük bir orduya karşı verdiği o çelişkili, ümütsüz savaşı üzerine bir efsane yaratabilir. Tabii ki gerilla günümüzde bütün yeryüzüne dağılmış bir örgütsel yapı ve yeryüzünün ender rastladığı bir önderlik tarafından desteklendiği için, en sıradan bir yaratıcı çaba ile geliştirdiği bir vuruşu dahi anlamlandırabilir ve bunu destan haline getirebilir. İdeoloji, işte budur. En ayrıntı denilebilecek bir vuruşun kazandığı anlamdır.

İdeolojik donanım konusu çerçevesinde gerilla sorunlarına getirilecek bir yaklaşım, devrim güçlerinin ve düşmanın somut anlaşılmasını sağlayacak bilimsel bir yaklaşımı, felsefi, ahlaki değerlere ilişkin vb. yaklaşımlarla birlikte, kesin bir öncelik de içermelidir. Bir de TC ordusunun yapılanması, işlevi, yönelmesi ve haraket taktiği doğru anlaşılmaksızın, ideolojik donanım konusu dahil, herhangi bir konuda gerilla sorunlarına gerçekçi bir çözüm yaklaşımı geliştirmek mümkün değildir. Örneğin, TC genelkurmayı stratejik çerçevede bölgede güvenlik üreten bir güç olduğunu dile getirmektedir. Bu aynı zamanda sömürgeci ordunun çağdaş ideolojisidir ve doğru anlaşılmalıdır. Güvenlik üretmek, askeri eylemin doğrudan ekonomik düzenlemeler bütününün temel bir dayanağı olması anlamına gelir. Daha açık bir deyişle, askerlik ve ekonomik faaliyet, yani ticaret arasında doğrudan bir bağlantı, bir denklem kurar. Faşist ordunun yalnızca bu özelliğini doğru tahlil eden ve ona göre bir askeri yaklaşımı geliştiren bir gerilla stratejisi, klasik yaklaşımla karşılaştırılamayacak ölçüde geniş fırs atlar yakalayabileceğini görecektir.

Demek ki ideolojik donanım yoksunluğu olarak adlandırılan sorunun birinci niteliği, vuruş üstünlüğünü sağlayacak bir taktik düzenleme, konumlanma ve hareket anlayışının eksikliğidir. İkinci olarak ise, yine birincisine bağlı olarak gerillaya içinde anlamına uygun olarak yaşayabileceği, nefes alıp verebileceği, her şeyden önemlisi, kişisel ve toplumsal anlamda amaçlarına uygun bir geleceği somut olarak görebileceği bir yaşam düzenlemesinin eksikliğidir. Bu anlamda çözümleyici bir yaklaşım geliştirilmeksizin, ideolojik donanım sorununun üstesinden gelinemez.

Bu temelde genel olarak gerillada, özelde ise Kürdistan gerillasında ideolojik donanım üzerine bir değerlendirme yapmamız mümkün olacaktır.

Gerillada ideolojik donanım

Cemal Şerik

"Selin akışına kendini bırakıp yaşamını, eylemini bir amaç doğrultusunda yönlendiremeyenin başarısı olmaz! Belki görünürde başarılı olduğu yanılsamasını yaratabilir, ama bunu doğru ölçülere vurduğumuzda, bunun hiç de böyle olmadığını görürüz. Çünkü orada hedef, sadece o anla ilgilidir. Genelle bütünleşme ve sonrası yoktur. O an kurtarılıyor mu, mesele sadece odur. Oysa atılan her adımın, yürütülen her çalışmanın mutlaka bir sonuca bağlanması gerekir."

Neden gerillada ideolojik donanım?

PKK'nin öncülük ettiği silahlı mücadele tarihi bugün başlamış değildir. 1984'den bugüne bilfiil ara verilmeden süren 14 yıllık bir savaş geçmişi vardır. Silahlı mücadele tarihinin başlangıcı açısından neredeyse devrimci hareketimizin ilk ortaya çıkış yıllarına kadar uzanmaktadır.

Silahlı mücadele tarihi olmayan bir devrimci hareket açısından silahlı mücadele ve gerillada ideolojik donanım konuları yeni ve bilinmez değildir. Partimiz daha ideolojik grup aşamasında

"*Kürdistan Devriminin Yolu*"nu formüle ederken, silahlı mücadelenin zorunluluğunu ortaya çıkarmış, burada da gerilla öngürülmüştür. Yani daha gerillanın oluşumu yönünde pratik bir adım atılmamışken, gerilla ideolojik olarak belirlenmiştir. Partinin ilanı ve sonraki yıllarda gelişen devrimci savaşım, "*Kürdistan'da Zorun Rolü*"nü formüle edişe neden olmuştur. Burada da silahlı mücadele ve gerilla stratejik yönleriyle ele alınarak bilinç düzeyine çıkarılmıştır. İlerleyen süreçlerde silahlı mücadele yönünde yapılan hazırlıklar ve içine girilen çalışmalar vardır.

Yürütülen tüm bu çalışmalar, somut gerçeklikten yola çıkılarak, ideoloji çerçevesinde belirlenmiştir. Bu anlamda gerilla ve ideoloji, gerillada ideolojik donanımın gerekliliği konusu savaş tarihimiz açısından yeni ortaya çıkmış değildir. Parti Önderliğimizin bugüne kadar yaptığı çözümlemelerde ve sunduğu talimatlarda bu konu oldukça irdelenmiştir.

O nedenle bizim gerillada ideolojik donanım konusunu ele alışımız, yeni bir şeylerin keşfedilmesi değildir. Savaşımızın vardığı aşamada, gerillanın ilk çıkışında belirleyici olan ideolojik donanıma, savaşımızın gelişim sürecinde gerektiği gibi önemin verilmemesi ve bunun neden olduğu sorunlar tekrar bu konunun ele alınmasına neden olmuştur.

Dünyada hiçbir gerilla hareketinin çıkışında ideoloji, Kürdistan'da olduğu gibi belirleyici değildir. Yine bu belirleyiciliğine rağmen, ardından yaşanan gelişmeler içinde önemi yadsınmıştır. Gelinen aşamada savaşımızın içinde bulunduğu durum, artık bunu kaldıramamaktadır. Çünkü bunun neden olduğu tahribatlar, telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurduğu gibi, önemli fırsatların değerlendirilmemesine neden olmaktadır. Gerillada ideolojik donanım, burada rolünü, önemini, gerekliliğini en yakıcı tarzda bir kez daha hissettirmektedir.

Parti Önderliği son birkaç yıldır yaptığı tüm çözümlemelerde ağırlıklı olarak bu konular üzerinde durmaktadır. Bu çözümlemeler tek bir çalışma haline getirildiğinde, gerillada ideolojik donanımın gerekliliğinin yeterince anlaşılmasını sağlayacak bir zenginlik, derinlik sunacaktır. Bir de bu bakış açısıyla, mevcut durumda neden gerillada ideolojik donanım sorununu anlamlandırmaya çalışıyoruz?

Mevcut durumda saflarda ideolojik donanıma gereken ağırlığı vermediğimiz ortaya çıkmıştır. İlk başta ideolojik belirlemeler de yaşamsal zenginliğe ulaşmayarak, ihtiyaçların karşılanmasında rolünü oynamada yetersiz kalmıştır. Diyebiliriz ki, Parti Önderliğimizin bu yönlü çabaları tek kalmış, taktik boyutuyla, uygulama yönüyle karşılık verilmemiştir. Sadece bu anlamda yaşananlar sorun düzeyinde Parti Önderliği'ne yansıtılırken, pratikteki çözüm yönü eksik bırakılmıştır. Yaşanan bu eksiklik, Parti Önderliği'ni parti içinde yalnız bırakırken, pratikle parti dışılıkların gelişiminin önünü açmıştır. Hatta Parti Önderliği'nin kurduğu partide, onun öncülük ettiği gerillada Parti Önderliği'nin azınlık durumunu yaşanmasına neden olmuştur. Burada kaybeden parti ve devrim olmuştur. Artık yaşanan gelişmeler buna müsade edilemeyeceğini, edilmemesi gerektiğini, bunun da yolunun gerillada eksik bırakılan ideolojik donanımın sağlanmasından geçeceğini göstermektedir.

Mücadelemizin, savaşımızın içinde bulunduğu evre, hassas bir şekilde bunun üzerinde durmayı gerektirmektedir. Çünkü devrimimiz final yıllarını yakalama şansına erişmişken, bugüne kadar gerillada ideolojik donanımsızlığın bir sonucu olarak gelişme ve palazlanma imkanı bulan parti dışılıklar, tasfiye edilme sürecine girmiştir. Bu her iki durumun ihtiyaçlarına da ancak ideolojik donanımla yanıt olunacaktır.

Gerillada yenilenme ideolojik donanımla olur

En genel anlamda yaşamın bilince çıkarılması için, ideoloji tanımı yapılır. Bu gerçeklik, gerilla için de geçerlidir. Hatta bu, daha ileri bir anlama sahiptir. Çünkü Kürdistan'da gerillaya, yapılan ideolojik belirlemeler sonucu ulaşılmış ve ancak bununla gelişme şansına sahip olmuştur. Bu nedenle gelişimini ideolojiye borçlu olan gerillanın kendisini yenileyebilmesi için de ideolojiyi esas alması gerekmektedir.

Savaşımızın geldiği aşamada gerillanın kendini yenilemesi ve bu ölçüde doğru savaşçı ve komuta düzeyini yakalaması gerektiği ortaya çıkmıştır. Artık eski tarzla savaşılamıyor, durum kurtarılamıyor. Eski tarzda ısrar edildiğinde büyük kayıplara, hatta düşmana kadar gidişlere neden olunmaktadır. Bunun çokça örnekleri vardır. Bu örnekler üzerine duruluyor ve tartışılıyor. Bu örneklerin hepsinin bir günde olduğunu düşünmek hata olur. Hepsi kendi özgülünde ayrı ayrı ele alındığında görülecektir ki, birçoğu, kendini yenileyemeyerek suç pratiği içinde boğulanlardır. Bunlar çeşitli vesilelerle saflara gelmişlerdir. Geldiklerinde belki de bir şeyler yapmak da istiyorlardı. Ama vardıkları sonuç düşmana gitmek, kontralaşmak olmuştur. Hatta içlerinden bazıları yıllarını içimizde geçirmiş, önemli görev ve sorumluluklar almışlardır. Biz bu durumun nedenlerini bir sonuç olarak değerlendirdiğimizde, bunun tek bir anlamı vardır, o da ihanettir.

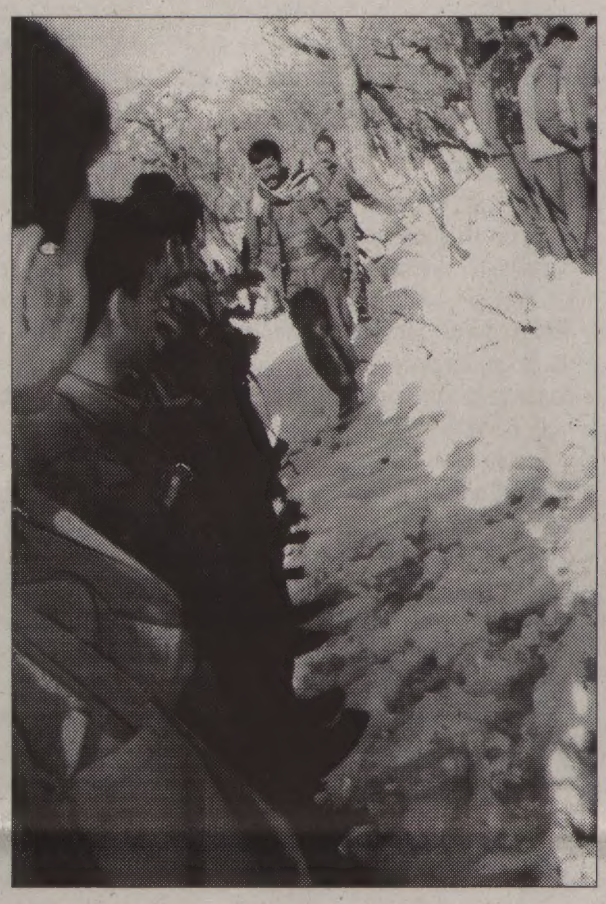

Ama devrimciler her sorunu bir başlangıç olarak kabul ederler. Nedenlerden sonuçlara ulaştığı gibi, yeni başlangıçlara girerler. Yaptıkları yeni başlangıçlarla aynı yetersizlikler içine girmezler. Doğruya ulaşmak için, illa yetersizlikler içine girmeyi, hatalar yapmayı zorunlu, kaçınılmaz görmezler. Başkalarının yetersizliğini, hatasını kendileri için bir kazanıma dönüştürerek, kazanımların, zaferlerin sahibi olurlar. Burada da karşımıza çıkan, kendini yenilemeyen ideolojinin, gerillada önemini yadsıyanların içine düştüğü durum olmaktadır. Gerilla nedir? Nasıl yaşar, nasıl savaşır? Bu sorulara nasıl yanıt olunur? Doğru yanıt olunabilseydi, bu duruma düşülmezdi. Çünkü o zaman ideolojiyle donanmış, amaca bağlı bir yaşamın ve savaşın sahibi olunurdu. İdeolojiyle belirlenen ve sürekli kendini yenileyen bir mücadelenin yürütücüsü olunurdu.

Gerillada yenilenme kendini aşmaktır

Yaşamın bilince çıkarılması olan ideoloji, aynı zamanda yaşamda ele alınan nesnelerin tanınmasıdır. O nedenle ideolojik donanım, gerillanın kendini yenileyebilmesi ve tanıyabilmesini de sağlar. Ancak kendini tanıyan gerilla kendini yenileyebilir. Kendisi nedir, hangi nedenler onu saflara getirmiştir, ne yapmak istiyor? Bu sorulara yanıt alabildiğinde kendini tanıyabilir. Bunu sağlayacak olan, ideoloji dışında bir şey değildir.

İdeoloji, gerillanın kendisini tanımasını ve çevresinde olup bitenlere anlam vermesini sağlar. Ve orada ne biçimde yer alacağını belirler. Eğer bunları doğru anlamlandırabiliyorsa, bir yenilenme içine girer. Buradaki yenilenme, kaba bir tarzda ortaya çıkan biçimsel değişim değildir. Anlayış, sorunları kavrama ve çözüm düzeyinde yaşanan gelişmelerdir. Değişen şartlara göre eğer yaşam içinde rol oynayabiliyorsa, işte orada bir yenilenme yaşanmış demektir.

Olay ve olguları tanımayan, anlamlandıramayan ve ardından sürüklenen birinin kendini yenilemesi beklenemez. Belki bir yere kadar gelişmelerin içinde yer alabilir, ama bu yer alış sorunları çözüp her gün yeni bir başlangıç yapmak değildir. Her gün birbirine eklenen sorunların ağırlığı altında kalarak ve giderek bir çözümsüzlüğü temsil eder ve bir tıkayıcı olma durumunu yaşar. Saflarımızda bu durumda olan hayli arkadaş vardır. Ve bu sayı azımsanmayacak düzeydedir. Birçok arkadaş "*tıkandım, çözümsüz kaldım*" diyor. Bundan sonra götürebilir miyim diye tereddütler içine giriyor. Nedeni ise şudur: Olanları anlamlandıramıyor. Yaşanan sürece uygun bir şekilde kendini yenileyip, yeni bir tarzın sahibi olamıyor. Düşmanı tanımak, ona karşı nasıl mücadele edileceğini anlamak güçlü bir ideolojiyi gerektirir. Eğer bu yoksa, çözümsüz kalınır ve bu da tıkanmaya götürür. Eğer zayıf ve güçsüz ise, ya kaçar teslim olur, ya da orada kendini ölüme yatırır. Bu her iki durumda da bir tasfiyeyi yaşar.

Demek ki gerillada yenilenebilmek için, kendini aşmak bir zorunluluktur. Bunun yolu da ideolojiden geçmektedir. Bu gerçeklik hangi düzeyde olursa olsun, amaç ile bütünleşmek isteyen her birey için geçerlidir. Geliştirilen devrimci mücadelemizin her sahasında da bunu tüm çıplaklığıyla anlayabilir, sömürgeciliği anlamadan ona karşı savaşabilir, ne istediğimizi bilmeden doğru bir savaş geliştirebilir ve yıkmak istediğimiz sömürgeci düzeni parçalayarak nasıl bir düzen kurmak istiyoruz, bilebilir miyiz? Bu düzen nasıl kurulacak, nasıl geliştirilecek, bunu anlayabilir; devrimci bir savaş nedir, nasıl bir gelişim çizgisine sahiptir, bunlar bilinmeden savaşabilir miyiz? Nasıl bir örgüt, örgüt nasıl çalışır, nasıl gelişir sorularına yanıt vermeden, doğru bir örgütlenme içinde yer alabilir miyiz? Art arda sıralayacağımız benzer birçok soruya yanıt, ideolojiyi bilmekten ve anlamaktan geçiyor. O nedenle kendini aşmak ve yenileyebilmek için burada ideolojik donanım kaçınılmaz bir sonuç olarak karşımıza çıkıyor.

İdeoloji olmadan başarı olmaz

Hedefe kilitlenmeyen ve bir amaç doğrultusunda örgütlenmeyen herhangi bir hareketin başarıya ulaşması mümkün değildir. Çünkü öylesine kendiliğinden, sonuçlarından sorumlu olmayan bir kişi, ya da hareket, ancak gidebileceği bir yere kadar bir gidişin sahibi olur. Burada başarı, hedefelenene ulaşma, onu elde etme, bunun yol ve yöntemini bilme anlamındadır. Bunlar ideolojinin konularıdır. Askeri anlamda bir başarı için bu doğru geçerlidir. Bu, saflarda kalıp parti ideolojisi ile bütünleşemeyenlerin, yürütülen mücadeledeki yerini anlayamayanların içine düştükleri durumun nedenini ortaya koymaktadır.

Selin akışına kendini bırakıp yaşamını, eylemini bir amaç doğrultusunda yönlendiremeyenin başarısı olmaz! Belki görünürde başarılı olduğu yanılsamasını yaratabilir, ama bunu doğru ölçülere vurduğumuzda, bunun hiç de böyle olmadığını görürüz. Çünkü orada hedef, sadece o anla ilgilidir. Genelle bütünleşme ve sonrası yoktur. O an kurtarılıyor mu, mesele sadece odur. Oysa atılan her adımın, yürütülen her çalışmanın mutlaka bir sonuca bağlanması gerekir. Siyasal zaferle tamamlanmayan bir çalışmanın askeri zaferinin de başarı olarak kabul edilmediğini biliyoruz. O nedenle askeri zaferin siyasal zaferle mutlaka tamamlanması gerekmektedir. Eğer askeri zafer siyasal zaferle tamamlanmazsa, orada ortaya çıkan sonucu başkaları kendi

"Gerillada ideoloji, onun yarattığı gelişmelerin anahtarıdır. Sadece bu değil, bunun gelişiminin sürekliliği de güvencesidir. Gerilla savaşan güç olarak, herhangi bir olgu değildir. Kendine özgü yönler taşıyan bir niteliğe sahiptir. Gerilla savaşı düzenli olmayan birliklerle, kendine özgü yöntemlerle yürütülen bir savaş türüdür ve gerilla da bu savaşın yürütücüsüdür."

lehine değerlendirebilir ve hatta askeri zaferi kazananlara bunu çok pahalıya ödettirebilirler. İşte bunun önüne geçecek olan ideolojidir. Çünkü ideoloji, savaşın örgütlenişinde olduğu gibi, gelişim ve sonuçlandırılmasında da rehber rolünü oynar ve amaç-araç bütünlüğünün doğru anlaşılmasını sağlar. Kişi ister savaşçı, ister komuta düzeyinde olsun, eğer başarının sahibi olmak istiyorsa, kendisini ideolojiyle bütünleştirmek zorundadır.

Gerillanın en güçlü silahı ideolojik donanımdır

İster haklı, ister haksız hangi savaş ele alınırsa alınsın, bir amaçtan kopuk değildir. Amaca göre belirlenir, amaca göre biçim alır ve bu amaç doğrultusunda savaşanlar savaşa motive edilirler. Amaç doğrultusunda savaşanların savaşa motive edilmesi ise, ancak ve ancak ideolojiyle mümkündür. Burada ideoloji; savaşın gerekçelerini açıklayarak, savaşan tarafların çıkarlarını temsil eder. Bu açıdan da ideoloji burada sınıf çıkarlarına hizmet etme temelinde kullanılır.

İdeolojisiz savaşı sürdürmek mümkün değildir! Tarihteki en ilkel savaşlardan günümüz modern savaşlarına kadar bu tespit geçerlidir. Ortaçağ savaşlarında ya hristiyanlık, ya da müslümanlık veyahut da mezhepsel savaşların ideolojik hamurlarını oluşturmuştur. Daha sonraki modern toplum sürecinde de anayurt çıkarlarını dile getiren ideolojiler kullanılmıştır. Kısacası, ideoloji kullanılmadan savaşlar olmamıştır. Gerilla da bir savaş gücüdür. O nedenle, gerillayı ideolojisiz düşünemeyiz.

Burada gerilladaki ideolojiyi, ya da gerillada ideolojinin önemini diğer savaşlarla aynılaştırmak mümkün değildir. Eğer aynılaştırmak mümkün olsaydı, onlar farklı isimlerle adlandırılmazlardı. Gerilla ve ideolojinin anlamı, önemi diğer normal savaşlardan anlam itibarıyla niteliksel farklılıkları içermektedir. Onun içindir ki, gerillanın en güçlü silahı ideolojik donanımıdır.

Gerillada ideoloji, onun yarattığı gelişmelerin anahtarıdır. Sadece bu değil, bunun gelişiminin sürekliliği de güvencesidir. Gerilla savaşan güç olarak, herhangi bir olgu değildir. Kendine özgü yönler taşıyan bir niteliğe sahiptir. Gerilla savaşı düzenli olmayan birliklerle, kendine özgü yöntemlerle yürütülen bir savaş türüdür ve gerilla da bu savaşın yürütücüsüdür. Burada düzenli olmayan güçler dendiğinde kuralsız, kendi başına buyruk hareket eden güçler anlaşılmamalıdır. Aksine kendi içinde otokontrolü olan, disiplinli ve merkezi planlama çerçevesinde inisiyatifli hareketi esas alan güçlerdir. Burada düzenli olmayan yanı, düzenli ordu gibi örgütlenmeyişleri, arazide klasik ordu tarzında yerleşmemeleri ve hareket etmemeleridir. Kendisinden büyük askeri, teknik ve ekonomik olanakları fazla olan güce karşı olanaksızlıklar içinde bir savaşı geliştiren gerillanın en güçlü yanı ideolojisidir. Çünkü buna dayanarak savaşı başlatır ve geliştirir. O nedenledir ki, gerilla savaşı için "*küçük gücün büyük güce karşı savaşı*" tanımı getirilir. Karıncalarla fillerin savaşı biçiminde örneklendirilmesinin nedeni de budur.

Olanaksızlıklar içinden çıkılarak, kendisinden maddi imkanlar itibariyle kat be kat güçlü olan düşmana karşı bir savaşta, kişileri ancak inançları motive ederek yönlendirebilir. Kaba maddi gerçekliği esas alındığında kuşkusuz ona karşı mücadele edilemez. Aksine bir korku, yenilgi ve başkaldıramama olayı yaşanır. Tarihte bunun çokça örnekleri vardır. Geçmişteki savaşlar bugünkü gibi olmasa da, tarih bunun somut örneklerini bizlere sunmuştur. Dinlerin gelişiminde bu çok açıktır. Çünkü ellerinde dayanacakları başka bir imkan ve olanakları yoktur. İnançları onları amaca bağlar, ayakta tutar. Kendisinden güçlü olana, ancak inançla güç getirmeye çalışırlar. Dinlerde bu çok açıktır. İlk doğuşlarında eski olana karşı açıkça seslerini dahi çıkaramazlar. İçten de gizli çalışırlar. Bu gizli faaliyetleri sürdürürken de her türlü zorluğa karşı inançlarıyla karşı koyarlar ve bunun gerekliliğine de inanırlar. Bugüne bakıldığında dinlerin yoksul kesimler üzerinde daha etkili olduğunu görürüz. Zengin, varlıklı kesimler dini kullanırlar. Yoksullar ise bu inançları sayesinde dünyada yaşadıkları acıya dayanacaklarına inanırlar, böyle davranırlar. Bu gerçeklik bile, ilk süreçleri inanç, din vb. biçimde dile gelen düşüncelerin yaşamdaki rolünü ortaya koymaktadır. Tarihin derinliklerine fazla girmeden, son yüzyılımızda yaşanan savaşlar incelendiğinde, bu çok iyi bir şekilde anlaşılacaktır.

Kendisinden büyük güce karşı bir savaşı geliştirmeyi amaçlayan gerilla, savaşını bu düzeyde sınırlı tutmayı değil, kendisini büyüterek, düşmanı küçültmeyi, deyim yerindeyse onu bir kartopu gibi eritmeyi hedefler. Bu, gerillanın ideolojik güçlülüğünü maddi güçlülükle tamamlama anlamına gelir. Burada ideolojinin maddi güçle bütünleşmesi ideolojinin yadsınması değil, ideolojinin neden olduğu bir gelişmedir. Bunun içindir ki, ideoloji yaşanan bu gelişmenin güvencesi ve ileriye taşıyıcısı rolünü oynama göreviyle de karşı karşıyadır. Diyebiliriz ki gerillanın, gerilla savaşımının başından gelişimine ve oradan sonuçlanana kadarki sürede ideoloji hep belirleyici konumda bulunmaktadır. Başka türlüsü de mümkün olamaz.

İdeoloji, gerillanın ortaya çıkmasının nedenidir ve bu anlamda kendisi bir sonuçtur. Belirlenen ideolojinin hedefe ulaşmasının temel yöntemi silahlı savaşım olarak belirlenmiştir. Tamamıyla kendisini özgücüne dayanarak varetme gibi bir görevle karşı karşıyadır. Buna nasıl ulaşılabilir? Açıktır ki, ancak ideolojisiyle buna ulaşacaktır. Ona savaşma imkanlarını hazır bir şekilde verecek herhangi bir güç yoktur. O, kendisini yoktan varedecektir. O, dayanma gücünü ideolojisinde bulacaktır. Sabır, dirayet, kararlılık, direniş, her türlü fedakarlık ve kah-

ramanlık, hep ideolojiden kaynağını alan erdemler olarak ortaya çıkacaktır.

Gerillada bu şekilde belirleyici olan ideolojik donanım, bunun moral değerlerini oluşturmaktadır. Bunlara dayandığında gelişir, zafere ulaşır. Bunlardan uzaklaşıldığında ise bozulma ve çürüme yaşanacaktır. İdeolojiden uzaklaşan gerilla, gerilla olmaktan çıkar ve asi-avare gücü haline gelir.

Gerilla ideolojide yetkinleşmeye derinleşerek ulaşacaktır

Gücünü ideolojisinden alan gerilla, bunun inceliklerine ulaşma diye bir görevle karşı karşıyadır. Ancak buna ulaştığında belirli bir donanıma sahip olarak rolünü oynayabilecektir. Biz, gerillada mükemmel olanı anlatmak için bunu belirtmiyoruz. Gerçekçiyiz, ama hedefe ulaşmak için doğru ve olması gerekenin arayışı ve mücadelesi içinde olduğumuzdan ötürü, bunları belirtmek ve önümüze hedef olarak koymak zorundayız.

Bu gerçeklik gerilla için, halkı için silahlanmış düşmana karşı mücadele eden kişi biçiminde sınırlandıran bir tarzı yetersiz kılmaktadır. Bu nedenle gerilla için politikleşmiş asker tanımı anlatmak, ya da gerçek anlamını korumak da bizler açısından bir çıkış rolünü oynayabilir. Politik asker tanımını, ideolojiyle bağlantısını, onun ideolojiye göre hareket etmesi gerektiğini, ona göre şekillendiği gerçeğini ortaya koymaktadır. Bu anlatım, siyasal amaç doğrultusunda silaha sarılmayı ifade eder. Siyasal yön, burada iktidarı hedeflemek anlamındadır. Siyasal hedeflerine kendine özgü askeri yöntemlerle ulaşmayı esas alan gerilla, çıktığından itibaren artık siyasal yöntemler dışında kendini varetme gerçeği ile karşı karşıyadır. Egemen güç, elindeki tüm imkanları kullanarak böylesi bir sonucun ortaya çıkmasına objektif olarak koşul hazırlamıştır. Burada yaşanan güç ilişkisi, doğru bir çözümlemeyi gerektirir. Bu da inceliklerin anlaşılması ve bilince çıkarılmasıyla mümkündür.

Diğer tüm gerilla pratikleri incelendiğinde, bu gerçeklik çok açık bir şekilde görülmektedir. Egemen güç, güçlü bürokrasi ve militarizm ağı ile bir ahtapot gibi kendini gücüne hakim kılarken, gerilla ancak o ahtapotun kolları arasında kendini ona yem etmeden yaşama olanağıyla karşı karşıyadır. Güçler arasındaki bu muazzam dengesizlik, muazzam bir hareket yeteneğine sahip olunmasını gerektirir. Bu da ancak ideolojiyle, ideolojide derinleşmeyle mümkündür. İdeolojinin verdiği esneklik, ideolojinin verdiği hızlı hareket, yerinde ve zamanında eylemlilik, böylesi bir sonuca ulaşmasını sağlar.

Bizim için de bu gerçeklik geçerlidir, ama gerçeğimizi anlatmaya yetmez. Gerillanın sadece askeri görev ve sorumluluklarla sınırlı kalmayarak, yaşanan diğer gelişmelerin de önaçıcısı olma gerçeği bizi böylesi bir sonuca götürmektedir. Kürdistan gerçeği, kendine özgü yönleriyle gerilla hareketlerinin geliştiği birçok ülkeden farklılıklar arzeder. Kürt, ancak Kürt olduğunu silahla söylebilmiş ve amacına ulaşmada tek çare olarak devrimci zoru örgütlemeyi görmüştür. Burada silah, Kürdün doğuş ve gelişimi için temel araç rolünü oynamaktadır. Bu nedenle silahın sahibi olarak gerilla, sadece amacın iktidara taşırılmasında bir taktik olmaktan öte, bir bütün olarak yaşamın yeniden örgütlendirilmesinin adıdır. Sovyetler'deki devrim sürecinde İskra dergisinin oynadığı rolden de öte bir işleve sahiptir. İşte bunun ayrımına varıp bu bilinç doğrultusunda hareket edildiğinde, ideolojik donanımın inceliklerine ulaşmanın da yolları aralanmış olacaktır.

İdeolojik donanımın inceliklerine ulaşma, ancak ideolojiyi anlama, anlayıp derinleştirme, oradan zafere ulaştırma ve sürekli yenileyebilmeyle mümkündür. Niye gerilla sorusuna doğru yanıt verildiğinde, burada ilk adımlar atılmış olacaktır. Amacı anlama, amacı özümseme ve amaca bağlanma ise, bunun tamamlayanıdır. Amacı anlama niye gerilla için gereklidir? Amacı özümseme, bu soruya yanıt verirken incelikleri kavrama ve taktiklerinde derinleşme... Amaca bağlanma ise, hiçbir bireysel çıkara saplanmadan bütünün çıkarlarına bağlanarak, onun içinde en temiz duygularla yer almak, erimek, büyük fedakarlık ve cesaret sergileyen tutumların sahibi olmaktır. Burada ideolojide derinleşmenin yakalanmasında diğer ölçüler de ortaya çıkmaktadır. Bu, ideolojiyi anlama, ona bağlanma ve amaçta derinleşme gibi birçok soruya birbirinin peşisıra yanıt verebilme gücüne erişebilme anlamındadır. Parti Önderliği'nin "*savaşan özgürleşir, özgürleşen güzelleşir, güzelleşen sevilir*" belirlemesini anlayabilmenin karşılığı da oradadır. "*Özümseyen bağlanır, bağlanan sevilir, seven savaşır*" olarak karşımıza çıkmaktadır.

Savaş diyalektiği gereğince gelişmek, yani yaşanan gelişmeler karşısında doğru biçimde hep bir üst aşamaya sıçramak, savaştan ötürü rolünü oynayacak özellikleri korumaktır. Amacın zafere dönüştürülmesi, savaşın birçok cephesinde, askeri, siyasi, kitle örgütlenmesi vb. sürdürülerek zaferlerle sonuçlandırılması ve zafere ulaştırılmasıyla birlikte, amacın yeni amaçlar biçiminde kendini yenileyerek, hedeflerde durağan olmaması, devrimle birlikte bağımsızlığın korunması, halkın sosyal olarak ileriye götürülmesi ve uluslarla ortak temellerde halkların kardeşliğinin yaratılması ve bu doğrultuda sürekli bir çaba içinde olunmasıdır.

Daha da geliştirilmesi mümkün olan tüm bu belirttiklerimiz, gerillada ideolojik donanımın yakalanmasında, inceliklerinin kavranmasında verilerdir. Bu anlamda, ideolojik olma ile lafazanlığı birbirine karıştırmamak da anlamını burada bulmaktadır. Varolanı dönüştürmek, bunu oluşturan özellikleri ortaya çıkarmak, bunun için yol-yöntemi üretmek, araçları belirlemek ve bunun militanı haline gelmek, ideolojik olarak donanmak, onun inceliklerinde derinleşmek anlamına gelecektir. Buna ulaşıldığı ölçüde ideolojide yakalanması gereken doğrultuya ulaşılacak, yine ideolojide sapmaları ifade eden yaklaşımlara, eğilimlere karşı da doğru tutumun sahibi olunacaktır.

Gerillada ideolojik donanım doğru devrimci yürüyüşün teminatıdır

Anlaşılacağı üzere, gerillada ideolojik donanım, bir güvence, teminat rolünü oynamaktadır. İdeolojiye göre çıkışı, ideolojiye göre şekillenişi, ideolojiye göre hareket ediş vardır. Bu doğrultu korunduğunda, doğru ideolojiyi esas alan gerillanın başarıya ulaşmasını engelleyebilecek hiçbir kuvvetin olamayacağı açıktır.

İdeoloji, kuru bir inanç olmaktan öte, pratik içinde zenginleşen, derinleşen, güçlenen bur muhtevaya sahip olmak durumundadır. Bu sağlanmadığında, miadını dolduran doğmalardan öte bir anlam ifade etmez. O nedenledir ki, gerillada doğru devrimci yürüyüşün teminatı olan ideoloji, aynı zamanda kendine karşı özünden boşaltan, onu saptırarak kullandıran her tür faaliyete karşı da bir mücadele yürütülmesi gerektiği gerçekliğini içerir. Bu da ancak ideolojide bir donanıma sahip olmakla mümkündür. Kaldı ki, çok iyiniyetli yaklaşımların sahibi olunsa da, ideolojide bir donanımın sağlanamadığı noktada çok köklü sonuçların yaratıcısı, farklı anlayışların sahibi olması gerçeği kaçınılmaz bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır ve tarihsel mücadelemizde bunun birçok örneği vardır. Bunlar gerçekten de çok iyiniyetliydiler. İdeolojide bir netleşmeyi yaşayamama nedeniyle de çok kötü şekilde tasfiyeciler ve karşı devrimciler tarafından kullanılmaktan kurtulamadılar. Yaptıklarının, söylediklerinin derinliğine ulaşamamaları, beraberinde kendilerini de zor duruma sokan sonuçlara neden olmuştur. Lenin'in belirttiği gibi; yaşanan bu durum cehenneme giden kaldırım taşlarının iyiniyet taşlarıyla döşenmesi gibi vahim bir sonuç doğurmuştur.

"Gerillanın kendisi bir yaşamdır! O nedenledir ki, bilince çıkarılamayan bir gerilla yaşamını, bilgi ile biçimlendirilmeyen, yönlendirmeyen bir gerillayı düşünmek doğru olmaz. Gerilla yaşamını ideolojiden, bilgiden soyutlayıp ayırdığında, ortada kuru bir nesneden başka bir şey kalmaz. Bilinç, gerillayı vareder, bilinç, gerillada gelişmeyi sağlar, bilinç, gerillada zafere ulaşmada balyoz rolünü oynar! Onun içindir ki, gerillanın yaşamı amaç doğrultusunda örgütlenen bir kuramlar bütünselliğidir."

Başlarken de belirttiğimiz gibi bu duruma düşmemenin yolu, doğru devrimci ideolojiyle donanımdan geçmektedir. Parti Önderliğimiz bu gerçekliği daha ilk çıkış yıllarında formüle etmiş, daha sonra formüle ettiği devrimci militanın özelliklerini çok net şekilde belirlemiştir. Doğru bir bakış açısına sahip olmak, burada devrimci militanın temel özelliğidir. Bu özellik kazanılmadan, militanlık yapmak mümkün olmuyor.

Devrimci militanın temel özelliklerinden olan doğru bakış açısının ortaya çıkardığı ideolojik donanım kararlı devrimci yürüyüşün sahibi olurken, gücünü de buradan almaktadır. Doğru bakış açısı, olayları, olguları anlamaya, onu çözümlemeye, oradan da çözüme doğru adımlar atmaya götürmektedir.

Anlayan, çözümleyen, çözüm olma doğrultusunda adımlar atan bir devrimci militan, her türlü sapmaya doğru tutum geliştirebilir ve önüne çıkan engellerin dayanabilmesi olanaksız hale gelir. Bu gerçeklik, gerillada ideolojik donanıma sahip olan bir militan için daha da bir geçerliliğe sahiptir.

Gerillanın engelsiz bir yürüyüşe sahip olduğunu kimse iddia edemez. Diğer mücadelelerde olduğu gibi, o da kendi içinde zorluklara ve engellere sahiptir. Yaşanan bu zorluklar, engeller ve farklı türden gelişmeler değişik yaklaşımları da beraberinde getirebilir. Elbette bu yaklaşımların hepsi doğru değildir. Bunlar da ancak bireyin doğru, ya da doğruya yakın olanıdır. Elbette doğrunun ortaya çıkması pratik bir sonuçtur. Ama bunun önceden görülmesi, ya da anlaşılabilmesi için mutlaka ideolojik donanıma ve bunun göstergeleri olan ölçülere ulaşmak gerekmektedir.

Gerillada yaşanan, yaşanması muhtemel yaklaşımları iki kategoride doğru ve yanlış olarak değerlendirmek mümkündür. Bunlar ana tonları, renkleri, yaklaşık yönleriyle bu kategoriler içinde yerlerini alırlar.

Doğru devrimci eğilim olgulara dayanır! Çözüm gücü olmayı hedefler ve bu doğrultuda eylemin sahibi olur. Yerinde ve zamanında hareket etmeyi, gücünü mevzilendirerek, kimlerle nasıl ittifak yapacağını, esas ve tali olanı birbirinden ayırmayı ve genel doğrultuya bağlı olarak taktikler geliştirmeyi esas alır. İdeoloji ve politika arasında doğru bir ilişkinin amaç ve araç bütünlüğünün sağlanmasına dikkat eder. Onun için ideoloji, yaşamda ortaya çıkan, yaşama indirgendiğinde soyut bir belirleme olmaktan çıkarak, pratik bir anlama, politikaya dönüşen bir güç durumundadır. Bu açıdan kimse ideolojiyi pratiksiz, politikasız düşünemez. Politika ideolojinin bir devamı, ideoloji pratikleştiğinde de onun geliştireni durumundadır. İkisi arasında kurulacak doğru ilişki, doğru bir bağ, doğru devrimci tutumun sahibi olunmasına götürür. İdeoloji ile politika arasında doğru bir bağın ve ilişkinin kurulmaması ise, sapmaların kaynağıdır. Burada olay ve olguları doğru anlamak, çözümlemek ve çözümleyici olmak mümkün olamaz. Ya ideoloji politikanın, pratiğin önüne geçirilerek abartılı yaklaşılır, ya da pratik politika öne geçirilerek ideolojinin önemi yadsınır. Pratik örneklerinde bu açık bir şekilde görülmüştür. Salt ideolojik düzeyde yaklaşıp pratikleşmemesi sonucu sağa, uzlaşmaya yatırarak tek düze, teslimiyete, tasfiyeciliğe gidilirken, salt pratikçiliğe düşülmesiyle de ideolojisiz, amaçsız bir yaşamın, mücadelenin sahibi olarak, asi-avare bir konuma düşürülmüştür. Bu da kaçınılmaz bir sonuç olarak lünpenizme, bozgunculuğa, ihanete kadar gidişe neden olmuştur. Bu her iki sapma da aynı nokta, yani devrimin tasfiyesinde birleşen madalyonun yüzleridirler. Ya da birbirlerinin ikiz kardeşidirler. Bunlar birbirlerinden ayrılamazlar.

Doğru ve yanlış olanın anlaşılması, doğrunun suvunularak, yanlışa karşı doğru yol ve yöntemler kullanılarak, mücadele edilmesi, ideolojik donanımı olmazsa olmaz kabilinden zorunlu kılmaktadır.

İdeolojik donanım gerillada ideolojiye doğru anlam verilmesini sağlar

İdeoloji için getirilen tanımlardan biri de, sisteme kavuşturulmuş, belirli kalıplara oturtulmuş, herhangi bir sınıfın, ya da toplumsal tabakanın çıkarlarını savunan düşünce bütünlüğüdür. Burada bilincin, ideolojinin yaşamla bağı, ilgisi ortaya konmaktadır.

Gerillanın kendisi bir yaşamdır! O nedenledir ki, bilince çıkarılamayan bir gerilla yaşamını, bilgi ile biçimlendirilmeyen, yönlendirmeyen bir gerillayı düşünmek doğru olmaz. Gerilla yaşamını ideolojiden, bilgiden soyutlayıp ayırdığında, ortada kuru bir nesneden başka bir şey kalmaz. Bilinç, gerillayı vareder, bilinç, gerillada gelişmeyi sağlar, bilinç, gerillada zafere ulaşmada balyoz rolünü oynar! Onun içindir ki, gerillanın yaşamı amaç doğrultusunda örgütlenen bir kuramlar bütünselliğidir.

Gerilla, insanlığın mücadele tarihinde güçsüzün güçlüye, haklının haksıza karşı başkaldırışının süzülerek günümüze ulaşması, günümüzde de çağdaş, devrimci ideolojiye kavuşarak geliştirilen başkaldırının bilinçli bir yöntemle sürdürülen savaşımının adıdır. O nedenledir ki, insanı vareden bilincin önemini gerilladan uzak ele almak doğru olmaz.

İnsanı insan yapan, onun üretici yanıdır. Yani bilinçle yürüttüğü toplumsal maddi yaşamını yeniden üretme faaliyetidir. İnsan çevresini tanıyıp anladığında, onu bilince çıkartarak kavrayıp redettiğinde ancak insanlaşabilmiştir. Bilinci onu yönlendirmiş, onu yapmak istediğine götürmüştür. Çevrisini anlayıp bilince çıkarmasaydı, yaşamını bir bilinç etrafında örgütlemeseydi, bugün insan insan olmazdı.

Gerilla insanlığın umudu olarak, bugün sahneye çıkmış bulunuyor ve bu ölçüde rolünü oynamak istiyor. En üst düzeyde içinden çıktığı insanlığı temsil etme iddiasındadır. Bu iddia, gerillada ideolojiyi en gerçekçi şekilde anlamlandırmaya götürmek zorundadır. İdeolojisiz yaşam nasıl insanları atalarına geri götürecekse, ideolojisiz bir yaşam da gerillayı içinden çıktığı topluma, hem de en şekilsiz yanlarıyla iade edecektir.

Kendisi politikleşmiş bir asker olan gerilla, ideolojisiz olamaz! Gerillada ideoloji bir yana bırakıldığında, ortaya amaçsız bir yığın topluluğu çıkar. Eşkiyalardan, çetelerden bir farkı kalmaz. Çünkü eşkiyanın, çetenin bir ideolojisi yoktur. Onun için o anı yaşamak, gününü gün etmek esastır. Kendini ideolojiyle, bilinçle vareden gerilla, kendini vareden temellere dayandığında, geleceğini güvence altına alır. Yaşamını buna göre örgütleyerek, her gün yeni bir başlangıcın sahibi olur. Her şeyini ideolojiye, bilince göre örgütleyip ve onun yaşamını esas alması onu sürekli ileriye doğru giden, kazanan bir tarzın sahibi kılar. Yaşamını, eylemini örgütlü hale getirir.

Nasıl ki insan bilince çıkarılan örgütlü bir yaşamın sahibi olarak insanlaşmışsa; insanlığı en üst düzeyde temsil etme iddiasında olan gerilla da, kendini vareden bu temellere dayanarak, ideolojiyle bütünleşerek, ideolojiyle kazanarak, ideolojiyle yenilenen bir yaşamın sahibi olmak zorundadır. ***Sürecek***

Değerli okuyucularımız!

PKK'nin 20. kuruluş yıldönümü vesilesiyle ilan ettiğimiz öykü, makale, şiir ve resim yarışmasının, gerek yarışmanın yeterince erken duyurulamaması, gerekse de katılımın istenen nitelik ve sayıda gerçekleşmemiş olmasından dolayı, gelecek 27 Kasım 1999 tarihine dek uzatılmasını uygun bulduk. Şimdiye dek elimize ulaşan eserler de yarışmada değerlendirilecektir. Bu şekilde okuyucularımızın kendilerinde daha büyük sorumluluk ve güven oluşturabilecekleri inancındayız. Gösterilen ilgiden dolayı şimdiden şükranlarımızı belirtiyor ve saygılarımızı sunuyoruz.

Serxwebûn Yazışma Adresi:
AGRİ POSTBUS 2032
3800 CA Amersfoort/
HOLLAND

Büyük yaşam iddiasında kültür ve sanat

Sabri Agır

Dünyanın en büyük sanatının esin kaynağı devrimler ve halkların tarihi kültürleriyse eğer ve yine 20. yılını dolduran devrimimizin sanatı yapılamamışsa, o halde bunun birinci dereceden sorumlusu olarak sanatçıyı ele almak zorunluluğuyla karşı karşıyayız. Sanatı ele alırken bunun kültürden, edebiyattan, kişi, sınıf ve ulus gerçekliğinden ayrı düşünülemeyeceği gibi, yine sömürge toplumlarda bunun zorluklarını da bir gerçeklik olarak bilince çıkarmak gerekir.

Tarihin yıkıntıları altında benliğimizi ararken işimizin hiç de kolay olmadığını, sömürgeciliğin her şeyden önce kültür ve sanatımız üzerinde yarattıı tahribatlardan görmek ve anlamak zorundayız. Ve yine kültür ve sanatsız öz kişiliğimize ulaşamayacağımızı da devrimimizin çeyrek yüzyıldan beridir yarattıklarıyla görebilmekte, hissedebilmekteyiz. Rüyasını bile özgürce yaşayamayacak kadar baskı altında kalan bir halkın manevi dünyası, kırılan iradesi, elinden alınan umudu, dejenere edilen kişiliği ve dumura uğratılmış hisleriyle biçimlenen bir insanın, yaşam denen kavramda ne ifade ettiğini arıyoruz. Bu arayışı her geçen gün akıl almaz yakıcılığıyla ortaya koyan devrimimizin abidelerini yüreklerimizin ılık soluklarında canlandırmaya çalışırken, aslında nasıl bir yaşam sorusuna cevap aradığımızı görüyoruz.

Her şeyden önce "nasıl bir kültür-sanat?" sorusuna aranan cevap, aynı zamanda "*nasıl bir yaşam?*" sorusuna da aranan cevap oluyor. Doğru bir yaşamı ve onun doğru temsilini ararken, bunun kültürümüzden, sanatımızdan, ülke ve toprak gerçekliğimizden, tarih bilincimizden kopuk olamayacağının zorunlu bilincine varmak durumundayız.

Davranışlarımızın, günlük yaşamımızın, ilişkilerimizin, dostluklarımızın, hatta yaşam felsefemizin temelinde ve her karesinde kültürün belirleyici olduğunu unutmamak gerekiyor. Bir toplumun ve onun bireylerinin temsil ettiği kişilik doğrudan içerisinde bulundukları kültürle bağlantılıdır. Sanat ise bunun kabalıklarını adeta yontarak, inceliklerini büyük bir ustalıkla işlemeli, heykelle biçimlendirmeli, varsa duygu yönü şiirle damıtmalı, onu halka yansıtmak için tiyatrosuyla, sinemasıyla yoğunlaştırarak sunmalı. Kişiliğin içinde bulunulan kültürle şekillenemeyeceği, etkilenemeyeceği düşünülemediği gibi, kültürden ayrı ele alınması da düşünülemez. Her toplumun bireylerinin ruh, düşünce, duygu, davranış ve yaşam tarzlarında onların ortak tarihi kültürleri, sanat ve edebi eserlerinin belirleyici etkisi vardır ve insanlar bu ortak yaşam bütünlüğünden büyük bir mutluluk duyar, ortak manevi bir doyuma ulaşırlar. Kişiliğin kültürden ayrı ele alınması düşünülemez. Örneğin kahramanlık, sorumluluk bilinci, fedakarlık, yurtseverlik, tarihi bir kültür ve bilinçle bağlantılı olduğu gibi, yine lümpen, iradesiz, benliksiz kişilikler de içinde bulundukları kültürle doğrudan bağlantılıdır. Bundan dolayıdır ki sömürgeciler bir ülkeyi işgal etmeden önce, ya da işgal süresince o halkın ve bireylerinin onur, namus, haysiyet, kahramanlık, irade, kültür ve sanat gibi manevi değerlerini tahrip ederler. Böylesi süreçler büyük kaosların yaratıldığı, insanlarda gelecek ufkunun karartıldığı, maddi ve manevi olarak belirginsizleştirilen bu yaşamdan kendine, halkına, geçmişine karşı bir güvensizliğin, hatta özellikle düşman tarafından olumsuzluklar öne çıkarılarak bir nefretin yaratıldığı süreçlerdir. Oysa bu ortam düşmanın kendisinin istediği bir ortam olup gerçek bunun tam tersidir. Böyle bir taktik düşmanın bir ülkeyi, bir halkı sömürebilmek için giriştiği ilk süreçtir. Ardından sömürdüğü halkın maddi ve manevi değerlerinin sömürülmesi, örneğin yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynakları, sanatı ve kültürünün moda adı altında pazarlanması gelecektir. Başta ABD ve Batılı ülkeler tarafından desteklenen faşist Türk rejimi tarafından Kürdistan'a, onun yeraltı ve yerüstü zenginlik kaynaklarına, kültür ve sanatına dayatılanın bu olduğunu ve bunu da daha kolay yapabilmek için yarattıkları kişiliği iyice bilince çıkarmak gerekiyor. Kişilikte yaratılan tahribatlar ise ilkin kültürsüzleştirilmeyle başlatılıyor. Sömürgeciliğin kültür erozyonu, kültür tahribatı ve kültürü yoketmesi onun işini kolaylaştırır. Ona karşı koyacak insan ve toplumu engel olmaktan çıkarıyor. Bu derin tahribatın günümüzde ve gelecekteki tehlikesini gören Başkan Apo, yaptığı yoğun kişilik çözümlemeleriyle bunun önlemini almış ve günümüz dünyasına dayatılan soysuz, kültür ve tarihinden kopuk, ona yabancılaşmış kişiliğe alternatif olarak yeni insan arayışını hâlâ sürdürmektedir. Bu konuda herkesi derin sorumluluk bilincine davet eden Başkan Apo, "*sömürgeciliğin etkisini yaşamakta ısrar eden pratik yaşamlarında şunu adeta kanıtlamak istiyor gibiler: 'Bizden adam çıkmaz, bizden yaşam beklenmez, biz bize benzeriz, alışmız bu yaşama –adına tabii yaşam denirse– kendimize göre bunu uydurup gideriz.' Esasta özgürlük öncüleri bununla da savaşmalıdır... Yaşamda insana karşı inançsız olanlar çevrelerini kandıracaklarını, kendilerini kandıracaklarını sanıyorlar. Yaşam savaşı verenler insana güvenmek, kendilerine güvenmek zorundadırlar. 'İnsandan iş çıkmaz, insan büyük başaramaz, boşa çalışır' diyen düşünce, egemenlerin dayattığı felsefedir. Sömürgecilik iyi tanınmalıdır. Onlar bastırır, kendi iradelerini acımasız yürütürler. Ama toplumun öncüleri de kendi güçlerini tanımalıdırlar. Onların da bir irade gücü vardır; onların da başarma tutkuları vardır, olmalıdır; onların da hedefleri var, olmalıdır.*"

> *"Kişilikte yaratılan tahribatlar ise ilkin kültürsüzleştirilmeyle başlatılıyor. Sömürgeciliğin kültür erezyonu, kültür tahribatı ve kültürü yoketmesi onun işini kolaylaştırır. Ona karşı koyacak insan ve toplumu engel olmaktan çıkarıyor. Bu derin tahribatın günümüzde ve gelecekteki tehlikesini gören Başkan Apo, yaptığı yoğun kişilik çözümlemeleriyle bunun önlemini almış ve günümüz dünyasına dayatılan soysuz, kültür ve tarihinden kopuk, ona yabancılaşmış kişiliğe alternatif olarak yeni insan arayışını hâlâ sürdürmektedir."*

Görüldüğü gibi kültür ve sanatın direkt yaşamla bağlantısı vardır. Onun için "*nasıl bir kültür-sanat?*" sorusundan önce "*nasıl bir yaşam?*" gelmektedir. Bu anlamda da özgür bir yaşam, zengin bir kültür ve sanatın da esas kaynağı oluyor. 20. yüzyılda kapitalizmin yaşamı metalaştırması, kültür ve sanatın da manevi özelliklerinden çıkarılıp ticarete dönüştürülmesini beraberinde getiriyor. Halkların manevi dünyasını kendi ticari emelleri için kullanan emperyalizm, büyük bir kültür dejenerasyonunu ve kurutulmuş ruhları beraberinde getirerek günümüz dünyasında umutsuzluğun da kaynağını oluşturuyor. Bugün Batı insanının maddi olarak birçok imkana ulaşmasına rağmen, mutlu olamayışının temelinde emperyalizmin bu tüketiciliği yatmaktadır. Bu aşamada insanların yiten ütopyasını, ya da varolanın maddi hedefler olması yaşamın anlamının da yitmesine yol açıyor. Halkların yaşam zenginliği olan kültür ve sanatı Batı metropollerinde moda adıyla pazarlayan emperyalizm, halkların kültürünü böylesine çirkin amaçları için kullanmakla kalmayıp aynı zamanda onların daha kolay sömürülebilmesi için savaş ve istilalar dahil her tür yönteme başvurmaktan da çekinmiyor. İşte bu savaş ve istilalardan biri ve en kirlisi de günümüzde Kürt halkına karşı uygulanmaktadır. Halkımızın üzerinde yürütülen savaşın gerisindeki plana bakıldığında ülkemizin coğrafik olarak parçalanmışlığından önce onun tarihi zenginliklerinin talan ve yok edilmesi, dilinin, kültürünün, sanatının tahrip ve yok edilmesi, kişiliğinin dejenere edilmek istenmesi, iradesinin böylesine kırılması daha iyi anlaşılacaktır. Çünkü bir halkın daha kolay sömürülmesi için her şeyden önce onun sahiplenme duygusunu, isteğini kırmak gerekir. Bu sahiplenme arzusu, ya da umudu kırılmadan bir halkı sömürmek oldukça zordur. Bunun için de bir yandan sahipleneceği değerleri –kültür-sanat, tarihi ve edebi eserler gibi bir halkın manevi değerleri– ortadan kaldırırken, diğer yandan da iradenin kırılması, kişiliğinin dejenere edilmesi, kendine yabancılaştırılması, özgüveninin kırılması, kendini kandıran bir tipin yaratılması uygulamaları gelmektedir. Özünde bu ideolojiye karşı mücadelesine başlayan PKK'nin 20. yılını geride bıraktığında büyük bir aşama katettiğini görüyoruz. Ancak henüz yaşamımıza anlam verebilecek ulusal bir ruh, ulusal bir irade ya da özgür bir kişiliğe ulaştığımız söylenemez. Her şeyden önce bahsettiğimiz bu hedeflere ulaşabilmek için beynimizde ve ruhumuzda sömürgeciliğe ait ne varsa hepsinden arınmak zorundayız. Sadece bunlardan arınmak değil, bununla beraber bütün bu saldırı ve istila yıkıntıları arasında hâlâ yaşayan derin kültürel değerlerimizde gizli tüm olumlu özellikleri de açığa çıkarmamız gerekiyor. Bu kültürel değerlerimizle, gelecek manevi bir mutluluk olacağı gibi yaşamımızın da anlam kazanması olacaktır.

Sanat bu kültürel değerlerle yaratılan yaşamın en üst düzeyde estetiği ise eğer, bu anlamda da büyük görevler duruyor karşımızda.

Çıkışından günümüze kadar sanatın en zayıf sürecini yaşadığını söylemek abartı olmayacaktır. Yüzyıllar, hatta binyıllar önce yaşayan sanatçıların inançlarını, duygularını, sevgisini, aşkını, kısaca yüreğinin ve beyninin günümüze gelecek kadar ölümsüzleştirerek ve adeta kayalara, dağlara, mısralara nakış işler gibi işlemesi yaşama olan sevgi ve bağlılığından başka bir şey değildir. İnsan hâlâ o muhteşem eserler karşısında kendini küçük hissetmekten alıkoyamıyor. Adeta dağları, taşları en büyük eser haline getiren, yaşadığı olayların günümüze kadar gelmesine rağmen çekiciliğinden, estetiğinden hiçbir şey kaybetmeyen abidelerin yaratılması, zorluklar karşısında sanatın yaratıcılığının kanıtıdır. En büyük sanat eseri, en büyük zorlukların yaşadığı süreçlere denk geliyor. Koşullar ne kadar zor ve acımasız ise, sanat eseri de o derecede büyük ve ölümsüz oluyor. İşte bu noktada da günümüz sanatçısının yanılgılarından biri ve belki de en önemlisi, zorlukları sanatın gelişimi ve yaratılması önünde engel olarak görmesi, zorluklardan adeta kaçmasıdır. Bu noktada da yaşamı kolay olanın eseri de küçük oluyor. Yaşamın zorlu ve tehlikeli ortamında sanatın ve sanatçının yüreğinin adeta patlama yaptığını devrimimiz sürecinde tüm çıplaklığıyla görüyoruz. Yaşamdan, zorluklardan, toplumdan, toprağından, kültüründen kaçan sanatçı ruhunun adeta kuruduğu, büyük bir taklitçi olmaktan, hatta sanat adına kendini kandıran bir hırsız olmaktan öteye gidemediğini acı, ama bir gerçek olarak görüyoruz.

Ülkeye bağlılık bu kültürel değerlere bağlılık, yaratılan bu yeni yaşama zorunlu bağlılık sanatın ve sanatçının bu duygularla yoğunlaşma zorunluluğunu ve güzelliğini koyuyor karşımıza. Yüreği ve beyniyle bütünleşmeyen bir sanatçının ise bu yoğunluğu yakalayamayacağı açıktır. Bu da ideoloji ile mümkündür, aşkla mümkündür. Beyin ve yüreğin bütünleşmesi ancak böyle olabilir. Yine sanatçı nasıl yaşadığının sanatını yapmanın ötesinde, asıl sanatının yaşamsallaştırılması için çaba harcamalıdır. Bu sanatçının toplum, tarih ve yaşam karşısındaki yüksek duyarlılığı ve sorumluluğu da oluyor. Sanatçı her şeyden önce bir toplumda yaşananları yüreğiyle hissedip beyniyle algılamaya çalışırken, bir yandan da yaşananların –acıların ve sevinçlerin– kendi alanında en iyi ifadesi olmalıdır. Bir sanatçıyı, pazarlayıcı, hatta simsar burjuva sanatçılarından ayıran özelliği de bu oluyor. Başka bir sistemi yaşayan sanatçının kendi halkının duygularını ifade etmesi beklenemez.

Halkımıza dayatılan soysuz emperyalizme karşı sosyalist ideoloji, Kürdistan'ın zorluklarına karşı da onları sevme... En büyük zorluklar onlara duyulan sevgiyle, onları sevmekle aşılabileceğine göre, sanatçı toplumun en güçlü aşık olan kişisidir de. İşte bu temiz aşkın tüm zorlukları yenmeye muktedir olabileceği en başta gerilla tarafından ve sanatı bu zorlukları yenmek için rehber eden Ali Temel, Hozan Sefkan, Hozan Mizgîn, Sarya, Dr. Melekler tarafından kanıtlanmıştır.

Abdurrahman SEVGAT *için*

mezar taşına
kitabe diye koymam
koymam muhammedin el yazması ayetlerini
her zirvede bir beyitini katan
gerillanın aşk türküsünü yazarım

silahının kayışını da takma koluna
rahat uyu bu seferlik
bak sana
rejgar'dan bir kucak ot bile getirdim
her bir tanesini
zap'ın yeşil suyunda yıkadım
sana
yıldızlardan bir ülke vermeyeceğim
alnına sermeyeceğim en uzun akarsuları
inanma
mavi denizleri bir yudumda içiremem
kurşun yarası susuzluğuna

Esat Faraşîn

Avrupa'nın politik onuru

Kani Yılmaz

Başını Almanya ve Fransa'nın çektiği Avrupa, bugüne kadar Kürt sorunu ve PKK konusunda olumlu-olumsuz çok şey söyledi.

Kimi zaman çıkarların biçimlendirdiği mantıkla oldukça haksız, bir halkın meşru özgürlük talebini terörize eden ve çoğunlukla da "*ince politika*" yapılarak sürdürülen yönelimlere-saldırılara tanık olduk. Kimi zaman da kendisi açısından bağlayıcı olması gereken, Türk devletinin somut suçlarını sergileyen, bazen silah ambargoları şeklinde yaptırımlara dönüşen ve bizzat kendisinin oluşturduğu politik ve hukuki kurumlar tarafından kararlar alınarak deklere edilen Kürt sorununa "*çözüm*" öneren yaklaşımlarını gördük.

Kuşkusuz Avrupa bir önce söylediğini daha sonra unutacak kadar politik bir zayıflık içinde değildir. Birbiriyle hem politik ve hem de ahlaki olarak çelişen bu yaklaşımların bilinçli olduğunu ve bir tercihin sonucu olarak geliştirildiğini söylemek gerekir. Tabii Avrupa'nın oluşturduğu ekonomik-politik birlik, dünyadaki ağırlığının yanısıra, kendi içinde zaaflar da taşıyor. Özellikle de uluslarası sorunlarda Avrupalı devletlerin çıkarları her zaman çakışmıyor. İngiltere gibi bazı etkin üyeler, üyesi olduğu birlikle çelişme pahasına ABD'nin yanında yer alabiliyor. ABD'nin de çeşitli karar oluşturma aşamalarına farklı yöntemlerle müdahale edebildiğini görüyoruz. Ancak bütün bunlar AB'nin uluslararası sahadaki ağırlığını ortadan kaldırmıyor. Çelişki bunlarda değil, Avrupa'nın kendi kararlarına yaklaşımında çok bariz olarak ortaya çıkıyor. Bu konuda Kürt sorunu çok belirgin bir ölçü olarak çok sık gündeme geliyor.

Başkan Apo'nun Ortadoğu'dan Roma'ya gelişinin ardından, sözünü ettiğimiz Avrupa gerçeği çok daha bariz olarak açığa çıktı. Başkan Apo'nun çıkışı, Kürt sorununu uluslararası alana daha güçlü bir şekilde taşımak kadar, Avrupa'ya bugüne kadar aldığı kararların gereğini yapma ve Lozan'dan bugüne Kürt sorunu karşısında taşıdığı sorumluluğun gereğini yerine getirme çağrısı anlamına da geliyor. Çünkü Başkan Apo, Avrupa'nın aldığı kararlar kadar, kararlarını nasıl dengelediğini, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin onlarca defa mahkum ettiği TC'yi ikna değil, baskı ile zorlaması gerektiğini, Kürdistan'da işlenen insanlık suçları karşısında sessiz-tarafsız veya dengeleyen bir tutum içinde olunamayacağını, ama Avrupa'nın tavrının tam da bu olduğunu çok iyi biliyor. Avrupa da Başkan Apo'nun bu konudaki ağırlığının farkında. Bu son süreçte Avrupa, aynı tutumu sürdürdü.

Avrupa'ya gerek görüşmelerde ve gerekse basın-yayın araçları aracılığıyla, sürekli olarak ve son dönemde daha da somutlaştırılarak, siyasi çözüm ve diyalog konusunda tutumunu netleştirmesi çağrısı yapıldı. İstisnasız olarak bu çağrıların tümünün haklı olduğunu ve memnuniyetle karşıladığını söyledi, ama yine istisnasız olarak bu çağrıların tümü karşısında bir tek somut adım atmadı ya da atmak istemedi. Bilinen çifte standartı devam ettirdi. TC'yi "*eleştirdi*" ve Kürtlerin haklarının verilmesi gerektiğinden söz etti, ama bu sözün, çıkarlarına zarar verebileceği endişesiyle PKK'ye "*terörist*" yakıştırmasında bulunmayı ihmal etmedi. Yakıştırmayı yapanlar, bütün ikili görüşmelerimizde PKK'nin meşru bir ulusal kurtuluş hareketi olduğunun altını çizerek dile getirmekten de geri durmadılar. PKK'ye yönelik yakıştırma için de, "*TC'yi yumuşak inişle iknaya çalışıyoruz*" gerekçesini getirdiler. Ancak bir konuda tartışma sürecine katılma durumunda olan, bazı gerçekleri kabul eden, bazılarını reddeden konumunda olanlarla ikna ilişkisi geliştirilebilir. TC, Kürt halkını, onun haklarını ve sesi tüm dünyaya yayılan böylesi bir sorunun varlığını dahi kabul etmiyor. Bu durumda TC'nin neresi ikna edilecek? Avrupa ise kırık plak gibi bu nakaratı tekrarlayıp duruyor. Anlaşılan "*ikna*" dedikleri şey, TC'ye değil, Kürtlere uygulanmaya çalışılıyor.

Son gelişmeler ışığında Kürt sorunu ve Avrupa ilişkilerine baktığımızda, Avrupa'nın artık sorunu geçiştiremeyecek bir noktaya geldiğini görürüz. Sorunun bu kadar uluslararasılaşması ve Avrupa'nın da bir iç sorunu haline gelmesi gibi maddi nedenlerin yanısıra; Ortadoğu gerçeği ve Avrupa'nın kendisini bağlayan "*taahhüt*" olarak da değerlendirilebilecek pek çok karar ve açıklamasından sonra, Kürt sorununun çözümüne yönelik somut adımlar atma konusunda geldiği kavşak, politik onurunun bir sınavla karşı karşıya gelmesi anlamındadır.

Avrupa sorunu biliyor, tarihsel durumu kendi rolü nedeniyle yakından tanıyor. Türk devletinin kabul edilemez inkarcı yaklaşımının farkındadır. Kürt halkının taleplerinde haklı olduğunu ve kabul etse de, etmese de PKK'nin Kürt halkını temsil ettiğini de çok iyi biliyor. Avrupa bilinçli olarak bildiklerinin gereğini yerine getirmiyor. İşte Başkan Apo'nun Avrupa'ya gelişinden sonraki çağrıları, çağrıları somutlaştırması, Avrupa'yı bu anlamda artık bildiklerini geçiştirme politikasında zorlaması nedeniyle bir sınavdan söz etme ihtiyacı duyuluyor. Kuşkusuz Avrupa "*sınavı*" verme çabası içinde olduğu görüntüsünü de veriyor. Bazı kararlara ulaşabilecek platformlarda Kürtleri okşayan kararlar alıyor, ancak bunları kesinleştirmiyor ve komisyonlara havale ediyor. Dünyada hiçbir uluslararası kurum, AB ve onu tamamlayan kurumlar kadar Kürt raporu kabul etmemiştir. Her altı ayda bir hazırlayanın ismiyle anılan raporlar gündeme gelmiş, TC büyük gürültü koparmış, değişiklik önergeleri verilmiş, raporun aslı kuşa çevrildikten sonra kabul edilmiş, ancak çok ilginç bir şekilde, kabul edilen raporun gereklerine uyma (ki bu TC'yi zorlamaktır) yerine, yeni bir rapor geliştirme yoluna gidilmiştir. Her yeni rapor bir öncekinden farksız olmuş, kabul edilmiş, unutulmuş ve yerini kendisine benzeyen bir yenisine bırakmıştır. Bu arada Kürdistan'daki vahşet tırmandırılarak sürmüş, insanlar katledilmiş, coğrafya yakılmış, işkenceye devam edilmiştir.

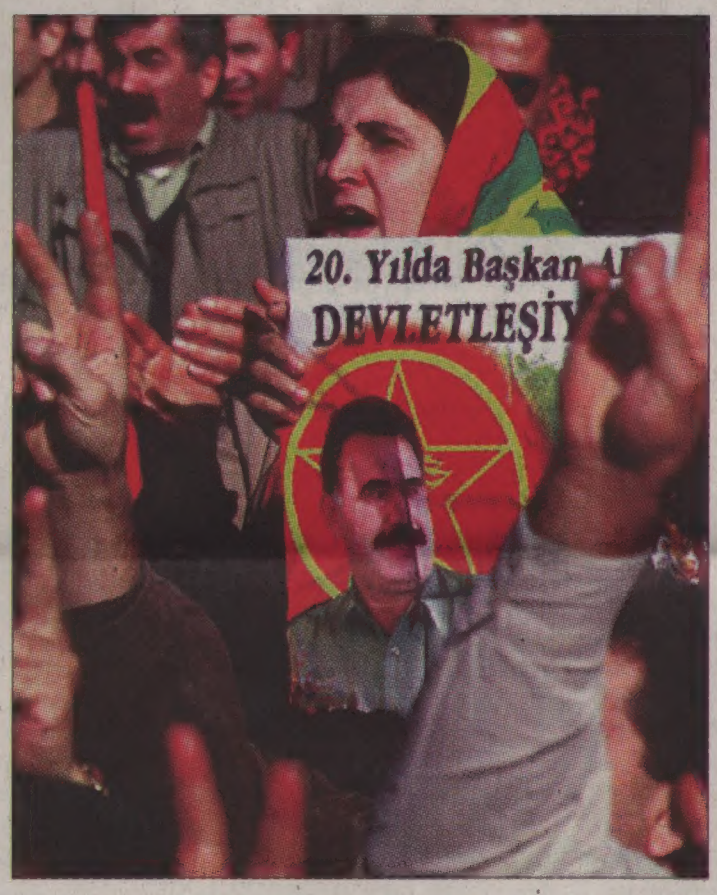

Roma sürecinin ardından ve özellikle de Başkan Apo'nun somut çözüm önerilerine yaklaşımdan sonra Avrupa'nın politik olarak daha cesur bir çıkış yapacağı bekleniyordu. Avrupa tam tersine ya süreci zamana yaymakta, ya da ABD'nin kuyruğunda, Başkan Apo'nun pratik politika yapmakta hareket alanının nasıl daraltılacağı şeklinde anlaşılacak bir pratik sergilemektedir. Bunun '93'lerde şekillenen bir ABD politikası olduğu açık. Bu politikanın –eğer çıkarlar düşünülecekse– Avrupa'nın çıkarlarıyla çeliştiği de açık.

Sürekli olarak Başkan Apo tarafından da ifade edildiği gibi, Kürt sorununun çözümünde bir rol atfedilen Avrupa'nın, herhalde bu yakıcı dönemde artık bu bilinen politikasını bırakması, bu politikanın tutmadığını ve yürüyemeyeceğini bilmesi gerekir.

Avrupa'nın uzun yıllardan beri –bazı Kürt çevrelerinin de katkısıyla– "*Kürtler bir olsun, biz elimizden geleni yapalım*" tarzında çok demagojik bir yaklaşım içinde olduğunu da biliyoruz. Bu yaklaşımın da gerçekle hiçbir alakası yoktur. Kürtler birdir ve birlik yaratılmıştır. Son Ulusal Kongre Hazırlık Toplantısı'ndaki görüntüler ve alınan kararlar bunun en bariz örneğidir. Ve dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir tarih ve mücadele kesitinde, sorumluluktan kaçmak için dillendirilen bu "*birlik*" yaklaşımı gerçekleşmemiştir. Hiçbir ulusal kurtuluş mücadelesinde şimdiki kadar ulusal birlik ve ulusun kendisini katması sağlanamamıştır. Avrupa bu tür yaklaşımları da bırakmalıdır.

Avrupa bizzat kendisinin dile getirdiği "*değerlere*" bağlılığı esas alacaksa, daha doğrusu kendi ölçülerine saygılı davranacaksa şunu temel almak zorundadır; Kürt sorunu gelinen aşamada siyasi bir çözümü dayatıyor ve PKK siyasi çözüme hazır olduğunu çok net bir biçimde ortaya koyuyor. Bugünden itibaren bu çıkış noktasının dışındaki yol-yöntem, seçenek ve arayışlar hiçbir fayda vermez. Bunlar yukarıda da dile getirdiğimiz gibi Avrupa'nın kendi çağrısıdır. Bunun dışındaki her tutum daha çok savaş ve yıkım anlamına gelecektir. Bu andan itibaren de Avrupa'nın "*siyasi çözüm*" adı altında savaşı dayatıp dayatmadığı, savaşı çıkarları için seçip seçmediği tartışılacaktır. Avrupa'nın söz söyleme hakkı, hele hele o çok sevdiği ve sık başvurduğu eleştiri hakkı kalmayacaktır.

Başkan Apo'nun Roma'ya gelişi ile birlikte başlatılan tartışmalar ve özellikle de Avrupa basınının geliştirdiği yorumlar genelde olumlu bir seyir izledi. Bunun yanında olumsuz, geçmişten beri çok temelsiz bir şekilde ve TC ağzıyla tekrarlanıp duran "*terör*" demagojisini kullananlar da oldu. Eğer dikkat edilirse bu kez demagoji Başkan Apo etrafında yoğunlaştırılmaya çalışıldı. Uluslararası bir mahkemeden sözedilir oldu. Savaşı esas alan, tarih ve belgelerle Kürt sorunu ve savaşı ortaya koyan bir mahkeme değil, Başkan Apo şahsında bireyselleştirilen bir mahkemeden bahsedildi. Her ne kadar Türk devleti bu tür gerçekleşme şansı olmayan bir mahkemeden öcü gibi kaçsa da, Kürt halkı açısından bunun kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Boşaltılan, yakılıp-yıkılan bir Kürdistan ve 75 yıldır sürdürülen bir soykırım gözönüne alındığında, çarpıtmanın ne olduğu da anlaşılıyor. Özgürlük mücadelesi tabii ki bir uluslararası mahkemeden kaçmıyor, tam tersine herkesten daha fazla böyle bir platformun gerçekleşmesini istiyor. Savaşın ve yaşananların bir bir ele alınacağı bir yargılamada PKK ve TC'nin karşı karşıya gelmesini savunuyor. Yoksa sadece Başkan Apo'nun yargılanacağı bir mahkemeye karşı çıkmak değil, maliyeti ne olursa olsun buna izin vermeme kararlılığı olduğunu da belirtiyor.

Avrupa kısa sürede bu savından da vazgeçti. Brüksel ve Viyana toplantıları, Avrupa Konseyi'nin komisyonlara havale ettiği tartışmaları arkasında "*Avrupa bundan sonra ne yapacak*" sorularını bırakarak geride kaldı. İlk akla gelen zamana yaymak ve eğer güçleri yeterse önderliğin hareket alanını daraltmak, zorlamak ve PKK'nin gövdesiyle oynamak. Bu hesap tutar mı? Tutmaz. Bu kadar savaş ve mücadele gerçeği, bu kadar halk desteği, katlanılan ve daha fazlası göze alınan fedakarlıklar, özgürlük mücadelesinin birikim ve tecrübesi, bu tür oyunlara fırsat verilmeyeceğini apaçık gösteriyor. Avrupa'nın da bunu anlamış olması gerekir.

Önemli bir husus da Avrupa'nın özgürlük mücadelesiyle bire bir ilişkiden kaçınması, ilişkileri hâlâ çok yüzeysel tutması ve mevcut ilişkileri, işine gelmediğinde inkar edebilmesidir. Bunda henüz Kürt politikasını netleştirememesi ve TC ile mevcut ilişkileri işine gelmediğinde inkar ilişkilerinin belirleyici olduğu anlaşılıyor. Ayrıca Avrupa kendi kamuoyuna yansıttığı "*terörizm*" şartlandırmasını henüz kırmış değil, ya da kırma çabası içinde gözükmüyor. Yöntemleri tartışılabilir ama, yaşanan dünya deneyi artık Kürt sorununda bire bir ilişki döneminin geldiğini, bundan kaçınmanın ve özgürlük mücadelesini bu kadar acıya rağmen hâlâ zorlamaya kalkışmanın bir faydası olmadığını da ortaya koyuyor. Daha da önemlisi PKK'ye "*terörist*" diyerek muhatap almayan TC'nin '93 yılından beri şu veya bu düzeyde PKK ile ilişki kurmasıdır. Yakında bu ilişkilerin tümü, ateşkes önerileri, gidip-gelen mesajlar, tartışma konuları bir bir kamuoyuna açıklanacaktır. Bizzat PKK ile savaşan TC bile gelecek için bir ilişkilenme kapısını sürekli aralıklı tutarken, Avrupa'nın bu kadar olumsuz bir noktada durmasının çok yanlış ve kimseye faydası olmayan bir duruş olduğu da açıktır.

Son gelişmelerden yola çıkarak, Avrupa'nın geçiştirme yerine geçici sıkıntıları göze alarak TC'yi zorlamaya cesaret edip etmeyeceği sorusu tam da şimdi önümüzdedir. Ve sanırız bu anlamda Avrupa bir karar verme aşamasındadır. Bu kararın oturtulması gereken zemin, Başkan Apo'nun gelişiyle birlikte ortaya çıkan çözüm şansıdır. Kürt sorunu için hiçbir zaman bu kadar olumlu zeminin oluşmadığını söylemek gerekir. Zaten TC devletinin 9 Ekim süreci, ama özellikle de Roma'dan sonra bu kadar saldırganlaşması, şovenizmi bu kadar tırmandırması, Kürtlere ve kurumlarına bu kadar gözükara saldırması, hatta saldırıları Kürtleri linç düzeyine vardırması da bu olgunlaşan zeminden ve bu zeminin onu zorlayabilmesinden kaynaklanıyor. TC'nin bu yaklaşımı Avrupa'yı ürkütmemeli, tam tersine bu saldırganlığın kaynağı doğru değerlendirilerek şimdi TC zorlanabilmelidir. Avrupa bunu göze alabilmelidir. Avrupa'nın o çok esas aldığı iç güvenliği de, Ortadoğu'da bir rol sahibi olabilmesi de, mevcut bölge statükosunu tamamen ABD'ye bırakmaması da ciddi adımları göze alıp almamasına bağlıdır. Buna bağlı olarak söylenmesi gereken bir şey de, Avrupa'nın Kürtler nezdinde giderek inandırıcılığını yitirdiğidir. Sanırız Avrupa da bunun farkındadır.

Oluşan olumlu ortam, bazı devletlerin bir uluslararası Kürt konferansına öncülük etmeleri durumunda çözümün önünü açabilir. Sadece Avrupa ülkeleri değil, böyle bir adım kararlılığı ortaya çıkarsa Güney Afrika gibi devletlerin (aldığımız bilgiler bu yöndedir) de bu tür çabalara omuz vereceği, güç vereceği anlaşılıyor. Bu tür politik çözüm arayışlarının Kürtlerle birlikte yapılması, sulandırılmaması, bir geçiştirme oyununa dönüştürülmemesi gerekir. Kürtler bu yönlü çağrılarını ve kendilerinden beklenen ne ise gereğini yerine getireceklerini söylediler. Bir anlamda Avrupa'dan cevap bekliyorlar.

Kürt sorunu gibi bir konuda çözüm için ciddi adımlar ne zaman atılır? Kamuoyuna en fazla malolduğu bir dönemde... İşte şimdi Kürt halkının özgürlük mücadelesinde hem ulusal ve hem de uluslararası alanda en yüksek ilgi düzeyi yakalanmıştır. Böylesi süreçler tarihimizde çok azdır ve bu süreç büyük bedeller pahasına yakalanmıştır. Avrupa bu hassas dönemde adım atmayacak ve tutum belirlemeyecekse, bu onun sorun karşısındaki politik yaklaşımı kadar, Kürt halkının acılarıyla alay etmesi anlamına gelecektir. Ve herhalde Kürtlerle Avrupa arasındaki ilişkiler bakımından bundan daha kötü bir şey olamaz. Kaba bir deyimle Kürtler Avrupa'yı kolay kolay affetmez ve Avrupa açısıdan da tam bir politik körlük olur.

Avrupa'nın bir başka yüzü daha var. Siyasi çözüm çağrıları yapan, diyalog dışında hiçbir yöntemle sorunun çözülemeyeceğini söyleyen, şiddetten vazgeçilmesi gerektiğini vaaz eden Avrupa ile TC'ye verdiği tankların insanlığı sürüklediği Avrupa aynıdır. Zaman zaman TC'ye hafif tehditler savuran, ardından bu tehditleri ticari avantajlar için kullanan, Avrupa'nın kendisidir.

Sonuca gelirsek; Başkan Apo'nun Roma'ya gelişi ile başlayan yeni Kürt dönemi, bütün taşları yerinden oynatmıştır. Kürt sorununda artık hiçbir şey eskisi gibi değildir. Tek başına şu bir-iki aylık kısa süreç bile, Kürdün ruhunu ve bilincini alt-üst etmiştir. Kürtler tarihlerindeki en kapsamlı ulusal ve politik yoğunluğu bu dönemde yaşamışlardır. Bunun anlamı şudur: Avrupa Kürde ve onun sorununa eskisi gibi yaklaşamaz. Bir paragraf önce ifade etmeye çalıştığımız yüzü ile Kürdistan'a bakamaz, kendisini sorunun dışında tutamaz. Başkan Apo Avrupa'ya ÇÖZÜM ELİ uzatmıştır, uzanan eli yok sayamaz. Zaten yazının başlığını da bu yüzden; yani Avrupa'nın bu kadar gerçekle karşı karşıya kaldığı durumun belirleyici olması nedeniyle koyduk.